

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Agatha Christie®

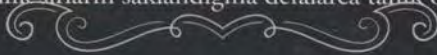
VE AYNA KIRILDI

St. Mary Mead sıradan bir İngiliz taşrasıydı, ta ki ünlü film yıldızı Marina Gregg gelene dek. Gossington Malikânesi'ni satın alan Marina bir davet verir. Davet sırasında konuklardan biri ölür ve yapılan araştırma sonucu kokteyl kadehine zehir konduğu anlaşılır.

Tüm ipuçları asıl hedefin Marina olduğu ve zavallı Heather Badcock'un yanlışlıkla öldüğü yönündedir. Gerçekten de olay bu kadar basit midir? Miss Marple bu cinayette de bir gizem olduğunu düşünür, çünkü en sessiz ve huzurlu köylerde bile karanlık sırların saklandığına defalarca tanık olmuştur...

altinkitaplar.com.tr

ISBN 978-975-21-1416-6

9 789752 114166

www.agathachristie.com

KİTABIN ORJİNAL ADI

THE MIRROR CRACK'D
FROM SIDE TO SIDE

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

4. BASIM/NİSAN 2020/İSTANBUL
MEGA BASIM
Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok 34310
Haramidere, İstanbul Tel: 0.212. 412 17 00
Sertifika No: 44452

**BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.**

ISBN 978 – 975 – 21 – 1416 – 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

Bu roman yayınevimiz tarafından *Kırık Ayna, Ve Ayna Kırıldı* isimleriyle
daha önce yayımlanmıştır.

Agatha
Christie

VE AYNA KIRILDI

Türkçesi
Çiğdem Öztekin

Margaret Rutherford'a saygılarımla...

*Ağ dışarı uçtu ve uzaklara gitti,
Ayna birden boydan boya kırılıverdi
Lady Shalott⁽¹⁾,
“Lanet üzerime geldi,” diye haykırdı.*

Alfred Tennyson

-
- (1) Kral Arthur efsanesinin kahramanlarından biri olan Lady Shalott, efsaneye göre lanetlenmiş bir kadındır. Bu kadın yün eğirmekte ve dünyaya sadece yaşadığı şatonun penceresinden elindeki aynasıyla bakabilmektedir. Çünkü çıplak gözle bakarsa ölecektir. Lakin günlerden bir gün aynada gördüğü Sir Lancelot'a âşık olunca, ne pahasına olursa olsun ona çıplak gözle bakmak ister, şatonun etrafı suyla çevrili şatodan kayıkla karşıya geçmeye çalışır, ancak Sir Lancelot'a ulaşmadan hemen önce ölür. Lancelot, Lady Shalott'un hiçbir zaman onun için geldiğini, ona âşık olduğunu ve onun için öldüğünü öğrenemez ve hatta, “Bu Lady de kim?” diye sorar.

Birinci Bölüm

I

Miss Jane Marple pencerenin önünde otuyordu. Pencere bir zamanlar gurur duyduğu bahçesine bakıyordu, ama o günler geçmişte kalmıştı. Şimdi artık tek yapabildiği özlemle pencereden dışarı bakmak ve iç çekmektir. Bir süre önce bahçeyle uğraşması yasaklanmıştı. Eğilmeyecek, çapalamayacak, kazmayacak, çiçek dikmeyecekti – tek yapabileceği çiçek budamaktı ki onu bile ölçülü yapması gerekiyordu. Haftada üç kez gelen bahçıvan ihtiyar Laycock hiç şüphesiz elinden gelenin en iyisi yapıyordu. Ancak onun en iyisi –ki iyi bile olduğu çok kuşkuluydu– kendi anlayışındaki iyiydi, hanımının bu konudaki görüşüyse çok farklıydı. Miss Marple ne yapılması gerektiğini çok iyi biliyordu ve bir şeyin yapılmasını istediğinde de bunu açıkça belirtiyordu. İhtiyar Laycock böyle anlarda büyük bir hevesle kendinden istenileni yapmak için kısıtlı zekâsını ortaya koyuyordu, ama kendisinden beklenen performansı gösterdiği pek söylenemezdi.

“Çok haklısınız hanımefendi. Şakayıkları buraya, çançiçeklerini de duvarın dibine dikeriz. Dedğiniz gibi önümüzdeki hafta ilk işimiz bu olmalı.”

Ancak Laycock’un söylenenleri yapmamak için her zaman geçerli nedenleri vardı, bu aynı “Teknede Üç Kişi”⁽¹⁾ adlı eserde Kaptan George’un denize çıkmamak için her zaman bir gerekçesi olması gibi bir durumdu. Kaptan için rüzgâr ister denizden karaya ister karadan denize, ister doğudan ister batıdan essin, asla denize açılmak için uygun değildi. Laycock’un gerekçesiye daima havaydı. Hava ya çok sıcaktı ya da yağışlı –sağanak bekleniyordu– ya da don olasılığı vardı. Ya da yapılması gereken çok daha önemli bir iş çıkıyordu ve bu genellikle onun gerekenden çok daha fazlasını ürettiği pırasa veya brüksellahanalarıyla ilgili bir şey oluyordu. Laycock’un bahçıvanlık konusundaki prensipleri son derece katı ve basitti. Ne kadar bilgili olursa olsun hiçbir işveren onu bu prensiplerinden vazgeçiremezdi.

Ve de bu prensipler onu motive edecek büyük bir fincan dolusu koyu ve şekerli çay, sonbaharda dökülen yaprakları toplamak, sebze yetiştirmek, yaza doğru çiçek tarhlarına kendi ifadesiyle “gözleri kamaştıracak” favori bitkileri olan yıldız ve çuhaçiçeklerini ekmekten öteye gitmiyordu. Gülleri yeşil yaprak bitlerine ve sineklere karşı ilaçlamaktan yanaydı ama bu işte de oldukça yavaştı, pek başarılı olduğu söylenemezdi. Bezelyeleri derine ekmesi gerektiği söylen-

(1) *Teknede Üç Kişi* (Köpeği saymazsanız.) Jerome K. Yazarın yaklaşık yüz yıllık ünlü mizah başyapıtı. Kitapta iyi anlaşılan, kafa dengi üç arkadaşın; iyi yürekli, içten, düş gücü işlek; savruk, beceriksiz, elinden iş gelmez, her zaman iş yapmamak için bir gerekçeleri olan üç tatlı tembelle türünün bütün üstün niteliklerini taşıyan bir köpeğin iki haftalık tatili anlatılmaktadır.

diğindeyse konu karşısındaki tavrı hep aynıydı. “Siz bir de benim bahçemdeki bezelyeleri görseniz...”

Aslında haksızlık etmemek gerekirdi, Laycock işverenlerine sadık, saygılı bir bahçivandı, az da olsa bahçe bitkileri konusunda da zevkli olduğu ve bahçe işlerinden hoşlandığı söylenebilirdi. (Tabii pek büyük bir çaba gerektirmedikleri sürece.) Sebze konusuna gelince, yaşamın temel unsurlarından biri olduğunun farkındaydı, güzel bir kıvırcık salata, karalahana onun için çok önemliydi. Çiçeklerse ona göre yapacak pek bir işi olmayan, zaman öldürmek isteyen kadınlara özgü bir uğraştı. Daha önce de sözü geçen yıldız ve çuhaçiçeklerini, lobelyaları ve krizantemleri yetiştirmekte ustalığını göstermek onun için yeterliydi.

Kentsel dönüşüm bölgesindeki yeni evler için de bir şeyler yapmam gerekiyor. Onlar da bahçelerinin güzel görünmesini istiyorlar. Aslında sorun orada olması gerekenden çok fazla bitki olmasıydı, yeni birkaç fide götürüp o eski, hiç de hoş görünmeyen güllerin yerine ekmem iyi oldu.

Miss Marple bu düşüncelere dalmış bir halde gözlerini bahçeden ayırarak, yeniden örmekte olduğu yünü eline aldı.

İnsan gerçeklerle yüzleşmeyi bilmeliydi. St. Mary Mead artık eski St. Mary Mead *değildi*. Aslına bakılırsa her şey değişmişti. Bunun suçu yaşanan savaşı (her ikisine de), genç kuşağa, çalışan kadınlara, atom bombasına ya da doğrudan hükümete yüklenebilirdi; ama asıl gerçek, insanın aslında kendisinin yaşlandığını unutması ya da bunu kabullenememesiydi. Kesinlikle akli başında bir hanımefendi olan Miss Marple’sa bunun bilincindeydi. Tuhaftır ama artık yaşlandığını St. Mary Mead’deyken çok daha fazla hissediyordu, ne de olsa burası çok uzun yıllardan beri onun evi, yuvasıydı.

St. Mary Mead'in eski merkezinde pek bir değişiklik olmamıştı, aynen duruyordu. Blue Boar adlı gece kulübü, kilise, papaz evi, Kraliçe Anne'in küçük yazlık malikânesi ve Georgian stilinde yapılmış eski evler hâlâ ayaktaıdı. Miss Marple da bu evlerden birinde oturuyordu. Son nefesine kadar değişime ve dönüşüme karşı durmaya kararlı Miss Hartnell'in evi de oradaydı. Miss Wetherby'se öbür dünyaya göçmüştü. Onun evinin yeni sahipleri olan banka müdürü ve ailesi doğramaları ve kapıları açık maviye boyayarak eve yeni bir çehre kazandırmışlardı. Diğer evlerin büyük kısmında da yeni insanlar oturuyorlardı ama bu evlerin görünümünde pek bir değişiklik olmamıştı, çünkü bunları satın alanlar emlak komisyoncusunun öve öve bitiremediği "eski zaman cazibesini" bozmak istememişlerdi. Yalnızca evlerine yeni modern banyolar yaptırmış, su tesisatını değiştirmeye, elektrikli ocaklara ve bulaşık makinelerine dünyanın parasını harcamışlardı.

Her ne kadar evlerin dış görünümlerinde önemli bir değişiklik olmadıysa da köyün ortasından geçen anacaddede için aynı şeyi söylemek olanaksızdı. Mağazaların el değiştirmesi sonucunda yeni mağaza sahipleri hemen işyerlerini yenilemeye ve yeni, modern bir anlayışla düzenlemeye girişmişlerdi. Balıkçı, dükkânı içinde sıra dondurulmuş balıkların parladığı vitrinli yeni dolaplarıyla tanınmaz bir hal almıştı. Kasapsa pek bir değişiklik yapmamış, bu konuda tutucu davranmıştı. Ne de olsa –eğer yeterince paranız varsa– iyi et her şekilde iyi etti, nereden aldığınız fark etmezdi. Paranız yoksa zaten ucuz etleri, sert kısımları almak ve onunla yetinmek zorundaydınız. Bakkal Barnes'a gelince, o da pek bir değişiklik yapmamıştı. Miss Hartnell, Miss Marple ve diğerleri bundan dolayı ona minnettarlardı ve hemen her gün Tanrı'ya bunun için şükreliyorlardı. Bakkalın köşesindeki rahat, davetkâr koltuklara oturup

dinlenmek; peynir ya da salam dilimlerini tatmak; peynir, zeytin çeşitlerinden bahsetmek eski St. Mary Mead sakinleri için büyük keyifti. Yolun sonunda, bir zamanlar Tom'un sepetçi dükkânının bulunduğu yerdeyse şimdi yeni, pırıl pırıl parlayan büyük bir süper-market vardı ve St. Mary Mead'in yaşlı ve tutucu bayanları buradan nefret ediyorlardı.

"Adını bile *duymadığımız* paketlerle dolu bir yer," diye homurdanıyordu Miss Hartnell. "Çocuğuna sucuklu, salamlı bir yumurta pişirip, doğru dürüst bir kahvaltı hazırlamak varken, hemen önüne koyacağın hazır paketlenmiş tahıl ezmelerini almanın ne anlamı olabilir? Hele o eline sepeti alıp, içine alacaklarını doldurmak için etrafta dolaşmak yok mu, insanın aradığını bulması bazen on beş dakikasını alıyor. Ayrıca bulsan bile çoğu zaman paket uygun büyüklükte olmuyor – ya çok büyük ya da küçük. Alışverişini bitirdiğindeyse ödemek için kasanın önünde kuyruğa gir, bekle, işin yoksa! Çok yorucu! Tabii yeniyetmelere bütün bunlar çok olağan ve hoş gelebilir ama..."

Tam bu noktada sözlerine ara verip sustu.

Her zaman olduğu gibi söz ne zaman bu noktaya gelse ne diyeceğini bilemiyor, susuyordu. Değişim... dönem... bütün bunlar modern kavramlardı. Başlı başına bir varlıkları ve büyük harflerle belirtilen bir ağırlıkları vardı.

II

Miss Marple öfkeyle bir çığlık attı. Yine ilmek kaçırmıştı. Üstelik yalnızca bu da değil, şimdi daha önce de kaçırmış olduğunu görüyordu. Ne yazık ki bunu ancak yaka açmak için eksiltmelere

başladığı ve ilmekleri saydığı o anda fark edebilmişti. Yedek tığlarından birini aldı, örgüyü ışığa doğru tuttu ve dikkatle baktı. Yeni gözlükleri bile bu iş için yeterince iyi değildi. Göz hastalıkları uzmanları o lüks muayenehanelerine, bekleme odalarına, modern cihazlara ve aldıkları yüksek ücretlere rağmen belirli bir yaştan sonra insanın görme yetisini bir noktadan daha ileri götürmeyi başaramıyorlardı. Bunu anlıyordu. Miss Marple daha birkaç yıl –aslında pek birkaç yıl denemezdi ama– öncesine kadar ne kadar iyi gördüğünü anımsayarak özlemle iç çekti.

Bahçesinde oturup, St. Mary Mead’de olan biteni izlediği köşesindeyken köyde olan hiçbir şey hemen hemen keskin bakışlarından kaçmazdı. Ayrıca kuş gözetleme dürbünü sayesinde de (Kuşlara duyulan ilgi bazen çok yararlı olabiliyordu.) neler neler görmeyi başarmamıştı ki! Bir an düşüncelerinde geçmişe gitti. Ann Protheroe’nin⁽¹⁾ o incecik zarif yazlık giysisiyle papazın evinin bahçesine girişini anımsadı. Ve Albay Protheroe’nin –zavallı adam– çok sıkıcı ve sevimsiz bir adam olduğu kesindi ama öyle öldürülmeyi de hak etmiyordu. Miss Marple başını sallayarak rahibin genç, güzel, zarif karısı Griselda’yı düşündü. Sevgili Griselda –çok iyi ve sadık bir dosttu– hâlâ her yıl Noel’de muhakkak tebrik kartı gönderiyordu. O zamanların o şirin bebeği şimdi yakışıklı, boylu boslu bir delikanlı olmuştu, üstelik çok da iyi bir işi vardı. Mühendis... evet mühendisti. Zaten küçük bir çocukken bile oyuncak trenlerini söküp incelemekten hoşlanırdı. Papazın evinin hemen arkasındaki tarlaları çevreleyen tahta çitler ve çiftçi Giles’in sığırlarını otlattığı meralara giden köy yolu şimdi... şimdi...

(1) Agatha Christie’nin *Ölüm Çılgılığı* (The Murder At The Vicarage) adlı romanından.

Dönüşüm bölgesiydi.

Neden olmasın ki? Miss Marple ciddiyetle kendi kendine sordu bunu. Bu yapılmalıydı. Bu evler gerekliydi, üstelik bu yeni modern yapılar oldukça güzel inşa edilmişlerdi ya da ona öyle söylenmişti. “Planlama” gibi bir şey diyorlardı buna. Yine de her sokağın adının arkasına “Close”⁽¹⁾ sözcüğünün takılmış olmasına bir anlam veremiyordu; Aubrey Close, Longwood Close, Grandison Close. Miss Marple kilise avlusunun ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. Amcası, Chichester Katedrali’nde başrahipti. Küçük bir çocukken manastıra onun yanına kalmaya gitmişti.

Bu aynen Cherry Baker’ın Miss Marple’in eski dönemlerden kalma misafir odasına “salon” demesi gibi bir şeydi. Miss Marple her defasında nazikçe bu sözcüğü düzeltir, “Burası misafir odası Cherry,” derdi. Nazik ve genç bir insan olan Cherry bu uyarıyı anımsamaya çalışır, ama misafir odası sözcüğü ona çok tuhaf geldiğinden olsa gerek sıklıkla dili sürçer ve ağzından “salon” sözcüğü dökülürdü. Miss Marple Cherry’den hoşlanıyordu. Soyadı Baker’dı ve kentsel dönüşüm bölgesindeki yeni evlerden birinde yaşıyordu. Cherry de aslında süpermarketten alışveriş eden, St. Mary Mead’in sessiz sokaklarında bebek arabalarını hızla süren genç bayanlar grubundandı. Aslında bu bayanların hemen hepsi temiz, bakımlı ve eğitimliydi. Saçları temiz ve fönlüydü. Aynen mutluluk içinde cıvıldaşan kuş sürüleri gibi gülüşüyor, konuşuyor ve birbirlerine sesleniyorlardı. Kocalarının gelirleri oldukça iyi olmasına rağmen hemen hepsi insanın bütçesini altüst eden taksitli alışveriş tutkusunun esiri oldukları için sürekli para sıkıntısı içindeydiler.

(1) Avlu, kilise avlusu, etrafı çevrili arazi, manastır anlamlarına gelebilir.

Dolayısıyla biraz daha kazanmak için ev işlerine ya da yemek yapmaya yardıma geliyorlardı. Cherry aslında eli oldukça çabuk, iyi bir aşçıydı, akıllı ve zeki bir kızdı, telefonda bırakılan mesajları hatasız not alıyor, bakkalın, manavın hesaplarını hızla kontrol edip yanlış varsa hemen ortaya çıkarıyordu. Yatakları düzeltirken yatağı ters yüz edip havalandırmaktan yana olduğu söylenemezdi, bunu çoğu kez yapmıyordu. Bulaşıkların da tamamını su dolu bir küvete dolduruyor, üstüne bolca deterjan dökerek hepsini birden yıkıyordu. Miss Marple hiç onaylamadığı bu yöntemi görmemek için mutfak kapısının önünden geçerken ister istemez başını çeviriyordu. Sonuçta Miss Marple porselen Worcester çay takımını da çok özel durumlarda kullanılmak üzere büfenin bir köşesine kaldırdı ve yerine beyaz üzerine soluk gri desenli, bulaşık leğeninde yıkanırken deseni zarar görmeyecek; yaldızsız, sade, modern bir çay takımı almak zorunda kaldı.

Geçmişte her şey ne kadar farklıydı... Mesela sadık Florence, hizmetçilerin şahıydı. Sonra Amy, Clara ve Alice adlı o “küçük hizmetçi kızlar”. Hepsi St. Faith Yetimhanesi’nden “yetiştirilmek” üzere Miss Marple’a gönderilmiş, gerekli eğitimi aldıktan sonra da çok daha iyi ücretle başka yerlerde çalışmaya gitmişlerdi. Hemen hepsi oldukça basit, alçakgönüllü kızlardı, hatta biraz aptal. Amy’yse neredeyse geri zekâlıydı. Kızların hepsi köydeki diğer hizmetçi kızlarla dedikodu yapar, konuşur, haber taşır, balıkçının yardımcısıyla, malikânedeki bahçıvan çıraklarıyla ya da bakkalın çıraklarıyla çıkarlardı. Sonra hepsi evlenip çoluk çocuk sahibi olmuşlardı. Miss Marple bir an onların çocuklarına ördüğü minik yün elbiseleri anımsadı. Hiçbiri telefonla konuşup not almakta ya da aritmetikte iyi değildi. Diğer yandan bulaşık yıkamayı ve yatak düzeltmeyi çok

iyi biliyorlardı. Eğitimli değildiler fakat becerikliydiler. Çok tuhaftı ama artık ev işlerinde çalışmaya gelenler genellikle iyi eğitimli genç kızlar ya da kadınlardı. Yurtdışından eğitim amacıyla İngiltere'ye gelmiş öğrenciler, au pair⁽¹⁾, olarak gelenler, tatildeki üniversite öğrencileri ya da kentsel dönüşüm bölgesindeki yeni apartmanlarda yaşayan Cherry Baker gibi genç, yeni evli kadınlar...

Tabii ki bir de Miss Knight gibiler de vardı. Miss Knight'ın üst katta yürümesiyle birlikte şangırdayan şöminenin hemen üstündeki aplikler Miss Marple'in aklına onu getirmişti. Miss Knight büyük olasılıkla öğlen uykusundan kalkmış, öğleden sonra yürüyüşüne çıkıyordu. Birazdan aşağı inecek, Miss Marple'a köyden bir şey isteyip istemediğini soracaktı. Miss Knight'ı düşünen Miss Marple ister istemez her zamanki gibi hissetti. Sevgili yeğeni Raymond hiç kuşkusuz Miss Knight'ı ona bakmak üzere getirmekle çok büyük iyilik yapmıştı. Hiç kimse Miss Knight'tan daha candan ve sevecen olamazdı. Miss Marple'ın geçirdiği şiddetli bronşit onu çok zayıf düşürmüştü, bunun üzerine Doktor Haydock kesin bir dille artık yanında yatılı biri olmadan, yalnızca gündüz gelip giden biriyle idare etmesinin mümkün olamayacağını, gece evde yalnız kalmasının doğru olmayacağını söylemişti ama, Miss Marple işte tam bu noktada durakladı. Keşke yardımcı olarak gelen Miss Knight'tan farklı biri olsaydı, diye düşündü. Ama onun gibi yaşlı biri için pek fazla seçenek olduğu söylenemezdi. Sadık hizmetçiler tarihe karışmışlardı. Gerçekten hastaysanız ya bir hemşire tutacaktınız –ki onlar çok ücret istiyorlardı ve bulmak da kolay değildi– ya da hastaneye yatacaktınız.

(1) Ev işleri ya da çocuk bakımı yaparak aile yanında kalanlar.

Yine de hastalığın kritik dönemi geçtikten sonra insan ister istemez Miss Knight gibilerin eline kalıyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse Miss Knight gibilerin sinir bozucu olmak dışında görünür hiçbir kusurları yoktu. Son derece sevecen, her an baktıkları kişinin isteklerini yerine getirmeye hazır, hastalarına karşı aşırı ilgili, her an onları neşelendirmeye, onlarla şakalaşmaya, güler yüzlü olmaya çalışan kısacası baktıkları kişiye zihinsel özürlü bir çocuk gibi davranan kişilerdi.

Miss Marple kendi kendine, “İyi de ben...” diye mırıldandı. “Yaşlı olabilirim ama asla zihinsel özürlü bir çocuk *değilim*.”

Tam o anda Miss Knight her zaman olduğu gibi soluk soluğa çevik adımlarla odaya daldı. Elli altı yaşında, iri yapılı, her yeri pörsümüştü bir kadındı. Ağarmış saçlarını ensesinde sıkı bir şekilde toplamıştı. Gözlüklüydü. Uzun bir burnu, şekilli bir dudağı ve ince bir çenesi vardı.

Sözde bir coşkuyla, “Bugün nasılsınız?” diye haykırdı. Yaşlı hastasının moralini düzeltmek, hüznü havayı dağıtmak, onu neşelendirmek amacıyla olduğu anlaşılıyordu.” Umarım biraz kestirmişsinizdir?”

Miss Marple üzerine basarak sert bir tavırla, “Yün ördüm,” dedi. Hemen kırıcı olduğunu fark ederek, sıkıntılı ve mahcup bir ifadeyle, “İlmek kaçırmışım,” diye ekledi.

“Demeyin. Neyse, hiç sorun değil, biz de hemen düzeltiriz, değil mi?”

“Onu *siz* yaparsınız artık. Ben ne yazık ki yapacak durumda *değilim*.”

Miss Marple’in ses tonundaki hafif, acı serzeniş ne yazık ki fark bile edilmedi. Miss Knight her zaman olduğu gibi yardım etme çabası içindeydi.

“İşte oldu,” dedi Miss Knight birkaç dakika sonra. “Tamam işte tatlım. Artık sorun yok.”

Aslında Miss Marple tatlım; hatta güzelim, şekerim diye hitap edilmesine karşı değildi; manavdaki kadın, kırtasiyecideki tezgâhtar kız, eşi dostu ona zaten böyle hitap ediyorlardı. Ama her nedense Miss Knight’ın bu sözcüğü kullanmasından rahatsız oluyordu. Ne yazık ki bu da yaşlı kadınların katlanmaları gereken durumlardan biriydi. Miss Knight’a nazikçe teşekkür etti.

Miss Knight neşeyle, “Kısa bir yürüyüşe çıkıyorum,” dedi. “Biraz dolaşır hemen dönerim.”

Miss Marple içtenlikle, “Acele etmenize hiç gerek yok,” diye mırıldandı.

“Ama burada fazla yalnız kalmak da istemeyiz, değil mi tatlım, bakarsın bir sıkıntı olur...”

“İnan bana çok iyiyim. Hem belki (Miss Marple hafifçe gözlerini kapadı.) biraz kestiririm.”

“Bu iyi olur tatlım. Bu arada almamı istediğiniz bir şey var mıydı?”

Miss Marple gözlerini açarak düşündü.

“Longdon’a uğrayıp perdelerin hazır olup olmadıklarına bak-san iyi olur. Ayrıca Bayan Wisley’den bir çile mavi yün daha alırsanız iyi olacak. Sonra da eczaneye uğrayıp benim için bir kutu siyah frenküzümlü pastillerden alın. Bir de kütüphaneye uğrayıp kitabımı değiştirebilirsiniz, ama sakın benim listemde olmayan kitaplardan birini vermelerine göz yummayın. Verdikleri son kitap korkunçtu. Okuyamadım bile. ‘İlkbaharda Uyananlar’ diye bir şeydi.”

“Gerçekten sevmediniz mi? Halbuki ben çok hoşlanacağınızı düşünmüştüm. Çok güzel bir öyküydü.”

“Sonra eğer sizin için çok uzak değilse Halletts’e de uğrayıp şu eski tip basılarak çalıştırılan yumurta çırpıcılarından var mı diye bakar mısınız? Kolu çevrilerek çalışanlardan istemiyorum.”

Miss Marple, Halletts’te o türde bir yumurta çırpıcısı olmadığını çok iyi biliyordu, ama Halletts o an için Miss Knight’ı gönderebileceği en uzak mağazaydı.

“Tabii bu kadarı sizin için biraz fazla değilse...” diye mırıldandı.

Miss Knight içtenlikle yanıt verdi.

“Asla, aksine size hizmet etmek benim için zevk.”

Miss Knight alışveriş yapmaktan hoşlanıyordu. Bu onun için bir tür yaşam enerjisiydi. Böylece birileriyle tanışabilir, kendisi gibi çalışan başka kadınlara rastlayabilir, onlarla sohbet edebilir, çeşitli mağazalardaki farklı ürünleri inceleyebilirdi. Üstelik hemen geri dönmek zorunda kalmadan, geciktiği için suçluluk duygusuna kapılmadan, işini keyifle yaparken oldukça uzun bir süreyi dışarıda geçirebilirdi.

Böylece Miss Knight pencerenin önündeki koltuğunda huzur içinde gözlerini yumup dinlenen hanımına son bir kez daha baktıktan sonra odadan çıktı.

Miss Marple Miss Knight’ın filesini, cüzdanını ya da mendilini filan unutup –ki sıklıkla bir şeylerini unuturdu– geri dönme olasılığına karşın birkaç dakika bekledi. Onun gittiğinden emin olduktan ve tabii bu arada alması için hiç gereği olmayan bir sürü şey bulmak için gösterdiği zihni çabanın yorgunluğunu üzerinden attıktan sonra gözlerini açtı, ayağa fırladı. Örgüsünü bir kenara fırlattığı gibi kararlı adımlarla odadan hole çıktı. Portmantodaki yazlık mantosunu ve holdeki yerinde duran bastonlardan birini aldı. Kalın keçe terliklerini çıkarıp alçak topuklu bir çift sağlam ayakkabı giydi. Sonra evin yan kapısından dışarı çıktı.

Kendi kendine, Miss Knight'ın caddenin sonuna kadar gidip tüm istediklerimi alması en azından bir yarım saat sürer, diye düşünüyordu. Şu saatlerde tüm mağazalar kalabalıktır, kentsel dönüşüm bölgesinde oturanlar hep bu saatlerde alışverişe çıkıyorlar.

Miss Marple zihninde bir an için Miss Knight'ın perdeleri sor-mak için Longdon mağazasına uğramasını canlandırdı. Onunla ilgili varsayımlarında hemen hemen hiç yanılmıyordu. Gerçekten de Miss Knight o anda aynen Miss Marple'in zihninde canlandırdığı gibi bu mağazadaydı...

"Tabii ki perdelerin henüz hazır olmadıklarını tahmin ediyordum. Yine de yaşlı bayan ısrarla perdeleri sorduğu için bir uğrayıp bakayım dedim. Zavallı ihtiyarcıklar, yaşamdan alabilecekleri o kadar az şey var ki. Onların gönüllerini hoş etmek gerekiyor. Üstelik Miss Marple o kadar da tatlı bir hanım ki. Tabii, artık ihtiyarladığı için biraz tuhaf tarafları var –becerilerindeki körlenme belirgin– ama bu yaşta başka ne beklenebilir ki? İster istemez bir çöküş oluyor. Ah, şuradaki kumaş ne kadar güzel. Başka rengi de var mı?"

Böylece yaklaşık bir yirmi dakika geçti ve Miss Knight mağazadan ayrıldı. Onun ardından baş tezgâhtar burun kıvrıp, sinsi sinsi gülümseyerek, "Miss Marple ihtiyarlamışmış, öyle mi?" diye mırıldandı. "Gözlerimle görmeden dünyada inanmam. Miss Marple ne kadar yaşlanırsa yaşlansın, cin gibidir. Kafası çok iyi çalışır. Hâlâ da öyle olduğundan eminim."

Sonra tezgâhın önünde duran, dar pantolonlu ve sırtında jarse yelkenci montu olan genç kadının yanına gitti. Kadın banyo perdele-ri için üzerinde pavuryalar bulunan plastik askı halkaları istiyordu.

Miss Marple insanları geçmişte tanıdığı başka birine benzetmekten çok büyük zevk duyardı. Yine aynı hazla kendi kendine,

evet, evet, kesinlikle bana onu anımsatıyor, diye düşündü. Emily Waters'ı anımsatıyor bana. Aynen onun gibi kuş beyinli. Acaba Emily şimdi nasıl, ona ne oldu?

Hiç kuşkusuz Emily'nin yaşamında pek bir değişiklik olmamıştı. Miss Marple bundan emindi. Bir defasında, bir papazla nişanlanmasına ramak kalmıştı, ama yıllar süren bu ilişki de son bulmuştu. Miss Marple kendisine hem dadılık hem de hemşirelik yapan yardımcısını zihninden silerek etrafla ilgilenmeye başladı. Bahçeyi hızla geçti, bu arada gözücuyla Laycock'un eski gül fidanlarını onlar için uygun olmayan şekilde biraz fazla budamış olduğunu fark etti, ama bunun tek başına güzel bir gezinti fırsatı bulabilmiş olmanın zevkini gölgelemesine izin vermedi. İçinde yeni bir maceraya atılıyormuşçasına bir heyecan, hoş bir mutluluk vardı. Sağa saptı, papazın evinin bahçe kapısından içeri girdi, bahçeyi geçti ve öbür kapıdan dışarı çıktı. Bir zamanlar patikanın bulunduğu yerde şimdi asfalt bir yola açılan büyük bir demir kapı vardı. Bu kapıdan geçince derenin üzerine kurulu küçük, şirin bir köprüye ulaşılıyordu. Köprünün öbür tarafında, bir zamanlar sığırların otladığı meralarda şimdi kentsel dönüşüm kapsamında yapılmış evler yükseliyordu.

İkinci Bölüm

Miss Marple adeta Yenidünya'yı keşfe çıkmış Christoph Colomb heyecanıyla köprüyü geçti, yolu izledi ve yaklaşık dört dakika sonra Aubrey Close'a ulaştı.

Tabii ki Miss Marple kendi yaşadığı Market Basing yolundan bu kentsel dönüşüm bölgesini; buradaki sokak isimlerinin sonuna “close” sözcüğünün yerleştirildiği siteleri; yüksek televizyon antenlerini; mavi, pembe, sarı ve yeşil boyalı kapıları ve pencereleriyle son derece düzenli bir şekilde inşa edilmiş bahçeli evleri görmüştü. Ama o zamana dek kentsel dönüşüm bölgesi onun için yalnızca harita üzerindeki bir nokta gerçekliğini taşıyordu. Dönüşüm bölgesine hiç gelmemiş, içinde dolaşmamıştı. İşte sonunda buradaydı, yerden mantar gibi biten bu cesur yenedünyayı, her şeyiyle o güne kadar tanıdığı, bildiği kendi dünyasına yabancı olan bu dünyayı dikkatle izliyordu. Ve burası Miss Marple'a hiç de gerçekmiş gibi görünmüyordu.

İnsanları da aynen öyle, sanki gerçektirler. Bir düş dünyasının insanları gibiydiler. Daracık pantolonlar giymiş genç kadınlar; fesat, kuşkulu bakışlı delikanlılar ve oğlanlar, iri göğüsleri ortada

henüz on beş yaşında kızlar... Miss Marple kendini bütün bunların gerçekten çok çirkin olduğunu düşünmekten alıkoyamıyordu. Kendi başına bastonuna dayana dayana yürüyen yaşlı kadın kimsenin dikkatini çekmemişti. Aubrey Close yolundan çıkıp döndü, artık Darlington Close'daydı. Ağır ağır yürüyor ve bu arada bebek arabalarını süren annelerin bölük pörçük sohbetlerini, genç erkeklerden bahseden genç kızların konuşmalarını ve birbirlerine çirkin terimlerle hitap eden fesat bakışlı Ted'lerin⁽¹⁾ (Onların hepsinin Ted olduğuna karar vermişti.) aralarındaki konuşmaları dinliyordu. Aneler her yerde olduğu gibi kapılarının önüne çıkmış, kendilerine özellikle yapmamaları gerektiği söylenmiş şeyleri yapan çocuklarına sesleniyorlardı. Miss Marple Tanrı'ya şükür çocukların her yerde aynı olduğunu, asla değişmediklerini düşündü. Ve ardından gülümsemeye, her zaman olduğu gibi gördüğü kişilerle tanıdığı kişiler arasındaki benzerlikleri zihnine kaydetmeye başladı.

İşte şu kadın tıpkı Carry Edwards'a benziyordu, şu esmer olansa Hooper'ların kızına, o da aynen Mary Hooper gibi yuvasını kendi elleriyle yıkmaya adaydı. Sonra şu oğlanlara ne demeli! Esmer olanı tıpkı Edward Leeke'ydi, ağzına geleni söylüyordu ama içinde bir kötülük yoktu, hatta gerçekte iyi ve kibar bir çocuktı. Şu sarışın olansa Bayan Bedwell'in oğlu Josh'u anımsatıyordu. İkisi de iyi çocuklardı. Korkarım Gregory Binns'e benzeyen oğlan ileride pek iyi bir insan olmayacak, diye düşündü Miss Marple. Sanırım o da öteki gibi bir annenin çocuğu...

Köşeyi dönerek Walshingham Close'a doğru ilerledi. Geçen her dakika morali daha da düzeliyordu.

(1) İlk kez 1950'lerde İngiltere'de ortaya çıkan dar kesim pantolon, uzun ceketten oluşan şık takım elbiseli genç erkekleri tanımlayan tabir.

Bu yenedünya bir noktada eskisinden farksızdı. Evler farklıydı, sokak adları “close”la bitiyordu, giysiler farklıydı, ama insanlar aynıydı, her yerde olduğu gibiydi. Her ne kadar farklı ifade biçimleri olsa da konuşulan konular aynıydı.

Miss Marple keşfetme coşkusu içinde köşeleri döne döne yön duygusunu yitirmiş, yerleşim bölgesinin neredeyse sonuna ulaşmıştı. Carrisbrook Close olarak adlandırılan yerdeydi şimdi, buradaki evlerin yarısı halen inşaat halindeydi. Bitmek üzere olduğu anlaşılan bir binanın birinci katındaki dairelerden birinin balkon penceresinde genç bir çift duruyordu. Tartışan gençlerin sesi sokaktan duyuluyordu.

“Güzel bir yer olduğunu sen de kabul etmelisin Harry.”

“Diğeri de bunun kadar güzeldi.”

“Ama bunun fazladan iki odası daha var.”

“İki oda demek daha fazla eşya masrafı demektir.”

“Ama ben bunu *beğendim*.”

“Bundan hiç kuşku yok.”

“Yine mızıkçılık yapıp keyfimi kaçırma. Annemin ne dediğini anımsıyorsun, değil mi?”

“Annen durmadan bir şeyler söyler zaten, hiç susmaz ki.”

“Lütfen annemin aleyhinde ileri geri konuşma. O olmasa ben ne yapardım? İsteseydi senin başına ne büyük işler açabilirdi, bunu unutma. Seni mahkemeye bile verebilirdi.”

“Ah, bırak bunu artık Lily.”

“Buradan bakılınca tepelerin manzarası çok güzel. İnsan dikkatle bakınca...”

Genç kız sağa doğru hafifçe yaslanarak eğildi. “Buradan bakınca su deposuna kadar her yer görülüyor...”

Genç kadın biraz daha eğildi, bütün ağırlığını henüz hiçbir yere sabitlenmemiş, tahta balkon pervazlarına verdiğinin farkında bile değildi. Birden tahtalar onun bedeninin ağırlığının altında ileri doğru kaydı ve kızı da beraberinde kaydıldı. Kız yeniden denge sağlama çabası içinde bir çılgılık attı.

“Harry...”

Genç adam kımıldamadan duruyordu, kızın bir ya da iki adım gerisindeydi. Hatta bir adım geri bile çekildi.

Bu arada genç kadın çaresizlik içinde çabalayarak duvarı kavramayı ve dolayısıyla yeniden denge sağlamayı başardı.

“Oooh!” Derin bir soluk aldı. “Neredeyse düşüyordum. Neden tutmadın beni?”

“Her şey o kadar çabuk olup bitti ki. Telaşa gerek yok, iyisin işte.”

“Sen öyle zannet. Neredeyse düşüyordum. Şu elbisemin önüne bak, ne hale geldi, kırıış kırıış oldu.” Miss Marple biraz daha yürüdü, sonra içinden gelen bir hisle birden geri döndü.

Bu arada Lily dışarıda genç adamın evin dış kapısını kilitlemesini bekliyordu.

Miss Marple hemen onun yanına giderek, kısık bir sesle, “Sizin yerinizde ben olsam yavrucuğum,” dedi. “Bu genç adamla asla evlenmezdim. Sizin zor anınızda, tehlikede yanınızda olup, size yardımcı olacak güvенеbileceğiniz birine ihtiyacınız var. Böyle konuştuğum için beni bağışlayın ama bu konuda uyarılmanız gerektiği kanısındayım.”

Sonra dönüp yoluna devam etti, Lily onun arkasından ağzı açık bakakaldı.

“Bu da ne demek şimdi?”

Genç adam arkasından Lily'ye yaklaştı.

“O yaşlı kadın sana ne söyledi Lily?”

Lily yanıt vermek için ağzını açtı ama yine kapadı.

“Gerçekten bilmek istiyorsan söyleyeyim. Çingene falcının uyarılarını yineledi.”

Sonra düşünceli düşünceli genç adamı süzdü.

Bir an önce oradan uzaklaşmak isteyen Miss Marple telaşla köşeyi döndü ve birden yolun ortasındaki taşlara takılarak düştü.

O anda yan taraftaki evlerin birinden bir kadın koşarak dışarı fırladı.

“Aman Tanrım, çok kötü düştünüz hanımefendi. Umarım bir yerinize bir şey olmamıştır.” Sonra tüm iyi niyetiyle Miss Marple'ı kucakladı ve kollarının altından destek vererek onu ayağa kaldırdı.

“Umarım bir yerinizde kırık yoktur. İşte ayağa kalktınız. Çok sarsılmış olmalısınız.”

Kadının ses tonu yüksek ve sevecendi. Kırk yaşlarında kadayı, kumral saçları kırışmaya başlamıştı. Tıknaz bir kadındı. Gözleri maviydi. Miss Marple'ın keskin bakışlarıyla gereğinden fazla parlak ve beyaz olduğunu fark ettiği dişleri ve büyük bir ağzı vardı.

“İçeri gelip biraz dinlenseniz iyi olacak. Size bir fincan çay yaparım.”

Miss Marple kadına teşekkür etti. Sonra kendini ona bıraktı. Kadın onu mavi boyalı kapıdan parlak, canlı kreton örtülerle kaplı koltuk ve divanlarla dolu küçük bir odaya götürdü.

Kadın, Miss Marple'ı yastıklarla dolu bir koltuğa oturtarak, “Oldu işte,” dedi. “Siz burada dinlenin, bu arada ben de çay koyayım.”

Tombul kadın hızla odadan çıktı. Ardından odaya oldukça derin bir sessizlik çöktü. Miss Marple derin bir soluk aldı. Hiçbir tarafı incinmemiş, berelenmemişti, ama bu düşünüş onu bir hayli sarsmıştı. Suçluluk hissediyordu ama neyse ki şans ondan yana olduğu takdirde Miss Knight belki de bu durumdan haberdar bile olmayabilirdi. Kollarıyla bacaklarını hafifçe oynattı. Kırık yoktu. Sağ salim eve varmayı başarırrsa belki bir bardak çay içtikten sonra...

Miss Marple tam da bunu düşünürken çay da geldi. Tombul kadın küçük bir tepsiyle getirdiği çay servisinin yanına küçük bir tabak içinde şekerli dört de bisküvi koymuştu.

“Buyrun lütfen.” Tepsiyi Miss Marple’ın hemen önündeki sehpayaya bırakmıştı.

“Çayınızı koymamı ister miydiniz? Şeker koyarsanız iyi olur.”

“Hayır teşekkürler, şeker istemem.”

“Ama şeker almalısınız. Biliyorsunuz, küçük de olsa bir şok yaşadınız. Savaş sırasında Avrupa’da ilkyardım hizmetlerinde çalışmıştım. Travma ve şok durumlarında şekerin yararı tartışılmaz.” Fincana dört tane kesmeşeker koyarak karıştırdı. “Bunu içerseniz hiçbir şeyiniz kalmayacak, göreceksiniz.”

Miss Marple kadının ısrarına ister istemez boyun eğdi.

İyi bir kadın, diye düşünüyordu. Bana birini anımsatıyor, ama kimi?

Gülümseyerek, “Bana çok iyi davrandınız,” dedi.

“Ah, lafı bile olmaz. Ben herkesin yardımına koşan bir hizmet meleğiyim. İnsanlara yardıma bayılırım.” Dış kapının kilidindeki cıtırıtıyla birlikte pencereden dışarı baktı.

“Ah, işte kocam da geldi. Arthur... bir konuğumuz var.”

Yeniden dışarı çıktı. Döndüğünde yanında Arthur dediği kocası da vardı. Adam şaşırmış görünüyordu. Arthur; zayıf, soluk benizli, ağır, az ve öz konuşan bir adamdı.

“Hanımefendi yolda düştü, tam bizim bahçe kapımızın önünde. Ben de tabii onu ileri getirdim.”

“Karıınız son derece kibar bir hanım, Bay ...”

“Badcock.”

“Bay Badcock, korkarım size çok zahmet verdim. Rahatsız ettiysem...”

“Ah, Heather için bu zevk, rahatsızlık değil. O insanlara yardımcı olmaktan çok hoşlanır.” Sonra ilgiyle Miss Marple’ı süzdü. “Bu taraflarda bir yerden mi geliyordunuz?”

“Hayır, yalnızca dolaşmaya çıkmıştım. St. Mary Mead’de oturuyorum. Hemen papazın evinin arka tarafında. İsmim Marple.”

Heather o anda, “İnanmıyorum,” diye haykırdı. “Demek Miss Marple *sizsiniz*? Sizin bahsinizi çok duydum. Şu cinayetler... demek onlar sizin işiniz?”

“Heather! *Ne diyorsun* sen?”

“Aman canım, ne demek istediğimi biliyorsun. Yanlış anlamayın beni cinayetleri işleyen demek istemedim tabii, çözen demek istemiştim. Bu doğru, değil mi?”

Miss Marple alçakgönüllülükle birkaç cinayet olayına ister istemez karıştığını söyledi.

“Burada, bu köyde de bazı cinayetler işlendiğini duydum. Geçen gece Bingo Kulübü’nde bahsediyorlardı. Biri Gossington Malikânesi’nde olmuş. Ben cinayet işlenmiş bir evi asla satın alamazdım. Hayaletlerin dolaştığı, uğursuz, lanetli yerlerdir öyle yerler.”

“Cinayet Gossington Malikânesi’nde işlenmedi. Başka yerde işlenmiş, sonra ceset oraya getirilmişti.”

“Söylediklerine göre ceset kütüphanede, şöminenin önündeki halının üzerinde bulunmuş.”

Miss Marple başıyla onayladı.

“Biliyor musunuz? Belki de o cinayetin filmi çevrilecektir. Belki de Marina Gregg’in Gossington Malikânesi’ni satın almasının nedeni de buydu.”

“Marina Gregg mi?”

“Evet. Marina Gregg’le kocası. Kocasının ismini unuttum, ama sanırım adam prodüktör ya da rejisör filan. Jason bilmem ne. Ama Marina Gregg gerçekten muhteşem bir kadın, öyle değil mi? Aslında son yıllarda pek film çevirmedi. Uzun zamandır hastaydı. Bana sorarsanız onun üzerine artist tanımam. *Carmenella* filminde gördünüz değil mi onu? *Ya Aşkın Bedeli*’nde ya da *İskoçya Kraliçesi Mary*’de? Gerçi artık eskisi gibi genç değil ama yaşadığı sürece her zaman olağanüstü bir artist olarak kalacak. Çok eskiden beri onun fanatik bir hayranıyım. Çocukken düşlerime girerdi. Yaşamımdaki en büyük heyecanı Bermuda’da St. John İlkoydum Birliği’ne yardım amacıyla büyük bir gösteri düzenlendiği gün, gösterinin açılışını yapmak üzere Marina Gregg geldiğinde yaşamıştım. Heyecandan deliye dönmüştüm. Sonra tam temsil günü kırk derece ateşle yatağa düşmeyeyim mi? Doktor, ‘Asla gidemezsiniz!’ dedi. Ama böyle bir durumda kim bana söz dinletebilirdi ki? Üstelik kendimi o kadar da hasta hissetmiyordum. Yatmayıp kalktım, yüzümün solukluğu belli olmasın diye iyice makyaj yaptım ve doğruca gösteriye gittim. Orada onunla tanışma fırsatı buldum, benimle iki üç dakika kadar konuştu. Sonra da hatıra olarak fotoğrafını imzalayıp verdi. Olağanüstü bir gündü. O günü ömrüm oldukça unutmayacağım.”

Miss Marple kadını şaşkınlıkla süzdü.

Ve endişeli bir ses tonuyla, “Umarım sonradan yani, hasta hasta yataktan kalkıp o gösteriye gittiğiniz için istenmeyen durumlar yaşanmamıştır?” dedi.

Heather Badcock güldü.

“Yok canım! Kendimi hayatım boyunca hiç o günkü kadar sağlıklı hissetmemiştim. Hep derim, insan bir şeyi gerçekten istiyorsa, onu elde etmek için risk almayı da bilmeli. Ben asla tehlikeden yılmam.”

Yeniden güldü. Bu bir mutluluk kahkahasıydı.

Arthur Badcock sıkıntıyla, “Heather’ı engellemek olanaksızdır. O bir şeyi istiyorsa elde eder,” diye mırıldandı.

Miss Marple mutlulukla başını sallayarak, “Alison Wilde,” diye mırıldandı. Birden kadını kime benzettiğini anımsamıştı.

“Pardon?” dedi Bay Badcock.

“Bir şey değil. Yalnızca tanıdığım birini anımsadım da.”

Heather onu soran bakışlarla süzdü.

“Bana bir dostumu anımsattınız, hepsi bu.”

“Öyle mi? Umarım iyi biridir.”

Miss Marple ağır ağır, “Gerçekten çok iyi ve nazik bir hanım,” diye mırıldandı. “Sevecen, neşeli, sağlıklı ve hayat dolu bir insandı.”

Heather gülerek, “Eminim onun da kendine göre bazı kusurları vardır,” dedi. “Şahsen benim var.”

“Şey, Alison bir konu hakkında bir görüşü varsa daima kendi bakış açısının o kadar doğru olduğuna inanırdı ki, bunun başkalarına nasıl görüneceğini ya da onları nasıl etkilediğini, diğer insanların ne tepki vereceklerini hiç düşünmezdi.”

Arthur Badcock karısına dönerek devam etti. “Tıpkı senin şu yıkımına karar verilen gecekondu oturan aileyi düşünmeden evimize alman gibi,” dedi. “Hepsini misafir etmiştik, sonra da giderken bütün gümüş çay kaşıklarını götürmüşlerdi.”

“Ama Arthur! Onları sokakta bırakamazdım. Bu doğru olmazdı.”

Bay Badcock özlem ve hüznü dolu bir ifadeyle, “Kaşıklar da ata yadigârıydı.” diye mırıldandı. “Georgian stilinde işlenmişlerdi. Annemin büyük annesinden kalmaydı.”

“Ah, o eski kaşıkları unut artık Arthur. Durmadan bunu söyleyip duruyorsun.”

“Korkarım unutmama konusunda hiç iyi değilim tatlım. Kolay unutamıyorum.”

Miss Marple adamı düşünceli düşünceli süzdü.

O sırada Heather büyük bir ilgi ve merakla Miss Marple’a, “Peki, bana benzettiğiniz o dostunuz şimdi ne yapıyor?” diye sordu.

Miss Marple yanıt vermeden önce bir an duraksadı.

Sonra, “Alison Wilde mı?” dedi. “Ah, öldü.”

Üçüncü Bölüm

I

Bayan Bantry, “Buraya döndüğüm için çok mutluyum,” dedi. “Tabii aslında buradan uzakta da çok güzel bir yaşamım oldu.”

Miss Marple dostunun sözlerini başıyla onaylarken onun uzattığı çay fincanını aldı. Bayan Bantry birkaç yıl önce kocası Albay Bantry öldükten sonra Gossington Malikânesi ile çevresindeki geniş araziyi satmış, yalnızca Doğu Köşkü olarak adlandırılan konuk evini kendisine ayırmıştı. Doğu Köşkü şirin, kuş yuvasını andıran, ufak kemerleriyle şık bir yapıydı, ama o kadar çok eksiği vardı ki zamanında bahçıvan bile orada oturmayı reddetmişti. Bayan Bantry o küçük köşkte modern hayatın gereği olan tüm değişiklikleri yapmış, en son model gömme bir mutfakla yeni bir su tesisatı eklemiş, elektrik bağlatmış ve modern bir de banyo yaptırmıştı. Gerçi bütün bunlar için çok fazla para harcaması gerekmişti ama Gossington Malikânesi’nde yaşamayı sürdürseydi hiç kuşkusuz çok daha fazlasını harcamak zorunda kalacaktı. Evin üç tarafındaki ağaçlarla kaplı yaklaşık bir dönümlük araziyi de satmamış, kendine saklamıştı.

“Hiç olmazsa böylece...” diyordu. “Gossington’a ne yaparlarsa yapsınlar gözüm görmeyecek ve üzülmeyeceğim.”

Bayan Bantry son birkaç yılını dünyanın çok çeşitli bölgelerinde oturan çocuklarını ve torunlarını ziyaret ederek geçirmiş, zaman zaman da başını dinlemek ve yalnız kalabilmek için kendi evine gelmişti. Onun ardından Gossington Malikânesi iki defa el değiştirmişti. Önceleri pansiyon olarak işletilmeye çalışılmış ancak başarılı olunamamıştı. Sonra dört kişi birleşerek malikâneyi satın almış, kabaca dört ayrı daireye bölerek birlikte kullanmaya çalışmış, ama sonunda anlaşılmayarak kavga etmişlerdi. Daha sonra Sağlık Bakanlığı ne olduğu da pek anlaşılmayan ve açıklanmayan bir amaçla malikâneyi satın almış, ama bir süre sonra her nedense daha yerleşmeden burayı kullanmaktan vazgeçmişti. Bakanlık malikâneyi satmıştı. İşte şimdi iki dostun sohbetlerine konu olan da bu son satışı.

Miss Marple, “Tabii, kulağıma bazı dedikodular geldi,” dedi.

Bayan Bantry, “Çok doğal,” dedi. “Charlie Chaplin’le çocuklarının buraya gelip burada yaşayacakları bile söylendi. Aslında gel-seler gerçekten çok hoş olabilirdi ama ne yazık ki bu söylentilerde bir nebze bile gerçek payı yok. Gelen Marina Gregg.”

Miss Marple iç geçirdi.

“Ne hoş bir kadındı. Onun ilk filmlerini unutamıyorum. Yakışıklı Joel Roberts’le oynadığı *Göçmen Kuşlar* hâlâ aklımda. Sonra İskoçya Kraliçesi Mary’yi oynadığı film. Gerçi çok duygusal, dokunaklı bir filmde ama... Neyse, ben *Hasat Sonu* filmini de çok beğenmiştim. Tanrım, o günlerin üzerinden ne kadar uzun zaman geçmiş...”

Bayan Bantry, “Evet,” dedi. “Marina Gregg şimdilerde herhalde kırk beş yaşında vardır, değil mi? Hatta ellisinde?”

Miss Marple, Marina Gregg'in ellisine yakın olduğu kanısındaydı.

"Son zamanlarda film çevirdi mi? Artık sinemaya eskisi kadar sık gitmiyorum da."

Bayan Bantry, "Sanırım yalnızca ufak tefek bazı rollere çıkıyor," dedi. "Uzunca bir zamandır başrol oynamadı. Ciddi bir depresyon geçirdi. Bilmem kaçınıcı boşanmasından sonra."

Miss Marple, "Ne kadar da çok koca değiştiriyorlar," diye mırıldandı. "Herhalde bu da bir hayli yorucu bir şey olmalı."

Bayan Bantry gülümsedi.

"Hiç *bana* göre bir şey değil. Ben beceremezdim. Birini sev, onunla evlen, onun huyuna suyuna alış, konforlu bir yaşam sürdür, sonra onu bırak, her şeyden vazgeç ve bir yenisiyle aynı şeye yenisinden başla. Bence bu delilikten başka bir şey değil."

Miss Marple evde kalmış yaşlı biri olarak, hafifçe öksürdü. "Hiç evlenmedim ki bu konuda bir fikrim olsun," dedi. "Ama bence de bu *talih*siz bir durum."

Bayan Bantry kararsız bir havada, "Herhalde başka türlü davranmak ellerinde değil," dedi. "Yaşantıları onları buna zorluyor. Tüm yaşamları toplumun gözü önünde. Bütün dünya onların özel yaşamlarıyla ilgileniyor, gazeteciler peşlerinde." Sonra birden ekledi. "Biliyor musun, onunla tanışmıştım, yani Marina Gregg'le. Kaliforniya'dayken."

Miss Marple merakla sordu.

"Nasıl bir kadın?"

Bayan Bantry, "Çok sevimli," diye yanıtladı bu soruyu. "Son derece doğal ve en ufak bir şımarıklığı bile yok. Sanki yüzüne taktığı bir maske gibi gelmişti."

“Ne gibi yani?”

“Doğal olmak ve şıarmamak. Bu öğrenilen bir şey, bir kez öğrendin mi de bununla yaşaman gerekiyor. Yaşamının cehennemden farksız olduğunu çok iyi anlayabiliyorum. Asla birilerini tersleyememek, içinden geleni yapamamak, çevresindekilere, ‘Tanrı aşkına beni daha fazla rahatsız etmeyin,’ diyememek. O içkili partiler, sefahat âlemleri, bence bunların tamamı bir çeşit kendini koruma biçimi.”

Miss Marple, “Beş kere evlenmiş, değil mi?” diye sordu.

“En az. İlk kocası sıradan biriymiş, pek tanınmıyor. Sonra yabancı bir prensle ya da kontla evlendi, daha sonra da bir film yıldızıyla, sanırım Robert Truscott’tu, öyle değil mi? Bu büyük aşk aylarca gazetelere konu olmuştu. Ama bu evlilik de yalnızca dört yıl sürdü. Ardından senarist Isidore Wright’la evlendi. Bu düzgün, ciddi ve sakın bir evlilikti. Ondan bir bebeği de oldu, zaten hep çocuğu olsun istemişti, hatta çocuğu olmuyor diye birkaç yetimi evlat bile edinmişti. Neyse, sonunda hamile kalıp bir çocuk doğurabildi. Güzel bir çocuktı. Marina sözcüğün tam anlamıyla kusursuz bir anneydi. Ama sonra sanırım çocuğun aptal, spastik ya da geri zekâlı filan olduğu ortaya çıktı. Tabii Marina bunun ardından yıkıldı, korkunç bir depresyona girdi, uyuşturucu kullanmaya başladı ve gidecek filmlerde oynamayı filan da bıraktı.”

Miss Marple, “Onun hakkında bir hayli bilgin var,” dedi.

“Doğal değil mi? Gossington’u satın alınca da özellikle ilgiledim. Marina Gregg şimdiki kocasıyla da iki yıl önce evlenmiş. Şimdi tamamen iyileştiğini söylüyorlar. Kocası sanırım prodüktördü yoksa rejisör müydü? Bu ikisini hep karıştırırım. Marina Gregg’e genç kızlığından beri âşıkmiş, fakat o zamanlar önemli biri olmadığı için

Marina'ya yaklaşamamış bile. Ama şimdi, sanırım adam ünlü bir film yapımcısı. İsmi neydi? Jason... Jason Hudd, hayır, Rudd, tamam, tamam Rudd. Gossington'u satın almalarının nedeni de stüdyoya çok yakın olması olmalı." Bir an duraksadı. "Elstree stüdyolarıydı, değil mi?"

Miss Marple başını salladı.

"Sanmıyorum. Elstree, Londra'nın kuzeyinde."

"Hani şu yeni stüdyolar. Yani Hellingforth'taki. Market Basing'den yalnızca on kilometre uzaklıkta. Duyduğuma göre Marina, Avusturya Kraliçesi Elizabeth'in hayatına ilişkin bir film çevirecekmiş."

"Film yıldızlarının özel yaşamları konusunda ne kadar da geniş bilgin var. Bütün bunları Kaliforniya'da mı öğrendin?"

Bayan Bantry, "Hepsini değil," dedi. "Doğrusu bunları kuaförde saçlarımı yaptırırken oradaki birbirlerinden ilginç magazin dergilerinde okudum. Yıldızların bir çoğunun isimlerini bile bilmem, ama Marina Gregg'le kocası, Gossington'u satın aldıkları için doğal olarak ilgimi çekiyorlar. Yine de haklarında yazılanların yarısının bile doğru olduğunu sanmıyorum, belki dörtte birinde gerçeklik payı var. Marina'nın bir nemfoman olduğuna asla *inanmıyorum*, ayyaş olduğuna da *inanmıyorum*, hatta belki uyuşturucu kullandığıyla ilgili söylentiler bile doğru değil. Film setlerinden uzaklaşmasının nedeni biraz dinlenmek olabilir, belki depresyon bile geçirmedir. Neyse, çok yakında buraya gelip, burada yaşayacağı doğru. Önemli olan da bu!"

Miss Marple, "Haftaya geleceği söyleniyor," dedi.

"O kadar çabuk mu? Gossington'u, ayın yirmi üçünde St. John İlkyardım Birliği yararına yapılacak büyük bir davet için kullanıma açtığını biliyorum. Sanırım evde büyük değişiklikler yapmışlar?"

Miss Marple başını salladı.

“Hem de nasıl. Evi yıkıp yeniden yaptırırsalar belki de onlara çok ama çok daha ucuza mal olurdu.”

“Banyo yaptırmışlar, değil mi?”

“Hem de altı ayrı banyo yaptırdıklarını duydum. Sonra palmiyelerle çevrili bir bahçe. Büyük bir yüzme havuzu. Manzarayı seyretmek için pencereleri iyice büyötmüşler. Sanırım kocanın çalışma odasıyla kütüphaneyi de bozup ikisini büyük bir müzik salonuna dönüştürmüşler.”

“Arthur mezarında ters dönmüştür. Bilirsin müzikten nefret ederdi.” Bayan Bantry sustu, sonra birden, “Hiç Gossington’da hayalet olduğunu ima eden oluyor mu?” diye sordu.

Miss Marple kararlılıkla, “hayır” anlamında başını salladı.

Bayan Bantry, “Yine de söyleyen çıkabilir, hatta belki vardır bile,” diye mırıldandı.

“Kimse öyle bir şey söylemedi.” Miss Marple durakladı, sonra ekledi. “İnsanlar aptal değildir, bilirsin. Özellikle de küçük yerlerde yaşayanlar.”

Bayan Bantry onu ciddi bakışlarla süzdü.

“Oldubitti bunu söylersin Jane. Ve de haksız olduğunu söyleyemeyeceğim.”

Sonra birden gülümsedi.

“Marina Gregg evi satın aldıktan sonra bana son derece şirin ve kibar bir şekilde, ‘Evinizde yabancıların oturduğunu görmek size acı vermeyecek mi?’ diye sordu. Ona bunun beni biraz olsun incitmeyeceğini belirttim. Sanırım bana inanmadı. Sen de biliyorsun ya, Jane, Gossington asla bizim yuvamız olmadı. Orada doğup büyümedik, çocukluğumuz da orada geçmedi. İnsanın bir evi benimsemesi

için önemli olan da bu. Gossington bizim için Arthur emekli olduktan sonra satın aldığımız, av ve balık tutma tutkusunu giderebileceği bir yerdi. Burayı kolayca çekip çevirebileceğimizi düşündüğümüzü anımsıyorum. Ne kadar yanılmışız, nasıl böyle düşündük, hiç bilemiyorum. Ev çok büyüktü, dört uşak ve hizmetçiyle bile bakımı çok güçlü. O merdivenler, koridorlar ve yalnızca dört hizmetli! Ne günlermiş ama... ha, ha!” Birden sustu ve merakla sordu. “Aklıma gelmişken, nasıl düştün anlatsana? O Knight denilen kadın senin yalnız başına dışarı çıkmana nasıl göz yumdu?”

“Zavallılığın bir suçu yok. Bir sürü iş verip, onu çarşıya yollamıştım. Sonra da kendim...”

“Yani onu bilinçli olarak evden uzaklaştırdın, öyle mi? Anlıyorum. Neyse, yine de bunu yapmamalıydın Jane. Üstelik de bu yaşta.”

“Bunu nereden duydun?”

Bayan Bantry sırtıttı.

“St. Mary Mead’de sır saklamanın mümkün olmadığını sen hep söylemez misin? Bayan Meavy anlattı.”

“Bayan Meavy mi?”

Miss Marple bakışlarını denize doğru çevirdi.

“Bana her gün temizliğe geliyor. Kentsel dönüşüm bölgesinde yaşıyor.” Bayan Bantry bir an durakladı, sonra merakla sordu. “Peki ama sen orada ne arıyordun?”

“Nasıl bir yer olduğunu merak edip görmeye gittim. Daha doğrusu orada oturanları merak ettim.”

“Peki, onlar hakkında ne düşünüyorsun?”

“Onlar da herkes gibi, fark yok. Böyle söylemem seni hayal kırıklığına mı uğrattı yoksa rahatlattı mı, bilemiyorum.”

“Herhalde hayal kırıklığına uğrattı.”

“Hayır. Bana kalırsa rahatlatmalı. Böylece insan orada yaşayanları... nasıl anlatsam... yani belirli tipleri görüp, tanıdığı başka insanlara benzetip, ilişkilendirebiliyor. Böylece bir şey olduğunda nedeni ve niçini kolayca anlaşılabilir.”

“Bir şey olmaktan kastın cinayet mi?”

Miss Marple çok şaşırmış gibiydi.

“Neden sanki benim hep cinayet düşündüğüm gibi bir sonuca vardığını hiç anlamıyorum.”

“Saçmalama Jane. Neden sanki açıkça suç bilimlerinin ilgini çektiğini söylemiyor da lafı dolandırıyorsun?”

Miss Marple hırsla, “Öyle değilim de ondan,” diye haykırdı. “Konu yalnızca şu; ben insan doğasını biraz bilirim, tüm yaşamını ufacak bir yerde geçiren biri için de bu sanırım çok doğal bir durum.”

Bayan Bantry dalgın dalgın, “Birçok kişinin seninle bu konuda hemfikir olacağını hiç sanmıyorum, bu kesin, ama...” dedi. “Bu sözlerinde gerçek payı olduğu da kesin. Yeğenin Raymond da burası için hep, ‘Tam bir durgun su,’ derdi.

Miss Marple neşeyle, “Sevgili Raymond,” dedi. Ardından da ekledi. “O kadar sevecen ve nazik ki! Miss Knight’ın ücretini onun verdiğini biliyorsun, değil mi?”

Miss Knight’tan bahsetmek Miss Marple’in aklına bambaşka bir şey getirmişti. Ayağa kalktı.

“Sanırım artık geri dönsem iyi olacak.”

“Buraya kadar herhalde yürüyerek gelmedin, değil mi?”

“Tabii ki hayır. Inch getirdi.”

Miss Marple’in bu neredeyse şifreli yanıtında anlaşılmayacak bir şey yoktu. Gerçi o günler çok geride kalmıştı ama Bay Inch’in bir zamanlar iki at arabası vardı, bunlar kasabanın istasyonunda ge-

len treni karşılar, ayrıca kasabadaki hanımları çay partilerine götürür getirirdi. Tabii bu arada genç kızları danslı partilere götüren de Inch'in arabaları olurdu. Güleç, kurnaz, pembe yüzlü bir adam olan Inch, zamanla yaşlanmış ve yetmişli yaşlarında işini oğluna devretmişti. Ama “Genç Inch” olarak adlandırılan oğlu Jonah –o sırada kırk beş yaşındaydı– yaşlı bayanlar tarafından çok genç ve güvenilmez bulunduğu için yaşlı Inch, köyün yaşlı bayanlarına hizmet vermeyi sürdürmüştü. Zamanla genç Inch atlı arabaları satmış, iki taksi almıştı. Ancak motorlu taşıtlardan pek anlamıyordu, dolayısıyla Bay Bardwell diye biri işlerini devraldı. Ama Inch ismi kaldı. Sonra Bay Bardwell de aynı şekilde işi Bay Roberts diye birine devretti ama telefon rehberinde firmanın ismi *Inch Taksi* olarak kaldı. Ve kasabanın hanımları da bir yere gidip gelirken sanki Jonah ve Inch hâlâ orada çalışabiliyormuş gibi, “Inch getirdi,” ya da “Inch götürdü,” demeyi sürdürdüler.

II

“Doktor Haydock uğradı,” dedi Miss Knight sitemle. “Ona yalnız başınıza Bayan Bantry’ye çaya gittiğinizi söyledim. Yarın tekrar uğrayacak.”

Bu arada Miss Marple’in atkısını, mantosunu ve eldivenlerini çıkarmasına yardım etti.

Sonra da adeta suçlayarak, “Korkarım çok yorulduk, değil mi?” dedi.

Miss Marple, “*Sen* belki yorulmuş olabilirsin,” diye yanıt verdi. “*Ben* yorgun değilim.”

“Haydi, gelin, şöminenin yakınına oturun, orası sıcacık,” dedi Miss Knight, her zamanki gibi Miss Marple’in sözlerini umursamadan. Yaşlıların söylediklerini ciddiye almaya ne gerek vardı ki, önemli olan yalnızca onları hoş tutmaktı. “Bir fincan sıcak çikolata ister miydiniz? Ya da bir fincan çay?”

Miss Marple teşekkür ederek küçük bir kadeh şeri içeceğini söyledi.

Miss Knight onu onaylamadığını belirten bakışlarla süzdü.

Buna rağmen gidip ona bir kadeh şeri getirdi ve kadehi sehpaye bırakırken, “Doktor şarap içtiğinizi duysa ne der, hiç bilemiyorum,” diye mırıldandı.

“Bunu yarın ona sorar öğreniriz.”

Ertesi sabah Miss Knight, Doktor Haydock’u evin antresinde karşıladı ve onun kulağına heyecanlı heyecanlı bir şeyler fısıldadı.

Yaşlı doktor soğuk havanın da etkisiyle Miss Marple’in odasına girdiğinde hâlâ ellerini ovuşturuyordu.

Miss Knight neşeyle, “Doktorumuz ziyaretimize geldi,” dedi. “Eldivenlerinizi alayım mı?”

“Hiç gerek yok, burada da kalabilirler,” diyen Doktor Haydock eldivenlerini oradaki bir sehpanın üzerine bıraktı. “Bu sabah bayağı ayaz var.”

Miss Marple, “Bir kadeh şeri iyi gelir,” dedi. “İster miydiniz?”

“İçkiye başlamışsınız diye duydum. Neyse, bence asla yalnız içmemelisiniz.”

Şeri sürahisi ve kadehler zaten Miss Marple’in yanındaki ufak masanın üzerinde hazır bekliyordu. Miss Knight odadan çıktı.

Doktor Haydock, Miss Marple’in çok eski dostuydu. Kendini emekliye ayırmıştı, ama hâlâ arada sırada da olsa eski hastalarını ziyaret ediyordu.

Doktor kadehindeki şeri'nin son yudumunu da içtikten sonra, "Duyduğuma göre orada burada düşüyormuşsunuz," dedi. "Bu yaşta düşmek bir hayli kötü sonuçlara yol açabilir. Sizi uyarmak isterim. Üstelik Doktor Sandford'un çağrılmasını da istememişsiniz."

Sanford, Doktor Haydock'un birlikte çalıştığı genç ortağıydı.

"Neyse ki Miss Knight istememenize rağmen onu çağırılmış, bence kadın kesinlikle haklı."

"Fazla bir şeyim yoktu ki, yalnızca bir iki ufak yara bere ve hafif bir travma. Doktor Sandford da aynı şeyi söyledi, rahatlıkla siz gelene dek bekleyebilirdim."

"Bak canım, beni iyi dinle. Ben ölümsüz değilim. Günü gelecek ben de bu dünyadan göç edeceğim. Ayrıca şunu açıkça belirtmek isterim ki Doktor Sandford benden çok daha yetenekli ve bilgili bir meslektaşım. Kusursuz bir insan ve değerli bir doktor."

Miss Marple, "Genç doktorların hepsi birbirinin aynı," diye mırıldadı. "Hemen tansiyonunuza bakıyorlar ve derdiniz ne olursa olsun çözümü size bir avuç kırmızılı, mavili, sarılı ilaç yutturmakta buluyorlar. Eczanelerin de süpermarketlerden farkı kalmadı, her şey hazır kutularda."

"Yani size sülük kullanmanızı, şişe çekmenizi, sırtınızı kâfurun ile ovmanızı yazsak daha mı iyi?"

"Üşüttüğüm zaman bunları kendim zaten yapıyorum," dedi Miss Marple neşeyle. "Üstelik çok da rahatlatıyor."

Doktor Haydock, "Esas sorun yaşlanmaktan hoşlanmamamız," dedi. "Ben bundan nefret ediyorum."

"Siz bana göre delikanlı sayılırsınız. Ama ben buna rağmen yaşlanmış olmayı hiç umursamıyorum kendi açımdan. Beni asıl rahatsız eden şey, bundan dolayı düşülen onur kırıcı durumlar."

“Sanırım ne söylemek istediğinizi anlıyorum.”

“Asla yalnız kalamamak! Tek başına birkaç dakikalığına bile olsa dışarı çıkmamın sorun olması. Ayrıca örgü örmek aslında beni her zaman çok rahatlatan bir uğraş olmuştur, oldukça da iyi örgü öreriim. Ama şimdi ilmek kaçırmaya başladım, hem de oldukça sık, üstelik kaçırdığımı fark bile etmiyorum.”

Haydock onu düşünceli düşünceli süzdü.

Sonra gözlerini kırıştırdı.

“Her zaman bir şeyin tam zıttı da geçerli olabilir.”

“Ne gibi?”

“Örgü öremiyorsanız örülü bir şeyi sökmeyi denemeye ne dersiniz? Penelope bunu yapıyor.”

“Ben onun durumunda değilim.”

“Ama ilmekleri sökmek yapabileceğiniz bir şey, değil mi?” diyen Doktor Haydock ayağa kalktı. “Artık gitmem gerekiyor. Size yazabileceğim en iyi reçete, şöyle ağız sulandırıcı, karmaşık bir cinayet olabilir.”

“Bu çok acımasız, ağır bir ifade olmadı mı?”

“Ama doğru, değil mi? Neyse, sıcak bir yaz gününde tereyağı üzerine konulan bir maydanozun ne kadar derinliğe gömüleceğini hesaplamak da sinirlerinizi biraz olsun yumuşatabilir. Bu hep ilgi-mi çekmiştir. Hey gidi Sherlock Holmes. Artık geçmişte kaldı, ama asla unutulmayacağından eminim.”

Doktor gittikten soma Miss Knight telaş içinde içeri daldı.

“Gördünüz işte,” dedi. “Şimdi *çok daha* iyi görünüyorsunuz. Doktor içmeniz için bir şurup önerdi mi?”

“İlgilenecek bir cinayet bulmamı önerdi.”

“Yani iyi bir polisiye roman mı?”

“Hayır,” dedi Miss Marple. “Gerçek bir cinayet.”

Miss Knight şaşkınlıktan ufak bir çığlık attı.

“Aman Tanrım! Bu kadar sakın ve huzur dolu bir yerde cinayet olacak şey değil.”

Miss Marple gülümsedi.

“Cinayet her yerde işlenebilir. Ve işlenir de.”

Miss Knight düşünüyordu.

“Belki kentsel dönüşüm bölgesinde. Orada deri ceketli, bıçaksız dolaşmayan bir sürü başıboş genç var.”

Ama cinayetin işlendiği yer, dönüşüm bölgesi olmadı.

Dördüncü Bölüm

Bayan Bantry bir iki adım geri çekilerek aynada kendine baktı, hafifçe şapkasını düzeltti. (Şapka giymeye hiç alışık değildi.) En iyi kalitedeki deri eldivenlerini aldı ve evden çıkarak kapıyı arkasından özenle kapadı. Gelecek günlerle ilgili çok olumlu beklentileri vardı. Miss Marple'la yaptığı konuşmanın üzerinden yaklaşık üç hafta geçmişti. Bu arada Marina Gregg'le kocası, Gossington Malikânesi'ne gelip yerleşmişlerdi.

O öğleden sonra St. John İlk Yardım Birliği yararına verilecek davetin son hazırlıklarını görüşmek üzere tüm ilgililer orada bir toplantı yapacaklardı. Gerçi Bayan Bantry organizasyon komitesinde değildi ama Marina Gregg ona da bir not yollayarak toplantıdan önce ayrıntıları görüşmek üzere çaya davet etmişti. Üstelik notu kendi el yazısıyla yazmış, Kaliforniya'daki tanışmalarını anımsatarak, *En içten duygularımla, Marina Gregg*, diye imzalamıştı. Bu davet Bayan Bantry'yi hem çok mutlu etmiş hem de çok sevindirmişti. Hatta havalara uçtuğu bile söylenebilirdi. Ne de olsa karşısındaki ünlü bir film yıldızı daha doğrusu bir yıldızdı ve Bayan Bantry de yaşlı bir bayan olarak, her ne kadar önemli bir kişilik olsa da, ünlüler dünyasında

hiçbir öneminin kalmadığının bilincindeydi. Bütün yaşlılar için durum aynıydı ve dolayısıyla Bayan Bantry de bu özel davetten dolayı çocukça bir sevinç içindeydi.

Bayan Bantry bahçe yolundan malikâneye doğru ilerlerken meraklı gözlerle etrafına bakınıyor, duygularını tartmaya çalışıyordu. Malikâneye el değiştirdikten sonra bir hayli çekidüzen verilmiş, güzelleştirilmişti. Bayan Bantry kendi kendine beğeniyle, gerçekten hiçbir masraftan kaçınmamışlar, diye düşündü. Bahçe yolundan çiçek bahçesi görünmüyordu ki bu da Bayan Bantry'yi çok mutlu etti. Çiçek bahçesi ve onun çok özel çiçekli tarhlarını geçmişte, Gossington Malikânesi'nde yaşadığı günlerde kendi zevkine göre düzenlemişti. Özlemle ve hüznle o bahçede yetiştirdiği zambakları, süsenleri anımsadı. Bir zamanlar kendi kendine hep, gururla ülkedeki en güzel süsen bahçesine sahip olduğunu söylerdi.

Yeni, pırıl pırıl boyalı ön kapıya ulaştığında zile bastı. Kapı çok kısa bir sürede her halinden İtalyan olduğu anlaşılan bir uşak tarafından açıldı ve Bayan Bantry doğruca eskiden Albay Bantry'nin kütüphanesi olan odaya götürüldü. Daha önce Miss Marple'dan duyduğu gibi bu oda oturma odasıyla birleştirilmişti. Sonuç etkileyiciydi. Duvarlar lambriyle, yerler parkeyle kaplanmıştı. Duvarlarda ahşap oymalar dikkat çekiyordu. Odanın bir köşesinde büyük kuyruklu bir piyano, duvarın orta kısmındaysa en son model bir plakçalar duruyordu. Odanın diğer bir köşesindeyse bir İran halısı, küçük bir çay masası ve koltuklarla ayrı bir bölme yapılmıştı. Pencerenin önündeki alçak masanın başında Marina Gregg oturuyor, onun hemen arkasında da Bayan Bantry'nin yaşamı boyunca gördüğü erkeklerin en çirkini şöminenin rafına yaslanmış, ayakta duruyordu.

Bayan Bantry zili çalmadan hemen önce Marina Gregg coşkulu ve tatlı bir ses tonuyla, “Burası tam bana göre Jinks,” diyordu. “Doğru yerdeyim. Şimdi aradığımı buldum. *Sakinlik!* İngiliz kırsalının huzuru ve dinginliği. Burada yaşayabileceğimi, hatta yaşamımın sonuna kadar burada kalabileceğimi hissediyorum. İngiliz yaşam tarzına uyum sağlamalıyız. Her gün beşte değerli Georgian porselen çay takımlarıyla çaylarımızı yudumlayacağız, pencerelerden meraları, çayırıları ve muhteşem doğayı izleyeceğiz. Sonunda *yuvama*, evime geldiğimi hissediyorum. Buraya yerleşebileceğimi, *sakin* ve mutlu bir yaşam sürdürebileceğimi hissediyorum. Burası benim evim, yuvam olacak. Bunu hissediyorum. *Yuvam* burası!”

Jason Rudd –karısı Jinks diye hitap eder– bu sözleri gülümseyerek karşıladı. Bu hoşgörölü, hak veren bir gülümsemeydi ama yine de aynı şeyleri daha önce de birkaç kez duymuş olduğu için temkinliydi. Kim bilir belki de bu kez doğrudu. Marina Gregg gerçekten de aradığı, yuvası olacak yeri bulmuştu. Ama Jason Rudd karısının ilk izlenimlerinin, ilk andaki heyecanlarının ne denli geçici olabileceğini de çok iyi biliyordu. Her defasında tam aradığını bulduğunu, bundan emin olduğunu söylüyordu.

Boğuk, etkileyici bir sesle, “Çok iyi sevgilim,” dedi. “Muhteşem! Burayı beğendiğine sevindim.”

“Beğenmek mi? Hayran oldum. Ya sen Jim? Sen hayran olmadın mı?”

“Tabii ki beğendim sevgilim. Elbette,” diyen Jason Rudd içinden, aslında gerçekten de hiç fena değil, diye düşünüyordu. İyi ve sağlam durumda, Victorian stiline çirkinliklerini tam olarak taşımayan bir yapı bu. İnşaatta güvenliğin ve sağlamlığın ön planda tutulduğu anlaşılıyor. Restorasyon sırasında çirkin, uyumsuz kısımları

da değiştirildiğine göre burada rahat ve konforlu bir yaşam sürmek mümkün olabilir. Zaman zaman gelmek için de hiç fena bir yer değil. Umarım Marina iki, iki buçuk yıla kalmadan buradan da bık-maz. Neyse göreceğiz.

Marina yeniden, mutlulukla iç çekerek mırıldandı.

“Yeniden mutlu olduğumu hissetmek, huzur duymak çok güzel. Mutlu ve güçlüyüm. Bir şeylere yeniden başlayabilecek kadar rahat hissediyorum kendimi.”

Kocası yeniden, “Elbette tatlım, elbette!” dedi.

Tam o sırada kapı açıldı ve İtalyan uşak, Bayan Bantry’nin geldiğini belirtti.

Marina Gregg’in eski mal sahibini karşılaması içten ve çok nazikti. Hemen ayağa kalkarak yanına gitti, iki elini ileri doğru uzattı.

“Sizi yeniden gördüğüm için ne kadar mutlu olduğumu bilemezsiniz. Ne hoş bir rastlantı, değil mi? Sizinle San Fransisco’dan tanışıyoruz ve iki yıl sonra Jinks’le gelip bir zamanlar size ait olan bir malikâneyi satın alıyoruz. Umarım evde ve bahçede yaptığımız değişiklikler sizi rahatsız etmemiştir.”

Bayan Bantry içtenlikle, “Burayı seçip, yerleşmek için buraya gelmiş olmanız belki de bu evin başına gelen en hoş şey, hepimiz için büyük bir onur,” dedi ve gözleri şömineye takıldı.

Marina o anda birden anımsamış gibi sordu.

“Kocamla tanışmıyordunuz değil mi? Jason, bu Bayan Bantry.”

Bayan Bantry, Jason Rudd’a dikkatle baktı. İlk izlenimi onun yeryüzünde gördüğü en çirkin erkek olduğuydu ama bu fikri yavaş yavaş değişmeye başlıyordu. Adamın çok ilginç gözleri vardı. O zamana dek bir yüzde hiç bu kadar derin göz çukurları ve derine gömülmüş gözler görmemişti. Tıpkı iki derin kuyu gibi, diye düşünen

Bayan Bantry bir an kendini romantik bir kadın yazar gibi hissetti. Yüzün geri kalan kısmı sert hatlı ve gülünç denecek derecede oransızdı. Burnu havaya kalkık ve ucu aşırı büyüktü. Biraz kırmızı boyayla rahatlıkla palyaço burnuna dönüştürülebilirdi. Abartılı derecede büyük olan ağzı da palyaçoların hüznünlü ağızlarını andırıyordu. Bayan Bantry, adamın o anda çok mu öfkeli olduğunu yoksa her zaman mı öyle görüldüğünü kestiremiyordu. Ne var ki konuştuğu zamanlarda adamın ses tonu hiç umulmayacak kadar etkileyiciydi. Derin ve ağır bir vurgu vardı bu seste.

“Kocalar zaten her zaman sonradan akla gelir,” dedi Jason Rudd gülümseyerek. “Karım da ben de burada olmaktan çok mutluyuz. Umarım siz aksini düşünmüyorsunuzdur.”

Bayan Bantry, “Bu evi satıp, buradan ayrıldım diye üzüldüğüm gibi bir düşünceyi kafanızdan tamamen silin lütfen. Burayı hiçbir zaman benimsemedim ve asla yuvam olarak hissetmedim. Burayı satma kararı almış olduğum için mutluyum. Benim için hem çok büyük hem de kullanışsızdı. Burayı çekip çevirmem çok güçtü. Gerçi bahçe severim ama ev giderek sorun olmaya başlamıştı. Ayrıca malikâneyi satmam sayesinde yurtdışı seyahatlerine çıkıp, dünyanın dört bir köşesindeki çocuklarımı, evli kızlarımı, torunlarımı, eski dostlarımı görüp onlarla birlikte olma fırsatını da buldum.”

Marina Gregg, “Çocuklarım mı dediniz? Çocuklarınız mı var?” diye sordu.

“Evet, iki kız, iki de erkek. Hepsi evli. Her biri dünyanın bir ucunda. Biri Kenya’da, biri Güney Afrika’da, biri Teksas’a yakın bir yerde, biri de neyse ki Londra’da.”

Marina Gregg, “Dört tane mi?” diye mırıldandı. “Dört çocuk! Peki ya torunlarınız?”

“Şimdilik dokuz torunum var. İnanın bana büyükanne olmak bambaşka bir zevk. Ebeveyn sorumluluğu ve endişesi taşımadan onları sevmek, dilediğince şımartmak bambaşka bir duygu...”

Jason Rudd, Bayan Bantry’nin sözünü kesti. “Sanırım gözünüze güneş giriyor.” Pencerenin yanına giderek perdeyi kapattı. Sonra Bayan Bantry’ye dönerek, “Biraz da bize bu şirin kasaba hakkında bilgi verseniz çok iyi olacak.”

Bayan Bantry’ye bir fincan çay uzattı.

“Sıcak bir çörek ya da şu pastadan bir dilim almaz mıydınız? İtalyan bir aşçımız var, hamurişlerinde ve kek yapımında bir hayli iyi. Gördüğünüz gibi İngilizlerin çay âdetine hemen alıştık.”

Bayan Bantry çayından bir yudum aldı ve, “Çay da nefis,” dedi.

Marina Gregg gülümsedi, neşeli görünüyordu. Gerginliği geçmiş, birkaç dakika önce kocasının korkuyla fark ettiği gibi sinirle parmaklarını oynatmaktan vazgeçmişti. Kocasının da telaşlı hali kaybolmuştu. Bayan Bantry ev sahibesini hayran gözlerle süzdü. Marina Gregg’in zirvede olduğu yıllar film dünyasında gişe hasılatlarının önem taşıdığı dönemin öncesinde kalmıştı. O asla bir seks sembolü olmamıştı, o ne bir “ikon” ne de bir “model”di. Uzun boylu, ince ve narindi. Yüzündeki kemiklerin inceliği ve yapısının güzelliği Garbo’yla kıyaslanırdı. Çevirdiği filmlerde seksten çok karakter rolleriyle öne çıkmıştı. Başını birden çevirmesi, derin, iri çarpıcı gözlerini açışı, dudağını hafifçe titretmesi, bütün bunlar onun yüz güzelliği ve fiziksel özelliklerinin yanında seyircileri farkında bile olmadan avucunun içine aldığı, adeta soluğunu kestiği, onları büyümlü bir ortama sürüklediği özellikleriydi. Eskisi kadar olmasa da hâlâ aynı özellikleri taşıyordu. Birçok film ve sahne yıldızı gibi o da oynadığı roldeki kişiyle bütünleşiyordu. İçine kapanıyor, sessiz,

sakin, soğuk, ilgisiz olabiliyor, kısacası hayranlarını hayal kırıklığına uğratabiliyordu. Ama sonra birden bir baş hareketiyle, ellerini oynatmasıyla, ani bir gülüşle aynı büyü yeniden ortaya çıkıyor, seyirciyi tamamen etkisine alıyordu.

Marina Gregg'in en önemli filmlerinden biri *İskoçya Kraliçesi Mary* olmuştu. Bayan Bantry o an ona bakarken birden Marina Gregg'in o filmdeki performansını anımsadı. Sonra gözleri ister istemez kocasına kaydı. Adam da hayranlıkla karısını süzüyordu. Hazırlıksız yakalanmıştı ve yüz ifadesi açıkça duygularını yansıtıyordu. Bayan Bantry içinden, "Aman Tanrım," diye mırıldandı. "Kocasını ona tapıyor."

Bunun onu niçin bu kadar şaşırttığını bilemiyordu. Belki de yıldızlardan, aşklarından ve ilişkilerinden basında o kadar çok bahsediliyordu ki insan böyle bir şeyi gözleriyle görebileceğine inanmıyordu.

Birden yüksek sesle, "Umarım burada mutlu olur ve uzun kalırsınız," dedi. "Bu evde uzun bir süre yaşamayı düşünüyorsunuz, değil mi?"

Marina gözlerini hayretle kocaman açarak başını çevirdi.

"Tabii, burası artık bizim evimiz, hep burada olmak istiyorum. Sanırım iş gereği sık sık buradan uzaklaşmak zorunda kalacağız. Önümüzdeki yıl Kuzey Afrika'da bir film çekme olasılığımız var ama henüz hiçbir şey kesinleşmedi. Ama burası benim evim. Her zaman buraya döneceğiz. Hep buraya dönmek olacak aklımda." İç çekerek ekledi. "Bu muhteşem bir şey. Sonunda *evimi*, yuvamı buldum."

Bayan Bantry gülümseyerek, "Anlıyorum," dedi. İçinden, yine de nedense bunun böyle olduğuna bir an için bile inanamıyorum,

diye düşündü. Marina böyle bir yere yerleşip kök salacak bir tip değil.

Gözucuyla yeniden Jason Rudd'a baktı. Adam kaç çatmayı bırakmıştı. Gülümsüyordu, hiç beklenmedik, hoş bir gülümsemeydi, ama bu daha çok hüzünlü bir gülümsemeye benziyordu.

Bayan Bantry, o da bunun farkında, diye düşündü.

O sırada kapı açıldı, içeriye bir kadın girdi.

"Bartletts sizi telefonda bekliyor Jason," dedi.

"Söyle, daha sonra arasın."

"Söyledim, ama acil dedi."

Jason iç çekerek ayağa kalktı.

"Seni Bayan Bantry'yle tanıştırayım," dedi. "Ella Zielinsky, sekreterim."

Sekreter bu tanıştırmaya hoş bir gülümseme ve baş hareketiyle karşılık verirken Marina, "Sen de bir fincan çay içmez miydin Ella?" diye sordu.

"Sadece bir sandviç alayım. Çin çayından pek hoşlanmıyorum da."

Ella Zielinsky yaklaşık otuz beş yaşlarındaydı. Üzerinde iyi dikilmiş bir tayyörle farbalalı bir bluz vardı. Kısa kesilmiş siyah saçları ve geniş bir alnı vardı. Çevresinde kendinden emin bir insan izlenimi uyandırıyor.

Bayan Bantry'ye dönerek, "Sanırım eskiden burada yaşıyordunuz," dedi. "Bana öyle olduğu söylenmişti."

"Bunun üzerinden çok uzun zaman geçti. Kocamın ölümünün ardından malikâneyi sattım. Bu arada birkaç kez de el değiştirdi."

Marina araya girerek, "Bayan Bantry yaptığımız değişikliklerin onu hiç rahatsız etmediğini söyledi," dedi.

“Asıl yapmasaydınız çok büyük hayal kırıklığı yaşar, önem vermediğinizi düşünürdüm. Buraya gelip, değişiklikleri görmek için sabırsızlanıyordum, büyük hevesle geldim. İnanın bana köyde o kadar çok söylenti var ki insanın aklı almıyor.”

Miss Zielinsky bir yandan sandvicini ısıtırken, “Bu ülkede tesisatçı bulmanın bu kadar zor olabileceği hiç aklıma gelmemişti,” dedi. “Aslında bu benim görevim değil, ama...”

Marina sert bir tonda, “Her şey senin görevin ve sen de bunu çok iyi biliyorsun Ella!” dedi. “Hizmetçiler, uşaklar, tesisatçılar, inşaat işleri.”

“Buradakiler sanırım manzara penceresi diye bir şeyi hiç duymamışlar.”

Ella pencereye doğru baktı. “Doğrusu manzara olağanüstü.”

Marina Gregg, “Tipik bir İngiliz kırsal köy manzarası,” diye söze karıştı. “Değişik bir *atmosfer*.”

Ella Zielinsky. “Yakında kırsal denecek bir tarafı kalmayacak,” dedi. “Yeni yerleşim bölgesi her an biraz daha büyüyor.”

Bayan Bantry, “Bu benim için de yeni bir durum,” dedi.

“Yani siz burada yaşarken köy dışında bir yerleşim yok muydu?”

Bayan Bantry başını salladı.

“Sanırım o zamanlar alışverişte bir hayli zorlanıyordunuz?”

“Hiç de değil. Hatta çok daha kolaydı diyebilirim.”

Ella Zielinsky, “İnsanların çiçek bahçesi olmasını anlayabiliyorum,” dedi. “Ama buranın halkı sanırım bahçelerinde çiçek yanında sebze de yetiştirmeye meraklı. Sebzeyi yetiştirmek yerine satın almak çok daha kolay değil mi? Üstelik hemen yakında bir süpermarket varken?”

“Hiç kuşkusuz o gün de gelecektir.” Bayan Bantry hüzünle iç çekti. “Ama lezzetlerinin aynı olduğunu söyleyemem.”

“Ella, bu hoş atmosferi ilginç fikirlerinle berbat etme.”

Bu sırada Jason kapıyı aralayarak, “Sevgilim,” diye seslendi. “Seni rahatsız etmek istemezdim, ama biraz gelebilir misin? Bir konuda senin de görüşünü almak istiyorlar.”

Marina Gregg iç çekerek, “Hep aynı şey, hiç rahat yok,” diyerek ayağa kalktı. Sıkıntıyla kapıya doğru ilerledi. “Özür dilerim Bayan Bantry. Bir iki dakikadan daha uzun süreceğini sanmıyorum.”

Marina Gregg odadan çıkıp kapıyı kapar kapamaz, Ella Zielinsky, “Atmosfer,” dedi. “Sizce bu evin özel bir atmosferi var mı Bayan Bantry?”

“Bunu pek düşündüğümü söyleyemem. Sonuçta burası bir ev. Bazı açılardan son derece elverişsiz bazı açılardan da oldukça hoş ve kullanışlı.”

“Bunu bu açıdan da düşünmeliydim,” diyen Ella Zielinsky birden gözlerini Bayan Bantry’ye dikerek sordu. “Atmosferden bahsetmişken, şu cinayet ne zaman işlerdi?”

“Bu evde cinayet falan işlenmedi.”

“Haydi canım, saklamayın. Öyküyü duydum. Her zaman bazı öyküleri anlatan birileri olur Bayan Bantry.” Ve başıyla şömineyi işaret ederek ekledi. “Cesedi tam şurada halının üstünde bulmuşlar değil mi?”

“Evet. Orada bulundu.”

“Demek cinayet işlendi.”

Bayan Bantry başını salladı. “Cinayet burada işlenmedi. Öldürülen kızın cesedini sonradan buraya getirmiş ve bu odaya bırakmışlar. Bizimle hiçbir ilgisi yoktu.”

Konu Ella Zielinsky'nin ilgisini çekmişti.

"Sanırım insanları buna inandırmakta epeyce zorlanmışsınızdır."

"Bu konuda haklısınız."

"Peki, cesedi nasıl buldunuz?"

"Sabahın erken saatleriydi, kahvaltı servisi yapan hizmetçimiz koşarak odamıza geldi. O sırada evde hizmetçiler vardı."

"Biliyorum, desenli, hışırdayan elbiseler giyen hizmetçi kızlar."

"Elbise konusunda tam bir şey söyleyemeyeceğim. Sanırım o sırada önlük giyorlardı. Neyse, koşarak odaya girdi ve kütüphanede bir ceset olduğunu söyledi. Önce inanmadım, saçmalamamasını söyledim, ama sonra kocamı uyandırdım, birlikte aşağıya inip baktık."

"Ve tabii ceset oradaydı. Tanrım, ne tuhaf bir durum! Hayatta insanı şaşırtacak şeyler olabiliyor!" Ella Zielinsky, birden kapıya doğru baktı, sonra tekrar Bayan Bantry'ye döndü. "Eğer sizce sakıncası yoksa lütfen Marina Gregg'e bundan hiç bahsetmeyin. Böyle şeyler ona göre değil, kaldıramaz."

"Tabii ki. Ağzımı bile açmam. Zaten bu olaydan bahsetmekten ben de hiç hoşlanmıyorum. Bu o mazide kalmış bir öykü. Ama ya o –yani Marina Gregg– bunu bir şekilde duyarsa?"

"Sanmam. Çevresiyle pek alakalı bir insan değildir. Etrafıyla pek ilgilenmez. Bilirsiniz, film yıldızları genellikle toplumdan izole bir yaşam sürerler. Aslına bakarsanız sürekli yanlarında onlarla ilgilenen, yaptıklarını izleyen, onlar için düşünen birinin olması gerekir. Her şey onları sinirlendirebilir, Marina da en ufak şeylere bile

sinirlenir. Bildiğiniz gibi son birkaç yıldır ciddi şekilde hastaydı. Ancak geçen yıl yeniden setlere dönebildi.”

Bayan Bantry, “Görünüşe bakılırsa burasını çok sevmiş,” dedi. “Kendini burada mutlu hissediyor.”

“Umarım bu bir iki yıl sürer.”

“Daha uzun olamaz mı?”

“Bilmem ama bundan kuşkuluyum. Marina her zaman bir şeyi tutkuyla isteyip ama onu elde edince hevesi geçen ve defalarca ruh eşini bulduğunu sanan insanlardan olmuştur. Ne yazık ki yaşam o kadar da kolay değil.”

Bayan Bantry, “Evet,” diye mırıldandı. “Hiç değil.”

Ella Zielinsky, “Onun burada mutlu olması Jason için de çok önemli,” dedi. “Sonra büyük bir hızla sanki arkasından biri kovalıyormuş gibi iki sandvici daha bir çırpıda ağzına attı. “Biliyor musunuz, o bir dâhi. Hiç Jason’ın yönettiği bir film izlediniz mi?”

Bayan Bantry hafifçe kızardı. Utanmıştı. Sinemaya yalnızca filmin konusu için giden kadınlardandı. Filmin yapım ekibi, prodüktörü, rejisörü, dekoru gibi ayrıntılar onu hiç ilgilendirmemişti. Hatta oyuncuların adlarına bile dikkat etmediği çok olmuştu. Yine de bu eksikliğini belli etmek istemiyordu.

“Karıştırabilirim,” dedi.

Ella Zielinsky, “Jason’ın uğraşması gereken bir sürü şey var,” dedi. “O kadar işinin arasında bir de Marina var ve Marina hiç de kolay idare edilir bir kadın değil. Onu sürekli mutlu etmeniz gerekir. Aslına bakarsanız insanları mutlu etmek hiç kolay değil. Tabii... tabii... onlar...” Bir an duraksadı.

Bayan Bantry, “Tabii karşısındaki kişi bir de karamsar biriye bu olanaksız bile olabilir,” diye ekledi. “Bazı insanlar sanki hüzünden, acıdan zevk alırlar.”

Ella Zielinsky başını sallayarak, “Hayır, Marina öyle bir tip değil,” dedi. “Daha çok yaşamındaki duygusal iniş çıkışlar biraz fazla ve sert. Bazen son derece abartılı denebilecek kadar mutlu olur, kendini olağanüstü iyi hissettiğini söyler. Sonra birden en ufak bir olayda sanki her şey altüst olmuşçasına tam tersi bir durum ortaya çıkar.”

Bayan Bantry çekinerek, “Sanırım biraz asabi,” dedi.

“Bu doğru,” dedi Ella. “Asabi. Bütün artistler asabi olur, ama Marina Gregg’de bu birçok insandan çok daha fazla. Bir bilseniz. Size bildiklerimi bir anlatsam...” Hırsla tabakta kalan son sandvici de yedi. “Tanrı’ya şükür ki, onların yalnızca sekreteriyim.”

Beşinci Bölüm

St. John İlk Yardım Birliği yararına verilen davetin yapıldığı Gossington Malikânesi'nin bahçesi iğne atsan yere düşmeyecek kadar kalabalıktı. Bahçeye giriş bir sterlindi, yardım amaçlı toplanan giriş bedeli daha şimdiden tatmin edici düzeye ulaşmıştı ve giderek de artıyordu. Elbette güneşli ve güzel bir havanın olması da katılımı artıyordu. Aslında yerel halkın asıl merakını uyandıran ve oraya akın akın gelmesini sağlayan hiç kuşkusuz ki Gossington Malikânesi'ni satın alan şu “filmcilerin” Gossington'da nasıl değişiklikler yapmış olduklarını görmektir. Bu konuda en abartılı beklentilerin bile büyük ölçüde karşılandığı söylenebilirdi. Yüzme havuzu genel anlamda tatmin ediciydi. İnsanların çoğunun kafasındaki Hollywood yıldızı kavramı büyük bir yüzme havuzunun çevresinde, egzotik bir ortamda ve dostları arasında güneş banyosu yapan güzel bir kadın ya da yakışıklı bir erkekten oluşmaktaydı. Tabii ki bunda Hollywood'taki hava koşullarının yüzme havuzu için St. Mary Mead'den çok daha uygun olduğu dikkate alınmıyordu. İngiltere'de tüm yaz boyunca gerçekten sıcak denecek tek bir hafta olurdu. O haftanın pazar gazeteleri: Nasıl serinleyebilirsiniz?

Sıcakta ne yenmeli? Soğuk içecekler nasıl hazırlanmalı? gibi makaleler yayımlarlardı. Yine de yüzme havuzu tam da insanların hayal ettikleri gibiydi. Büyüktü, suyu temiz ve masmaviydi, hemen yakınında giysi değiştirilebilecek egzotik bir kameriye vardı ve bunun etrafı da yine egzotik, yapay bitkiler ve fundalıklarla çevrelenmişti.

Konukların hayranlıktan ağzı açık kalmıştı ve verilen tepkiler de aynen beklenildiği gibi bunu açıkça gösteriyordu.

“Ah, ne kadar güzel, değil mi?”

“Çok para harcadıkları belli!”

“Burası bana geçen yaz gittiğimiz tatil köyünü anımsattı.”

“Bence bu kadar fazla. Bu kadar lükse izin verilmemeli! İsraf bu!”

“Şu renkli mermerleri görüyor musun? Dünyanın parasını ödemiş olmalılar.”

“Bu insanlar neden buraya gelip bunca para harcadılar hiç anlayamıyorum.”

“Belki de bu davet televizyonda gösterilir. Ne hoş olur, değil mi?”

St. Mary Mead’in en yaşlı adamı olmakla övünen doksan altı yaşındaki (Tabii akrabaları seksen altı olduğunu söylüyorlardı.) Bay Sampson bile romatizmalı bacaklarını sürükleye sürükleye bu davete katılmıştı. Dudaklarını şapırdatarak etrafındakilere, “Burasının bir günah yuvası olacağından hiç kuşkim yok!” diyordu. “Çıplak erkekler, kadınlar, içki ve sefahat âlemleri, gazetelerde yazanların tümü olacak burada. Ne büyük günahlar işlenecek burada görürsünüz.” Ve sonra kendinden emin ekliyordu. “Böyle şeylerin sonu hiçbir zaman hayırlı olmaz.”

Hayranlık ve beğenilerin zirveye çıktığı noktaysa o öğleden sonraki davet oldu. İsteyenler bir sterlin daha ödeyerek malikâneye giriyor ve alt kattaki müzik odasını, salonu ve tamamen yenilenen, koyu meşe ve İspanya'dan getirtilen deri eşyaların, benzersiz aksesuarların bulunduğu yemek odasını gezebiliyordu.

Bay Sampson'un gelini bu konudaki görüşünü, "Bir yerde görsen buranın Gossington olduğuna dünyada inanmazdım," diye belirtti.

Bayan Bantry geç vakte kadar bahçede dolaştı, katılımın ve yardım amaçlı toplanan paranın oldukça fazla olmasından mutluluk duyuyordu.

Çay servisi yapılan büyük çadır tıklım tıklım doluydu. Bayan Bantry, umarım kurabiye ve kekler yeter, diye düşündü. Dağıtımda işinin ehli, becerikli profesyonel bir kadro görev almıştı. Herhalde sorun olmayacaktı.

Bayan Bantry fundalıkların oluşturduğu bahçe çitlerine doğru ilerledi ve bahçe düzenini kıskanç gözlerle izledi. Çevre düzenlemede ve fundalıkların oluşturduğu bahçe çitlerinde hiçbir masraftan kaçınılmadığı görülüyordu. Bahçede bölümleri birbirinden ayıran fundalıklar, imrenilecek kadar iyi planlanıp düzenlenmişti. Bunun bir bahçıvanın emeğinin ürünü olmadığı belliydi. Bir peyzaj firmasının işi olduğundan hiç kuşku yoktu. Carte blanche⁽¹⁾ ve hava koşulları kusursuz bir iş çıkarılmasını sağlamıştı.

Etrafına bakınırken bir an kendini Buckingham Sarayı'nın bahçesinde verilen partilerden birinde gibi hissetti. Herkes görebildiği kadar fazla yeri görme çabası içindeydi ve bunların arasından

(1) Tam yetki, açık kart.

bazı şanslı kişiler içeri, evin daha özel bölümlerini gezmeye davet ediliyorlardı. Tam o sırada uzun dalgalı saçlı, zayıf bir genç adam yanına yaklaşıp sordu.

“Bayan Bantry *siz* misiniz?”

“Evet. Bayan Bantry benim.”

“Hailey Preston.” El sıkıştılar. “Bay Rudd’un yanında çalışıyorum. Lütfen, benimle ikinci kata gelir misiniz? Bay ve Bayan Rudd yakın dostlarını orada ağırlamak istiyorlar.”

Bayan Bantry onurlandırılmış olmanın mutluluğuyla adamı izledi. Onun zamanında bahçe kapısı olarak adlandırdıkları yan kapıdan binaya girdiler. Holden yukarı çıkan merdivenin önüne kırmızı bir kordon gerilmişti. Hailey Preston kordonu kaldırıp Bayan Bantry’nin geçmesi için yol açtı, sonra birlikte merdivenden yukarıya çıktılar. Birkaç basamak önlerinde takmış takıştırmış belediye meclisi üyesi Bayan Allcock’la eşi de merdivenlerden çıkıyorlardı. Çok şişman olan Bayan Allcock soluk soluğaydı.

“Muhteşem olmuş, değil mi Bayan Bantry?” diye seslendi Bayan Allcock arkaya dönerek. “Aslında banyoları da görmek isterdim ama sanırım bunu yapma şansımız olmayacak.” Sesi sitemliydi.

Marina Gregg’le Jason Rudd merdivenin başında bu çok özel konuklarını ayakta karşılıyorlardı. Eskiden misafir yatak odası olan oda merdiven sahanlığıyla birleştirilmiş, böylece o katta da bir tür geniş kabul salonu oluşturulmuştu. Uşak Giuseppe içki servisi yapıyordu. Üniformalı bir uşak da gelen konukların isimlerini yüksek sesle duyuruyordu.

“Belediye Meclisi üyesi Bay Allcock ve eşi,” diye seslendi.

Marina Gregg, Bayan Bantry’nin Miss Marple’a da söylediği gibi o gün de son derece doğal ve samimiydi. Bayan Bantry o sırada

Bayan Allcock'un yanındakilere, "...bu kadar ünlü olmasına rağmen bu denli alçakgönüllü olabilmek..." gibi bir şeyler dediğini duydu.

Marina Gregg, belediye meclisi üyesi Bay Allcock ve eşini büyük bir içtenlikle karşıladıktan ve güzel bir öğleden sonra geçirmelerini diledikten sonra eşine dönerek, "Jason, lütfen Bay ve Bayan Allcock'la ilgilenir misin?" dedi.

Bay ve Bayan Allcock içkilerini almak üzere Jason'ın yanına doğru ilerlediler.

Bu arada Marina Gregg, Bayan Bantry'ye döndü.

"Ah Bayan Bantry, gelmekle beni ne kadar mutlu ettiğinizi bilemezsiniz."

"Böyle bir daveti kaçırmak istemezdim doğrusu. Asıl ben davetiniz için çok teşekkür ederim. Benim için büyük onur," diyen Bayan Bantry de martinilerin durduğu masaya doğru ilerledi.

Hailey Preston, Bayan Bantry'ye istediği martiniyi verdikten sonra elindeki listeye baktı ve büyük olasılıkla orada isimleri yazılı kimselerin bir kısmını daha yukarıya getirmek üzere merdivenlere yöneldi. Bayan Bantry elinde martinisi etrafta dolaşp, merakla gelecek yeni konukları beklerken, her şey ne kadar güzel düzenlenmiş diye düşünüyordu. Bu arada Marina Gregg köyün rahibiyle konuşuyordu. Uzun boylu, ince yapılı bir adam olan rahibin ürkek ve şaşkın bir hali vardı. Kekeleyerek Marina Gregg'e, "Davetiniz için çok teşekkür ederim," dedi. "Maalesef evimde televizyon yok ama tabii... şey... şey... gençler sayesinde haberleri alıyorum."

Rahibin ne demek istediğini kimse anlamamıştı. Konukları karşılama işini üstlenmiş bir diğer kişi olan Miss Zielinsky gülümseyerek rahibin eline bir bardak limonata tutuşturdu. O sırada merdivenlerde Bay ve Bayan Badcock göründüler.

Rahip gelenleri görünce, elinde limonatası Marina'ya dönerek, "Bayan Badcock, yardım derneğinin en faal üyesi ve yorulmak bilmeyen sekreteridir," dedi. "Onsuz St. John İlk Yardım Birliği'nin hali ne olurdu hiç bilemiyorum."

Marina gülümseyerek Bayan Badcock'a döndü ve, "Olağanüstü çalışmalar yaptığınızdan eminim, sizi bundan dolayı kutlarım," dedi.

Heather neşeyle, "Sanırım beni anımsayamadınız. Bu çok doğal. nereden anımsayacaksınız ki? Her gün yüzlerce insanla karşılaşıyorsunuz. Yıllar önce sizinle tanışmıştık. Bermuda'da. O sıralar oradaki ilk yardım birliğinde çalışıyordum. O kadar uzun zaman geçti ki o günlerin üstünden," dedi.

Marina Gregg gülümseyerek, "Doğru," dedi.

Bayan Badcock, "Ama benim dün gibi aklımda," diye ekledi. "Biliyor musunuz, sizi göreceğim için heyecandan neredeyse ölüyordum. O sıralar henüz genç bir kızdım. Marina Gregg'i canlı olarak görebilmek inanılmaz bir şeydi benim için. Size tapıyordum."

Marina Gregg'in gözleri merdivenlerden çıkan diğer konuklardaydı. Bayan Badcock'un omzunun üstünden, "Çok naziksiniz," diye mırıldandı. "Gerçekten çok naziksiniz."

Heather, "Sizi fazla tutmak istemem ama bunu... bunu... mutlaka... anlatmalıyım," dedi. Bayan Bantry, "Zavallı Marina Gregg," diye mırıldandı. "Sanırım böyle durumlarla sıklıkla karşılaşılıyor. Tanrı sabır versin."

Heather ısrarla öyküsünü anlatmayı sürdürüyordu.

Bayan Allcock, Bayan Bantry'nin tam omzunda derin bir soluk aldı ve, "Burada yapılan değişiklikler inanılmaz," dedi. "Herhalde

kendi gözlerinizle görmeseniz dünyada inanmazdınız. Kim bilir bunun için ne büyük masraf...”

“Ben... ben... kendimi o kadar da hasta hissetmiyordum. Ne pa-hasına olursa olsun... gitmeliyim... gideceğim dedim.”

“İçindeki votkaymış,” dedi Bayan Allcock bardağını sallayarak. “Bay Rudd denememizi söyledi. Tipik Rus. Doğrusunu isterse-niz pek hoşuma gittiğini söyleyemem...”

“... kendi kendime dedim ki: ‘Topla kendini, hastalığa yenilme.’ Yüzüme hasta olduğum anlaşılmayacak kadar makyaj yaptım...”

Heather Badcock’un sesi giderek yükseliyordu.

Bayan Allcock çaresizlik içindeydi.

“Sanırım bu kadehi buralarda bir yere bırakmak ayıp olacak ama...”

Bayan Bantry, “Hiç sorun değil. Votkayı ağızda tutmadan bir defada yutabilmek gerekir. Bu da bir hayli deneyim gerektiren bir şey tabii.”

Bayan Allcock şaşırmış görünüyordu.

Bayan Bantry, “Beğenmediyseniz kadehi masanın üzerine bırakıp, uşağın elindeki tepsiden bir martini alın,” dedi. Sonra Heather Badcock’un son cümlesini dinlemek üzere ona doğru döndü.

“Ne kadar olağanüstü bir gündü ve siz o gün ne kadar güzel ve naziktiniz. O günü asla unutmayacağım. Her şeye değerdi.”

Marina Gregg bu kez hemen yanıt vermedi. Gözleri Heather Badcock’un omzunun üstünden merdiven boşluğunun ortalarında bir yere, duvara takılıp kalmıştı. Yüzünde öyle solgun, kötü bir ifade vardı ki, Bayan Bantry bir an kadının bayılmak üzere olduğunu düşündü ve ileri doğru bir adım attı. Acaba ne görmüştü de yüzündeki bu tuhaf ifade belirmişti? Donup kalmasının nedeni neydi? Ancak

Bayan Bantry onun yanına ulaşmadan Marina Gregg kendini topladı ve boş gözlerle Heather'a dönerek her zamanki alışıldık, nazik, sevecen ses tonuyla, "Çok ilginç bir öykü," dedi. "Neyse, bir şey içmez misiniz? Jason! Kokteyl lütfen!"

"Yo, hayır, teşekkür ederim. Limonata ya da portakal suyunu yeğlerim."

Marina, "Daha iyi bir şeyler denemelisiniz!" diye ısrar etti. "Bugünü kutlamalıyız."

Jason iki elinde birer kadehle yanlarına geldi. "Bu daiquiri'yi⁽¹⁾ mutlaka denemelisiniz," dedi. "Marina'nın en sevdiği içki budur."

Sonra kadehlerden birini karısına uzattı."

Marina, "Ben bugün çok içtim, artık daha fazla içmesem iyi olacak," diyerek kadehi aldı. "Bu dördüncü kadeh."

Jason öbür kadehi Heather Badcock'a uzatırken Marina o sırada merdivenden çıkan yeni konuklarla ilgilenmek için yanlarından uzaklaştı.

Bayan Bantry, Bayan Allcock'a, "Haydi, gidip banyoları görelim," dedi.

"Ayıp olmaz mı?"

Bayan Bantry, "Neden ayıp olsun?" dedi. Sonra Jason Rudd'a dönerek, "Şu sizin yeni, muhteşem banyolarınızı görmek istiyorduk. Acaba bu kadınca merakımızı hoş görür müydünüz?"

Jason gülümsedi. "Elbette, hiç durmayın," dedi. "Hatta isterse-
niz kullanabilirsiniz de."

Bayan Allcock, Bayan Bantry'nin peşinden koridora doğru ilerledi.

(1) Buz, rom, meyve suyu vs. karıştırılarak yapılan Havana kökenli bir kokteyl.

“Çok iyisiniz Bayan Bantry. Ben buna asla cesaret edemedim.”

“İnsan bir şeyi istiyorsa bunun için gerekli cesareti de gösterebilmeli.”

Uzun koridor boyunca ilerleyip, koridorun iki yanındaki kapıları açıp kapayarak, “Aaa!” ve, “Ooo!” nidalarıyla ilerlediler. Bu arada onlara iki bayan daha katıldı.

Bayan Allcock, “Ben en çok pembe banyoyu beğendim,” dedi. “Tanrım, pembeden çok hoşlanıyorum.”

Diğer kadınlardan biri, “Bana sorarsanız en güzeli duvarlarında yunus dekorlu fayanslar olanıydı,” dedi.

Bayan Bantry diğer kadınlara rehberlik yapmaktan büyük zevk duyuyordu. Bir an bu evin artık kendine ait olmadığını unutmuş gibiydi.

“Ya o duşlar,” dedi Bayan Allcock saygıyla. “Aslında duştan hiç *hoşlanmıyorum*. İnsan saçını kuru tutmak isterse duşta bunu nasıl başarabilir ki?”

“Aslında yatak odalarına da bir göz atabilseydik,” dedi diğer kadınlardan biri. “Yoksa bu merak *biraz fazla* mı olur? Ne dersiniz?”

Bayan Allcock, “Bence bunu yapmamız doğru olmaz,” dediyse de üç kadın umutla Bayan Bantry’ye bakıyorlardı.

“Şey,” dedi Bayan Bantry. “Aslında bunu yapmak doğru değil ama...” Diğer kadınların üzüntüsünü fark edince ekledi. “Ama bir göz atmamızda o kadar da sakınca olduğunu sanmıyorum, kimse fark etmeyecektir.” Elini tam önlerindeki kapının tokmağına bastırdı.

Ama kapı açılmadı. Yatak odaları kilitliydi. Hayal kırıklığı büyüktü.

Bayan Bantry, “Bence yine de bazı şeylerin özel kalması gerekir,” diye mırıldandı.

Koridor boyunca merdiven başına doğru ilerlediler. Bayan Bantry merdiven sahanlığındaki pencerelerden birinden aşağı bahçeye baktığında büzgülü, şık organize giysisiyle hizmetçisi Bayan Meavy’yi gördü. Hemen yanında da Miss Marple’ın gündelikçisi Cherry (Soyadını anımsayamıyordu.) vardı. İki kız neşeyle gülüşüp konuşuyorlardı.

Birden ev Bayan Bantry’ye hantal, köhne ve son derece yapay göründü. Pırıl pırıl parlayan boyalarına, yeni duvar kâğıtlarına, tüm restorasyona rağmen eski bir Victorian malikânesi havasından kurtulamamıştı.

Burayı bırakmakla akıllılık etmişim, dedi kendi kendine. Evlerin de her şey gibi ömürleri var. Gün geliyor ömürlerinin sonuna ulaşıyorlar. Burası da ömrünün sonunda. Gerçi makyajla gençleştirilmeye çalışılmış ama boya gerçeği kapamıyor. Bence burayı almakla iyi etmemişler.

Birden kulağına birtakım gürültüler, homurtular geldi. Yanlarındaki iki kadın ileri doğru atıldı.

“Neler oluyor?” dedi kadınlardan biri. “Acaba ne oldu? Bir şey olmuş olmalı!”

Koridordan merdivenlere doğru hızla ilerlediler. O sırada Ella Zielinsky hızla yanlarından geçerek koridora açılan kapılardan birini zorladı.

Ve ardından, “Kahretsin! Kilitli!” diye söylendi. “Lanet olsun! Tabii hepsini kilitlemişler.”

Bayan Bantry, Miss Zielinsky’ye yaklaşıp sordu. “Bir şey mi oldu?”

Miss Zielinsky kısaca, “Biri rahatsızlanmış,” dedi.

“Zavallı, acaba bir yardımım dokunabilir mi?”

“Herhalde konuklar arasında bir doktor vardır.”

Bayan Bantry, “Köyün doktorlarından hiçbirini görmedim,” dedi. “Ama herhalde bir doktor bulunur.”

Ella Zielinsky, “Jason, doktora telefon ediyor,” dedi. “Ama kadıncağzın durumu iyi değil.”

Bayan Bantry, “Hastalanan kim?” diye sordu.

“Sanırım, Heather Badcock diye biriymiş.”

“Heather Badcock mu? Daha biraz önce çok iyi görünüyordu.”

Miss Zielinsky sabırsızlıkla, “Nöbet mi geçirmiş, kalp krizi mi, öyle bir şey işte,” dedi. “Kalbinden bir sorunu ya da başka bir hastalığı olup olmadığını biliyor musunuz?”

Bayan Bantry, “Onun hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmiyorum,” dedi. “Benim zamanımda burada yoktu. Sanırım dönüşüm bölgesinde oturuyor.”

“Dönüşüm mü? Sanırım şu yeni yapılan evleri kastediyorsunuz? Acaba kocası burada mı, adamın nasıl biri olduğunu bile bilmiyorum.”

Bayan Bantry, “Kocası az önce onunla birlikteydi,” dedi. “Orta yaşlı, sarışın, kendi halinde, göze çarpmayan bir tip. Buralarda bir yerde olmalı.”

Ella Zielinsky banyoya girerek, “Ona ne versem bilmem ki? Acaba naneruhu versem iyi olur mu?” diye mırıldandı.

“Baygın mı?”

“Bana kalırsa çok daha kötü.”

Bayan Bantry, “Yapabileceğim bir şey var mı, bir de ben bakayım,” diyerek hızla merdivene doğru yürümeye başladı. Koridordan

hole çıkan köşede Jason Rudd'la neredeyse burun buruna çarpıştıyordu.

Bay Rudd, Bayan Bantry'ye. "Ella'yı gördünüz mü?" diye sordu. "Ella Zielinsky'yi?"

"Banyolardan birinde ilaç arıyordu. Sanırım naneruhu gibi bir şeyler?"

Jason Rudd, "Artık buna gerek kalmadı," dedi.

Adamın ses tonu Bayan Bantry'yi ürkütmüştü. Birden başını kaldırdı.

"Çok mu kötü? Çok mu kötüleşti?"

Jason Rudd başını salladı.

"Pek öyle denemez. Zavallı kadın öldü."

Bayan Bantry donup kaldı.

"Öldü mü?" diye mırıldandı ve yine aynı şeyi yineledi. "Ama az önce hiçbir şeyi yoktu."

"Biliyorum. Biliyorum." Jason Rudd'un kaşları çatılmıştı. "Olacak şey mi bu?"

Altıncı Bölüm

I

Miss Knight kahvaltı tepsisini Miss Marple'ın başucundaki yatak masasının üstüne bıraktı.

“Bu sabah nasılsınız?” dedi ve hafif bir sitemle ekledi. “Bakıyorum perdeleri açmışsınız bile!”

“Sabah çok erken uyandım. Benim yaşıma geldiğinizde siz de az uyuyacaksınız.”

Miss Knight, “Bayan Banttry aradı,” dedi. “Yaklaşık yarım saat önce. Sizinle konuşmak istiyordu ama daha sonra aramasının iyi olacağını söyledim. Daha kahvaltınızı bile etmeden sizi rahatsız etmek istemedim.”

“Dostlarım aradığında bundan hemen haberdar edilmek isterim.”

“Çok özür dilerim. Ama o kadar erken araması bana düşüncesizlik gibi geldi. Hele bir yumurtanızı, tereyağlı ekmeğinizi yiyin, çayınızı için, sonra konuşursunuz.”

Miss Marple dalgın dalgın, “Yarım saat önce, yani sekiz gibi mi aradı?” diye sordu.

Miss Knight, “Çok daha önce,” dedi.

“Bayan Bantry gerçekten çok önemli bir şey olmasa beni sabah o kadar erken bir saatte aramaz.” Miss Marple düşünceliydi. “Aslında sabahları hiç aramaz.”

“Peki, tatlım, ama şimdi bunu kendimize dert edip, canımızı sıkmayalım. Nasıl olsa birazdan tekrar arayacak. İsterseniz ben arayayım.”

“Yok, hayır, teşekkür ederim. En iyisi soğumadan kahvaltımı edeyim.”

Miss Knight nazikçe, “Umarım bir şey unutmamışımdır,” dedi.

Gerçekten de tepside eksik yoktu. Küçük çaydanlığın içindeki çay sıcaktı. Yumurta tam üç buçuk dakika haşlanmış, ekmek güzelce kızarmış, yanına da küçük bir kabın içinde altın renkli bal ve tereyağı konulmuştu.

Birçok açıdan Miss Knight bulunmaz bir bakıcıydı, bir hazineydi. Miss Marple kahvaltısını büyük bir iştahla yedi. O sırada aşağıdan elektrik süpürgesinin uğultusu ve bu gürültüden daha da yüksek tonda günün popüler şarkılarını söyleyen bir kadının sesi duyuldu. Cherry gelmişti.

Kahvaltı tepsisini almak için tekrar Miss Marple’in odasına giren Miss Knight başını iki yana sallayarak, “Şu kadın iş yaparken şarkı söylemese ne kadar iyi olacak,” dedi. “Hiç saygısı yok.”

Miss Marple hafifçe gülümseyerek, “Cherry’nin kafasında saygı gibi bir kavramın olduğunu hiç sanmıyorum,” dedi. “Hem neden saygı gösterebilir ki?”

“Neden mi?” Miss Knight burun kıvrıdı. “Nerede eski gündelikçiler, nerede bul!”

“Tabii ki, zaman değişiyor. Bunu kabullenmek gerek. Şimdi lütfen Bayan Bantry’ye telefon edip ne istediğini sorar mısınız?”

Miss Knight hemen dışarı fırladı. Birkaç dakika sonra kapı çaldı ve Cherry içeri girdi. Heyecanlıydı, yüzü kıpkırmızıydı ama bakımlıydı ve çok hoş görünüyordu. Lacivert elbisesinin üzerine üstünde bir gemici resmi ve gemici amblemleri olan plastik bir önlük takmıştı.

Miss Marple, “Saçınız bugün çok güzel,” dedi.

“Dün perma yaptırdım. Henüz çok kıvrıkcık ama birkaç günde düzelir. Haberleri duydunuz mu, diye sormaya geldim.”

“Ne haberi?”

“Dün Gossington Malikânesi’nde olanları! Bildiğiniz gibi dün orada ilkyardım birliği yararına düzenlenen bir davet vardı.”

Miss Marple başını sallayarak bildiğini belirtti.

“Peki, ne olmuş?”

“Tam davetin orta yerinde biri ölmüş. Bayan Badcock diye biri. Bize çok yakın oturuyor, hemen bir ilerideki köşede. Herhalde tanımazsınız.”

“Bayan Badcock mu?” Miss Marple birden doğruldu. “Tanımaz olur muyum? Sanırım... evet adı kesinlikle buydu. Geçen gün düştüğümde beni yerden kaldıran kadın. O kadar nazikti ki.”

“Bayan Heather Badcock her zaman nazikti. Hatta bazılarına göre fazla nazikti. Yalnız her işe burnunu sokmaktan hoşlanırdı. Neyse, zavallı kadıncağız birden ölüvermiş işte.”

“Ölmüş mü? Peki, ama neden?”

“Bilmem ki. Sanırım St. John İlkyardım Birliği’nin sekreteri olduğu için eve davet etmişler. Evde belediye başkanı falan da varmış. Duyduğuma göre bir kadeh içki içmiş, beş dakika sonra da fenalaşmış ve hemen oracıkta ölüvermiş.”

Miss Marple, “Ne korkunç bir şey!” dedi. “Acaba kalbi mi vardı?”

“Dediklerine göre hiçbir şeyi yokmuş. Ama bilinmez tabii. Belki de kalbi zayıftı ama kendisinin bundan haberi yoktu. Bu gibi durumlar çok oluyor. Yine de şu kadarını söyleyebilirim. Kadıncağızın cesedini evine yollamamışlar.”

Miss Marple şaşırmış görünüyordu.

“Nasıl yani, evine yollamamışlar da ne demek?”

“Cesedi canım.” Cherry’nin neşeli hali aynen sürüyordu. “Doktor otopsi gerektiğini söylemiş. Sanırım buna postmortem deniyordu, değil mi? Yani ölüm sonrası inceleme! Doktor elinden geleni yaptığını ama ölüm nedenini saptayamadığını söylemiş. Bence bir tuhafılık var.”

Miss Marple, “Tuhafılık derken ne demek istiyorsun?” diye sordu.

Cherry birkaç saniye düşündü. “Tuhafılık işte. Sanki bu işin içinde bir iş var.”

“Sanırım kocası perişandır.”

“Adamcağızın yüzü kireç gibi bembeyazdı. Hiç bu kadar perişan bir insan görmemiştim, sanki dünyası yıkılmıştı.”

Miss Marple’in en ufak ayrıntıları bile sezecek kadar hassas olan kulakları Cherry’nin sesinin tonundaki farklı tonlamayı algılamıştı. Başını meraklı bir kuş gibi yana doğru yatırarak, “Karısına çok mu düşkündü?” diye sordu.

“Onun her dediğini yapar, kadının işlerine de pek fazla karışmazdı. Ama bu her zaman ona düşkün olduğunu göstermez değil mi? Belki de adamın ona karşı çıkacak cesareti yoktu, kılıbık olduğu için öyle davranıyordu.”

“Sanırım sen Bayan Badcock’tan pek hoşlanmıyordun?”

“Onu pek iyi tanıımıyordum ki. Yani... yani... onu tanıımıyordum, hoşlanmadığımı söyleyemem. Her şeye karıştığını duymuştum.”

“Yani meraklı, her işe burnunu sokan bir kadın olduğunu mu söylemek istiyorsun?”

“Hayır, hayır, kesinlikle öyle değil. Çok iyi kalpli bir kadındı, daima herkese yardım etmek isterdi. İnsanlar için bir şeyler yapmayı severdi, ama yalnızca kendi bildiği şekilde. Kendisinin her şeyin en iyisini bildiğinden emindi. Başkalarının ne düşündüğüyle, ne istediğiyle hiç ilgilenmezdi. Benim de böyle ihtiyar bir teyzem vardı. O da tıpkı öyleydi. Teyzem anasonlu, susamlı çörekten çok hoşlanır, tepsiler dolusu yapar, sevip sevmediklerine aldırmadan tüm dostlarına gönderirdi. Halbuki bazı insanlar anasonun kokusuna bile dayanamazlar. İşte Heather Badcock’ta böyle biriydi.”

“Evet,” diyen Miss Marple düşünceliydi. “Evet, olabilir. Ben de böyle birini tanımıştım. Bu gibi insanlar tehlike içinde yaşarlar, ama bunun farkında bile değildirler.”

Cherry şaşkınlık içinde Miss Marple’ın yüzüne baktı.

“İlginç! Ne demek istediğinizi hiç anlayamadım.”

O sırada Miss Knight her zamanki telaşlı haliyle içeri girdi. “Bayan Bantry evde yok, nereye gittiğini de söylememiş.”

Miss Marple, “Sanırım nereye gittiğini biliyorum,” dedi. “Buraya geliyor olmalı. Artık kalkıp giyinmeliyim.”

II

Miss Marple pencerenin yanındaki koltuğuna tam yerleşmişti ki Bayan Bantry içeri girdi. Soluk soluğaydı. “Sana anlatacak o kadar çok şeyim var ki Jane.”

Miss Knight söze karıştı. “Dünkü davetle mi ilgili? Dün öğleden sonra bir ara ben de uğradım. O ne kalabalıktı öyle, inanılır gibi değil. Ama ne yazık ki, Marina Gregg’i gözücuyla bile göremedim.”

Miss Knight masanın üzerindeki örtüyü özenle düzelttikten sonra, “Herhalde biraz başbaşa kalıp sohbet etmek istersiniz,” dedi ve odadan çıktı.

“Galiba kadıncağızın bir şeyden haberi yok,” diyen Bayan Bantry arkadaşının yüzüne dikkatle baktı. “Jane, olanları duydun, değil mi?” diye sordu.

“Dünkü ölüm olayını mı?”

“Sen her nasılsa oturduğun yerden her şeyi bilirsin. Bunun sırrını bir türlü çözemedim.”

“Bunda şaşılacak bir şey yok ki. Ben de bazı şeyleri herkes gibi öğreniyorum. Gündelikçim Cherry Baker biraz önce gelip her şeyi anlattı. Herhalde birazdan Miss Knight da olanları kasaptan duyacak.”

“Peki, sen bu konuda ne düşünüyorsun?”

“Ne düşünebilirim ki?”

“Anlamazlıktan gelme Jane, demek istediğimi çok iyi biliyorsun. Ölen bir kadın var, adı her neyse...”

“Heather Badcock.”

“Evet, Heather Badcock. Davete neşeyle, hayat dolu olarak geliyor. On beş dakika sonra bir koltuğa oturuyor. Kendini iyi hissetmediğini söylüyor, iki üç kez soluk almaya çalışıyor ve oracıkta ölüyor. İşte *bu konuda* ne düşündüğünü soruyorum.”

“Aceleyle bir karara varmak doğru değil tabii. Asıl önemli olan doktorların bu konuda ne dedikleri?”

Bayan Bantry başını salladı. “Otopsi ve adli soruşturma yapılacakmış. Bu da aşağı yukarı onların ne düşündüklerini gösteriyor, değil mi?”

“Tam olarak değil. Hastalığının farkında olmayan biri de aniden ölebilir. Bu durumda doktorların görevi otopsi yapıp nedeni saptamaktır.”

“Ama bu kez durum farklı.”

“Nereden biliyorsun?”

“Doktor Sandford eve dönünce polisi aramış.”

Miss Marple büyük bir merakla, “Bunu nereden biliyorsun? Kim söyledi?” diye sordu.

“İhtiyar Briggs. Aslına bakarsan bana anlatan o değil. Bildiğin gibi Briggs akşam işi bittikten sonra da doktorun bahçesiyle ilgilenmeye gidiyor, tam doktorun muayenehanesinin önündeki çiçekleri suluyormuş ki pencerenin aralığından doktorun Much Benham Polis Merkezi’ni aradığını duymuş. Bahçıvan kızına, kızı postanedeki kadına, postanedeki kadın da bana anlattı.”

Miss Marple gülümsedi. “Anlıyorum. St. Mary Mead eskiden neyse yine o. Hiç değişmedi.”

“Dedikodu konusunda hiç değişmedi, fısıltı gazetesi gibi hâlâ. Neyse Jane, sen henüz bu konuda ne düşündüğünü söylemedin.”

Miss Marple düşünüyordu. “Tabii, insanın aklına ilk önce kocası geliyor. Adam orada mıymış?”

“Evet, oradaymış. Sence bu intihar olamaz mı?”

Miss Marple, “Kesinlikle hayır,” dedi. “O intihar edecek biri değildi.”

“Sen onu nereden tanıyorsun Jane?”

“Kentsel dönüşüm bölgesine gezmeye gittiğim gün tam da onun evinin önünde düşmüştüm. Bana o kadar iyi davranmıştı ki. Çok kibar bir kadındı.”

“Kocasını da gördün mü? Karısını zehirleyebilecek tiplerden mi?”

Bayan Bantry, Miss Marple’in yanıt vermekte zorlandığını görerek ekledi. “Ne demek istediğimi şöyle anlatayım; sana Albay Smith, Bertie Jones ya da yıllar önce karısını zehirleyen ya da bunu deneyen birini anımsattı mı?”

“Hiç sanmıyorum, ama kadın bana eskiden tanıdığım birini anımsattı.”

“Kim? Bayan Badcock mu?”

“Evet. Sana hiç Alison Wilde diye birinden bahsetmiş miydin? Bana onu anımsattı.”

“Bu Alison Wilde nasıl biriymi?”

Miss Marple düşünceli, dalgın bir havada yanıt verdi. “Ne dünya ne insanlar hakkında en ufak bir fikri yoktu. Bunu hiç düşünmüyordu da. Dolayısıyla başına gelebilecekleri de kestiremedi.”

“Söylediklerinden tek bir sözcük bile anladığımı söyleyemem.”

“Aslına bakarsan bunu açıklamak çok zor. Durum tamamen onun benmerkezci bir kadın olmasından kaynaklanıyordu. Kesinlikle bencil olduğunu kastetmiyorum. Sevecen, özverili hatta yardımsever ama benmerkezci bir insan olabilirsin. Eğer Alison Wilde gibi biriysen davranışlarının sonucunu tahmin bile edemezsin, düşünmezsin. Ve tabii başına gelebilecekleri de bilemezsin.”

“Şunu bana biraz daha açık anlatamaz mısın?”

“Sanırım bunu sana bir örnekle açıklamam iyi olacak. Ama bu kesinlikle gerçek bir olay değil, yalnızca kurgu.”

“Evet anlat, dinliyorum.”

“Diyelim ki bir dükkâna girdin ve dükkân sahibinin suç işlemeye eğilimli, serseri, belki daha önce bir şekilde suç işlemiş genç ve henüz reşit olmayan bir oğlu olduğunu biliyorsun. Annesine evindeki para, mücevher ya da gümüşlerden bahsettiğini duyuyor. Bir nedenle o sırada o da orada. Bu o an için seni heyecanlandıran ve etrafını önemsemeden konuşmak istediğin bir şey olabilir. Tabii bu arada herhangi bir akşam evde olmayacağını ya da normalde kapını kilitlemediğini de söyleyebilirsin. O an için kafan tamamen anlattığın olaydadır. Olan bitenin farkında değildir. Sonra evde olmayacağını söylediğin akşam bir şey unuttuğun için eve dönersin, bahsettiğim kötü genç evdedir, onu suçüstü yakalarsın ama döner ve sana vurur.”

“Bu, günümüzde herkesin başına gelebilecek bir şey.”

“Tam olarak değil. Birçok insanda bir korunma içgüdüğü vardır. Birçok insan bir şey söylemeden ya da yapmadan önce söyleyeceklerinin ne gibi sonuçlar doğurabileceğini, karşısındaki insanın ya da insanların nasıl insanlar olduğunu, karakterini bilir. Ama Alison Wilde gibiler kendilerinden başkasını düşünmezler; O gördüğünü, yaptığını, hissettiğini, duyduğunu düşüncesizce anlatan biriydi. Bu gibi insanlar başkalarının ne dediğini ya da yaptığını umursamazlar. Yaşam bu kişiler için tek yönlü bir yol gibidir, yalnızca onlara ayrılmış bir yol. Diğer insanlarsa onlar için... nasıl diyeyim, yalnızca odadaki duvar kâğıtları gibidir. “Sustu ve biraz düşündükten sonra ekledi. “Bence Heather Badcock da böyle biriydi.”

“Yani sence ne yaptığını bilmeden bir şeye bulaşmış olabilir miydi? Öyle bir insan mıydı?”

“Hem de tehlikeli olabileceğini asla fark etmeden, tereddütsüz. Bence öldürülmesinin tek nedeni bu olabilir. Tabii eğer ölümü cinayetse.”

“Acaba birine şantaj yapıyor olabilir miydi?”

Miss Marple, “Bu olanaksız,” dedi. “Çok iyi kalpli ve nazik bir kadındı. Böyle bir şey yapmış olması olanaksız.” Birkaç saniye düşündükten sonra ekledi. “Bütün bu olanlar bana çok tuhaf görünüyor. Düşünüyorum da acaba?...”

“Acaba ne?” Bayan Bantry meraklanmıştı.

Miss Marple düşüncelerine dalmıştı. “Düşünüyorum da... acaba Bayan Badcock başka birinin yerine yanlışlıkla öldürülmüş olabilir mi?”

Bu sırada oda kapısı açıldı, önde Doktor Haydock, arkasında Miss Knight içeriye girdiler. Doktor Haydock iki kadına bakarak gülümsedi. “Anlaşılan işe koyulmuşsunuz bile. Sağlığınızı sormak için uğramıştım Miss Marple, ama sanırım sormama hiç gerek yok. Önerdiğim tedaviye başlamışsınız bile.”

Miss Marple gözlerini kırpıştırarak, “Tedavi mi?” diye sordu.

Doktor Haydock, Miss Marple’in yanındaki sehpanın üzerinde duran örgüyü işaret ederek, “İlmek ilmek örülmüş bir şeyi yine ilmek ilmek çözüyorsunuz, öyle değil mi?”

“Çok şakacısınız doktor.”

“Beni kandırmaya çalışmayın, saygıdeğer hanımefendi. Sizi uzun yıllardır tanıyorum. Şu Gossington Malikânesi’ndeki ani ölüm. Köyde herkes cinayetten bahsediyor, dedikodu kazanı kaynıyor. Henüz soruşturmanın sonucu belli olmadan herkes bunun cinayet olduğuna karar verdi bile.”

“Adli soruşturma ne zaman yapılacak?”

“Öbür gün. Tabii siz bayanlar o zamana kadar gizem perdesini aralamış, öykünün tamamını aydınlığa kavuşturmuş, katili ve cinayet nedenini saptamış olursunuz. Neyse, ben burada daha fazla zaman kaybetmeyeyim. Bana gereksinimi olmayan bir hastaya çok

fazla zaman ayırmam doğru değil. Görüyorum ki, yanaklarınız al al olmuş. Gözleriniz parlıyor. Hayatınızdan memnunsunuz. İnsanın yaşamda ilgilenecek bir şeyi olması kadar iyi bir şey yoktur. Artık gideyim.”

Ve odadan çıktı.

Bayan Bantry ardından, “Onu Doktor Sandford’a bin kez yeğlerim,” dedi.

Miss Marple, “Ben de öyle,” dedi. “Üstelik o çok da iyi bir dost.” Düşünceliydi. “Bence bugün buraya gelmesinin özel bir nedeni vardı. Bana sanki, “haydi şu konuyla ilgilen,” der gibiydi.”

Bayan Bantry heyecanla, “Öyleyse bu olay cinayet,” diye atıldı. “Ya da en azından doktorların görüşü öyle.”

Tam o anda Miss Knight elinde kahve fincanlarıyla odaya girdi. Her iki bayan da sözlerinin böyle kesilmesinden rahatsız olmuşlardı. Onun dışarı çıkmasını sabırsızlıkla beklediler. Miss Marple yalnız kaldıkları anda hemen yeniden konuya girdi. “Evet, Dolly, sen de oradaydın...”

Bayan Bantry adeta gururla, “Evet, olanları gördüm,” dedi.

“Çok güzel, fevkalade. Şey... sanırım ne demek istediğimi anlıyorsun. Bana Bayan Badcock’un geldiği andan başlayarak tüm olanları anlatabilir misin? Haydi, seni dinliyorum.”

Bayan Bantry, “Evin içine çağrıldım,” dedi. “Özel konuk listesinden.”

“Seni eve kim götürdü?”

“Uzun boylu, ince, kibar, genç bir adam. Sanırım Bayan Marina Gregg’in sekreteri ya da öyle bir şey işte. Beni merdivenlerden yukarı götürdü. Merdivenlerin başında ev sahipleri yani Marina Gregg ve kocası gelenleri teker teker karşılıyorlardı.”

“Merdiven sahanlığında mı?”

“Evet, orayı bayağı değiştirmişler. Yatak odasının ve giyinme odasının duvarlarını yıkıp sahanlıkla birleştirmişler, böylece ortaya geniş kabul salonunu andıran bir mekân çıkmış. Çok da güzel olmuş.”

“Anlıyorum. Sen gittiğinde orada kimler vardı?”

“Tüm doğallığı ve zarafetiyle Marina Gregg, açık yeşil, vücuduna oturan elbisesinin içinde çok şık ve çekici görünüyordu. Sonra kocası ve sana daha önce de bahsettiğim Ella Zielinsky denilen o kadın. Halkla ilişkilerini yürüten sekreterleri. Onların dışında da sanırım konuk olarak sekiz ya da on kişi vardı. Bazılarını ilk defa görüyordum, bazılarını daha önceden tanıyordum. Bazıları sinema dünyasından kişilerdi, onları tanıımıyordum. Ama rahip ve Doktor Sandford’un karısı oradaydı. Doktor Sandford yukarıya çok daha sonra geldi. Albay Clittering ve karısı, polis müdürü de oradaydılar. Ayrıca sanırım basından da birileri vardı. Genç bir kız elinde büyük bir fotoğraf makinesiyle durmadan resim çekiyordu.”

Miss Marple başını sallayarak, “Evet, anlatmaya devam et,” dedi.

“Heather Badcock’la kocası benden hemen sonra geldiler. Marina Gregg benimle biraz konuştuktan sonra birine –evet anımsadım rahibe de– bir şeyler söyledi. Tam o sırada Heather Badcock’la kocası da geldiler. Biliyorsun kadın St. John İlk Yardım Birliği’nin genel sekreteri. Oradakilerden biri onun ne kadar çalışkan ve kendileri için ne kadar önemli olduğundan bahsetti. Marina Gregg de onu tebrik ederek, övgü niteliğinde bir şeyler söyledi. Sonra Heather Badcock bilmem kaç yıl önce Marina Gregg’le nasıl tanıştığına ilişkin uzun bir öykü anlatmaya başladı. Doğrusunu istersen çok gevezeydi ve karşısındakini sinir eden, umursamayan bir tavrı vardı ya da bana öyle geldi. Zaten ben bu tip kadınlardan hiç hoş-

lanmam. Aslına bakarsan durmadan ‘çok uzun yıllar önce’ filan demesi de düşüncesizlikti. Bilirsin sinema artistleri yaşlanmakta olduklarının anımsatılmasından, yaşlarının ortaya çıkmasından hiç hoşlanmazlar.”

Miss Marple iç geçirdi.

“Bayan Badcock böyle şeyleri düşünebilecek biri değildi. Neyse, sen devam et.”

“Her neyse, Heather Badcock bunları anlatırken Marina Gregg de bir an çok tuhaf bir havaya girdi.”

“Yani sinirlendi mi?”

“Hayır, Heather’ın anlattıklarının tek bir kelimesini bile dinlediğini sanmıyorum. Gözlerini Bayan Badcock’un omuzlarının üzerinden ilerideki bir noktaya dikmiş, kaskatı duruyordu. Tam o sırada Heather Badcock, Marina Gregg’i görebilmek, ondan imza alabilmek için hasta yatağından nasıl kalktığını, kimseyi dinlemeden gösteriye gidişini ve onunla tanışmasını anlatıp bitirmiş, anlık bir sessizlik olmuştu. İşte tam o anda onun yüzündeki o ifadeyi gördüm.”

“Kimin yüzündeki? Bayan Badcock’un mu?”

“Hayır. Marina Gregg’in. Sanki Badcock denilen kadının söylediği tek bir sözcüğü bile duymuyor gibiydi. Gözleri tam olarak onun omzunun üstünden karşıdaki duvara takılıp kalmıştı. Sana o ifadeyi anlatmam olanaksız.”

“Ama bunu denemelisin Dolly. Biraz gayret et, çünkü bu çok önemli olabilir.”

“Donup kalmıştı sanki.” Bayan Bantrey doğru sözcüğü bulmakta zorlanıyor gibiydi.” Sanki o anda bir şey görmüştü, Tanrım bunu tanımlamak öyle zor ki! Lady Shalott’u anımsıyorsun, değil mi?

Ağ dışarı uçtu ve uzaklara gitti,
Ayna birden boydan boyaya kırılıverdi.
Lady Shalott,
“Lanet üzerime geldi,” diye haykırdı.

“İşte öyle bir ifade vardı yüzünde. Kıyameti görmüş gibi. Günümüzde birçokları Tennyson’u gülünç buluyorlar ama gençlik dönemimde Lady Shalott’un yaşadıkları beni hep ürkütmüştür. Hoş hâlâ da öyle.”

Miss Marple, “Demek yüzünde donuk bir ifade vardı,” diye yineledi. “Bayan Badcock’un omzunun üstünden karşısındaki duvara bakakalmıştı, öyle mi? Peki, duvarda ne vardı?”

“Bir tablo; sanırım İtalyan ressam Bellini’nin ‘Meryem Ana ve Çocuk’ adlı eserinin bir kopyası. Meryem Ana’nın kucağında gülen bir çocukla resmi.”

Miss Marple kaşlarını çatı. “Marina Gregg’in yüzündeki o ifadeye o tablonun neden olabileceğini sanmıyorum.”

“Tabii, hem de tabloyu ilk defa görmüyordu ki. Her gün görüyordu.”

“Sanırım o sırada merdivenlerden çıkmakta olan başka birileri daha vardı?”

“Evet vardı.”

“Kimler olduğunu anımsıyor musun?”

“Yani sence o sırada gözleri merdivenden yukarı çıkan birine mi takılmıştı?”

“Bu olabilir, değil mi?”

“Evet. Tabii, bir düşüneyim. Sanırım en önde resmi giysileriyle belediye başkanı vardı, hemen arkasında da karısı, sonra zayıfça,

Ve Ayna Kırıldı

bugünlerde sıkça rastladığımız türde tuhaf sakallı ve uzun saçlı genç bir adam. Bir de daha önce de bahsettiğim o fotoğrafçı kız. Kız merdivenin orta kısmında durmuş, gelenler Marina'nın elini sıktıkları zaman fotoğraflarını çekiyordu. Sonra iki kişi daha vardı, ama onların kim olduğunu bilmiyorum. Sinema dünyasından olmalı. Lower Çiftliği'nden Grices de oradaydı. Başkaları da olabilir ama anımsamıyorum.”

“Bundan pek bir şey çıkarabileceğimizi sanmıyorum. Peki, sonra ne oldu?”

“Jason Rudd sanırım o sırada karısının kolunu dürttü. Marina Gregg birden kendini toparladı ve her zamanki gibi, o tatlı gülümsemesi ve alçakgönüllülüğüyle Bayan Badcock'la konuşmaya, ona iltifat etmeye başladı.

“Peki ya sonra?”

“Sonra Jason Rudd onlara içki getirdi.”

“Nasıl bir içki?”

“Bir tür kokteyl, daiquiris diye bir şey. Karısı en çok bunu sevmiş. Bir kadeh karısına, bir kadeh de Heather Badcock'a verdi.”

“Çok ilginç. Gerçekten çok ilginç. Peki ya sonra ne oldu?”

“Sonrasını bilmiyorum. Çünkü ben birkaç hanımla beraber banyoları gezmeye gittim. Sonra koridorda o halkla ilişkilerci sekreter kızla karşılaştık ve bize birinin fenalaştığını söyledi.”

Yedinci Bölüm

Adli soruşturma kısa sürdü ve umutları boşa çıkardı.

Eşinin tanıklığına başvuruldu. Diğer tanıkla adli tabipti. Doktor, Heather Badcock'un dört grain⁽¹⁾ bi-ethyl-dexyl-barbo-quinde-lorytate ya da daha doğrusu böyle bir şeyle zehirlenerek öldüğünü söyledi. Zehrin cinsi saptanmış ancak Bayan Badcock'a nasıl verildiğine ilişkin herhangi bir kanıta ulaşılamamıştı.

Soruşturma iki hafta sonraya bırakıldı.

Soruşturmanın bitiminden birkaç dakika sonra Müfettiş Frank Cornish, Arthur Badcock'un yanına gelerek, "Sizinle biraz özel olarak görüşebilir miyiz?" diye sordu.

"Tabii, tabii." Arthur Badcock her zamankinden çok daha pe-rişan görünüyordu.

"Bu olanlara hiçbir anlam veremiyorum," diye mırıldandı. "Anlayamıyorum, inanamıyorum."

Cornish, "Arabam dışarıda," dedi. "Sizi evinize götüreyim. Orada çok daha rahat konuşabileceğimizi sanıyorum."

(1) 1 grain, 64.79 miligrama denk gelen ağırlık birimi.

“Çok teşekkür ederim. Evet, evet, öylesi çok daha iyi.”

Arlington Close 3 numaradaki evin küçük mavi boyalı bahçe kapısının önünde durdular. Bay Badcock önden yürüdü, müfettiş de onu izledi. Bay Badcock cebinden anahtarlarını çıkarıp tam kapıdaki deliğe sokmak üzereyken kapı içeriden açıldı, eşikte bir kadın göründü. Kadın bir kaç adım geriledi. Çekingeni bir hali vardı. Arthur Badcock çok şaşırılmış görünüyordu. “Mary, burada ne arıyorsun?” diye sordu.

“Sana çay hazırlıyordum Arthur. Soruşturmadan eve döndüğünde yorgunluğunu giderecek bir çayın iyi geleceğini düşündüm.”

“Çok teşekkür ederim, çok iyisin, şey...” diyen Arthur Badcock bir an durakladı. Sonra ekledi. “Müfettiş Cornish, sizi komşumuz Bayan Bain’le tanıştırayım.”

Müfettiş, “Tanıştığımıza memnun oldum,” derken kadın çay getireceğini söyleyip hızlı adımlarla mutfığa gitti.

Arthur Badcock tereddütle müfettişi antrenin hemen sağındaki kreton kılıflı koltukların bulunduğu oturma odasına aldı.

“Çok iyi bir kadındır,” dedi Arthur Badcock. “Her zaman çok naziktir.”

“Onu çok eskiden mi tanıyorsunuz?”

“Hayır, buraya taşındıktan sonra tanıştık.”

“Buraya geleli iki ya da üç yıl oldu, değil mi?”

“Neredeyse üç yıl olacak, ama Bayan Bain geleli henüz altı ay oldu. Oğlu yakınlarında bir yerde çalışıyor. Kocasının ölümünün ardından oğluyla birlikte buraya yerleşmeye karar vermişler.”

Tam o sırada Bayan Bain elinde çay tepsisiyle içeriye girdi. Esmer, kırk yaşlarında, sağlıklı görünen bir kadındı. Uzun boyu, esmer teni ve simsiyah saçlarıyla çingeneye benziyordu. Gözlerinde

tuhaf bir bakış vardı. Arthur'a ve müfettişe çaylarını verdikten sonra evinde çok işi olduğunu bahane ederek ayrıldı. Cornish kadının halinde garip bir ürkeklik, hatta korku sezmişti. Bu kadın hakkında bilgi toplamalıyım, diye düşündü ve yüksek bir sesle, "İyi bir kadına benziyor," dedi.

"Evet, gerçekten öyle. İyi ve nazik bir insan, iyi bir komşu ve çok sempatik bir kadın."

"Karınızla da iyi arkadaş mıydılar?"

"Hayır, hayır, öyle olduğunu söyleyemem. Yalnızca komşu olarak gereğinde görüşürlerdi. Aralarında özel bir yakınlık yoktu."

"Demek öyle! Evet, Bay Badcock, şimdi bana o davet ve karınız hakkında her şeyi, tüm ayrıntılarıyla anlatmanızı istiyorum. Sanırım adli soruşturmada ortaya çıkanlar sizin için de büyük bir şok oldu."

"Ah evet, tabii müfettiş. Gerçi sizin de bu ölümde bir tuhafılık olduğunu düşünmenizi bekliyordum, çünkü ben de öyle olduğunu düşündüm. Karımın doğal bir ölümle ölmediğinden eminim. Heather çok sağlıklı bir kadındı. Bir gün bile hasta olduğunu anımsamıyorum. Kendi kendime hep, bu işte bir terslik var, dedim. Ama bu o kadar inanılmaz bir durum ki, bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz müfettiş. Gerçekten akıl alır gibi değil. O madde... adı neydi ...Bi-ethyl-hex... her neyse." Devamını getiremeyerek sustu.

"Çok daha basit bir adı var: calmo. Eczanelerde bu adla satılıyor. Hiç rastlamış mıydınız?"

Arthur Badcock şaşkınlık içinde başını salladı. "Daha çok Amerika'da kullanılan bir ilaç. Sanırım orada reçetesiz de satılıyor."

"Ne için kullanılıyor?"

Cornish, “Anladığım kadarıyla insanın sinirlerini yatıştırıyor ve mutluluk veriyormuş,” dedi. “Aslında anksiyete, depresyon, melankoli, uykusuzluk ve benzer birçok durumda reçeteli olarak satılan bir ilaç. Doktorun önerdiği miktarda alındığında tamamen zararsız. Ama anlaşılan karınız günlük dozun altı katını almış.”

Badcock şaşkınlık içindeydi. “Ama Heather asla bu tür ilaçlar kullanmazdı ki! Bundan eminim. O rasgele ilaç kullanan bir insan değildi. Zaten sinirli bir insan da değildi. Dünyanın en neşeli ve rahat insanlarından biriydi.”

Müfettiş başını salladı. “Anlıyorum, peki doktoru ona böyle bir ilaç vermiş olamaz mı?”

“Hayır, hiç sanmıyorum. Hatta bundan eminim.”

“Doktoru kimdi?”

“Doktor Sim’in hastası olduğunu biliyorum ama buraya geldiğimizden beri ona hiç gitmediğinden eminim.”

Müfettiş Cornish düşünüyordu. “Demek Bayan Badcock bu tür bir ilaç kullanan ya da buna ihtiyaç duyan biri değildi?”

“Kesinlikle değildi müfettiş. Bundan eminim. Bence olsa olsa yanlışlıkla almış olabilir.”

“Bu kadar büyük bir yanlışlığa inanmak çok güç. O gün karınızın ne yediğini ve ne içtiğini anımsıyor musunuz?”

“Şey... öğle yemeğinde...”

“Hayır, hayır. O kadar geriye gitmenize gerek yok. Böylesine fazla dozda alınan bir ilaç, etkisini hemen gösterir. Karınız davette neler yedi, onu anımsamaya çalışın yeter, örneğin çay sırasında.”

“Peki. Önce bahçeye gittik. Çadırın içi çok kalabalıktı. Neyse ki sonunda birer fincan çayla birer kurabiye almayı başardık. Ama

içerisi o kadar kalabalık ve sıcaktı ki aldıklarımızı elimizden geldiğince çabuk yiyip dışarı çıktık.”

“Tek yiyip içtiği bir çay ve bir kurabiye mi?”

“Öyle müfettiş, bu doğru.”

“Daha sonra da eve girdiniz, değil mi?”

“Evet. Daha sonra o genç sekreter hanım geldi. Marina Gregg’in karımla beni evinde ağırlamaktan mutluluk duyacağını söyledi. Tabii ki karım buna çok sevindi. Zaten kaç gündür Marina Gregg diyor, başka bir şey demiyordu. Herkes bundan dolayı çok heyecanlıydı. Biliyorsunuz işte, merak!”

“Evet doğru. Benim karım da bu davet nedeniyle çok heyecanlıydı. Bir sterlin ödeyip Gossington Malikânesi’ne girip, içerideki değişiklikleri görmeye çalışan hemen herkes uzaktan bile olsa Marina Gregg’i de görme umudu içindeydi.”

“Ne diyordum. O genç kadın bizi evin içine götürdü ve yukarı katta geniş salon gibi bir yere çıkardı. Parti oradaydı. Sandalyeler getirilmiş, masalların üzerine içkiler konulmuştu. Sanırım orada bizim dışımızda on, on iki kişi daha vardı.”

Müfettiş Cornish başını salladı. “Ve orada bekleniyordunuz. Sizi kim karşıladı?”

“Marina Gregg’in kendisi, merdiven başında karşıladı. Kocası da yanındaydı. Şu an için adını anımsayamıyorum.”

Müfettiş Cornish, “Jason Rudd,” dedi.

“Ah evet, aklımda kalmamış. Neyse, Bayan Gregg karımı büyük bir içtenlikle karşıladı, sanırım onunla tanışmaktan mutlu olmuştu, ona iltifatlar etti. Karım da onunla vaktiyle Bermuda’da nasıl tanışmış olduğunu anlatmaya başladı. O zamana kadar her şey kusursuzdu, hatta olağanüstüydü diyebilirim.”

“Demek, olağanüstüydü. Peki, sonra ne oldu?”

“Sonra Bayan Gregg, bize ne içeceğimizi sordu. Kocasını Bay Rudd, Heather’a bir kokteyl verdi, dickery mi ne, hoş bir adı vardı.”

“Daiquiri.”

“Evet, doğru. İki kadeh getirmişti, biri Heather, biri de Bayan Gregg içindi.”

“Peki, siz ne içtiniz?”

“Şeri.”

“Anlıyorum. Üçünüz orada ayakta durup, içkilerinizi içtiniz.”

“Tam olarak değil. Merdivenlerden sürekli yeni konuklar geliyordu. Önce belediye başkanıyla karısı geldi, sonra Amerikalı bir adam ve bir kadın. Dolayısıyla biz biraz yana çekilmek durumunda kaldık.”

“Karınız o sırada daiquiri’sini içip bitirdi mi?”

“Hayır, o sırada değil.”

“Peki, o sırada değilse ne zaman içti?”

Arthur Badcock kaşlarını çatarak düşündü, anımsamaya çalışıyordu. “Sanırım, kadehini oradaki masalardan birine bıraktı. O sırada bir dostuna rastlamıştı. St. John İlkyardımları Birliği’nden biriydi galiba. Buraya Much Benham’dan mı gelmiş ne. İkisi bir süre sohbet ettiler.”

“Peki, içkisini ne zaman içti?”

Arthur Badcock yeniden kaşlarını çatarak düşündü. “Biraz daha sonra olmalı. Kalabalık iyice artmıştı. Kadehi elindeyken biri koluna çarptı, içkisi döküldü.”

Müfettiş Cornish birden başını kaldırarak, “Nasıl yani?” diye sordu. “İçkisi döküldü mü?”

“Evet, öyle anımsıyorum... İçkisini masadan aldı, bir yudum içti ve yüzünü ekşitti. Aslında içkiden, özellikle de kokteyllerden hiç

hoşlanmazdı, buna rağmen yavaş da olsa içmeye çalışıyordu. O sırada biri dirseğine çarptı ve bardak devrildi. İçki hem karımın, hem de Marina Gregg'in elbisesine döküldü. Buna rağmen Marina Gregg gerçekten çok nazik davrandı. Hemen karıma elbisesini silmesi için bir mendil verdi, leke yapmayacağını söyledi. Sonra ona kendi içkisini uzatarak, 'Buyrun, bunu için, ben daha hiç dokunmadım,'" dedi.

"Bundan emin misiniz? Marina Gregg gerçekten kendi içkisini karınıza mı verdi?"

Arthur Badcock birkaç saniye düşündü ve, "Evet, eminim," dedi. "Kesinlikle eminim."

"Ve karınız da bu içkiyi aldı, öyle mi?"

"Önce almak istemedi. 'Yoo, hayır, olmaz! O sizin, ben başka alırım,' dedi. Ama Marina Gregg gülererek, 'Ben zaten çok içtim' diye alması için ısrar etti."

"Bu durumda karınız kadehi aldı ve ne yaptı?"

"Önce elinde biraz evirip çevirdi, sonra da sanırım bir dikişte bitirdi. Biraz sonra da koridorda dolaşp resimlere ve perdelere baktım. Perdelerin kumaşı gerçekten çok güzeldi, daha önce hiç böylesini görmemiştim. O sırada eski bir dostuma rastladım. Belediye Başkanı Allcock. Onunla biraz sohbet ettik, sonra etrafıma bakınırken gözüm birden Heather'a ilişti. Heather bir sandalyede oturuyor ve çok tuhaf görünüyordu. Hemen yanına giderek ne olduğunu sordum. Kendini iyi hissetmediğini söyledi."

"Nasıl kötü hissediyormuş? Söylemedi mi?"

"Bilemiyorum. Buna zaman kalmadı. Birden boğuk, tuhaf bir ses çıkardı ve başı yana düştü. Sonra yeniden doğrulup soluk almaya çabaladı ama başı öne düştü. Ölmüştü, bir daha kıpırdamadı, soluk alamadı."

Sekizinci Bölüm

I

Başmüfettiş Craddock sert bir hareketle başını kaldırarak, “St. Mary Mead mi dediniz?” diye sordu.

Komiser şaşırılmıştı.

“Evet, St. Mary Mead,” diye yineledi. “Neden sordunuz, bir şey mi var?”

“Yoo, bir şey yok!”

“Anladığım kadarıyla orası oldukça küçük bir yerleşim yeriymiş,” diye ekledi. “Ama civarında oldukça büyük inşaatlar yapılmış. Anlaşılan St. Mary Mead’dan Much Benham’a kadar her yerde yeni inşaatlar var. St. Mary Mead’in öbür tarafında, Market Basing’e doğru da Hellingforth stüdyoları varmış.”

Komiser hâlâ meraklı bakışlarla müfettişi süzüyordu.

Müfettiş açıklama yapma gerekliliği hissetti. “Orada yaşayan birini tanıyorum da. Yani St. Mary Mead’de. Çok yaşlı bir bayan. Kim bilir belki de ölmüştür. Ama eğer yaşıyorsa...”

Komiser, “Evet, bunu dikkate almamızda yarar olabilir. Bu gibi olaylarda yerel dedikoduların büyük yararı olabilir. Bu çok karmaşık, zor bir olay.”

“Savcı bu konuyla ilgilenmemizi mi istedi?” diye sordu Başmüfettiş Dermot.

“Evet. Başkomiserin mektubu yanımda. Bunun yerel bir olay olarak nitelendirilmemesi gerektiğini düşünüyorlar. Civarın en büyük malikânesi olan Gossington kısa bir süre önce ünlü sinema yıldızı, Marina Gregg ve kocasına satılmış. Kadın, Hellington’da yeni kurulan stüdyolarda bir film çevirmeye hazırlanıyormuş. Malikânenin bahçesinde St. John İlk Yardım Birliği yararına bir davet vermişler. Ölen kadın –adı Heather Badcock– bu yardım derneğinin genel sekreteriymiş. Davet için çok büyük çaba harcamış. Çalışkan, yetenekli, duyarlı, komşuları tarafından sevilen bir kadıymış.”

“Desene şu çevrelerine hükmetmeyi seven kadınlardan.”

“Büyük olasılıkla öyle. Ama benim bildiğim bu gibi kadınlar pek kendilerini öldürtecek kadar ileri gitmezler. Neyse, yine de neden olmasın ki? Düşünüyorum da, ne büyük talihsizlik. Davete katılım rekor düzeydeymiş, sanırım bunda havanın çok iyi olmasının da büyük rolü oldu. Her şey planlandığı gibi yürüyormuş. Bu arada Marina Gregg ve kocası da Gossington Malikânesi’nde küçük, özel bir davet vermişler. Buna da otuz kırk civarlarında insan katılmış. Çevrenin ileri gelenleri, St. John İlk Yardım Birliği’nden bazı kişiler, Marina Gregg’in özel dostları ve stüdyodan birkaç kişi. Herkes mutlu, neşeli ve keyifliymiş. Sonra birden Heather Badcock kimsenin anlamadığı bir şekilde bu özel davet sırasında zehirlenip ölmüş.”

Dermot Craddock düşünceliydi. “Cinayet için çok tuhaf bir yer seçmişler,” diye mırıldandı.

“Başkomiserimiz de aynı görüşte. Eğer biri Heather Badcock’u zehirlemek istiyorduyorsa bunun için neden özellikle o yeri ve o günü seçsin? Üstelik bunu yapmanın çok daha kolay yolları varken? Etrafta yirmi otuz kişi başıboş dolaşırken bir kokteyl kadehine zehir katmak oldukça tehlikeli ve zor bir iş. Oradakilerden birinin görmesi işten bile değil.”

“Zehrin içkiye karıştırılmış olduğu kesin olarak kanıtlandı mı?”

“Evet, öyle. Bununla ilgili tüm raporlar ve inceleme sonuçları burada. Ölüme neden olan ilaç doktorların yazmaya bayıldıkları uzun ve karışık isimli şeylerden biri, ama sanırım Amerika’da çok yaygın olarak kullanılıyormuş.”

“Amerika’da mı? Anlıyorum.”

“Ama burada da kullanılıyor. Gerçi okyanusun öbür tarafında elde edilmesi çok daha kolay ama bizde de sıklıkla kullanılıyor. Küçük dozlarda alınınca yararlı.”

“Reçetesiz satılıyor mu, yoksa reçete mi gerekiyor?”

“Hayır, reçetesiz almak olanaksız.”

Dermot, “Evet, bu çok tuhaf,” diye mırıldandı. “Heather Badcock’un sinemacılarla herhangi bir bağlantısı var mıymış?”

“Hayır, yok.”

“Peki, davette yanında yakınlarından kimse var mıymış?”

“Kocası.”

Dermot düşünceli düşünceli, “Kocası?...” diye mırıldandı.

“Evet, insanın aklına ilk o geliyor. Ama St. Mary Mead’deki müfettiş –sanırım adı Cornish’ti– katilin, kadının kocası olduğunu

düşünmüyor. Gerçi raporunda kadının kocasının bir hayli gergin ve huzursuz olduğuna işaret etmiş ama yine raporunda saygın insanların sorgu sırasında genellikle tedirgin ve sinirli olduklarını belirtmiş. Anlaşılan Badcock'lar iyi anlaşılan, uyumlu bir çiftmiş."

"Diğer bir deyişle polis, adamın kolay bir hedef olmadığını düşünüyor, öyle mi? Olay biraz çapraşık. Aslında çok da ilginç olabilir. Sanırım oraya gitmemi istiyorsunuz?"

"Evet. Hem de mümkünse hemen Dermot. Seninle gelmesini istediğin biri var mı?"

Dermot bir iki dakika kadar düşündü. "Sanırım, Tiddler. Hem iyi bir adam, hem de sinemaya meraklı. Yardımı olabilir."

Komiser başını sallayarak onayladı. "O zaman size iyi şanslar!"

II

Miss Marple, "Bu ne hoş sürpriz," diye haykırdı. Yüzü sevinç ve heyecandan pespembe olmuştu. "Nasılın delikanlı? Hoş artık delikanlılık çağını geride bırakmışsın, koskoca bir adam olmuşsun. Herhalde terfi etmişsindir, sana başmüfettiş mi, yoksa şimdilerde çok kullanıldığı gibi şef mi demem gerekiyor?"

Dermot alçakgönüllülükle o andaki pozisyonunu açıkladı.

Miss Marple, "Sanırım buraya niçin geldiğinizi sormama hiç gerek yok," dedi. "Demek Scotland Yard küçük köyümüzdeki cina-yeti ilgilenmeye değer buldu."

"Evet, bu işi bize verdiler. Ben de gelir gelmez hemen karargâha koştum."

Miss Marple, kekeleyerek, "Nasıl yani?" diye sordu.

“Evet, sevgili teyzeciğim. Kastettiğim sensin. Sana geldim.”

Miss Marple, “Ne yazık ki eskisi gibi olup bitenlerden haberim olamıyor,” diye yakındı. “Dışarıya çok seyrek çıkabiliyorum.”

“Evet, ama çıktığında da sokak ortasında düşüyor ve on gün sonra öldürülecek bir kadın tarafından yerden kaldırılıyorsun.”

“Bütün bunları da nereden duyduğunu anlayamıyorum?”

“Bilmen gerek. Küçük yerlerde hiçbir şey gizli kalmaz, diyen sen değil miydin? Bu arada unutmadan şunu da sorayım. O kadını görür görmez bir gün bir cinayete kurban gideceğini anlamış mıydın?”

Miss Marple, “Yoo hayır, tabii ki hayır,” diye itiraz etti. “Bunu da nereden çıkardın?”

Dermot muzip bir ifadeyle, “Yani kocasının yüzünde gördüğün bir ifade, bir bakış sana yıllar önce tanıştığın Harry Simpson, David Jones ya da karısını ortadan kaldıran herhangi birini anımsatmadı mı?” diye sordu.

“Hayır, kesinlikle *hayır*. Bay Badcock’un böyle bir şey yapmayacak bir insan olduğu kanısındayım,” diyen Miss Marple kısa bir duraksamanın ardından ekledi. “Aslına bakarsan bundan emin olduğumu söyleyebilirim.”

Craddock yüzünü ekşiterek, “Evet, ama insanların ne yapacakları hiç belli olmaz...” diye mırıldadı.

“Haklısın. Açıkçası adamın çok doğal olan ilk matem günleri geçtikten sonra onu pek fazla özleyeceğini de sanmıyorum...”

“Neden ki? Kadın adamı eziyor muydu?”

“Yoo, hayır. Ama nasıl anlatayım bilmem ki, bence o pek düşünceli bir kadın değildi. İyiydi, nazikti, ama düşünceli değildi. Herhalde kocasını seviyordu, kocasının yemeklerini hazırlıyor, evi

temiz tutuyor ve ona iyi bakıyordu, hasta olsa da bakardı, ama... ama... ben yaşamında bir kez bile onun kocasının ne düşündüğünü ya da ne hissettiğini bilme gereksinimi duymuş olduğunu sanmıyorum. Bu tip kadınların kocaları yaşamlarında aslında fazlasıyla yalnızdırlar.”

“Yani Arthur Badcock bundan sonra pek yalnızlık hissetmeyecek mi?”

“Sanırım evlenir. Belki de çok yakında. Ama ne yazık ki büyük olasılıkla yine aynı tipte, yani kendisinden çok daha kuvvetli kişiliği olan bir kadınla evlenecektir.”

“Peki, kuşkulandığınız biri var mı?”

“Bildiğim biri yok, ama zaten bu konuda o kadar az şey biliyorum ki.”

Dermot Craddock, “Hiç olmazsa ne düşündüğünüzü söyleyin,” diye ısrar etti. “Düşünce bakımından kimsenin gerisinde kalacağınızı sanmıyorum.”

Miss Marple, “Bence öncelikle gidip Bayan Bantry’yi görmelisin,” dedi.

“Bayan Bantry’yi mi? O da kim? Artist filan mı?”

“Hayır, o ve eşi Albay Bantry, Gossington Malikânesi’nin eski sahipleriydiler. Bayan Bantry şimdi malikânenin bahçesinin doğusunda kendine ait küçük bir köşkte yaşıyor. O gün o da o davetteymiş.”

“Demek o da davetteydi. Peki, bir şey görmüş mü?”

“Bence gördüklerini sana kendisi anlatsa daha iyi olur. Belki önemsiz bulacaksın ama yine de belli olmaz, üzerinde durmaya değer de bulabilirsin. Ona seni benim gönderdiğimi söyle. Bu arada bir de, Lady Shalott’tan bahsetmesini istemen iyi olabilir.”

Dermot Craddock yaşlı kadını ilgiyle süzdü. “Lady Shalott? O da ne? Yoksa bu aranızda bir parola mı?”

“Hayır, ama Bayan Bantry’ye sana anlatmasını istediğim bir şeyi anımsatacaktır.”

Dermot Craddock ayağa kalkarak, “Yine uğrarım,” dedi.

“Çok sevinirim. Eğer zamanın olursa gel de beraber çay içelim, tabii hâlâ çaydan hoşlanıyorsan. Artık siz gençlerin ağızlarına içki-den başka bir şey koymadıklarının farkındayım. Beş çayını demode bir alışkanlık olarak görüyorlar.”

“Ben o kadar genç değilim. Evet, çaya gelirim. Hem köyden, köydekilerden bahseder, karşılıklı dedikodu da yaparız. Bu arada, film yıldızları ve stüdyolar hakkında bir bilginiz var mı?”

“Kulaktan dolma birkaç şey dışında en ufak bir bilğim bile yok.”

“Sanırım yakında çok şey duyacaksınız. Neyse şimdilik hoşça kalın. Sizi yeniden görmek çok hoştu.”

III

Dermot Craddock kendini tanıtıp, orada bulunma nedenini belirttiğinde Bayan Bantry ciddi şekilde şaşırmıştı. “Tanıştığımıza memnun oldum,” dedi. “Ben müfettişlerin yanlarında daima üniformalı bir polis memuruyla gezdiklerini zannederdim.”

“Evet, benim de yanımda bir memur vardı, ama şu anda başka bir işle ilgileniyor.”

Bayan Bantry merakla, “Sanırım rutin soruşturmaları yapıyor, değil mi?” diye sordu.

“Onun gibi bir şey.”

Bayan Bantry konuğunu küçük oturma odasına alırken, “Demek sizi bana Jane Marple gönderdi?” dedi. “Ben de tam vazolara çiçekleri yerleştiriyordum. Ama kötü bir günümdeyim, nedense çiçekler bir türlü istediğim gibi durmuyor. Ya bir yana yahut öbür yana devriliyorlar, dik durmasını istediğim devriliyor, yatık durmasını istediğim dik duruyor. Sonuçta bir türlü istediğim şekli almıyorlar. Gelmeniz çok iyi oldu, böylece biraz olsun bu sıkıntılı durumdan kurtulmuş oldum. Size bunun için minnettarım. Neyse, gelelim konumuza; herkes bunun cinayet olduğunu düşünüyor. Öyle, değil mi?”

“Siz de aynı kanıda mısınız?”

“Bilmem ki, tabii kaza da olabilir.” Bayan Bantry düşünceliydi. “Kimse kesin bir şey söylemiyor, yani resmen bir şey söylemiyor. Zehrin kimin tarafından, nasıl verildiğine ilişkin en ufak bir açıklama yok, sanırım buna ilişkin bir kanıt da bulunamamış. Ama herkes olaydan cinayet diye bahsediyor.”

“Peki, cinayeti kimin işlemiş olabileceğinden de bahsediliyor mu?”

“İşin tuhafı, hayır. Çünkü bu konuda kimsenin hiçbir fikri yok. Kimin böyle bir şeyi yapmış olabileceğini bilemiyorum.”

“Yani o anda birinin bu cinayeti işleme fırsatı bulabilmiş olmasının pek mümkün olmadığını söylemek istiyorsunuz, öyle değil mi?”

“Hayır, tam olarak değil. O kalabalıkta bunu yapmak çok zor olabilir, ama olanaksız değil. Sözünü ettiğim şey, kimin böyle bir şey yapmak *isteyebileceğini* kestiremiyor olmam.”

“Sizce Heather Badcock’u öldürmek isteyebilecek biri olamaz mı?”

“Doğrusunu isterseniz, hayır. Birinin Heather Badcock’u öldürmek isteyebileceğini düşünemiyorum. Onunla birkaç kez karşılaşmıştım, St. John İlkoydum Birliğı, kız izciler, yöresel yardım derneklerinin toplantılarında filan. Fazlasıyla heyecanlı, atak, çok konuşan ve karşısındakini yoran, dediğim dedik bir kadındı. Ama bundan dolayı insan öldürölmez, öyle değil mi? Eskiden bu tiplerin evimize yaklaştığını gördüğümüzde hemen evdeki hizmetçinin yanına koşar, ‘evde olmadığımızı’ ya da eğer yalan söylemeye vicdanı elvermiyorsa ‘konuk kabul edecek durumda olmadığımızı’ söylemesini isterdik.”

“Anladığım kadarıyla Bayan Badcock’la görüşmekten kaçınmak istemenin doğal olduğunu, bunun için önlem alınabileceğini ama bunun için asla onu ortadan kaldırmak gerekemeyeceğini söylemeye çalışıyorsunuz.”

Bayan Bantry hak verdiğini belirtir şekilde mutlulukla başını sallayarak, “Çok iyi ifade ettiniz,” dedi.

Dermot ekledi. “Bayan Badcock’un üzerinde durmaya değer bir serveti yokmuş,” dedi. “Parası için öldürölmuş olması da olanaksız. Ondan nefret eden birine de rastlamadım. Acaba şantaj yaptığı biri olabilir miydi?”

Bayan Bantry bu soruya, “Hiç sanmam,” diye yanıt verdi. “Erdemli ve prensiplerine sadık bir kadındı.”

“Kocasının başka bir kadınla ilişkisi olabilir mi?”

“Onu da pek sanmam. Gerçi kocasını yalnızca bir kez gördüm, o da davette. Ezik bir adama benziyordu; iyi, nazik ama kişiliksiz.”

“O zaman geriye bir tek olasılık kalıyor, o da Heather Badcock’un bildiği bir şey vardı.”

“Bildiği bir şey mi?”

“Evet. Başkalarının bilinmesini istemediği bir şey.”

Bayan Bantry yeniden başını salladı. “Hiç sanmam. Bana kalırsa Heather Badcock öyle bildiğini saklayabilecek kadınlardan değildi, tam aksine ağzında bakla ıslanmıyordu. Bir şey öğrendiği takdirde ne yapar eder bir şekilde bunu başkalarının da öğrenmesini sağlardı.”

“Öyleyse bu varsayım da geçersiz. Bu durumda sizi görmeye gelmemin nedeni daha da önem kazanıyor. Büyük sevgi ve saygı duyduğum Miss Marple, sizden Lady Shalott’tan bahsetmenizi istememi söyledi.”

“Ah, o mu?”

“Evet, o. Bunun ne olduğunu çok merak ediyorum.”

“Son günlerde insanlar Tennyson’un eserlerini pek okumuyorlar, siz okumuş muydunuz?”

“Eskiden okumuştum, bana yabancı değil, bazı bölümleri hâlâ aklımda. Lady Shalott Camelot’ta⁽¹⁾ şöyle anlatılır, değil mi?

Ağ dışarı uçtu ve uzaklara gitti,

Ayna birden boydan boya kırılıverdi.

Lady Shalott,

“Lanet üzerime geldi,” diye haykırdı.

(1) Kral Arthur efsanesiyle ilişkilendirilen ünlü kale ve saraydır. Çağdaş araştırmacıların çoğu Camelot’un tamamıyla kurgusal bir yer olduğu ve coğrafyasının romantik yazarlar için çok uygun olduğu görüşünü paylaşıyorlar. Kral Arthur efsanesi araştırmacılarından Norris J. Lacy’ye göre, Camelot, bilhassa hiçbir yerde olmadığı için her yerde olabilir.

“Evet, aynen öyle işte.”

“Affedersiniz aynen öyle olan ne, bunu anlayamadım. Kim, ne yaptı?”

“Onun yüzünde de tıpkı Lady Shalott’un yüzündeki ifade vardı.”

“Kimin yüzünde, nasıl bir ifade?”

“Marina Gregg’in.”

“Marina Gregg’in mi? Ne zaman?”

“Jane Marple size anlatmadı mı?”

Dermot Craddock sabırsızlıkla, “Miss Marple bana hiçbir şey anlatmadı,” dedi. “Beni size gönderdi.”

“Bunu yapması çok büyük haksızlık, o böyle şeyleri anlatmakta benden çok daha iyidir. Kocam hep benim çok aceleci olduğumu, tam olarak neden bahsettiğimi anlamakta zorlandığını söylerdi. Neyse, tabii yanlışmış da olabilirim, bütün söyleyeceklerim yalnızca bir kurgudan ibaret de olabilir ama inanın bana böyle bir duruma tanık olunca insan unutamıyor.”

“Ne gibi bir şey? Lütfen anlatın.”

“Ah, evet. Davetteydik. Davet diyorum, çünkü buna başka ne diyebileceğimi bilemiyorum? Aslına bakılırsa bu Marina Gregg ve kocasının merdivenin başında konuklarını karşıladıkları bir tür kokteyldi. Teker teker içeri alınıyorduk. Sanırım benim çağrılmamın nedeni evin eski sahibi olmamdı. Heather Badcock’la kocasını çağırımlarının nedeniyse o günkü yardım toplantısını düzenlemiş olmalarıydı. Hepimiz yaklaşık aynı zamanda merdivenlerden çıktık, onlar benden hemen sonra geldiler. Dolayısıyla o sırada oradaydım ve her şeyi net olarak gördüm.”

“Anlıyorum. Ne gördünüz, lütfen anlatın.”

“Bilirsiniz, insanlar ünlü birinin karşısında bir şeyler söylemek için büyük çaba harcarlar. Bayan Badcock da aynen öyle yapıyordu işte. Ünlü yıldızı görmüş olmaktan duyduğu mutluluğu, onu hep görmek istediğini çok heyecanlandığını söyleyip duruyordu. Sonra Bayan Badcock, Bayan Gregg’e uzun bir öykü anlatmaya başladı, yıllar önce onunla bir kere daha tanışmış, o zaman da çok heyecanlanmış... O sırada içimden zavallı ünlü kişilerin böyle durumlarda herkese karşı nazik olmalarının, daima söyleyecek doğru sözü bulmalarının ne kadar zor olduğunu düşünüyordum. Tam da o sırada Marina Gregg’in değil doğru sözcükleri, hiçbir şey söylemediğini fark ettim. Kaskatı kesilmiş, öylece bakıyordu.”

“Bakıyor muydu? Bayan Badcock’un yüzüne mi bakıyordu?”

“Hayır, hayır, Bayan Badcock’un farkında bile değildi, onu tamamen unutmuştu. Onun anlattıklarından tek bir sözcüğü bile duymadığından eminim. Yüzünde... nasıl diyeyim aynen bir Lady Shalott ifadesi vardı; korkunç bir şey görmüş gibi donup kalmıştı. İnanmadığı, inanmak istemediği, görmeye bile katlanamadığı bir şey görmüş de dehşete düşmüş gibiydi.”

“Lanet beni buldu,” diye mırıldandı Dermot Craddock.

“Evet, aynen öyle. Lady Shalott ifadesi derken kastettiğim buydu.”

“Peki, ama *neye* ya da *nereye* bakıyordu, Bayan Bantry?”

“Bilmem ki, keşke bilebilseydim.”

“Merdiven başında olduğunu söylemişsiniz, değil mi?”

“Evet, Bayan Badcock’un başının üzerinden, daha doğrusu omzunun üzerinden ileriye bakıyordu.”

“Merdivenlerin ortasına doğru mu bakıyordu?”

“Hayır, tam ortaya diyemem. Biraz yana doğru bakıyordu.”

“Ve o sırada merdivenden yukarıya çıkanlar vardı, değil mi?”

“Evet, o sırada beş altı kişi merdivenlerden çıkıyordu.”

“Acaba onlardan birine mi bakıyordu?”

“Bilemiyorum, çünkü ben tam olarak merdivenlere değil, Marina Gregg’e bakıyordum. *Onun* yüzünü görüyordum. Merdivenlere arkam dönüktü. Bence merdivenin duvarındaki resimlerden birine bakıyordu.”

“İyi de o evde yaşadığına göre o resimleri çok iyi bilmesi gerekmez mi?”

“Evet, evet, doğru, haklısınız. Bu durumda merdivenden çıkanlardan birine bakıyor olmalı. Ama hangisine, bilemiyorum.”

“Araştırıp ortaya çıkarmaya çalışmalıyız. O sırada merdivenden kimlerin çıkmakta olduğunu anımsayabiliyor musunuz?”

“Yukarıya çıkanların arasında belediye başkanıyla karısının bulunduğundan eminim. Sonra kızıl saçlı bir gazeteci de vardı, daha sonra onunla tanıştırdım ama adını anımsayamıyorum. İsimleri aklımda tutmakta çok zorlanıyorum. Galbraith... sanırım öyle bir şeydi. Sonra çok koyu tenli –ama zenci değil– uzun boylu ve iriyarı bir adam vardı. Yanında da saçları sarıya boyalı, fazlasıyla makyajlı bir artist vardı. Kadın mink bir kürk giymişti. Ayrıca bir de Much Benham’dan emekli General Barnstaple. Zavalılık, iyice çökmüş, *onun* birine zarar vermesi olanaksız, ayakta bile zor duruyor. Sonra çiftlikten Grice’ler.”

“Başka kimse yok muydu? Anımsadığınızın tamamı bu mu?”

“Belki başkaları da vardı, ama ancak bu kadarını anımsayabiliyorum. Aslına bakarsanız çok da dikkat etmedim. Belediye başkanının, General Barnstaple ve Amerikalıların aynı anda geldiklerini biliyorum. O sırada fotoğraf çeken iki kişi vardı. Biri köyden

bir diğeri de Londra'dan geldiği anlaşılan, uzun saçlı, bohem görünümlü ve kocaman fotoğraf makinesi olan genç bir kız.”

“Sizce Marina Gregg’in yüzündeki o tuhaf ifadenin nedeni bu insanlardan biri olabilir, öyle mi?”

Bayan Bantry dürüstçe, “Doğrusunu isterseniz, bilemiyorum,” dedi. “O sırada tek düşündüğüm kadının böyle donup kalmasının nedeninin ne olabileceğiydi. Şaşırmıştım, başka bir şeyle ilgilenemiyordum. Ama sonra anımsadım işte. Kim bilir belki de bütün bunlar benim hayal dünyamın ürünüydü. Belki de kadıncağızın aniden karnı ya da dişi ağrıdı, ya da bir yerine çengelliğe filan battı. İster istemez bunu kimseye belli etmek istemedi, normal davranmaya çalıştı ama yüz ifadesi içinde bulunduğu durumu ele verdi. Bunu da engelleyemedi.”

Dermot güldü. “Gerçekçi düşünmeniz beni çok sevindirdi Bayan Bantry. Belki dediğiniz gibi Bayan Gregg’in yüzündeki ifadenin nedeni çok basit bir şeydi. Ama cinayeti aydınlatmamızı sağlayacak kadar önemli de olabilir tabii.”

Dermot Craddock başını salladı ve Much Benham’daki polis merkezine resmi belgelerini sunmaya gitti.

Dokuzuncu Bölüm

I

Craddock sigara tabakasını Frank Cornish'e doğru uzattı.

"Demek şu ana kadar boşa kürek salladınız, işe yarar bir şey elde edemediniz?"

Cornish, "Kesinlikle öyle," dedi. "Düşmanı yok, kimseyle kavgaya etmemiş, kocasıyla da arası iyi."

"Başka bir kadın ya da adam?"

Cornish başını salladı. "Söz konusu bile değil. Ortada bu tür bir skandala ilişkin hiçbir iz yok. Zaten pek öyle seksi bir kadın da değilmiş. Yardım derneklerinde filan çalışmış. Gerçi orada ufak tefek kıskançlık ve çekememezlik olayları da olmuş ama önemli şeyler değilmiş."

"Peki ya kocasının beğendiği, evlenmek isteyebileceği biri yok mu? Örneğin çalıştığı yerde filan?"

"Adam Biddle & Russell adlı bir emlak şirketinde çalışıyor. Orada da Florrie West adında guatrlı bir kadınla, ellisini çoktan aşmış Miss Grundle adında sevimsiz bir kız kurusundan başka ça-

lışan yok. Yine de Arthur Badcock çok yakında yeniden *evlenirse* hiç şaşırmam.”

Bu son ifade Craddock’un ilgisini çekmişti.

Cornish, “Komşularından biri,” diye açıkladı. “Dul bir kadın. O gün resmi soruşturmadan sonra onunla eve gittiğimde kadın oradaydı. Arthur’a çay hazırlamış, evle ilgilenmişti. Adam gerçekten şaşırmış görünüyordu ama hoşlandığı da belliydi. Bana sorarsanız kadın adamla evlenmeyi aklına koymuş ama bizim zavallı şimdilik bunun farkında bile değil.”

“Nasıl bir kadın bu?”

“Oldukça güzel. Genç değil, ama alımlı, çingeneye benziyor. Hayli esmer, saçlar, gözler siyah.”

“Adı ne?”

“Bain. Bayan Bain. Mary Bain. Dul.”

“Kocasını ne iş yaparmış?”

“Hiçbir fikrim yok. Oğlu hemen yakındaki fabrikada çalışıyor ve kadınla beraber yaşıyor. Sakin, saygıdeğer bir kadına benziyor. Ama bana her nedense onu daha önce bir yerlerde görmüşüm gibi geliyor.” Saatine baktı. “On ikiye on var. Sizin için Gossington Malikânesi’nden on iki için randevu aldım. Artık gitsek iyi olacak.”

II

Genellikle etrafıyla pek ilgilenmeyen ya da öyle görünmek isteyen Dermot Craddock dikkatle Gossington Malikânesi’ni inceliyor, özelliklerini aklında tutmaya çalışıyordu. Müfettiş Cornish onu bu-
raya kadar getirmiş, Hailey Preston adında genç bir adama teslim

etmiş sonra nazikçe ayrılmıştı. O zamandan beri Dermot Craddock genç adamın söylediklerini nazikçe başını sallayarak onaylıyordu. Hailey Preston'un söylediğine göre kendisi Jason Rudd'un özel sekreteri, halkla ilişkilerini yöneten yardımcısı, kâhyası ya da kısaca her işine koşan yardımcısıydı. Özgürce, ara vermeksizin konuşuyor, konuşuyordu. İlginçti ama bu arada söylediklerini pek fazla yinelenmemek gibi bir mucizeyi de başarıyordu. Yakışıklı, kendinden emin, genç bir adamdı. Yine de defalarca, değişik şekillerde bunun çok korkunç bir olay olduğunu, herkesin çok üzüldüğünü, Marina Gregg'in perişan olduğunu, Jason Rudd'un hiç olmayacak kadar altüst olduğunu, böyle bir şeyin nasıl olduğuna inanamadıklarını, şaşkınlıklarının ve üzüntülerinin anlatılır gibi olmadığını farklı sözcüklerle söyleyip durdu. Kendi tahmini bunun belirli bir maddeye karşı bilinmeyen bir alerji olabileceğiydi. Bunu kendisine ait bir fikir olarak ileri sürdü ve alerjilerin çok değişik, anlaşılmaz rahatsızlıklar olduğunu belirtti. Başmüfettiş Craddock, Hellingforth stüdyolarının ve orada çalışan herkesin işbirliğine hazır olduğundan emin olabilirmiş. İsteddiği her şeyi sorabilir, istediği yere gidebilirmiş. Eğer bir şekilde yardımcı olabilirlerse bundan büyük mutluluk duyacaklarmış. Hepsi Bayan Badcock'a çok büyük saygı duyuyor, onun sosyal faaliyetlerini ve St. John İlk Yardım Birliği için yaptığı değerli çalışmaları takdirle anıyorlarmış.

Daha sonra yeniden başlayarak farklı sözcüklerle de olsa aynı amaca yönelik olarak konuşmayı sürdürdü. Yardımcı olmaya kimse onlardan daha istekli olamazdı. Bu arada bu olayın aslında stüdyoların şeffaf dünyasından ne kadar uzak olduğunu da özellikle belirtmeden edemiyor Bay Jason Rudd, Bayan Marina Gregg ya da evde bulunanlardan her birinin yardımcı olmak için ellerinden geleni

yapacaklarından emin olduğunu ısrarla yineliyordu. O sırada merdiven sahanlığına ulaşmışlardı. Preston tam başını bilgiç bir havada sallayarak, bu söylediklerinden ne denli emin olduğunu belirtirken, onun bir anlık susmasını fırsat bilen Craddock, “Çok teşekkür ederim, yalnız...” dedi.

Hailey Preston sözünün birden kesilmesinin şaşkınlığı içinde irkilerek, “Buyrun” diye yanıt verdi.

“Size bir şey sorabilir miyim? İstedığımı sorabileceğimi söylemiştiniz.”

“Tabii, tabii, buyrun. İstedığınızı sorabilirsiniz.”

“Burada mı öldü?”

“Kim? Bayan Badcock mu?”

“Evet, Bayan Badcock. Burada mı öldü?”

“Evet, tam burada. Size oturduğu sandalyeyi de göstereyim.”

Merdiven sahanlığında duruyorlardı. Hailey Preston koridora doğru yürüdü, meşeden yapılmış antika görünümü verilmiş bir sandalyeyi işaret etti.

“İşte tam burada oturuyordu,” dedi. “Kendini iyi hissetmediğini söyledi. Biri ilaç aramaya gitti. Ve o birden tam burada öldü.”

“Anlıyorum.”

“Acaba son zamanlarda doktora gitmiş miydi? Kalbinde filan bir sorun var mıydı?”

Dermot Craddock, “Kalbi sapasağlamış,” diyerek Hailey Preston’un sözünü kesti. “Son derecede sağlıklı bir kadınmış. Ölümüne adını şu anda telaffuz edemeyeceğim ama halk arasında ‘calmo’ olarak bilinen ilaçtan normal günlük dozun altı katını alması neden olmuş.”

Hailey Preston, “O ilacı bilirim, çok iyi bilirim,” dedi. “Zaman zaman ben de kullanırım.”

“Öyle mi? Bu çok ilginç. Peki, yararı oluyor mu bari?”

“Hem de nasıl. Olağanüstü bir ilaç. İnsana hem moral verip, canlandırıyor, hem de sakinleştiriyor, bilmem anlatabiliyor muyum? Tabii, gereken dozda alınınca.”

“Acaba bu evde bu ilaçtan var mıdır?”

Yanıtı biliyordu ama yine de özellikle bilmiyormuş gibi sordu. Hailey Preston’un yanıtı olabildiğince dürüsttü.

“Tabii, istemediğiniz kadar. Sanırım tüm banyoların ilaç dolaplarında bir şişe vardır.”

“Bu işimizi daha da güçleştiriyor.”

Hailey Preston, “Çok doğru,” dedi. “Acaba Bayan Badcock ilacı denemek istemiş ve bu amaçla bir doz almış olamaz mı? Belki daha önce de söylediğim gibi içindeki bir maddeye alerjisi vardı ve uygun dozda almasına rağmen...”

Hailey, Craddock’un ters bakışları karşısında cümlesini yarım bırakarak iç geçirdi ve ekledi. “Doz konusunda sanırım hiçbir kuşkunuz yok.”

“Aynen öyle. İlaç öldürücü dozda alınmış ve ilacı alanın Bayan Badcock’un kendisi olmadığından da eminiz. Öğrendiğimize göre Bayan Badcock aspirin ve sodyumbikarbonat dışında hiçbir şey kullanmıyormuş.”

Hailey Preston başını salladı. “Bu önemli bir sorun. İşi daha da güçleştiriyor.”

Craddock bu konunun üzerine daha fazla gitmek istemeyerek, “Marina Gregg ve Jason Rudd konuklarını nerede karşılıyorlardı?” diye sordu.

“Tam burada,” diyen Hailey Preston merdivenin tepesindeki noktaya gitti. Başmüfettiş Craddock da onun yanına giderek karşıdaki duvara baktı. Duvarın tam ortasında ünlü bir İtalyan ressamının “Meryem Ana ve Çocuk” adlı tablosu asılıydı. Ünlü bir resmin çok başarılı bir kopyasıydı bu. Mavi elbiseli Meryem Ana’nın kucığında İsa vardı ve anne de oğul da gülümsüyorlardı. Dermot Craddock, insana belki de en çok moral veren Meryem Ana tablosu, diye düşündü. Tablonun sağında ve solunda iki küçük pencere vardı. Bütün olarak görüntü etkileyici ve hoştu. Craddock bu görüntüde, bir kadının Lady Shalott’un lanetin kendini bulacağını hissettiği andaki kıyamet ifadesini takınmasını gerektirecek hiçbir şey olmadığını düşündü.

Başmüfettiş Craddock, “Tabii, o sırada merdivenlerden çıkanlar da vardı, değil mi?” diye sordu.

“Evet, konuklar gruplar halinde geliyorlardı. Bazılarına ben eşlik ediyordum, bazılarına da Bay Rudd’un sekreteri Ella Zielinsky. Davetin mümkün olduğunca samimi ve rahatlatıcı olmasına gayret ediyorduk.”

“Bayan Badcock yukarıya çıkarken siz burada mıydınız?”

“Doğrusunu isterseniz, bir türlü anımsayamıyorum. İnanın çok üzgünüm Başmüfettiş Craddock, ama dikkat etmemişim. Elimde bir liste vardı. O listeye göre aşağıya iniyor, gruplar halinde konukları yukarı alıyordum. Gelen konukları tanıtıyor, içkilerini veriyor, sonra tekrar aşağıya iniyor ve bir sonraki gruba eşlik ediyordum. Bu arada Bayan Badcock’u tanıımıyordum, adı da benim listemde değildi.”

“Peki ya Bayan Bantry?”

“Ha, evet. Bu evin eski sahibi değil mi? Şimdi hatırlıyorum, sanırım Bayan Bantry, Bayan Badcock ve kocası yukarı aynı zamanda geldiler.” Kısa bir aranın ardından ekledi. “Belediye başkanı da sanırım hemen onlardan sonra gelmişti. Boynunda kalın bir zincir vardı. Karısı sarı saçlıydı, mavi volanlı bir elbise giymişti. Hepsini çok iyi anımsıyorum, ama onların içki servislerini ben yapmadım, çünkü hemen aşağıya inip bir sonraki grubu getirmem gerekiyordu.”

“Peki, onların içki servisini kim yaptı?”

“Bilemiyorum, tam olarak söyleyemem. Servis yapan üç dört kişi vardı. Tek bildiğim belediye başkanı yukarı çıkarken aşağı indiğim.”

“Peki, siz merdivenden aşağı inerken yukarı başka kimler çıkıyordu? Anımsayabiliyor musunuz?”

“Gazete muhabiri Jim Galbraith, tanımadığım iki ya da üç kişiyle birlikte yukarı çıkıyordu. Sonra iki fotoğrafçı. Bunlardan biri buradan, biri Londra’dan gelmiş gösterişli bir genç kızdı. Kız değişik açılardan sanatsal fotoğraflar almakta uzman. Elindeki kocaman fotoğraf makinesini tam Bayan Marina Gregg’in bulunduğu köşeye çevirmişti. Durun bir dakika, yanılmıyorsam, Ardwyck Fenn de tam o sırada gelmişti. Çok ilginç!”

“Ardwyck Fenn de kim?”

Hailey Preston çok şaşırılmıştı. “Çok büyük bir yıldız! Televizyon ve film dünyasının en ünlü kişilerinden biri. Onun İngiltere’de olduğundan bile haberimiz yoktu.”

“Yani davete gelişi sizin için sürpriz oldu, öyle mi?”

“Öyle denebilir. Böyle beklenmedik bir anda gelmesi gerçekten çok hoş bir sürprizdi.”

“Kendisi Bayan Marina Gregg ve Jason Rodd’un eski bir dostu mudur?”

“Evet, hem de çok eski. Uzun yıllar önce Marina ikinci kocasıyla evliyken ikisi çok iyi arkadaşmış, fakat Jason Rudd’un onu tanıyıp tanımadığını bilmiyorum.”

“Yine de gelmesi hoş bir sürpriz oldu, değil mi?”

“Elbette. Hepimiz çok sevindik.”

Craddock başını salladı ve diğer sorulara geçti. İçkiler, içkilere yapılan katkılar, nasıl servis edildikleri, kimin servis yaptığı, o gün hangi uşak ve hizmetçilerin görevli oldukları, bütün bunların hepsini teker teker sordu. Aldığı yanıtların hemen hemen hepsi Müfettiş Cornish’in de dediği gibi aynı noktada birleşiyordu. O anda orada bulunan otuz kişiden her biri Heather Badcock’u kolayca zehirlemiş olabilirdi ama hemen hepsi de olası katili bunu yaparken görme olanağına sahipti. Başmüfettiş, bu çok büyük risk, diye düşündü. Göze almaya değer miydi?

Daha sonra, “Yardımlarınız için çok teşekkür ederim, Bay Preston,” dedi. “Şimdi de acaba Bayan Marina Gregg’le konuşabilir miyim?”

Hailey başını iki yana salladı. “Ne yazık ki bu olanaksız. Çok üzgünüm ama inanın bana bu olanaksız.”

Craddock’un kaşları çatıldı. “Emin misiniz?”

“Marina perişan durumda. Bu olay onu çok sarstı. Şu anda özel doktoru yanında. Kendisini tedavi ediyor. Bir de rapor yazdı. Buyrun, işte burada.”

Craddock raporu okuduktan sonra, “Marina Gregg’in yanında her zaman özel doktoru mu bulunur?” diye sordu.

“Bilirsiniz, aktör ve aktrislerin genellikle sinirleri bozuk olur. Yaşadıkları stresli yaşamın etkisi bu. Bu yüzden de özellikle ünlü yıldızlar bünyelerini ve ruhsal durumlarını çok iyi tanıyan özel bir doktorları olmasını yeğlerler. Maurice Gilchrist bu konuda çok ünlü bir uzman. Uzun yıllardır Bayan Gregg’le o ilgileniyor. Sanırım gazetelerde okumuşsunuzdur, Bayan Gregg son dört yılda çok büyük rahatsızlıklar geçirdi. Uzunca bir süre hastanede kalması gerekti. Ancak geçen yıl kendine gelebildi ve yeniden sağlığına kavuştu.”

“Anlıyorum.”

Hailey Preston, Craddock daha fazla ısrar etmediği için rahatlamış görünüyordu.

“Acaba Bay Rudd’la konuşmak istemez miydiniz?” diye sordu. Saatine baktı. “Sanırım on dakikaya kadar stüdyodan döner. Sizce sakıncası yoksa bekleyebilirsiniz.”

Craddock, “Teşekkür ederim, bu iyi olur,” dedi. “Acaba o zamana kadar Doktor Gilchrist’le görüşmem mümkün olabilir mi? Kendisi burada mı?”

“Tabii, hemen çağırayım.”

Genç adam hemen koşarak uzaklaştı. Dermot Craddock merdivenin başında durmuş, düşünüyordu. Tabii ki Bayan Bantry’nin tanımladığı o dehşet dolu, donuk bakışlar kendisinin de kabul ettiği gibi yalnızca bir kuruntu, hayal dünyasının bir ürünü olabilirdi. Craddock onun yeterince düşünmeden hemen kolayca sonuca varan bir tip olduğu kanısındaydı. Ama vardığı sonucun üzerinde durulmaya değer olduğu da bir gerçektir. Lady Shalott’a benzerlik kısmı bir yana bırakılacak olsa bile, Marina Gregg’in kendisini korkutan ya da sinirlendiren bir şey gördüğü kesindi. O anda konuşmakta olduğu konuyu umursamayacağı kadar önemli bir şey! Belki de o

anda merdivenlerden çıkmakta olan biri, beklenmedik bir konuk ya da istenmeyen bir konuk?

Arkasında ayak sesleri duyarak döndü. Hailey Preston yanında Doktor Maurice Gilchrist'le geri dönmüştü. Doktor, Craddock'un tahminlerinin aksine, hoş tavırlarıyla insanları kandıran, rahat ve kendinden emin biri değildi. Açıksözlü, ciddi, işinin ehli bir adam benziyordu. İngiliz stili gri tüvit bir takım giymişti. İriyarı bir adamdı. Kahverengi saçları ve merakla, zeki bakan gözleri vardı.

“Doktor Gilchrist, değil mi? Ben de Başmüfettiş Dermot Craddock. Sizinle özel olarak konuşabilir miyim? Birkaç sorum olacak.”

Doktor başıyla onayladı. Sonra müfettişi koridorun sonundaki odaya götürdü. Kapıya açarak müfettişi içeri davet etti. “Burada bizi kimse rahatsız etmez.”

Burası doktorun kendi yatak odası olmalıydı. Rahat, konforlu ve geniş bir odaydı. Doktor Gilchrist konuğuna oturması için bir koltuk gösterdikten sonra kendisi de oturdu.

Craddock hemen, “Yazdığınız rapora göre Bayan Gregg hiçbir soruya yanıt verebilecek durumda değil. Nesi var doktor?” diye sordu.

Gilchrist hafifçe omuzlarını silkti. “Yalnızca sinir bozukluğu. Şimdi kendisine birkaç soru sorsanız on beş dakikaya kalmadan histeri nöbeti geçirmeye başlar. Ben de buna izin veremem. İster-seniz bu durumu adli tabibe de açıklayabilirim. Aynı nedenle ilk resmi soruşturmada da bulunamamıştı.”

“Peki, bu durumu ne kadar sürecek?”

Doktor Gilchrist Craddock'a bakarak gülümsedi. Bu içten bir gülümsemeydi. “Eğer bir doktor olarak değil de şahsi görüşümü soruyorsanız, önümüzdeki kırk sekiz saat içerisinde Bayan Gregg'in

sorularınıza yanıt verecek duruma geleceğini söyleyebilirim. Hatta sizi görmek, size soru sormak bile isteyecektir. Özellikle sorularınızı yanıtlamak isteyecektir. Bunlar böyledir işte.” Arkasına yaslandı. “Müfettiş, izin verirseniz size bu insanların neden böyle davrandıklarını biraz açıklamak isterim. Sinema artistlerinin içinde yaşadıkları yorucu, sinir bozucu ve heyecanlı atmosferi tahmin edemezsiniz. Yaşamları stres altında geçer, ne kadar başarılı ve ünlüseler bu stres o kadar artar. Sürekli olarak kamuoyunun gözü önünde olmak! Evinizdeyken, dışarıdayken, çalışırken, her an gözler onların üzerindedir. Çalışma saatleri de çok düzensiz ve uzundur, yapılan iş tekdüzedir. Sabah stüdyoya gider, oturur beklerler. Küçük bir sahne bazen defalarca çekilir. Sahnede prova yaparken yalnızca istenileni yapmak zorundadırlar, sanki rol bütünün parçası değildir, o sahnedeki rolü başarmaları istenir. Bir ardışıklık olsa bu çok daha insancıl ve katlanılabilir bir meslek olabilirdi. Film çekilirken sahneler arasında kesinlikle bir düzen, bir sıralama yoktur. Bu monoton, insanı ezip bitiren bir iş. Çok yıpratıcı. Evet, gerçi her istediklerine ulaşabiliyorlar –para, lüks, şöhet, sınırsız imkânlar, rahatlatıcı ilaçlar, özel doktor, davetler, balolar ve daha bir sürü şey– ama her an toplumun gözü önünde olmak zorundalar. Bir an bile yalnız kalma, istediklerini yapma şansları yok. Şöyle sakın bir yaşam sürüp mutlu olmaları, huzur bulmaları olanaksız.”

Craddock, “Evet, evet. Ne demek istediğinizi anlıyorum,” dedi. “Çok iyi anlıyorum.”

Doktor ona doğru eğilerek ekledi. “Sonra bir şey daha var. Eğer meslek olarak bunu benimsiyorsanız, özellikle de bu meslekte iyiykeniz, belirli bir kişiliğiniz olması gerekir. Mesleki deneyimlerim bana şunu gösterdi ki, bu mesleği yapan insanların çoğunun sığ

kişilikleri var, genellikle özgüvenleri hiç olmayan kişiler. Sürekli bir yetersizlik, istenileni yapamayacakları duygusu içinde kıvranırlar. İnsanlar aktör ve aktrislerin kendini beğenmiş olduklarını düşünür. Bu asla doğru değildir. Kesinlikle kendilerinden hoşnut ve kibirli değildirler, kendilerini *saplantı* haline getirmişlerdir ve sürekli rahatlatılmaları gerekir. İnanmazsanız Bay Rudd'a sorun. Aynı şeyleri söyleyecektir. Etraflarındaki insanların onlara daima iyi olduklarını, yapabileceklerini söylemeleri, cesaret vermeleri onları, "yapabilirsin, güçlüsün, iyisin gibi sözcüklerle desteklemeleri gerekir. Yine de sürekli olarak kendilerinden, yeteneklerinden kuşku duyarlar. Ve bu onları deliye döndürür. Sinirlerini büsbütün bozar. Ruhsal dengeleri bozulur. İlginçtir ama ruhsal dengeleri ne kadar bozursa işlerinde de o kadar iyi olurlar."

Craddock, "İlginç!" dedi. "Bütün bunlar gerçekten çok ilginç. İyi de bana niçin anlattığınızı..."

Doktor Gilchrist müfettişin sözünü keserek, "Marina Gregg'i anlamanızı istiyorum," dedi. "Hiç kuşkusuz onun filmlerini görmüşsünüzdür."

"Evet, gördüm. Olağanüstü bir artist o. Muhteşem. Güzel, sempatik ve kişilikli."

"Haklısınız, aynen öyle, ama seyircide bu duyguyu bırakabilmek için delicesine çalışması gerekmiş. Ve bu arada sinirleri de harap olmuş tabii. Zaten fiziksel olarak da pek güçlü bir kadın değil. Yani böyle bir durumda, olması gereken kadar güçlü değil. Manik depresif bir yapısı var, aşırı sevinçle aşırı üzüntü arasında gidip geliyor. Farklı davranmak elinde değil. Yapısı bu. Zavallı, yaşamında bir hayli de ıstırap çekti. Gerçi bunun büyükçe bir kısmının nedeni kendisi, suçlu olan o, ama tamamında değil. Evliliklerinin

hiçbirinde mutluluğu bulamadı, bu sonuncusu hariç. Şimdi kendini çok seven, hem de yıllardan beri seven biriyle evli. Bu sevgi ona derin bir güven hissi veriyor. Bu aşka sığınmış durumda ve mutlu. En azından şu an için mutlu. Bunun ne kadar süreceğini hiç kimse bilemez. Marina Gregg öyle bir kadın ki, ya bir masalın gerçekleştiğine, yaşamının erkeğini ve evini bulduğuna, artık hiçbir sorun olamayacağına, sonsuza dek mutlu olacağına inanır ya da artık her şeyin bittiğine, mahvolduğuna, yaşamda yapayalnız kaldığına, bir daha asla sevemeyeceğine, mutlu olamayacağına inanır. Yani uç noktalar arasında gider gelir. “Doktor derin bir soluk aldıktan sonra ekledi. “Bu iki kutbun arasında durabilse bu onun için olağanüstü bir şey olacak, çok rahat edecek, ama o zaman da dünya büyük bir yıldız kaybedecek.”

Doktor sustu. Dermot Craddock da konuşmadı. Maurice Gilchrist’in kendisine bunları neden anlattığını düşünüyordu. Marina Gregg’in bu ayrıntılı karakter analizine ne gerek vardı? Gilchrist ona bakıyordu. Sanki ondan soru sormasını bekler gibi bir hali vardı. Dermot ne sormasının beklendiğini merak ediyordu. Ne sorabilirdi ki? Sonunda ağır ağır, sözcüklerin üzerine basa basa, “Bu olay Bayan Gregg’i çok mu sarstı?” diye sordu.

“Evet, hem de çok fazla.”

“Anormal denilecek kadar mı?”

“Duruma göre değişir.”

“Ne gibi?”

“Sarsılmanın nedenine bağlı olarak.”

“Sanırım evinde verdiği bir davetin ortasında işlenen bir cina-yet onu fazlasıyla üzmüş, bu onda bir şok etkisi yaratmıştır.”

Doktor yanıt vermedi ama yüzündeki ifade Craddock'u şaşırttı. "Yoksa başka bir neden daha mı var?" diye sordu.

"İnsanların olaylar karşısında nasıl tepki vereceklerini kestirmek zordur. Onları ne denli tanırsanız tanıyın tam olarak bilemezsiniz. Sizi her zaman şaşırtabilirler. Marina durumu farklı algılamış olabilir. Zavallı kadın, ne kadar trajik bir durum. Böyle bir şey nasıl olabilir, diye düşünmüş olabilir. Çok üzülmüş ve acı çekiyor olabilir. Tabii önemsememiş de olabilir, içgüdüleri ona büyük bir dramı oynatıyor da olabilir. Ne de olsa ölüm ve cinayet onun yalnızca setlerde gördüğü bir şey. Ya da olanlar ona çok ilginç gelmese de bilinçsizce olayı dramatize etmeyi seçebilir. Kendi dünyasında bir sahne yaratır. Tabii bambaşka bir neden de olabilir."

Dermot cesur davranıp açıkça sormaya karar verdi. "Düşündüklerinizi neden bana açıkça söylemekten kaçınıyorsunuz?"

Gilchrist, "Bilmiyorum, emin değilim de ondan," dedi. Birkaç saniye kadar düşündükten sonra devam etti. "Biliyorsunuz, profesyonellik, doktor yemini bunu gerektiriyor. Doktorla hastası arasındaki ilişki."

"Marina Gregg size bir şey mi söyledi?"

"Yoo, hayır, öyle diyemem."

"Marina Gregg, ölen kadını, yani Heather Badcock'u önceden tanıyor muymuş?"

"Hayır, tanıdığını sanmıyorum. Hayır, sorun bu değil. İnanın bunun Heather Badcock'la ilgisi yok."

"Şu ilaç –calmo– Marina Gregg bu ilacı kullanıyor mu?"

"Sabah akşam onunla yaşıyor diyebilirim. Zaten çevresinde de o ilacı kullanmayan yok ki. Ella Zielinsky ve Hailey Preston kullanıyor, yatıştırıcı kullanan hemen her iki kişiden biri bu ilacı alıyor,

şu aralar çok moda. Aslında bu ilaçların hepsi aynı. Aynı ilacı kullanmaktan sıkılıyorlar, o sırada bir yenisi çıkıyor, alıp deniyorlar, olağanüstü olduğunu düşünüyorlar. Tek fark bu!”

“Peki, yarar sağlıyor mu?”

Gilchrist, “Sağladığını söyleyebilirim,” dedi. “İnsanı sakinleştiriyor ya da canlandırıyor, size yapamayacağınızı düşündüğünüz şeyleri yapma cesareti veriyor. Bu ilacı yazmaktan pek hoşlanmıyorum, en düşük dozu yeğliyorum, aslında uygun dozlarda sürekli alınmasının hiçbir tehlikesi yok. Sorunlarıyla başa çıkamayan insanlara yardımcı oluyor.”

“Neden sanki dilinizin altındaki baklayı çıkarıp bana anlatmaya çalıştığınızı şeyi söylemiyorsunuz?”

“Bu hususta bir karar vermeye çalışıyorum. Benim de görevlerim, sorumluluklarım var. İki taraflı sorumluluğum var. Doktor olarak hastama karşı sorumluluğum. Bir de hastamın bana anlattığı şeyi sır olarak saklamam, kimseye söylemem gerektiği. Bu böyle de kalmalı. Diğer yandan buna farklı bir bakış açısıyla da yaklaşılabilirsiniz. Bunun hastanız için tehlikeli olduğunu görebilirsiniz. Ve bu durumda olası tehlikelere karşı önlem almanız gerekir.”

Sustu. Craddock doktorun yüzüne baktı ve bekledi.

Doktor Gilchrist sonunda, “Evet,” dedi. “Sanırım ne yapmam gerektiğini biliyorum. Sizden anlatacaklarımı meslektaşlarınız dışında hiç kimseye aktarmamanızı isteyebilir miyim? Özellikle de bu evdekilere.”

“Bu konuda söz veremem. Anlatacaklarınızın kapsamını, doğuracağı sonuçları bilemiyorum. Ama prensip olarak isteğinizi onaylayabilirim. Çok gerekmedikçe ben ve meslektaşlarım dışında

hiç kimsenin anlatacaklarınızı bilmeyeceğine söz verebilirim. Zaten ben de aramızda kalmasını yeğlerim.”

“Peki, öyleyse dinleyin. Tabii bunun aslında hiçbir önemi olmayabilir de. Kadınlar sinirliyken ve hastayken, özellikle de Marina Gregg’in şu anda içinde bulunduğu durumdayken her şeyi söyleyebilirler. Size bana söylediği bir şeyi söyleyeceğim. Tabii bunun bir anlamı olmayabilir.”

“Ne söyledi?”

“O ölüm olayından sonra yıkılmış, ciddi anlamda bir şok geçirmişti. Beni çağırttı. Kendisine bir yatıştırıcı vererek yatağına yatırdım. Yanına oturup, elini tuttum ve her şeyin yoluna gireceğini, sakın olmasını söyledim. Tam kendinden geçmek üzereyken bana, “Doktor, *beni* zehirlemek istediler, hedef bendim,” dedi.

Craddock şaşırmıştı. “Öyle mi dedi? Peki ya sonra, yani ertesi gün?”

“Sonra bir daha bundan bahsetmedi. Konuya değinmek istediğimde hemen lafı değiştirdi. Israr ettiğimi görünce de, ‘Yanılmış olmalısın. Böyle bir şey söylemediğimden eminim. Zaten o sırada ne dediğimi bilecek durumda değildim,’ dedi.”

“Ama siz bu sözleri söylerken bunda samimi olduğunı düşünüyorsunuz, öyle değil mi?”

“Evet, bence bu sözlerinde samimiydi.” Ve hemen endişeyle uyardı. “Tabii bu, bunun böyle olduğunu göstermez. Katil, Marina Gregg’i zehirlemek isterken Heather Badcock’u mu zehirledi, yoksa gerçek hedef Bayan Badcock muydu, onu ben bilemem. Bu sizin işiniz, bunu aydınlatacak olan sizsiniz. Benim tek söyleyebileceğim Marina Gregg’in gerçekte o akşam kendisinin öldürülmek istendiğine inandığı.”

Craddock kısa bir süre konuşmayıp düşündü. Sonra, “Çok teşekkür ederim Doktor Gilchrist,” dedi. “Bu söyledikleriniz çok önemli ve bunu söylemekteki amacınızı da anlıyorum. Marina Gregg’in sözlerinin doğru olduğunu kabul etsek de etmesek de bu onun tehlikede olduğu anlamına gelir.”

“Doğru, asıl sorun da bu zaten. Size de bu nedenle anlattım.”

“Bunun doğru olabileceğini düşünmeniz için bir neden var mı?”

“Hayır, yok.”

“Peki, onun böyle düşünmesi için bir neden?”

“Bildiğim kadarıyla yok.”

“Teşekkür ederim.”

Craddock ayağa kalktı. “Doktor, bir şey daha. Acaba Marina Gregg aynı şeyi kocasına da söylemiş olabilir mi?”

Doktor Gilchrist ağır başını salladı. “Hayır, bundan kesinlikle eminim. Kocasına söylemedi.”

Bir an için bakışları karşılaştı.

Hemen ardından Doktor Gilchrist, “Artık bana ihtiyacınız yoksa hastamın yanına gideyim. Onunla mümkün olan en kısa sürede konuşmanızı sağlamaya çalışacağım.”

Ve odadan çıktı. Craddock odada yalnız kalmıştı. Dudaklarını büzdü ve hafifçe ıslık çalmaya başladı.

Onuncu Bölüm

Hailey Preston, “Jason eve döndü,” dedi. “Benimle gelerseniz sizi onun odasına götürebilirim başmüfettiş.”

Jason Rudd’un çalışma ve oturma odası olarak kullandığı oda alt kattaydı. Sade döşenmiş odanın rahat ve konforlu bir görünüşü vardı. Aslına bakılırsa buranın pek kişilikli bir oda olduğu söylene-
mezdi; oda sahibinin zevkini ve de tercihlerini belirtecek en ufak bir özellik bile taşımıyordu. Yazı masasının başında oturmakta olan Jason Rudd, müfettiş içeri girince ayağa kalktı, ona doğru geldi.

Dermot, bu odanın bu kadar sade döşenmiş olmasının nede-
nini şimdi anlıyorum, diye düşündü. Kişilikli olmasına hiç gerek yok, sahibinin kişiliği o kadar kuvvetli ki. Hailey Preston becerikli, işgüzar ve konuşkan biriydi. Gilchrist güçlü ve çekici bir kişilikti. Ancak Dermot bu kez karşısındakinin çözümlenmesi hiç de kolay olmayan, ancak o isterse bir şey öğrenebileceği bir tip olduğunu hemen anlamıştı. Craddock meslek hayatı boyunca çok sayıda insan tanımış, onlar hakkında bir yargıya varmak durumunda kalmıştı. Şimdiye kadar karşılaştığı kişilerin ilk bakışta potansiyelleri ve çoğu kez de düşünceleri konusunda fikir sahibi olmuştu. Ancak bu

kez Jason Rudd'un ne düşündüğünü, nasıl bir insan olduğunu ancak onun izin verdiği oranda algılayabileceğini hissedebiliyordu. Adamın derin ve düşünceli gözlerinden ne düşündüğü belli olmuyordu. Olağanüstü etkileyici ve kusursuz bir aksanı vardı. Çirkin ve palyaçoyu andıran yüzündeki ifade karşısındakine ilk anda itici gelse de adamın tuhaf bir çekiciliği vardı. Dermot Craddock, oturup, dikkatle dinlemeli ve not almalıym, diye düşündü.

“Sizi beklettiğim için çok özür dilerim müfettiş. Stüdyoda küçük bir sorun çıktıği için geciktim. Size bir içki ikram edebilir miyim?”

“Teşekkür ederim Bay Rudd, şimdi değil.”

Jason Rudd'un çirkin, ancak zekilik akan yüzünde ironik bir gülümseme belirdi.

“Herhalde bu evde içki içmenin riskli olabileceği kanısındasınız.”

“Aslına bakarsanız bu aklıma bile gelmedi.”

“Peki, müfettiş, umarım öyledir. Neyse, size nasıl yardımcı olabilirim? Ne öğrenmek isterdiniz?”

“Bay Hailey Preston kendisine sorduğum bütün soruları yeterince yanıtladı.”

“Demek bu sizin için yeterli oldu.”

“İstediğim kadar değil.”

Jason Rudd merakla başını kaldırdı. “Doktor Gilchrist’le de görüştüm. Eşinizin benimle konuşamayacak kadar bitkin olduğunu söyledi.”

“Marina çok duygusal bir kadındır. Daha doğrusu sinirleri çok zayıf, nasıl diyeyim pamuk ipliğine bağlı. Siz de kabul edersiniz ki,

böyle bir cinayet, özellikle de insanın kendi evinde işlenmişse insanı altüst etmek için yeterli. Sinir krizi geçirmesi hiç sürpriz değil.”

Dermot Craddock başıyla onaylayarak, “Gerçekten de hiç hoş bir deneyim değil,” diye mırıldandı.

“Karımın size anlatabileceği her şeyi benden de öğrenebilirsiniz. Olay sırasında onun hemen yanındaydım. Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki o kesinlikle benim kadar dikkatli de değildir. Ben ondan çok daha iyi bir gözlemciyim.”

“Öncelikle şunu sormak istiyorum. Siz veya karınız, Heather Badcock’u daha önceden tanıyor muydunuz? Hiç kuşkusuz bu soruya daha önce de birkaç kez yanıt vermek zorunda kaldınız, ama ben yine de sormak istiyorum.”

Jason Rudd başını salladı. “Hayır, o kadını daha önce hiç görmemiş olduğumdan kesinlikle eminim. Gerçi ondan St. John İlk-yardım Birliği’ne ilişkin iki mektup almıştım ama ölümünden beş dakika öncesine kadar hiç yüz yüze gelmemiştim.”

“Ama Heather Badcock karınızı daha önceden tanıdığını söylemiş, öyle değil mi?”

“Evet, aşağı yukarı on iki, on üç yıl önce tanışmışlar. Bermuda’da. Sanırım Marina orada bir yardım derneği için verilen parti-nin açılışında bulunmuş. Bayan Badcock daha burada karımla tanıştırılır tanıştırılmaz uzun uzun deli saçması bir öykü anlatmaya başladı. Sözde Bermuda’daki o parti sırasında çok hastaymış, yaktan çıkmaması gerekiyormuş, ama karıma o kadar hayranmış ki her şeye rağmen kalkmış, bu etkinliğe katılmış ve karımdan imzalı bir fotoğraf almış.”

Yüzünde yeniden aynı alaycı gülümseme belirdi. “Takdir edersiniz ki, bu karımın yaşamında hemen her gün rastladığı sıradan

bir olay başmüfettiş. Karımın imzasını alabilmek için bu gibi etkinliklerde uzun kuyruklar oluşur. Tabii sıraya girenler için bu önemli bir gündür ve bu günü, aldıkları fotoğrafı anımsarlar ve önemserler. Ancak onlar için önemli bir durum olan bu olay, karım için anımsanmaya bile değmeyecek kadar sıradandır, aksi takdirde binlerce fotoğraf ve imza avcısını anımsaması gerekirdi. Onun her elini sıkın ve imza isteyen anımsamaması o kadar doğal ki. Bayan Badcock’u da kesinlikle anımsamadığından eminim.”

“Sizi çok iyi anlıyorum, ama karınızın Bayan Badcock’la konuştuğunu gören biri, karınızın o sırada onun çok dalgın ve düşünceli olduğunu, hatta bir an için dalıp gittiğini söyledi. Siz de aynı fikirde misiniz Bay Rudd?”

“Kesinlikle olabilir, Marina zayıf bünyeli bir kadındır. Yine de tabii, nasıl diyeyim, sosyal sorumluluklarını yerine getirmeye ve programlanmış bir robot gibi üzerine düşeni yapmaya alıştıdır. Ama bu gibi uzun ve yorucu günlerin sonuna doğru doğal olarak yorulmaya ve dalgınlığa başlar. Bu öyle bir an olabilir. Ben öyle bir şey fark etmedim. Yoo, hayır... bir dakika... sanırım haklısınız. Şimdi anımsıyorum. Hatta onun Bayan Badcock’a yanıt vermekte geciktiğini fark edip uyarmak için kolunu dürtmüştüm.”

“Belki de o anda karınızın dikkatini dağıtan bir şey oldu?”

“Olabilir, ama dediğim gibi bu büyük bir olasılıkla yorgunluktan kaynaklanan anlık bir dalgınlıktı.”

Dermot Craddock bir süre konuşmadı ve pencereden Gosington Malikânesi’nin çevresindeki ormanın hüznü, karanlık manzarasını seyretti. Duvardaki resimlere baktı ve son olarak da bakışlarını Jason Rudd’a çevirdi. Jason Rudd’un yüz ifadesi nazikti, dikkatliydi ama fazlası yoktu. İçinde bulunduğu duygulardan en

ufak bir iz bile yoktu bu ifadede. Nazik, saygılı ve kesinlikle huzurlu görünüyordu ama gerçek tamamen farklı da olabilirdi, Craddock bunu çok yaşamıştı. Adam çok akıllı ve dirayetli birine benziyordu. Dermot, kartları açıkça masaya yatırmayan birinin ondan hazırlıklı olmadığı bir şeyi öğrenmesinin olanaksız olduğunun bilincindeydi. Dolayısıyla kararını verdi. Açıkça konuşacak, kozunu ileri sürecekti.

“Bay Rudd, hiç Heather Badcock’un zehirlenmesinin yanlışlık eseri olabileceğini düşündünüz mü? Asıl öldürülmek istenenin karınız olabileceğini?”

Bu sözleri uzun bir sessizlik izledi. Ne var ki Jason Rudd’un yüz ifadesinde hâlâ hiçbir değişiklik olmamıştı. Dermot bekliyordu. Sonunda Jason Rudd içini çekerek alçak bir sesle, “Evet,” dedi. “Haklısınız başmüfettiş. Hatta ben bundan eminim.” Jason Rudd rahatlamış gibiydi.

“Buna rağmen ne ilk resmi soruşturmada ne de Müfettiş Cornish’e, bu düşüncenizden bahsettiniz, değil mi?”

“Hayır.”

“Neden Bay Rudd?”

“Bu sorunuzu, elimde yeterli delil yoktu, benimki yalnızca bir tahmindir, diyerek kolayca yanıtlayabilirim. Olaylar beni böyle düşünmeye yöneltse de yasalarca kabul gören kanıtlarla varılacak sonucun benim varsayımımdan çok daha geçerli olacağının bilincindeydim. Şunları da düşünmedim değil: Bayan Badcock’u da hiç tanıımıyordum. Tabii ki onun da düşmanları olabilir, biri ona öldürücü dozda ilaç verip onu ortadan kaldırmak için fırsat kollamış da olabilirdi. Gerçi bu çok uzak bir olasılık ama olanaksız olduğu da söylenemez. Ayrıca katilin bu amacını gerçekleştirmek için çok

sayıda yabancının bulunacağı, topluma açık, karışıklığın had safhada olduğu bir etkinliği seçmesi akla yatkın görünebilir, ama bu görünebilirlik açısından cinayeti organize etmesini de güçleştirebilirdi. Sizinle açık konuşacağım müfettiş, susmamın nedeni bunların hiçbirini düşünmem değildi. Nedeni söyleyeyim. Tek amacım karımın bir an bile zehirlenerek ölmek gibi korkunç bir olaydan kıl payı kurtulduğunu düşünmesini istemedim. Tek neden buydu.”

“Açık konuştuğunuz için teşekkür ederim, ama ben halen susmanızın nedenini anlayabilmiş değilim.”

“Öyle mi? Sanırım bunu açıklamak biraz zor. Bunun için Marina’yı yakından tanımanız gerekir. O güvene ve mutluluğa çok fazla ihtiyaç duyan bir insan. Yaşamı maddi anlamda çok başarılı. Fazlasıyla para ve de ün kazanmış, ama kişisel yaşamı mutsuzluklarla dolu. Zaman zaman mutluluğu bulduğunu sanmış, ama her defasında hayal kırıklığına uğramış ve tüm umutları yerle bir olmuş. Marina’nın yaşama gerçekçi, sağduyulu olarak bakması, olayları mantık çerçevesi içerisinde kabullenmesi olanaksız Bay Craddock. Benden önceki evliliklerinin hepsinde tıpkı peri masallarında olduğu gibi sonsuz mutluluğa erişebileceğini düşünmüş.”

Rudd’un yüzünde yine alaycı bir gülümseme belirdi ve yüzünün çirkinliğine tuhaf ama hoş bir hava kattı.

“Evlilik bu değil ki müfettiş. Hiçbir mutluluk sorunsuz olarak sonsuza dek süremez. Eğer sakın sessiz, huzurlu, sevgi dolu, mantıklı bir birliktelik sürdürebilsek kendimizi şanslı saymalıyız. Bunun için de özveri gerekir. Evli misiniz müfettiş?”

Dermot Craddock başını salladı. “İyi ya da kötü, bu şansa henüz erişemedim.”

“Bizim dünyamızda, evlilik mesleki açıdan tehlikedir. Film yıldızları çoğunlukla evlenirler. Evliliklerinde bazen mutlu, ama çoğun-

lukla mutsuz olurlar. Çoğunluğunun evlilikleri fırtınalıdır. Dengeli, sakın bir evliliğe pek rastlanmaz. Bu açıdan Marina'nın da diğer yıldızlardan farklı olduğunu söyleyemem. Marina her defasında kendisinin talihsiz olduğunu düşünerek sorunsuz mutluluğu aradı, durdu ve yaşamında hiçbir şeyin iyi gitmeyeceği kanısıyla kendini yedi bitirdi. Hep çaresizlik içinde aşk, mutluluk, güven ve şefkat peşinde koşup durdu. Bunun dışında hep dünyaya bir çocuk getirmek için çabaladı. Bazı doktorlara göre çocuğunun olmaması onun bu aşırı kaygılı, gergin yapısından kaynaklanıyor. Ünlü bir doktor, Marina'ya bir çocuk evlat edinmesini, böylece aşırı düzeydeki annelik isteğinin normalleşebileceğini ve bundan sonra çocuk doğurabileceğini söylemişti. Doktor bu gibi durumlarla sıklıkla karşılaşmıştı. Marina, doktorun bu önerisiyle art arda üç çocuk evlat edildi. Gerçekten de bu onu bir ölçüde mutlu etti ve dinginleştirdi ama sonuçta kendi çocukları değildi. Neyse sonunda gerçekten de bundan on bir yıl önce hamile kaldı. O zamanki sevincini ve mutluluğunu sözcüklerle ifade etmem olanaksız. Sağlıklıydı ve doktorlar her şeyin yolunda gideceğini, sağlıklı bir doğum yapacağını söylüyorlardı. Bilmem biliyor musunuz, ama bu olay bir felaketle sonuçlandı. Doğan çocuk –üstelik nur topu gibi bir oğlan– anormaldi, zekâ özürlüydü. Sonuç korkunç oldu. Marina ruhen yıkıldı, ağır bir sinir krizi geçirdi, uzun yıllar boyunca psikolojik tedavi gördü. Gerçi çok uzun sürdü ama sonuçta iyileşti. Benimle evlendikten sonra yavaş yavaş yaşama döndü ve kendisinin de mutlu olabileceğini hissetti. Ona yeniden ses getirecek bir iş vermeleri için film şirketleriyle ne kadar mücadele ettiğimi bilemezsiniz. Ruhsal sağlığının böyle bir stresi kaldırabileceğinden kuşku duyuyorlardı elbette. Çok uğraşmam gerekti. Sonunda başardım.” Jason Rudd dudaklarını büzdü. “Neyse, bu savaştan başarıyla

çıkmayı başarmıştım. Film için hazırlıklara başladık. Bu arada bu malikâneyi satın aldık ve restorasyona başladık. Daha on gün önce Marina burada ne kadar mutlu olduğunu, bu evi ne kadar sevdiğini ve artık bütün üzüntülerini geride bıraktığını, burada sonsuza kadar mutlu olacağını anlatıyordu. Gerçi ben onun kadar iyimser değildim, her zamanki gibi beklentilerinde çok fazla iyimser davrandığının farkındaydım. Ama bir şeyde hiç şüphem yoktu: Mutluydu. Gerginliği geçmişti, daha önce hiç görmediğim kadar sakin ve huzurluydu. Her şey yolunda gidiyordu ta ki...”

Sözlerine ara verip sustu. Neden sonra sesinde acı bir ifadeyle ekledi. “Ta ki bu olay olana dek! O kadın burada ölünceye kadar. Bu zaten onun için büyük bir şok oldu. Üstüne bir de Marina’nın aslında kendi yaşamının tehlikede olabileceğini öğrenmesi gibi bir riski göze alamadım. Bu onun için ikinci ve belki de öldürücü son şok olabilirdi. Yeniden hastaneye düşebilirdi.”

Rudd, müfettişin gözlerinin içine baktı ve, “Şimdi susmamın sebebini anlıyor musunuz?” diye sorarak sözlerini tamamladı.

“Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Ancak bağışlarsanız, size bu konuda atladığınız bir şeyi anımsatmak isterim. Diyelim ki gerçekten zehirlenmek istenen karınızdı, bu durumda karınızın yaşamı halen tehlikede değil mi? Onu zehirlemek isteyen her kimse, bu başarısızlığın ardından aynı şeyi yeniden deneyebileceğini düşünmediniz mi?”

“Tabii ki olayın bu yönünü de düşündüm. Karımı korumak için gerekli her türlü önlemi aldım, bir kez gözüm korktu. Artık tedbirliyim. Yeterli önlemi aldığımdan eminim. Onu bir an bile gözümün önünden ayırmamaya çalışacağım, diğer herkesi de bu konuda uyardım. Önemli olan onun tehlikede olduğunu bilmeden korunması. Ne olursa olsun tehlikede olduğunu bilmemeli.”

“Acaba gerçekten farkında değil mi?”

“Bundan eminim. Bu konuda hiçbir fikri yok.”

“Acaba? Bundan emin misiniz?”

“Kesinlikle. Onun aklına böyle şeyler gelmez.”

“Sizin geldi ama.”

“O başka. Tek mantılı çözümün bu olması beni bu gibi bir sonuca götürdü. Karımın mantıkla pek ilgisi olmadığı için onun birinin kendini ortadan kaldırmayı istediğini düşünmüş olması bence olanaksız. Bu aklına bile gelmez.”

Dermot ağır ağır, “Haklı olabilirsiniz,” dedi. “Ama bunun doğru olduğunu varsaysak bile yanıtlayamadığımız birçok soru olduğu açık. Size sormak istiyorum? Kuşkulandığınız biri var mı?”

“Bu sorunuza maalesef yanıt veremeyeceğim.”

“Affedersiniz Bay Rudd, ama bu sözlerinizden ne anlamalıyım. Kuşkulandığınız biri olmadığını mı yoksa bana söylemek istemediğinizi mi?”

Jason Rudd hemen yanıt verdi. “Kimseden kuşkulanmıyorum. Kuşkulanamam da. Bence birinin Marina’dan bu derece nefret etmesi, ona karşı böylesine kin duyması olanaksız. Diğer yandan, olayların seyri bunun tam aksini gösteriyor.”

“Bana olanları gördüğünüz kadarıyla ayrıntılarıyla anlatır mısınız?”

“Elbette. Durum apaçık ortada. Büyük bir sürahinin içinde önceden hazırlanan daiquiri kokteylden iki kadeh doldurarak birini Marina’ya, birini de Bayan Badcock’a verdim. Bayan Badcock’un kadehindeki içkiyi ne yaptığını bilmiyorum. Sanırım o sırada tanıdığı biriyle konuşmak için yanımızdan ayrılmıştı. Karım kadehini elinde tutuyordu. O sırada belediye başkanıyla karısı yanımıza

geldiler. Marina bir yudum bile almadığı içkisini yanımızda duran masanın üzerine bıraktı ve onları karşıladı. Onların ardından başka konuklar geldi, onların da karşılanmaları gerekti. Aralarında yıllardan beri görmediğimiz eski bir dostumuz, köyden birkaç kişi ve stüdyodan da bir ya da iki kişi vardı. Bütün bu süre boyunca karımın kokteyl kadehi hemen arkamızdaki masadaydı. Biz doğal olarak gelenleri karşılamak için yüzümüzü merdivenlere dönmüştük. Yeni gelenlere de içki ikram ettim. Bu arada, yerel gazetenin yöneticilerinin ricası üzerine karımla belediye başkanının konuşurken birkaç fotoğrafı çekildi. Umarım fotoğraflar kamuoyunu tatmin eder. Bu arada ben yeni gelenlerin içkilerini tazeliyordum. Karımın bardağına zehir o sırada konulmuş olmalı. Bu kimseye sezdirilmeden nasıl yapılabildi, o konuda bir şey söyleyemeyeceğim, çünkü ben de anlayamadım, görünmeden bunu yapmak hiç de kolay değildi. Öte yandan çok şaşırtıcıdır ama böyle kalabalıkta eğer bir insan yapacağını açıkça, kayıtsızca ve kendinden emin olarak gerçekleştirebilecek cesarete sahipse hiç kimse onun yaptığıyla ilgilenmeyebilir. Bana bunu kimin yapmış olabileceğini, şüphelendiğim biri olup olmadığını sormuştunuz, tek söyleyebileceğim o anda orada bulunan yaklaşık yirmi kişiden herhangi birinin yapmış olabileceği. Davetliler küçük gruplar halinde sohbet edip dolaşıyor, evin içinde yapılan değişiklikleri görmek için her tarafa girip çıkıyorlardı. Hareket, sürekli bir hareket vardı. O günden beri düşünüyorum, düşünüyorum, neredeyse beynim çatlayacak, ama yok, dikkatimi belirli bir kişiye yoğunlaştırmamı sağlayacak, şüphe uyandıracak *hiçbir* şey bulamadım.”

Jason Rudd sustu, derin bir soluk aldı.

Dermot Craddock başını salladı. “Anlıyorum. Lütfen devam edin?”

“Sanırım bundan sonrasını siz de biliyorsunuz?”

“Olsun, ben yine de bir kez daha sizden duymak istiyorum.”

“O halde anlatayım. Ben merdiven başına dönmüştüm. Karım tam o sırada masaya bıraktığı içki kadehini alıyordu. Birden Bayan Badcock’un hafif bir çığlık attığı duyuldu; biri koluna çarpmış, elindeki içki kadehi parmaklarının arasından kayarak yere düşüp paramparça olmuştu. Marina her iyi ev sahibinin yapacağı gibi hemen mendiliyle Bayan Badcock’un elbisesini sildi. Kendi elbisesi de biraz ıslanmıştı, ama buna hiç önem vermedi. Sonra elindeki içki kadehini Bayan Badcock’a verdi. Bayan Badcock almak istemedi ama o ısrar etti. Hatta ‘Ben zaten çok içtim,’ dediğini anımsıyorum. Evet, hepsi bu işte. O ilacın kadehe önceden konulduğundan eminim. Bayan Badcock kadehi eline alır almaz içmeye başladı. Bildiğiniz gibi dört, beş dakika kadar sonra da öldü. Çok merak ediyorum, ilacı karımın kadehine koyan kişi yanlışlıkla bir başkasını öldürdüğünü görünce acaba ne hissetti?”

“Bunu o sırada mı düşündünüz?”

“Tabii ki hayır. O sırada ben de herkes gibi kadıncağızın fenaalık geçirdiğini, bunun tansiyon yükselmesi, kalp krizi ya da kan şekerinin düşmesi gibi bir şey olabileceğini düşündüm. Zehirlenmiş olabileceği aklımın ucundan bile geçmedi. Kimin aklına gelebilirdi ki, siz böyle bir şeyi düşünebilir miydiniz?”

“Herhalde hayır. Anlattıklarınız yeterince açık, gördüklerinizden emin olduğunuz anlaşılıyor. Kimseden kuşulanmadığınızı söylüyorsunuz ama işin doğrusu, ben buna pek inanmıyorum.”

“İnanın, doğruyu söylüyorum.”

“Öyleyse konuya bir de başka açıdan yaklaşalım. Karınıza kim zarar vermek istemiş olabilir? Belki bu size ilk anda tuhaf gelecek ama sormam gerekiyor, düşmanı var mıydı?”

Jason Rudd anlamlı anlamlı gülümsedi. “Düşmanı mı? Bu, bu sözcükle ne ifade etmek istediğinize göre değişir. Bizim, yani benim ve karımın yaşadığımız dünyada haset ve kin olağandır. Kötü niyetli, kasten hakkımızda kötü şeyler söyleyen, bizi çekemeyen ve hakkımızda çeşitli dedikodular yayan, kıskançlıktan başımıza kötü bir şey gelmesini isteyen, hatta fırsat bulurlarsa işlerimizin ters gitmesi için ellerinden geleni yapanlar her zaman olur. Ama bu, bu insanların katil oldukları ya da olabilecekleri anlamına gelmez. Bunların içinde düşmanlığı cinayet işleyebilecek kadar ileri götürebilecek birisinin bulunduğunu düşünemem bile. Anlıyorsunuz değil mi?”

“Evet anlıyorum. Kıskançlık ve hasetten öte bir şeyler gerekir bunun için. Karınızın geçmişte üzdüğü ya da zarar verdiği ondan intikam almak isteyebilecek biri var mı?”

Jason Rudd bu soruya hemen yanıt vermedi. Kaşlarını çatıp, bir süre düşündükten sonra ağır ağır, “Doğrusunu isterseniz hiç sanmıyorum,” dedi. “Bu konuyu ben de çok düşündüm.”

Dermot, “Örneğin eski bir aşk hikâyesi, bir ilişki?”

“Karımın hayatında pek çok aşk maceraları olmuştur. Karımın kötü davrandığı, incittiği erkekler de olduğundan eminim. Ama hiçbir erkeğin onu kin ve nefretle anımsadığını sanmıyorum. Bundan eminim.”

“Ya kadınlar? Bayan Gregg’den nefret eden bir kadın olamaz mı?”

“Tabii, kadınlar hiç belli olmaz, ama aklıma gelen böyle biri yok.”

“Karınızın ölümünün maddi açıdan kime yararı olabilir?”

“Vasiyetnamesinde birçok isim var ama onlara bıraktığı para önemli bir miktar değil. Sizin kastettiğiniz anlamda yarar sağlayabilecek tek kişi kocası ve vârisi olarak benim. Bir de başka bir açıdan bakacak olursak şu sıralar çevirdiği filmde onun yerini alabilecek olan artist, fakat bu da kesin değil, çünkü Marina’ya bir şey olsaydı, filmde tamamen vazgeçilmesi söz konusu olabilirdi.”

Dermot, “Evet, şimdilik bu kadar ayrıntıya girmeye hiç gerek yok,” dedi.

“Yaşamının tehlikede olabileceğine ilişkin Marina’ya bir şey söylemeyeceğinize söz veriyorsunuz, değil mi?”

“Ben de sizinle bu konuyu konuşmak istiyorum. Böyle davranmakla çok büyük bir riski göze aldığınızın farkında olduğunuzu umarım. Karınız halen hasta ve gözetim altında olduğuna göre, bu risk şu an için söz konusu olmayabilir. Ama bunu düşünmenizde yarar var. Durumu er geç ona anlatmanız gerekecektir. Bu arada sizden bir ricam olacak. Benim için anımsayabildiğiniz kadarıyla o günkü davette yukarı katta bulunanların ve merdivenlerden çıkmakta olanların listesini mümkün olduğunca eksiksiz yazabilir miydiniz?”

“Elimden geleni yaparım, ama bunda kuşkuluyum. Bence bunu sekreterim Ella Zielinsky’ye sorsanız çok daha iyi olur. Onun hafızası benimkinden çok daha iyi, ayrıca onda yerel davetlilerin listesi de var. Eğer onunla şimdi görüşmek isterseniz...”

Dermot, “Evet, Bayan Ella Zielinsky’le görüşmeyi çok arzu ederim,” dedi.

On Birinci Bölüm

I

Ella Zielinsky kalın siyah bağa çerçeveli gözlüklerinin ardından Dermot Craddock'u inanılmaz bir kayıtsızlıkla inceliyordu. Müfettiş onun mesleğinde gerçek olamayacak kadar iyi olduğunu düşündü. Kadın daha sonra yazı masasının çekmecesinden dakti-loyla yazılmış bir kâğıt çıkardı ve müfettişe uzattı.

“Listenin eksiksiz olduğunu sanıyorum, ama yine de listede o gün gelemeyen bir iki kişi olabilir. Büyük olasılıkla bunlar kasa-banın sakinlerindendir. Tabii bulunup yukarıya çağrılmadan da-vetten ayrılanların adları da listede geçiyor olabilir. Bunun dışında tamam olduğundan eminim.”

Dermot, “Çok etkileyici bir çalışma,” dedi.

“Teşekkür ederim.”

“Sanırım –bağışlayın, bu gibi konularda oldukça cahil sayılı-rım– mesleğinizde oldukça iyisiniz.”

“Evet, her şeyin açık ve düzenli olarak yazılıp belgelenmesi gerekli.”

“Peki, görev alanınız başka neleri kapsıyor? Stüdyolarla Gos-sington Malikânesi arasında bağlantıyı sağlamak da görevleriniz içinde mi?”

“Hayır, benim stüdyolarla hiçbir ilgim yoktur. Tabii, telefon görüşmelerini yapmak, mesaj alıp göndermek ve bunun gibi işler dışında. Benim görevim Bayan Gregg’in iş ve özel randevularını ayarlamak, sosyal yaşamını düzenlemek ve bir ölçüde de evdeki iş-leri yönetmek.”

“İşinizden memnun musunuz?”

“Ücret çok iyi, yaptığım iş de oldukça ilginç. Yine de burada cinayet gibi bir olayla uğraşacağım aklımdan bile geçmezdi.”

“Bunu çok mu inanılmaz buluyorsunuz?”

“Hem de nasıl, hatta size bunun cinayet olduğundan emin mi-siniz diye soracak kadar.”

“Bir insanın di-ethyl-mexine vs. vs. tehlikeli bir ilacın normal dozunun altı katını almasını başka nasıl açıklayabilirsiniz?”

“Bir kaza ya da yanlışlık olamaz mı?”

“Sizce bu nasıl bir kaza olabilir?”

“Koşulları bilmediğiniz için doğal olarak bunun tahmin bile edemeyeceğiniz kadar kolay olabileceğini de anlayamıyorsunuz ta-bii. Bu evin her tarafı çeşitli haplarla dolu. Tabii ki hap derken uyuş-turucuları değil, reçeteli olarak satılan ilaçları kastediyorum. Bu arada anladığım kadarıyla özellikle uyuşturucu nitelikteki ilaçlarda büyük çoğunlukla tedavi için verilen dozla öldürücü olabilecek doz arasında çok büyük fark yok.

Sahne ve film dünyasındakilerin bir çoğunun akıl sağlığı yö-nünden sorunları vardır. Hatta bazen sanatsal deha ne denli yüksek-se, topluma ve kurallarına uyum sağlamakta o denli zorlanıldığını bile düşündüğüm oluyor.”

“Bu doğru olabilir.”

“Bu kişiler genellikle yanlarında çeşitli ilaç kutuları, şuruplar, tozlar ve bunun gibi bir sürü şey taşırlar. İhtiyaçları olduğu anda herhangi bir yatıştırıcı şuruptan bir yudum ya da bir diğer haptan iki tane almak günlük yaşamlarının bir parçasıdır. Bu kişilerin aynı zamanda son derece de dalgın olduklarını düşünürsek böyle bir yanlışlığın ne kadar kolay olabileceği açıkça ortaya çıkar.”

“Yine de bununla bu olay arasındaki bağlantıyı kurmakta zorlanıyorum.”

“Bence bu çok açık. Diyelim ki davetlilerden biri yatıştırıcı ya da uyarıcı bir ilaca ihtiyacı olduğunu düşündü. Çantasından ya da cebinden küçük ilaç kutusunu çıkarıp dalgınlıkla ya da bir defada alması gereken dozu unuttuğu için kadehine normalden çok fazla ilaç koydu. Sonra da dikkatini çeken başka bir şey olduğu için kadehi masanın üzerine bırakıp gitti. Ve bir başka kadın da –artık adı her neyse– kadehi kendi kadehi sanıp içti. Bu olmayacak bir şey değil, hatta diğer birçok olasılıktan çok daha mantıklı.”

“Bütün bu olasılıkların üzerinde durmadığımızı mı sanıyorsunuz?”

“Hayır, hayır, incelediğinizden eminim. Ama burada o kadar çok insan ve masaların üzerinde de o kadar çok içki kadehi vardı ki birinin kendisinininki sanarak bir başkasının kadehini alıp içmesi işten bile değildi.”

“Demek siz Heather Badcock’un yanlışlıkla zehirlendiği kanısındasınız. Bir başkasının kadehini alıp içti ve öldü.”

“Evet, bence bu en akla yakın olasılık.”

“Bu durumda.” Dermot sözcük seçimine özen göstererek ekledi. “Bu kadeh Marina Gregg’in kadehi olmalıydı. Marina Gregg’in ona kendi kadehini vermiş olduğunu unutuyorsunuz.”

“Bence Marina Gregg ona kendinin sandığı kadehi verdi. Siz henüz Marina’yla tanışmadınız, değil mi? Göreceksiniz, çok dalgındır. Kendisinininkine benzeyen bir kadehi alıp içmesi de vermesi de o kadar olağan ki. Onun bunu yaptığına kadar çok tanık oldum ki!”

“Bayan Gregg calmo kullanıyor mu?”

“Tabii, hepimiz kullanırız.”

“Siz de mi Miss Zielinsky?”

“Bazen ben de kullanırım. Bu gibi ilaçları kullanmak bilirsiniz bulaşıcıdır, insan ister istemez karşısındakileri örnek alıyor.”

Dermot, “Evet,” dedi. “Bayan Gregg’le görüşebilseydim çok iyi olacaktı. Duyduğuma göre rahatsızmış ve bu durumu uzun sürebilirmiş.”

“Yalnızca kapris yapıyor, şımarıklıktan başka bir şey değil. Marina her olayı abartır, bir şekilde dramatize eder. Cinayet onun olgunlukla karşılayabileceği bir şey değil.”

“Bu konuda sizden çok farklı, hatta tam aksiniz bir tutum sergiliyor, değil mi Miss Zielinsky?”

“Etrafınızda herkes galeyana gelmişse ve olayı abartma eğilimindeyse insan ister istemez bunun tam aksi şekilde davranma zorunluluğu duyuyor.”

“Demek bu gibi trajik olaylar karşısında soğukkanlılığınızı korumayı ve sağduyulu davranmayı öğrendiniz ve bunun haklı gururunun duyuyorsunuz.”

Ella Zielinsky düşündü. “Bu belki de hoş bir şey değil, duyarlılık olarak da nitelendirilebilir ama aksi durumda delirmemek işten bile değil.”

“Marina Gregg idaresi zor bir patron mudur?”

Dermot Craddock bu soruyu fazlasıyla kişisel bir nitelikte olmasına rağmen özellikle sormuştu. Ella Zielinsky kaşlarını çatıp,

“Bunun Bayan Badcock’un öldürülmesiyle ne ilgisi var,” diye sorsa hiçbir ilgisi olmadığını kabul etmek zorunda kalacaktı. Buna rağmen sormuştu, çünkü her nedense Ella Zielinsky’nin Marina hakkındaki düşüncelerini açıklamaktan hoşlanacağını hissediyordu.

Ella Zielinsky kısa bir süre düşündükten sonra ağır ağır konuşmaya başladı. “Marina Gregg büyük bir sanatçı. Tuhaf bir çekiciliği var, bu sahnede ve beyaz perdede doruğa ulaşıyor. Belki de bu yüzden onun yanında çalışmak insana çok özel bir ayrıcalık gibi geliyor. Ama kişisel fikrimi soracak olursanız, onun yanında çalışmak cehennemden farksız.”

“Demek öyle?”

“Yaşamında ölçülü, dengeli olmak gibi bir şey yok. Sürekli uçlarda yaşar; ya çok mutlu ya da çok mutsuzdur. Her şeyi dayanılamayacak kadar abartır, sürekli fikir değiştirir, her şeyi, her hareketi aşırıdır. Sinirlenmemesi için sürekli tetikte olmanız, birçok şeyden onun yanında asla bahsetmemeniz, hatta değinmemeniz gerekir.”

“Ne gibi?”

“Örneğin akıl hastalıklarından ve ruh sağlığıyla ilgili kliniklerden asla bahsedemezsiniz. Aslında bu konudaki duyarlılığına hak vermiyorum desem yalan olur. Sonra çocuk sözcüğünün de ağza alınmasına bile dayanamaz.”

“Çocuk mu? Ne gibi?”

“Etrafında çocuk gördüğü ya da başkalarının çocuklarıyla mutlu olduğundan bahsedildiğinde çok üzülüyor. Birinin çocuk beklediğini ya da sağlıklı bir doğum yaptığını duyduğunda perişan oluyor, çok büyük ıstırap çekiyor. Kendisinin bir daha asla çocuğu olamayacak, zorlukla dünyaya getirdiği tek çocuk da zekâ özürlü. Bilmem bunu biliyor muydunuz?”

“Evet, duymuştum. Çok üzücü bir olay, büyük şanssızlık. Ancak üzerinden bunca yıl geçtiği halde hâlâ unutamamış olması ilginç.”

“Unutması olanaksız. Bu onda takıntı halini almış. Durmadan onu düşünüyor, kuruyor.”

“Peki, bu konuda Bay Rudd ne düşünüyor?”

“Çocuğun babası Bay Rudd değil. Bayan Gregg o sırada Isidore Wright’la evliymiş.”

“Ah, evet, bir önceki kocası. Bay Isidore Wright şimdi nerede?”

“Florida’da yaşıyor. Yeniden evlendi.”

“Peki, sizce Marina Gregg’in düşmanları var mı?”

“Hayır, benim bildiğim kadarıyla yok. Tabii onu kıskananlar, çekemeyenler çok ama...”

“Çekindiği ya da korktuğu kimse var mı?”

“Korkmak mı? Marina mı? Hiç sanmam. Hem neden korksun ki?”

“Bilmem ki,” diyen Dermot davetlilerin listesini aldı ve ayağa kalktı. “Çok teşekkür ederim Miss Zielinsky. Öğrenmek istediğim başka bir şey olursa sizi tekrar rahatsız edebilirim, değil mi?”

“Elbette, hepimiz elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız.”

II

“Evet, anlat bakalım Tom. Neler öğrendin?”

Çavuş Tiddler anlamlı anlamlı sırtıttı. Adı Tom değil William’dı ama her nedense arkadaşları ona Tom Tiddler ismini uygun bulmuşlardı.

Dermot Craddock yineledi. “Evet, altın, gümüş, her neyse bulduğunu ortaya dök artık!”

İki adam Blue Boar Hanı’nın barında oturuyorlardı. Tiddler bütün günü stüdyoda geçirmiş, henüz hana dönmüştü.

Tiddler birkaç kez yutkundu. Çok yorgun olduğu halinden anlaşılıyordu.

“Aslına bakarsanız altın değerinde bir şey bulduğum söylenemez. Daha çok dedikodu. Ürkütücü söylentiler. Bir iki intihar tahmini.”

“Nasıl yani intihar mı?”

“Kadının kocasıyla kavga etmiş olabileceğini ve onu üzmemek istediğini düşünüyorlar. Dedikodu işte. Tabii aslında kendini gerçekten öldürecek kadar ileri gitmeyi düşünmediğini ama bir kaza olduğunu da söylüyorlar.”

Dermot, “Bundan bir şey çıkacağını sanmam,” dedi.

“Evet, yararı yok. Bakın kimsenin bu konuda bir şey bildiği yok. Herkes çok meşgul, kafalarında tek bir şey var, o da işleri. Herkes şov ne pahasına olursa olsun devam etmeli anlayışında. Şov dediysem, film çekimi elbette. Doğru sözcükleri kullanmakta zorlanıyorum. Neyse, herkesin merak ettiği tek şey Marina Gregg’in tekrar ne zaman setlere döneceği. Kadın sanırım bundan önce bir iki filmi sinir bozukluğu nedeniyle yarıda bırakmış. Şimdi aynı şey tekrar başlarına gelecek diye herkesin ödü kopuyor.”

Dermot Craddock, “Marina Gregg setlerde sevilen biri mi?” diye sordu.

“Bana sorarsan hayır. Hatta onu baş belası, şeytanın teki olarak görenler bile var ama kadın, eğer günündeyse sanatı ve cazibesiyle hepsini büyüleyebilecek yetenekte biri. Ona hayran olan çok. Bu arada, kocası da ona tapıyormuş.”

“Rudd hakkında ne düşünüyorlar?”

“Herkes yaptığı her filmi başarıya ulaştıran bir rejisör ya da prodüktör –ya da her neyse– olduğu konusunda hemfikir.”

“Başka bir kadınla, örneğin bir starla filan ilişkisi olduğuyla ilgili bir dedikodu duydun mu?”

Tom Tiddler şaşırdı. “Hayır, hayır. Böyle bir şeyi ima eden bile olmadı. Neden böyle bir şey olabileceğini düşündünüz?”

“Hiç. Marina Gregg, zehrin kendi kadehine konduğunu, yani asıl öldürülmek istenilenin kendisi olduğunu düşünüyor da... acaba?”

“Sahi mi? Peki şimdi iyi mi?”

“Öyle denebilir. Ama asıl önemli olan bu değil. Önemli olan kadının bu şüphesinden kocasına değil de doktoruna bahsetmiş olması.”

“Yani sizce ona anlatmamış olması ondan...”

“Bilmem ki. Belki de aklının bir köşesinde bu olaydan kocasının sorumlu olabileceğine ilişkin bir kuşku vardır. Doktorda da bir tuhaflık vardı. Ben de aynı şeyi düşündüm ama onun yaptığını sanmıyorum.”

“Stüdyoda Bay Rudd hakkında bu yönde hiçbir dedikodu duymadım. Bilirsiniz, bu gibi şeyler çabuk yayılır.”

“Marina’nın başka bir erkekle ilişkisi var mıymış?”

“Hayır, söylendiğine göre o da kocasına son derecede bağlıymış.”

“Peki ya geçmişiyile ilgili bir şeyler?”

“Magazin dergilerinde her gün rastlanan sıradan haberler dışında bir şey yok.”

“Sanırım o dünyanın dilini anlamam için biraz dergi okumam gerekecek.”

Tiddler gülümsedi. “Yazılanları, ima ettiklerini anlamak için evet.”

“Acaba Miss Marple magazin dergilerini okur mu?”

“Kilisenin yanındaki evde oturan şu yaşlı kadın mı?”

“Evet.”

“Herkes onun çok zeki bir kadın olduğunu söylüyor. Dediklerine göre, bu köyde olup biten her şeyden haberi olurmuş, onun kulağına gelmeyen hiçbir şey olmazmış. Belki artistler hakkında fazla bilgisi yoktur, fakat Bayan Badcock ve kocası hakkında her şeyi bildiğinden eminim.”

“Eskiden olsa bu dediğiniz doğru olabilirdi, ama burası artık bir hayli büyümüş, farklı bir sosyal yaşantı var. Yeni yerleşim bölgesiyle beraber büyük binalar çoğalmış. Badcock’lar burada yeni, bu bölgede yaşıyorlar.”

Tiddler, “Ben daha çok film yıldızları arasında dolaşıp, onların seks yaşamlarıyla ilgilendiğim için yerel dedikodulara ilişkin pek bir şey öğrenemedim tabii,” dedi.

“İyi ama onlar hakkında da pek bir şey öğrenememişsin. Örneğin Marina Gregg’in geçmişi hakkında kimse bir şey söylemedi mi?”

“Zamanında birkaç kez evlenmiş, ama bu konuda pek konuşulmuyor. Birinci kocası pek bu çevrelerin adamı değilmiş, sanırım emlakçıymış, düzgün, mütevazı bir adammış. Marina ondan çabuk bıkmış, adam ayrılmak istememiş ama sonunda çaresiz bırakmış.”

“Ya sonra?”

“Neyse, adam kadına pek öyle göz kamaştırıcı bir yaşam filan sunamamış tabii. Marina da onu bırakıp yabancı bir kont ya da prensle evlenmiş. Bu evlilik de kısa sürmüş, kavgasız ayrılmışlar.

Üç numaralı kocası film yıldızı Robert Truscott. Onunla tutkulu bir aşk yaşadığını söylüyorlar. Adam karısından ayrılmak için epey uğraşmış, kadın istememiş, ama sonunda ayrılmayı başarmış ve Marina'yla evlenmişler. Tabii büyük bir nafaka karşılığında. Anlaşılan erkek yıldızların çoğu eski karılarına ödemek zorunda kaldıkları yüksek nafakalar yüzünden zor durumda. ”

“Ama bu evlilik de yürümemiş, değil mi?”

“Evet. Ama sanırım bu kez kalbi kırık ayrılan kadın olmuş. Marina buna ilk başlarda çok üzölmüş, fakat bir iki yıl sonra yeni bir aşka yelken açmış. Isidore bilmem ne. Piyes yazarı.”

Dermot, “Ne egzotik bir yaşam!” dedi. “Neyse, bugönlük bu kadar yeter. Yarın sabah erkenden işe koyulmamız lazım.”

“Ne gibi?”

“Her şeyden önce şu davetli listesini bir gözden geçirmemiz lazım. Listedeki yaklaşık yirmi isim arasından eleme yapıp, ilgilenmemiz gereken X'i çıkarmalıyız.”

“X'in kim olabileceğine ilişkin bir fikriniz var mı?”

“Hayır, tabii eğer bu kişi Rudd değilse.” Dermot muzip bir şekilde gülümseyerek ekledi. “Bu arada benim de Miss Marple'a gidip buradakiler hakkında bilgi toplamam gerekiyor.”

On İkinci Bölüm

Miss Marple kendi yöntemleriyle araştırmayı sürdürüyordu.

“Çok teşekkür ederim Bayan Jameson. Gerçekten çok teşekkür ederim. Size ne kadar minnettarım anlatamam.”

“Bir şey değil Miss Marple. Size yardımcı olabildiysem bu beni çok mutlu eder. Sanırım son sayıları istiyordunuz, değil mi?”

“Hayır, aksine, eski sayıları yeğlerim.”

“Öyleyse buyrun, bunları alabilirsiniz. Bir hayli fazla ve inanın onlara hiç ihtiyacımız yok. İstedığınız kadar sizde kalabilir. Ama biraz ağır, hepsini birden taşıyamazsınız. Jenny, perman ne durumda?”

“Bitti Bayan Jameson. Yıkandı ve şu sırada da kurutuluyor.”

“O zaman şu dergileri evine götürmesi için Miss Marple’a yardımcı ol.” Bu arada Miss Marple itiraz etmişti. “Hayır Miss Marple, neden zahmet olsun ki? Sizin için bir şey yapabilmek bizim için zevk.”

Miss Marple, bazı insanlar ne kadar iyi ve nazik olabiliyorlar diye düşündü. Özellikle de insanı çok eskiden beri tanıyorlarsa.

Uzun yıllar köyün berber dükkânını çalıştıran Bayan Jameson sonunda köydeki değişime ayak uydurmuş yeni yaptırdığı tabelasına şöyle yazdırmıştı.

DIANA. Saç Tasarım

Bunun dışında dükkânda pek bir değişiklik olmamıştı ama bu kadarı bile müşterilerin ihtiyaçlarını karşılıyordu. Hafif bir perma, iyi bir kesim ve düzgün bir şekillendirme genç nesli memnun etmeye, onların kaprislerini karşılamaya yeterliydi. Üstelik Bayan Jameson'un müşterilerinin çoğu da zaten orta yaşlı ve saç biçimlerinde hiçbir değişiklik istemeyen, başka bir salonda yapılacak saçtan asla tatmin olmayacak kadınlardı.

Ertesi sabah Cherry elinde elektrik süpürgesiyle şarkı söyleyerek oturma odasına girdiğinde masanın üzerindeki dergi yığını görünce şaşkınlıkla, "Aman Tanrım!" diye bağırdı. "Bunlar da nereden çıktı?"

Miss Marple sakın bir ses tonuyla, "Sinema dünyası hakkında biraz bilgi toplamaya çalışıyorum," dedi. Sonra elindeki *Movie News* adlı dergiyi bırakarak, masanın üzerinden *Amongst* adlı dergiyi aldı.

"Gerçekten çok ilginç. Bana öyle çok şey anımsatıyor ki."

"Olağanüstü bir yaşamları olmalı, öyle değil mi?"

"Özel hayatlar. Fazlasıyla özel. Bana bir arkadaşımın anlatıklarını anımsatıyor. Arkadaşım bir hastanede hemşireydi. Dışarıdan bakınca aynı basit görünüm, aynı şekilde dedikodular ve söylentiler. Yakışıklı doktorların yarattıkları kalp kırıklıkları filan."

"Film dünyasına bu merakınızın nedeni ne?"

“Bugünlerde örgü öremiyorum. Gözlerim hayli zayıfladı. Gerçi bunları da okumak güç ama gözlük kullanıyorum.”

Cherry hanımına hayretle baktı. “Sizi hiç anlayamıyorum, her gün yeni bir şeye merak sarıyorsunuz.”

“Ben her zaman her şeyle ilgilenirdim.”

“Kastettiğim sizin yaşıınızda birinin yeni ilgi alanlarına yönelmesi.”

Miss Marple başını salladı. “Bu merakım yeni sayılmaz ki. Biliyorsun, insan doğası, ruhsal dünyası her zaman ilgimi çekmiştir. Sonuçta sinema artistleri de, hemşireler de, St. Mary Mead’de yaşayanlar da, dönüşüm bölgesindekiler de hepsi aynı, senin benim gibi insanlar.”

Cherry güldü. “Doğrusu ben kendimle sinema artistleri arasında hiçbir benzerlik bulamıyorum. Keşke olsa. Sizi bu dergileri okumaya yönelten herhalde Marina Gregg’le kocasının köyümüze yerleşmesi oldu.”

“Ve de geçen gün orada olan o üzücü olay.”

“Bayan Badcock’un ölümü mü? Zavallı kadın, ne şanssızlık.”

“Sizin oralarda bu konuda ne düşünüyorlar?” Miss Marple bir an dudaklarını büzüp düşündü. “Sen ve arkadaşların bu olay hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Cherry, “Çok tuhaf bir olay,” dedi. “Herhalde cinayet. Gerçi polis açıkça söylemekten kaçınıyor ama öyle görünüyor. Siz de öyle düşünüyorsunuz, değil mi?”

“Başka ne olabilir ki?”

“Heather Badcock intihar edecek kadın değildi, dolayısıyla intihar olamaz.”

“Bayan Badcock’u iyi tanır mıydın?”

“Hayır, pek değil. Yalnızca selamlaştırdık. Hepsi o kadar. Doğrusunu isterseniz her şeye burnunu sokan meraklı bir kadındı. Gereğinden fazla enerjikti. Sürekli herkesi şu ya da bu toplantıya, etkinliğe çağırır, üstelik ısrarla katılmalarını isterdi. Sanırım bu halleri kocasını bile bıktırmıştı.”

“Buna rağmen, görünüşe bakılırsa düşmanı yokmuş.”

“İnsanların zaman zaman ondan bıkıp usandıkları bir gerçek. Onu kocası dışında öldürmek isteyecek biri olabileceğini hiç sanmıyorum. Adam fazlasıyla uysal, ezik bir tip. Yine de belli olmaz tabii, farenin bile aslana kükreyebildiği anlar olduğu söylenir. Ünlü seri katil Crippen’in çok nazik bir adam olduğunu, cinayetlerini insanları asitle yakarak işleyen Haigh’ten daha yumuşak başlı bir insan olamayacağını duymuştum. Bu gibi şeyler hiç belli olmaz, öyle değil mi?”

Miss Marple mırıldandı. “Zavallı Bay Badcock.”

“İnsanlar o gün –yani davette– Bay Badcock’un cinayetten önce bir hayli sinirli ve gergin olduğunu söylüyorlar. Ama insanlar böyle olaylardan sonra hep bu tür şeyler söylerler, değil mi? Bana sorarsanız, adam şimdi her zamankinden çok daha iyi görünüyor. Yüzüne renk geldi, adam canlandı.”

“Yaaa, demek öyle?”

Cherry ekledi. “Kimse aslında Arthur Badcock’un katil olduğunu düşünmüyor. İyi de katil o değilse kim? Bence bu bir kazaydı. Kaza her zaman olabilir. Mantar toplamaya gidersin, aslında mantarları çok da iyi tanırırsın, ama sonra aralarına bir tane zehirli mantar karışır, buyrun işte size kaza! Acı içinde kıvranırsın ve şansın varsa doktor zamanında yetişir.”

Miss Marple, “Kokteyl ve şarapların zehirli oldukları ve kazayla ölüme yol açabildikleri görülmemiştir,” dedi.

“Biliyorum, ama ya içki şişelerinin arasına başka bir şişe karıştıysa. Böyle birini biliyorum, yanlışlıkla zehirli bir böcek ilacı içmişti. Zor kurtarmışlardı.”

Miss Marple düşünceliydi. “Kaza?” diye mırıldandı. “En mantıklı çözüm bu gibi görünüyor. Herhangi birinin Heather Badcock’u kasten öldürmek isteyebileceğine inanamıyorum. Olanaksız diyemem. Olanaksız diye bir şey yoktur, ama pek öyle görünmüyor. Bence bu olayın başka bir açıklaması olmalı. Gerçek çok farklı bir noktada saklı olmalı.”

Sonra dergilerin arasından birini alarak karıştırmaya başladı.

“Yani belirli birinin yaşamına ilişkin çok özel bir öykü mü arıyorsunuz?”

“Hayır,” dedi Miss Marple. “Yalnızca insanların tuhaf açıklamalarına, yaşam tarzlarına bakıyor ve bir şekilde yardımcı olabilecek bir şeyler bulmaya çalışıyorum.”

Miss Marple yeniden dergilere daldı. Cherry de elektrik süpürgesini alarak yukarı kata çıktı.

Miss Marple heyecandan pespembe bir yüzle elindeki dergiyi okumaya o kadar dalmıştı ki, bahçe yolundan oturma odasının penceresine doğru yaklaşan ayak seslerini duymadı bile. Ancak Başmüfettiş Craddock’un gölgesi elindeki derginin sayfaları üzerine düşünce başını kaldırıp baktı.

Dermot Craddock gülümseyerek ona bakıyordu. “Gördüğüm kadarıyla ev ödevinizi yapıyorsunuz,” diye takıldı müfettiş, Miss Marple’a.

“Başmüfettiş Craddock, hoş geldiniz, zaman ayırıp gelmenize çok sevindim. Bir fincan kahve ya da bir kadeh şarap alır mıydınız?”

“Teşekkür ederim. Şarabı yeğlerim, lütfen yerinizden kalkmayın. İçeri girince ben kendim söylerim.”

Başmüfettiş Craddock birkaç dakika sonra yan kapıdan girerek odaya gelmişti, Miss Marple’ın kendisine gösterdiği koltuğa yerleştikten sonra, “Evet, söyleyin bakalım, ilham kaynağınız bu dergiler mi?” diye sordu.

Miss Marple, “Neler yok ki bunlarda,” dedi. “Bilirsin, ben kolay kolay şok olmam. Ama bu dergileri okurken şaşkınlıktan küçük dilimi yutacak gibi oluyorum.”

“Film yıldızlarının özel yaşamları mı sizi şok eden?”

“Yok hayır! O değil! Yıldızların o koşullarda, para içinde yüzerken, o küçük çevrede bu şekilde yaşamaları bana *çok* doğal görünüyor. Bu çok normal! Beni kızdıran dergilerin bundan bahsediş şekilleri. Belki eski kafalı diyeceksin ama bence bir kimsenin özel yaşamının bu denli gözler önüne serilmesine izin verilmemeli.”

Dermot Craddock, “Haber,” dedi. “Haber niteliği olduğu sürece çok çirkin ve müstehcen bazı şeylerin açıkça yazılmaları engellenemiyor.”

“Biliyorum. Ama bu beni bazen çok kızdırıyor. Belki bunları okumamı delilik olarak nitelendiriyorsundur. Ben her şeyi en ince ayrıntısına kadar öğrenmek istiyorum, ama eskisi gibi dışarı çıkmadığım için bunu oturduğum yerden yapmak zorundayım. Burada böyle otururken pek fazla bir şey öğrendiğimi de söyleyemem.”

Dermot Craddock, “İşte ben de bunu bildiğim için size öğrendiklerimi anlatmaya geldim,” dedi.

“Sevgili yavrum, bağışla beni ama üstlerin bunu onaylayacak mı?”

“Neden olmasın? Neyse, bakın, elimde bir liste var. O gün Heather Badcock’un davete gelişiyle ölümü arasındaki kısa sürede evin üst katındaki konukların isimleri. Belki bunda acele ettik ama aralarından bazılarını eledik. Aslına bakarsanız yanlış yaptığımızı sanmıyorum. Belediye başkanı ve karısını, Alderman bilmem ne ve karısını bir de köyden bazı kişileri eledik. Kocasınıysa listede tuttuk. Anımsadığım kadarıyla sizin için birinci zanlı her zaman kocalardır.”

“Gerçekler bunu gerektirir de ondan,” dedi Miss Marple özür dilercesine. “Maalesef bu kuşku çoğu kez de doğru çıkar.”

“Bu konuda size katılmıyorum.”

“Bununla hangi kocayı kastediyordun?”

“Sizin kastettiğinizi,” diyen Dermot meraklı bakışlarla Miss Marple’i süzüyordu. Miss Marple gözlerini ona çevirdi. “Jason Rudd’u mu?”

“Ah! Sizin kafanız da benimkiyle aynı çalışıyor. Bence bunu yapan Arthur Badcock değil, çünkü asıl öldürülmek istenilenin Heather Badcock olduğu kanısında değilim. Bence asıl hedef Marina Gregg’di.”

“Evet, olayın tek mantıklı açıklaması bu.”

“Bu noktada da anlaştığımıza göre durum değişiyor. O gün orada kimlerin olduğunu, ne gördüklerini ya da nasıl ifade verdiklerini malikânedeki konumlarını gözünüzde canlandırabilmeniz için size anlatacağım. Dolayısıyla –sizin deyiminizle üstlerim– bize yardımcı olabilmeniz için bu konuları sizinle tartışmama, size iletmeme karşı çıkmazlar.”

“Durumu çok güzel ifade ettiniz yavrum.”

“Size kısaca bana söylenenleri, öğrendiklerimi aktaracağım. Sonra listeye geliriz.”

Dermot Craddock öğrendiklerini kısaca özetledikten sonra listeye geçti.

“Buradakilerden biri olmalı. Vaftiz babam Sir Henry Clithering bir zamanlar burada sizin de üyesi bulunduğunuz bir kulüpten bahsetmişti. Sanırım buna ‘Salı Gecesi Kulübü’ adını vermişsiniz. Her salı toplanır, birlikte yemek yemişsiniz. Sonra aranızdan biri kendi başından geçen ya da tanık olduğu bir öyküyü anlatır, ama sonunu söylemez, yalnızca anlatanın bildiği bir gizem olarak bırakırmış. Sizler de tahmin etmeye çalışırmışsınız. Vaftiz babamın söylediğine göre siz her defasında hikâyenin sonunu ne kadar gizemli olursa olsun doğru tahmin edermişsiniz. Evet, ben de buraya sizden bu olayın gizemini değerli öngörülerinizle çözmenizi rica etmeye geldim.”

“Bu kadar iltifat fazla, beni şımartıyorsun. Yalnız öncelikle benim sana sormak istediğim bir soru var.”

“Evet.”

“Marina Gregg’in çocukları nerede?”

“Çocuklar mı? Yalnızca bir tek çocuğu var, o da normal olmadığı için Amerika’da bir sağlık merkezimde bakılıyor.”

“Hayır, onu sormuyorum. Tabii ki bu çok üzücü bir durum. İnsanın başına gelebilecek en korkunç trajedi. Hayır, kastettiğim bu dergilerden birinde okuduğum evlat edinmiş olduğu üç çocuk.” Önünde duran dergiyi parmağıyla işaret etti. “Sanırım bunlardan ikisi erkek, biri de kızmış. Burada yazdığına göre bir defasında çok fazla çocuğu olan bir anne Marina’ya mektup yazarak, yoksulluktan çocuklarına bakamadığını belirtmiş ve çocuklarından birini evlat edinmesini istemiş ve Marina da bu isteği kabul etmiş. Tabii bir sürü duygusal safsata daha, annenin özverisi, çocuğun böyle-

likle kavuşacağı olağanüstü yaşam ve eğitim olanakları falan filan. Diğer iki çocukla ilgili bir şey bulamadım. Sanırım bunlardan biri bir göçmen çocuğuymuş, biri de Amerikalı. Marina Gregg bunları değişik zamanlarda evlat edinmiş. Bu çocuklara ne olduğunu öğrenmek isterdim?”

Dermot Craddock yaşlı kadını ilgiyle süzdü. “Bu soruyu sormanız çok ilginç. Çünkü ben de kendi kendime aynı şeyi soruyordum. Bu çocukları merak etmeye başlamıştım. Onlarla nasıl bağlantı kurabileceğimi araştırıyordum.”

“Neyse, öğrendiğim kadarıyla çocuklar şu anda onun yanında değiller. Öyle değil mi?”

Craddock, “Sanırım Marina Gregg onların bakımını üstlenmiştir,” dedi. “Evlat edinme yasaları da onu buna zorluyordur. Herhalde bir vasi tayin edilmiş ve ona bu çocuklar için belirli bir para verilmiştir.”

Miss Marple hüznle mırıldandı. “Demek ki onlardan...” Miss Marple, “bıkmak” sözcüğünü kullanmadan önce uzunca bir ara verip düşündü. “Onlardan bıkınca bir miktar para verip başından attı. Hem de başlangıçta onları o kadar lüks bir hayata alıştırdıktan sonra, öyle değil mi?”

“Bilmem, herhalde öyledir.”

Dermot merakla Miss Marple’a bakmayı sürdürüyordu.

Miss Marple başını sallayarak, “Çocuklar her şeyi hisseder,” dedi. “Bu gibi durumları çevrelerindekielerin sandığından çok daha iyi algılarlar. Böyle birdenbire incitilmek, terk edilmek, istenmemek, kimsesiz kalmak, bu kolayca kabullenilebilecek bir durum değil. Sanırım bu durum onların üzerinde bir hayli kötü etki bırakmıştır. Ne para, ne konforlu bir yaşam, ne iyi bir tahsil, ne garantili

bir gelir, ne de iyi bir işe yerleştirilme, hiçbir şey bu yapıları bağışlatmaz, ‘istenmeme’ hissini yok edemez.”

Dermot Craddock, “Evet ama bu çocukların katil olmaları, sizce de bu çok uzak bir olasılık, öyle değil mi?” dedi. “Yoksa siz bu konuda farklı mı?...”

“Kesinlikle öyle bir düşüncem yok. Yalnızca bu çocukların nerede olduklarını ve şimdi kaç yaşında olduklarını merak etmiştim. Burada okuduklarımdan bir hayli büyümüş oldukları sonucunu çıkarıyorum.”

Dermot Craddock ağır ağır, “Sanırım bunu öğrenebilirim,” dedi.

“Seni yormak istemem. Ayrıca bunun üzerinde durulmaya değer bir şey olduğundan da emin değilim.”

“Bunu öğrenmenin ne sakıncası olabilir ki? Belki yararı bile olur.” Defterine ufak bir not aldı. “Artık şu benim listemi de bir gözden geçirecek misiniz?”

“Bu konuda sana bir yararım dokunacağını sanmıyorum. O insanların birçoğunu tanımadığım kesin.”

“Zararı yok, ben size gereken açıklamaları yaparım. Haydi başlayalım. *Jason Rudd*, *Marina Gregg*’in kocası. (Kocalar her zaman baş şüphelidir.) Herkes onun karısına âşık olduğunu söylüyor. Yalnızca bu bile kuşkulanan için yeterli bir neden, öyle değil mi?”

“Her zaman değil.”

“Ayrıca *Jason Rudd* asıl öldürülmek istenen kişinin karısı olabileceği gerçeğini gizlemek için de büyük çaba gösterdi. Polise verdiği ifadede böyle bir olasılığa değinmedi bile. Bizi neden böyle bir olasılığı düşünemeyecek kadar saf sandığını hiç anlayamıyorum. İlk anda bu olasılığı düşünmüştük. Neyse, söylediğine göre bu olası-

lığın karısının kulağına gidip, paniğe kapılmasından korktuğu için resmi soruşturmada bahsetmemeyi yeğlemiş.”

“Marina kolayca paniğe kapılabilecek bir kadın mı?”

“Evet, son derece sinirli bir kadın, nevrastenik. Sıklıkla histeri ve sinir nöbetleri geçirirmiş.”

“Bu, onun korkak bir kadın olduğunu göstermez.”

Craddock, Miss Marple’in sözlerini onaylarcasına başını sallayarak, “Aslında eğer asıl öldürülmek istenen kimsenin kendisi olduğunu bilirse belki katilin kim olduğunu ya da olabileceğini de söyleyebilir. Belki bu konuda şüphelendiği biri vardır?”

“Yani sence kadın olayın içyüzünü biliyor ve bunun ortaya çıkmasını istemiyor olabilir mi?”

“Bu yalnızca bir olasılık, ama neden olmasın? Tabii eğer öyleyse bunun nedenini bilmek gerekir. Kim bilir, belki de bu işin kökeninde kocasının bilmesini istemediği bir şey vardır.”

Miss Marple düşünceli bir tavırla, “Evet bu gerçekten ilginç bir görüş,” diye mırıldandı.

“İşte size davette bulunanlardan birkaç isim daha. Sekreter Ella Zielinsky. Son derecede becerikli, güçlü ve işinin ehli bir genç kadın.”

“Marina Gregg’in kocasına âşık mı?”

“Bana kalırsa yüzde yüz öyle, iyi de siz bunu neden sordunuz?”

“Genellikle öyledir de ondan. Dolayısıyla Miss Zielinsky Marina Gregg’den de pek hoşlanmıyordur, öyle değil mi?”

“Bu iyi bir cinayet nedeni olabilir.”

Miss Marple, “Yeryüzünde patronuna âşık çok sayıda eleman ya da sekreter vardır, ama bunların pek azı işi cinayeti göze alacak kadar ileri götürür,” diye itiraz etti.

Başmüfettiş Craddock, “Evet ama her olasılığı göz önünde bulundurmamız gerekiyor,” dedi ve ekledi. “Listede iki yerel fotoğrafçı, Londra’dan gelen bir foto muhabiri ve iki de gazeteci var. İlişkileri yok gibi görünüyor ama onlar hakkındaki araştırmayı derinleştireceğiz. Sonra sanırım biliyorsunuzdur, Marina’nın kocasını elinden aldığı bir kadın var. Sanırım Marina’nın ikinci veya üçüncü kocası Marina’yla birlikteyken bu kadınla evliymiş. Adam Marina’ya âşık olunca karısından ayrılmak istemiş ama kadın boşanmak istememiş. Bu yaklaşık on iki yıl önceymiş. Kadının bunca zaman sonra buraya gelip Marina’yı zehirlemeye kalkması hayli uzak bir olasılık. Bir de Ardwyck Fenn adında bir adam var. Zamanında Marina’yla çok yakın dostmuş, fakat yıllardan beri birbirlerini görmemişler. Adamın Avrupa’da olduğunu bile bilmiyorlarmış, birden davette karşılarında görünce çok şaşırmışlar. Onu Amerika’da sanıyorlarmış.”

“Marina o adamı görünce herhalde şaşırmıştır.”

“Herhalde.”

“Şaşırmış, hatta belki de korkmuştur.”

Craddock, “*Lanet üzerime geldi*,” diye mırıldandı. “Bu da bir fikir. Belki de o dehşet ve korku dolu bakışların nedeni buydu. Sonra Jason Rudd’un sekreteri var. Hailey Preston, o gün etrafta dolaşarak görevini yapmış. Çok konuşuyor, ama aslında bir şey görmemiş, duymamış ve de bilmiyor. Yalnızca heyecanlı, yardımcı olma çabası içinde. Bütün bunlardan bir sonuç çıkarabiliyor musunuz?”

Miss Marple, “Tam olarak değil,” dedi. “Çok ilginç olasılıklarla karşı karşıyayız. Ama ben her şeye rağmen şu çocuklar hakkında bilgi sahibi olmak isterdim.”

Başmüfettiş Craddock meraklı bakışlarla Miss Marple’ı süzdü.

“Sanırım sizin aklınızda bir şey var. Peki, çocuklar hakkında elimden geldiğince bilgi toplayacağım.”

On Üçüncü Bölüm

I

Müfettiş Cornish sıkıntıyla iç çekerek, “Katil herhalde belediye başkanı değildir, değil mi?” dedi. Bu arada sinirle elindeki kalemle önündeki listeye vuruyordu.

Dermot Craddock, “Onun olmasını isterdin, değil mi?” diyerek güldü.

“Öyle diyebilirsin. Adam kendini beğenmiş, ikiyüzlü, çıkarıcının teki. Tam bir baş belası. Her geçen yıl ensesi biraz daha kalınlıyor, göbeği biraz daha şişiyor, boğazına kadar rüşvet ve yolsuzluğa batmış, üstelik bir de dindarlık taslıyor. Onun hırsızın teki olduğunu herkes biliyor, ama kanıtlamak olanaksız.”

“Bir yolunu bulup adamı içeri atamıyor musun?”

“Hayır. Bu hemen hemen olanaksız. İşlerini ustaca hallediyor. Daima yasaların boşluğundan yararlanıyor.”

“Onun böyle bir cinayetle ilişkisi olduğunu düşünmenin bile hoşuna gittiğinin farkındayım ama sanırım onun şişko, pembe yüzünü aklından çıkartmaktan başka yol yok Frank.”

“Biliyorum, biliyorum. O da davetlilerin listesinde, ama ne yazık ki katil olma olasılığı neredeyse yok. Neyse, listede başka kimler vardı?”

İki adam yeniden önlerindeki kâğıda baktılar. Listedeki hâlâ sekiz isim vardı.

Craddock, “Listede hemfikiriz, değil mi?” dedi. “Eksik yok.” Sesinde hafif de olsa bir kuşku seziliyordu. Cornish hemen yanıt verdi.

“Ben, listenin tamam olduğundan eminim. Bayan Bantry’nin hemen ardından rahip, onun ardından da Heather Badcock’la kocası gelmiş. Merdivenlerde de sekiz kişi varmış. Belediye başkanıyla karısı, Lower Çiftliği’nden Joshua Grice ve karısı, Much Benham’daki *Herald & Argus* gazetesinden muhabir Donald McNeil, Amerika’dan Ardwyck Fenn ve film yıldızı Miss Lola Brewster. Bir de merdivende gelenlerin resmini çeken, Londra’dan bir kız varmış. Eğer Bayan Bantry’nin dediği gibi Marina’nın donup kalmasının, yüzünde o ‘dehşet ve korku dolu’ ifadenin belirmesinin nedeni o sırada merdivenlerden çıkan biriye seçimi bu kişiler arasından yapmak gerekiyor. Ne yazık ki belediye başkanıyla karısını zanlılar listesinden silmemiz gerekiyor. Grice’le karısını da öyle, tüm yaşamları St. Mary Mead’de geçmiş, kendi halinde kimseler, buradan hiç uzaklaşmamışlar. Bu durumda geriye dört kişi kalıyor. Bence yerel gazeteciye de silmek gerek. Fotoğrafçı kızı da öyle, zaten en az yarım saattir oradaymış. Marina neden ona bunca zaman sonra tepki versin ki? Geriye kim kaldı?”

Craddock sinsice gülümseyerek, “Şüpheli Amerikalılar,” dedi.

“Aynen öyle!”

“Görebildiğim kadarıyla şu an için olası zanlılar onlar.” Craddock başını salladı. “Birden ortaya çıkmışlar. Hiç beklenmedik bir anda gelmişler. Ardwyck Fenn, Marina’nın uzun yıllardır görmediği eski bir dostu, belki de âşığı. Lola Brewster de eskiden Marina’nın üçüncü kocasıyla evliymiş, adam ondan Marina’yla evlenmek için boşanmış. Duyduğuma göre, bu boşanma pek de kolay olmamış.”

Cornish, “Ben olsam bu kadını zanlılar listesinin başına koyardım,” dedi.

“Öyle mi dersin Frank? Aradan on beş yıl geçmiş ve kadın bu süre içinde iki defa evlenip ayrılmış.”

Cornish bunun üzerine kadınları anlamanın olanaksız olduğunu belirtti. Dermot da ona hak verdiğini ve bunun bilinen genel bir kural olduğunu söyledi.

Ancak yine de, “Bence bu çok zayıf bir olasılık,” diyerek sözlerini tamamladı.

“Peki, katilin iki yabancından biri olması gerektiğini de mi kabul etmiyorsun?”

“Olabilir, ama bu bana pek mantıklı görünmüyor. Peki ya içki servisine yardım edenler?”

“Hepsini inceledim. Davetin yiyecek içecek işini Market Basing’den bir catering firması üstlenmiş. Evin içindeki içki servisiyse evin uşağı Giuseppe üstlenmiş, ona yardımcı olarak da stüdyonun kantininde çalışan iki garson kız çağırılmış. İkisini de tanıyorum. Pek parlak tipler değiller, ama işlerinin ehli ve zararsızlar.”

“Demek iş yine bana kaldı. Gidip şu gazeteciyle bir konuşayım. Belki işe yarar bir şey görmüştür. Oradan da Londra’ya giderim. Ardwyck Fenn, Lola Brewster ve o fotoğrafçı kızla şey... adı neydi? Ha evet, Margot Bence’le görüşeceğim. Bir şey görmüş olabilirler.”

Cornish başını sallayarak onayladı. “İddiaya girerim Lola Brewster aradığınız şahıs,” dedi. Beklenti içinde Craddock’un yüzüne baktı. “Sanırım siz aynı fikirde değilsiniz.”

Dermot ağır ağır, “Ben bu işin güçlüğüne düşünüyorum,” dedi. “Ne gibi?”

“Kimse görmeden Marina Gregg’in bardağına zehir koymak gibi.”

“Aynı güçlük herkes için söz konusu değil mi? Büyük bir risk hatta çılgınlık.”

“Çılgınlık olduğu doğru da, özellikle Lola Brewster gibi tanınmış bir artist için bu çok daha büyük risk.”

“Neden?”

“Çünkü ünlü ve önemli biri. Böyle bir davette herkesin gözü onda olur.”

Cornish başını sallayarak, “Bu doğru,” diye mırıldandı.

“Köy sakinleri böylesine ünlü birini görünce kendi aralarında konuşur, birbirlerini dürter, fısıldaşır, onu göz hapsine alırlar. Ayrıca kadın, Marina Gregg ve Jason Rudd tarafından karşılandıktan sonra onunla ilgilenmesi için sekreterlerden biri görevlendirilmiştir. Onun yapmış olması hiç kolay değil Frank. Ne kadar eli çabuk ve becerikli olursan ol, hiç kimsenin seni görmeyeceğinden emin olamazsın. Engel bu işte Frank, hem de büyük bir engel.”

“Aynı şey hepsi için geçerli değil mi?”

“Hayır. Kesinlikle hayır. Örneğin uşak Giuseppe için de o kadar zor değil. Zaten durmadan içki dağıtıyor, kadehleri doldurup topluyordu. Bu arada istediği kadehe birkaç tablet calmo’yu kolayca katabilirdi.”

“Giuseppe mi?” Cornish irkildi. “Sizce o mu yaptı?”

Craddock, “Şimdilik ortada buna inanmamız için bir neden yok,” dedi. “Ama varsa bulup çıkaracağız. Geçerli bir neden! Evet, o yapmış olabilir. Catering firmasının servis elemanlarından herhangi biri de yapmış olabilir, ama ne yazık ki o sırada hiçbiri orada değilmiş...”

“Yani sizce biri bu amacını gerçekleştirmek için özellikle bu firmada işe mi girdi? Yani bu çok önceden tasarlanmış bir cinayet olabilir mi?”

“Göreceğiz, henüz hiçbir şey bilmiyoruz.” Craddock’un canının sıkın olduğu anlaşılıyordu. “Henüz işin başındayız. Marina Gregg ve kocasını konuşturmayı başarana kadar da bu böyle olacak. Bu konuda bir bilgileri var ya da birinden kuşkuluyorlar – bu kesin– ama söylemiyorlar. Şu an için neden söylemediklerini de bilmiyoruz. Daha önümüzde yapılacak çok iş var. Yolumuz uzun.”

Craddock sözlerine ara verip biraz düşündükten sonra ekledi. “Diyelim ki Marina Gregg’in bir an için donup kalması, yüzünde beliren o dehşet dolu ifade yalnızca bir rastlantıydı, cinayetle hiçbir ilgisi yoktu. O zaman bu işi kolayca yapabilecek başka kişilerin de olduğu ortaya çıkıyor. Örneğin şu sekreter, Ella Zielinsky. O da bardakların yakınındaydı, konukların arasında dolaşıyor, içki ikram ediyordu. Sonra şu uzun boylu genç geveze adam –adı neydi? Hailey– Hailey Preston! Evet, bu doğru. İkisinin de bunu yapma olanağı vardı. Eğer bu ikisinden biri Marina Gregg’i ortadan kaldırmak istemişse geçen günkü davet gibi kalabalık bir etkinlik bunun için uygun bir ortamdı.”

“Peki, kuşkulandığınız başka biri yok mu?”

“Tabii ki, kocası da var.”

Cornish muzipçe gülümseyerek, “Dönüp dolaşıp kocalara geliyoruz,” dedi. “Asıl öldürölmek istenen şahsın Marina Gregg olduğu ortaya çıkana kadar zavallı Badcock’tan kuşkulandık. Şimdi de kuşklarımızın hedefinde Jason Rudd var. Halbuki adam karısına âşık görünüyor. Ona adeta tapıyor.”

“Öyle görünüyor ama kim bilebilir?”

“Marina’dan bıktıysa boşanmak çok daha kolay bir çözüm olmaz mıydı?”

“Doğru ama bu olayın bizim bilmediğimiz birçok yönü olabilir.”

Tam o sırada telefon çaldı. Cornish ahizeyi kaldırdı. “Alo, evet, doğru. Kendisi burada.”

Kısa bir süre telefonda söylenilenleri dinledikten sonra ahizeyi yeniden yerine koydu ve Dermot’a döndü. “Bayan Marina Gregg kendisini iyi hissediyormuş,” dedi. “Sizinle görüşmeye hazırmış.”

Dermot, “Öyleyse fikrini değiştirmeden hemen gideyim,” diyerek yerinden fırladı.

II

Dermot Craddock’u Gossington Malikânesi’nde Ella Zielinsky karşıladı. Genç sekreter her zamanki gibi sade ve temiz giyinmişti. Davranışları ciddi ve ölçülüydü.

Ella, “Bayan Gregg sizi bekliyor,” dedi.

Dermot ona ilgiyle baktı. Baştan beri Ella Zielinsky’yi ilgi çekici bir kişilik olarak görmüştü. Tam bir pokerçi yüzü, diye düşündü. Kendisine sorulan bütün sorulara bir an duraksamadan büyük

bir rahatlık ve soğukkanlılıkla yanıt veriyordu. Buna rağmen kızın ne bildiği ya da ne düşündüğü konusunda hiçbir düşüncesi oluşmamıştı. Takındığı yetkinlik zırhında en ufak bir çatlak yoktu. Söylediğinden daha fazlasını biliyor olabilirdi, hatta çok çok daha fazlasını da bilebilirdi. Craddock'un tek bildiği hatta emin olduğu –bu konuda hiçbir somut kanıt görmemesine rağmen– onun patronu Jason Rudd'a âşık olduğuydu. Bu hemen bütün sekreterlerin yakalandıkları bir hastalıktı. Hiçbir anlamı olmayabilirdi ama büyük olasılıkla öyleydi. Sonuçta bu bir cinayet nedeni olabilirdi. Dermot onun bir şeyler gizlediğinden emindi. Bu aşk olabilirdi, nefret de olabilirdi. O öğleden sonra önüne çıkan fırsattan yararlanmış ya da yapacaklarını önceden tasarlamış olabilirdi. Dermot onun davet sırasında bunu nasıl yaptığını kolaylıkla gözünde canlandırabiliyordu: Hızlı ancak telaşsız davranışlarını, oradan oraya koşuşturmasını, konuklarla ilgilenmesini, içki servisi yapmasını, kadehleri toparlamasını, Marina'nın kadehini masanın üzerine bırakmasını izlemesini...

Ve sonra tam Marina Amerika'dan gelen konukların şaşkınlığı içinde, sevinç çılgınlıklarıyla onları karşılarken, herkes eski dostların karşılaşmasını izlerken, kolayca ve dikkat çekmeden öldürücü dozu Marina'nın kadehine koymasını... Bunun için cesarete, soğukkanlılığa, hıza gerek vardı. Bunların hepsi onda vardı. Üstelik ne yaparsa yapsın bunu yaparken suçluluk duygusu içinde etrafa bakmayacağı da açıktı. Bu basit, dâhice işlenmiş bir cinayet olacaktı, başarısız olması neredeyse olanaksızdı. Ancak kader ağlarını örmüştü. Şans ondan yana değildi. Kalabalıkta biri Heather Badcock'un koluna çarpmış, içkisi dökülmüş, Marina da ev sahibi olarak konukseverliğinin doğal sonucu olarak henüz dokunmadığı kadehini konuğuna vermişti. Bu yüzden de zavallı Heather Badcock ölmüştü.

Kendi kendine bütün bunların bir varsayımdan hatta saçmalık-
tan öte gidemeyeceğini söyleyen Dermot Craddock bir yandan da
tüm nezaketiyle Ella Zielinsky'yle konuşuyordu.

“Size bir şey sormak istiyordum Miss Zielinsky. Davetteki tüm
catering hizmetlerini Market Basing'deki bir firma yüklenmiş. Bu
doğru mu?”

“Evet.”

“Bu firmanın seçilmesinin belirli bir nedeni var mıydı?”

“Bilemiyorum. Bu iş benim görev kapsamımın dışında. Ama
Bay Rudd Londra'daki bir firmadan hizmet almaktansa yakınlarda-
ki bir firmayı yeğlemenin daha doğru olacağını düşündü. Sonuçta
bu bizim açımızdan oldukça küçük boyutlu bir davetti.”

“Haklısınız.”

Dermot genç kızın yüzüne dikkatle baktı. Kız hafifçe kaşla-
rını çatmış önüne bakıyordu. Düşünceliydi. Güzel bir alın, çıkık
elmacıkkemikleri, düzgün bir çene, fırsat verilse son derece seksi
görünebilecek bir vücut, ihtiraslı dudaklar. Ya gözleri. Dermot genç
kadının gözlerini şaşkınlıkla izledi. Gözkapakları kıpkırmızıydı.
Acaba ağlamaktan mı, diye düşündü. Öyle görünüyordu. Halbuki
hiç de kolay kolay ağlayabilecek bir kadına benzemiyordu. Ella Zi-
elinsky o anda sanki müfettişin düşüncelerini gözlerinden okumuş
gibi cebinden mendilini çıkardı ve kuvvetle burnunu sildi.

Craddock, “Üşütmüş müsünüz?” diye sordu.

“Hayır, saman nezlesi. Bu bir çeşit alerji. Yılın bu mevsiminde
daima yakalanırım.”

Bir zil sesi duyuldu. Odada iki telefon vardı. Biri yazı masasının
üzerinde, diğeri de köşedeki bir masada. Zil sesi ikinci telefondan

gelmişti. Ella köşeye gidip ahizeyi kaldırdı. “Evet,” dedi. “Evet, burada. Biraz önce geldi. Şimdi yukarıya getiriyorum.”

Sonra ahizeyi yerine bırakarak Craddock’a döndü ve, “Bayan Gregg sizinle görüşmeye hazır,” dedi.

III

Marina Gregg, Craddock’u birinci katta, hemen bitişiğindeki yatak odasına açılan özel oturma odasında kabul etti. Dermot duyduklarından sonra karşısında gergin, bitkin hatta hasta bir kadın bulacağını sanıyordu ama Marina Gregg her ne kadar kanepeye uzanmış olsa da sağlıklı görünüyordu; sesi gürlü, gözleri pırıl pırıltılı. Yüzündeki az makyaj yaşını göstermemesini sağlamaya yetmişti. Craddock ister istemez karşısındaki bu bastırılmış güzelliğin ışığından etkilendi. Karşısındaki kadının hatlarının inceliği, çıkık elmacıkkemikleri ve şekilli çenesi, yüzünü çepeçevre saran dökümlü gürlü saçları, derin deniz mavisi gözleri, ince, kalemle çizilmişçesine düzgün kaşları, gülüşünün sıcaklığı ve tatlılığı ve de doğal havası karşısında büyülenmemek elde değildi.

Marina Gregg baştan çıkartıcı bir gülümsemeyle, “Başmüfettiş Dermot Craddock, değil mi?” dedi. “Sizi daha önce kabul edemediğim için çok özür dilerim. O korkunç olaydan sonra bir türlü kendime gelemedim. Daha metin olmam, daha çabuk toparlamam gerekirdi ama yapamadım. Bu kadar çocukça hareket ettiğim için kendimden utanıyorum.” Dudaklarının ucu üzüntülü, pişman ama hoş bir gülümsemeyle kıvrıldı. Elini uzattı, Dermot kendisine uzatılan bu eli tuttu.

“Sinirlerinizin bozulması ve üzülmeleriniz o kadar doğal ki.”

Marina Gregg, “Kim üzülmeyi ki?” dedi. “Aslında bu olayın beni herkesten daha fazla etkilemesi için de bir neden yoktu.”

“Bundan emin misiniz?”

Marina, Craddock’u anlamlı bakışlarla süzdü. Sonra, “Çok zekisiniz,” dedi. “Algılama yeteneğiniz inanılmaz. Evet, doğru. Daha fazla etkilenmemin bir nedeni vardı.”

Başını öne eğdi, başparmağını uzandığı kanepenin kolçağının oymalarında gezdirdi. Bu Dermot’un onun filmlerinden birinden de anımsadığı bir hareketti. Bu belki anlamsız bir hareketti ama o anda çok önemliymiş gibi görünüyordu. Sanki derin düşüncelere dalmış, kendinden geçmişti.

Marina Gregg gözlerini yerden kaldırmadan, “Ben korkağın biriyim,” dedi. “Biri beni öldürmek istedi ve ben ölmek istemiyorum.”

“Neden birinin sizi öldürmek istediğini düşünüyorsunuz?”

Marina kısa bir duraksamanın ardından gözlerini Craddock’un gözlerine dikti.

“Çünkü ilaç benim kadehime, benim içkime konulmuştu. Zavallı kadın bir yanlışlığa kurban gitti. Bu çok korkunç, inanılmayacak kadar trajik bir olay. Üstelik...”

“Evet Bayan Gregg. Üstelik ne?”

Marina’nın endişeli bir hali vardı, ne söyleyeceğini bilemiyor gibiydi.

Dermot, “Sizi öldürmek istediklerine inanmanız için nedenleriniz mi var?” diye ısrar etti.

Marina başını sallayarak onayladı.

“Ne gibi?”

Marina yanıt vermeden bir süre düşündü. Sonra “Kocam size her şeyi anlatmam gerektiğini düşünüyor,” dedi.

“Demek kocanızla bu konuyu konuştunuz?”

“Evet... Başlangıçta ona söylemek istemedim. Fakat Doktor Gilchrist konuyu Rudd’a açmamın şart olduğunu belirtti. Düşündüm ve doktora hak verdim.” Yüzünde acı bir gülümseme belirdi. “Meğer Rudd da aynı şeyi düşünüyormuş. Beni korkutmamak için bundan bahsetmemiş.” Marina ani bir hareketle doğruldu. “Sevgili Jinks, benim bunu fark etmeyecek kadar aptal olduğumu düşünmüş.”

“Evet ama bana bu zamana kadar neden asıl öldürülmek istene- nin kendiniz olduğunuza inandığınızı söylemediniz.”

Marina bir an kararsız kaldı, sonra ani bir hareketle masanın üzerinde duran çantasına uzandı. İçinden bir kâğıt parçası çıkararak Dermot’a uzattı.

Kâğıdın üzerinde daktiloyla yazılmış tek bir satır vardı.

Bir dahaki sefere kurtulacağınızı sanma!

Craddock sert bir sesle, “Bunu ne zaman aldınız?” diye sordu.

“Banyodan çıktığımda tuvalet masamın üzerinde buldum.”

“Demek ki evin içinden biri...”

“Şart değil. Birisi balkonuma tırmanıp, açık pencereden içeriye girerek buraya bırakmış da olabilir. Herhalde beni korkutmak istediler, ama işin tuhafı korkmadım. Yalnızca çok kızdım ve hemen gelmeniz için size haber yolladım.”

Craddock gülümsedi. “Yani bu kâğıdı gönderen kimsenin hiç istemeyeceği şeyi yaptınız. Peki, daha önce de buna benzer mektuplar aldığınız oldu mu?”

Marina yine duraksadı ve sonra “Evet,” diye mırıldandı.

“Bana diğer mektuplar hakkında da bilgi verir misiniz?”

“Birincisi üç hafta önce elime geçti. Buraya değil stüdyoya geldi. Anlamsız bir şeydi. Yalnızca bir mesaj. Bunun gibi daktiloyla da yazılmamıştı. Büyük harflerle elle yazılmıştı. Stüdyoda dinlenmek üzere odama girdiğim zaman masamın üzerinde buldum. *ÖLMEYE HAZIRLAN* yazıyordu.” Marina güldü. Hafiften histerik bir gülüştü bu. “O kadar aptalca bir şeydi ki. Hiç aldırış etmedim. Biz sanatçılar tabii ki zaman zaman bu tür tuhaf mesajlar, tehditler filan alırız. Başlangıçta bunun tutuz birinden geldiğini düşündüm. Sinema sanatçılarının nefret eden, onların yaşam şekillerini onaylamayan bir deli, bir geri kafalı yazmış olmalıydı. Yırtıp çöp sepetine attım.”

“Bundan kimseye bahsettiniz mi Bayan Gregg?”

Marina başını salladı. “Hayır, hiç kimseye bahsetmedim. Aslına bakarsanız o sırada kafam tamamen çektiğimiz filmin bir sahnesindeydi. Başka hiçbir şey düşünemiyordum. Ayrıca daha önce de söylediğim gibi bunun çirkin bir şaka ya da tutucu delilerden birinin saçmalaması olduğunu düşünmüştüm. İlk olarak size bahsediyorum.”

“Peki, başka mektup almadınız mı?”

“Aldım. Tam olarak o davet sırasında. Sanırım bahçıvanlarımızdan biri bir zarf getirerek, ‘Bir bey bunu size yolladı. Yanıtınızı bekliyor,’ dedi. Bunun davetle ilgili bir şey olduğunu düşünerek hemen zarfı açtım. Zarfın içinden çıkan kâğıdın üzerinde, ‘*Bugün bu dünyadaki son günün olacak*’ yazıyordu. Kağıdı elimde buruşturarak, ‘Verilecek cevabım yok,’ dedim. Sonra uzaklaşmakta olan bahçıvanı geri çağırıp mektubu veren adamı sordum. Gözlüklü, bisikletli biriymiş. Adam bahçıvan geri döndüğünde orada yokmuş.

O anda ne düşünebilirdim ki? Siz olsanız ne düşünürdünüz? Ben bunun bir deli saçması ya da şaka olduğunu düşündüm. Bir an... bir an bile gerçek bir tehdit olabileceği aklıma gelmedi.”

“O kâğıt nerede Bayan Gregg?”

“Bilmem, hiçbir fikrim yok. Sanırım o sırada üzerimde şu çok renkli, İtalyan ipek sabahlık vardı. Anımsadığım kadarıyla buruştu-rup cebine koydum. Şimdi orada yok. Herhalde düştü.”

“Bu mektupları kimin yazmış olabileceğine ilişkin bir fikriniz yok mu? Şimdi bunca olaydan sonra, kim böyle bir şey yapmış olabilir?”

Marina gözlerini kocaman açtı. Yüzünde çocukça, saf bir şaş-kınlık ifadesi belirmişti. Craddock, tamamen sahte, ama bu ifade yüzüne çok yakışıyor, diye düşündü.

Marina, “Nereden bilebilirim?” dedi. “Hiçbir fikrim yok.”

“Buna inanmıyorum Bayan Gregg. Bence bu konuda bir fikriniz var.”

“Emin olun, yok. İnanın bana, en ufak bir tahminim bile yok.”

“Nasıl olur Bayan Gregg? Siz ünlü birisiniz. Birçok büyük başarıya imzanızı attınız. Gerek mesleki, gerek kişisel ve de özel yaşamınızda çok başarılısınız. Erkekler size âşık oldu. Sizinle evlenmek istediler. Ve de evlendiler. Birçok kadın da sizi kıskandı, size imrendi. Birçok erkek size âşık olmasına rağmen sizin tarafınızdan reddedildi, istenmedi. Çok zor olduğunun, acımasız bir dünyada yaşadığının farkındayım ama bence bu notları kimin yazmış olduğuna ilişkin bir fikriniz ya da herhangi bir kuşkunuz olmaması olanaksız.”

“Öyle düşünürseniz herhangi biri olabilir.”

“Hayır Bayan Gregg, herhangi biri olamaz. Bu kalabalık bir grubun içinden belli biri olmalı. Yanınızda çalışanlardan biri; bir terzi, bir elektrikçi, bir uşak ya da bu gibi biri ya da arkadaşlarınızdan, arkadaş olarak nitelendirdiklerinizden biri olabilir. Bir fikriniz olmalı. Bazı isimler, hatta belki isimden de fazlası...”

Tam bu şurada kapı açıldı ve Jason Rudd içeriye girdi. Marina hemen ona döndü. Yardım istercesine ellerini kocasına uzatarak, “Jinks, sevgilim,” dedi. “Bay Craddock o korkunç notları kimin yazdığını bildiğimi düşünüyor. Ama bilmiyorum. Hiçbir fikrim yok. Bunu sen de biliyorsun. Ne senin ne de benim kuşkulandığımız biri var. Bu konuda hiçbir fikrimiz yok, değil mi?”

Craddock, telaşlı, diye düşündü. Çok telaşlı. Acaba kocası bir şeyler söyler diye mi korkuyor?

Gözleri her zamankinden daha yorgun, kaşları her zamankinden daha çatık olan Jason Rudd asık bir yüzle karısının yanına giderek onun ellerini avuçlarının içine aldı. Sonra Craddock’a döndü. “Bu size inanılmaz gibi görünebilir ama emin olun müfettiş, ne karımın ne de benim bu mektuplarla ilgili olarak kuşkulandığımız biri var.”

“Bu demek oluyor ki hiç düşmanınız yok? Bu ne rahat bir yaşam!” Craddock’un sesinde acı ve alaycı bir tını vardı.

Jason Rudd hafifçe kızardı. “Düşman mı? Bu çok geniş kapsamlı bir sözcük müfettiş. Eğer İncil’deki anlamını kastediyorsanız, öyle birinin olduğunu hiç sanmıyorum. Bizi kıskanan, çekemeyen, sevmeyen kötü niyetli, katı kalpli kişileri, bizi üzme ve işlerimize engel olmak isteyenleri kastediyorsanız, böyle çok insan olduğundan eminim. Ama bunlardan hiçbirinin bu işi karımın kadehine öldürücü dozda ilaç koyacak kadar ileri götürebileceğini sanmıyorum.”

Craddock'un sabrı taşmaya başlamıştı. "Biraz önce karınızla konuşurken bu mektupların kimin tarafından yazılmış olabileceğini bilmediğini, hatta en ufak bir tahminde bile bulunamayacağını söyledi. Ama gerçekleri ele alırsak hareket alanı bir hayli daralıyor. Biri, *bu her kimse karınızın kadehine zehir koydu*. Ve biliyorsunuz, bunu yapabilecek insan sayısı da bir hayli azdı."

Jason Rudd, "Ben hiçbir şey görmedim," diye mırıldandı.

Marina Gregg, "Ben de," diye atıldı. "Yani demek istediğim eğer birinin kadehime bir şey koyduğunu görsem kadehi elime bile almazdım. Öyle değil mi?"

Craddock nazikçe, "Size inanmak zorundayım, ama bana anlattığınızdan çok daha fazlasını bildiğinizi düşünmeden edemiyorum," dedi.

Marina, "Hayır! Bu *doğru* değil!" diye haykırdı. "Doğru olmadığını söylesene Jason."

Jason Rudd, "Emin olun ben de bu işte ipin ucunu tam anlamıyla kaçırmış durumdayım. Olayların içinde kaybolup gittim sanki. Her şey o kadar tuhaf ki an geliyor bunun bir şaka olduğunu düşünüyorum; sonu kötü bitmiş bir şaka, bir şeylerin ters gittiği, tehlikeli, yapanın tehlikenin boyutunu kestiremediği bir şaka..."

Sesinde onaylanmayı bekler gibi bir tını vardı. Bir süre bekledi. Neden sonra, "Anlaşılan siz bu fikirde değilsiniz," dedi.

Dermot Craddock, "Size sormak istediğim bir şey daha vardı," dedi. "Sanırım Bay ve Bayan Badcock'un davete geldiği anı anımsıyorsunuzdur. Rahipten hemen sonra gelmişler. Bayan Gregg, siz onları da diğer tüm konuklarınızı olduğu gibi büyük bir içtenlikle ve misafirperverlikle karşılamışsınız. Ancak o sırada size bakmakta olan bir görgü tanığının söylediğine göre Bayan Badcock'u

karşıladıktan ve hatırını sorduktan hemen sonra gözleriniz Bayan Badcock'un omzunun üzerinden ilerideki bir noktaya takılıp kalmış. Sizi korkutan, dehşete düşüren bir şey görmüş gibi bir ifadeniz varmış. Bu doğru mu? Doğruysa gördüğünüz bu şey neydi?"

Marina hemen telaşla, "Tabii ki doğru değil," dedi. "Saçma! Neden dehşete düşeyim ki?"

Dermot Craddock sabırla, "Benim de öğrenmek istediğim bu zaten," dedi. "Görgü tanığı bu konuda ısrarcı."

"Kim görmüş? Ne görmüş?"

"Merdivene doğru bakıyormuşsunuz. O sırada merdivenden çıkmakta olan konuklar şunlarmış: Bay Grice ve karısı, bu malikânenin eski sahibi, bir gazeteci, Bay Ardwyck Fenn ve Miss Lola Brewster. Acaba sizi o kadar şaşırtan şey bu kişilerden biri miydi Bayan Gregg?"

"Size ne şaşırdım, ne de korktum diyorum."

Marina Gregg bu sözleri haykırırcasına söylemişti.

Craddock sakın sakın ekledi. "İyi de o anda Bayan Badcock'un dediklerini duymuyormuşsunuz bile. Aklınız tamamen başka bir yerdeymiş. Bambaşka bir yere bakakaldığınız için onun sorduğu bir soruyu da yanıtız bırakmışsınız."

Bayan Gregg kendini topladı. Konuşmaya başladığında ses tonu ikna edici ve sakindi. "Size bunu kolayca açıklayabilirim. Tabii oyunculuk sanatıyla biraz ilginiz olsa bunu hemen anlardınız. İnsan bazen çok iyi ezberlediği bir rolü –aynen robot gibi– ne söylediğinin farkında bile olmadan oynar. Gülümsemek, belirli hareketleri ve jestleri yapmak, aynı sözleri yinelemek, bunlar sizde refleks halini alır. Ama sonra korkunç bir an gelir, nerede olduğunuzu, hangi sahnede ne söylemeniz, ne yapmanız gerektiğini unutuverirsiniz.

Biz bunu tükenme anı diye adlandırırız. Davet sırasında da aynı şey başıma geldi. Sanırım kocam size dirençli bir insan olmadığım-
dan bahsetmiştir. Bu yeni film yüzünden çok gerginim, çok stresli
günler geçiriyorum. O gün davette her şeyin kusursuz olmasını is-
tiyordum, konuklara karşı çok nazik davranmak, onların her biriyle
birkaç kelime olsun konuşmak niyetindeydim. Tabii, konuştuğum
şeyler havadan sudan, aşağı yukarı hep aynı şeylerdi. Aynen bir ro-
bot gibi. İltifatlar, teşekkürler, gene iltifatlar, gene teşekkürler filan.
Bilirsiniz insanlar ünlü birini gördüklerinde hep sizi görmeyi ne
kadar istediklerini, sizinle orada ya da burada nasıl karşılaşmış ol-
duklarını filan anlatırlar. Ve siz ne kadar saçma olsa da nazik olmak
ve onları mutlu edecek bir şeyler söylemek zorundasınızdır. Söy-
lediğim gibi bu bir süre sonra otomatik bir hal alıyor, söylenenleri
duymuyorsunuz bile. Aslında düşünmenize gerek de yoktur, çünkü
söylenenler hep aynıdır. O gün Bayan Badcock bana uzun uzun bir
şeyler anlatmaya çalışırken birden kendimi çok yorgun ve tükenmiş
hissettim. Söylenenleri duymuyordum bile, ağzımı açacak halim
yoktu. O anda o kadar kendimden geçmiştim ki, yorgunluktan za-
vallı kadına yanıt veremedim, sürekli tekrarladığım o aynı sözcük-
leri bile söyleyemedim.”

Dermot Craddock, “Demek yorgunluk. Bunun yalnızca yor-
gunluk olduğunda ısrar ediyor musunuz Bayan Gregg?” diye sordu.

“Evet. Neden bana inanmak istemediğinizi anlayamıyorum.”

Craddock, Jason Rudd’a döndü. “Bay Rudd, sanırım siz beni
karınızdan daha iyi anlayacaksınız. Ben sadece onun güvenliğini
düşünüyorum. Karınızı öldürmek için bir girişimde bulunuldu ve
kendisi tehdit mektupları almış. Bu da gösteriyor ki davet günü bu-
rada olan ve belki hâlâ da evin içinde olan yakın çevrenizden biri

onu öldürme girişiminde bulundu. Bu kimse çılgının teki olabilir. Konu yalnızca tehdit mektupları değil. Tehdit altında olan kimseler çok yaşar derler. Ama durum farklı, bu mektupları gönderen her kimse bununla kalmadı. Bayan Gregg'in kadehine zehir de koydu. Aynı girişimin bir kez daha tekrarlanabileceğini anlamıyor musunuz? Bu gibi olayların doğasında bu vardır, girişim başarısızsa yenilenir. Katil her kimse yeniden harekete geçecektir. Güvenliliğinizi sağlamanın tek bir yolu var: Bana bütün bildiklerinizi anlatmanız, elinizdeki bütün delilleri vermeniz, aklınızdaki tüm kuşkuları söylemeniz. Ancak böylelikle sizi korumayı başarabilirim. Katilin kim olduğunu bildiğinizi iddia etmiyorum. Yalnızca kuşkulandığınız kimse ya da kimseler olduğunu tahmin ettiğimi söylüyorum. Şimdi bana gerçeği söyleyecek misiniz? Ya da siz bilmiyorsanız bile karınızdan gerçeği söylemesini isteyemez misiniz? Bunu sizin kendi güvenliğinizi için istiyorum.”

Jason Rudd başını ağır ağır karısına çevirerek, “Başmüfettiş Craddock'un söylediklerini duydun Marina,” dedi. “Müfettiş benim bilmediğim bazı şeyler bildiğin kanısında. Eğer öyleyse ne olur, çocukluğu bırak. *Herhangi* bir kimse hakkında ufak da olsa bir kuşkun varsa hiç çekinmeden söyle.”

“Yemin ederim ki yok.” Sesi titriyordu. “Neden bana inanmıyorsunuz?”

Dermot, “O gün sizi korkutan kimdi?” diye ısrar etti.

“Kimseden korkmamıştım.”

“Beni dinleyin Bayan Gregg. O gün merdivenlerden çıkan konukların arasında sizin uzun zamandan beri görmediğiniz iki kişi vardı: Bay Ardwyck Fenn ve Miss Brewster. Onları birden merdi-

vende görünce şaşırmadınız mı? Onların geleceklerini bilmiyordunuz, değil mi?”

Jason Rudd, “Onların İngiltere’de olduklarından bile haberi-miz yoktu,” dedi.

Marina, “Onları görünce çok sevindim,” diye ekledi. “Çok mutlu oldum.”

“Miss Brewster’i görünce mutlu mu oldunuz?”

Marina, Başmüfettiş Craddock’u kuşkuyla süzerek, “Şey... Yani...” dedi ve sustu.

Craddock ekledi. “Sanırım Lola Brewster bir zamanlar üçüncü kocanız olan Robert Truscott’la evliymiş. Bu doğru mu?”

“Evet, doğru.”

“Lola Brewster’in kocası ondan sizinle evlenmek için boşanmıştı, öyle değil mi?”

Marina Gregg sabırsızca, “Evet, bu herkesin bildiği bir şey,” dedi. “Önemli bir şey keşfettiğinizi sanmayın. O zaman ufak tefek bazı tatsız olaylar olmuştu ama sonunda her şey tatlıya bağlandı.”

“Miss Brewster sizi hiç tehdit etmiş miydi?”

“Şey, bir anlamda evet. Bunu size nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum. Biz kadınlar kendi aramızda böyle şeyleri pek *ciddiye* almayız. Bir davetteydik. Lola da bir hayli içmişti. Bana bir sürü laf saydı. O sırada tabancası olsa beni vuracağını söyledi. Şansım varmış ki, elinde tabanca yoktu. Bütün bunlar uzun *yıllar* önceydi. Bu tür duygular fazla uzun sürmez, gelir, geçer. Öyle değil mi Jason?”

Jason Rudd, “Ben de aynı fikirdeyim,” dedi. “Bunun dışında da Bay Craddock, emin olun ki, Miss Brewster’in o gün karımın kadehine ilaç koyması olanaksızdı. Ben onun yanından hemen hemen hiç ayrılmadım. Bunca zaman sonra Lola’nın intikam duygularının

kabardığına ve İngiltere'ye, evimize kadar, karımın kadehine zehir koymak için gelmiş olduğuna inanmak kadar saçma bir şey olmaz.”

Craddock, “Evet, belki de haklısınız,” diye mırıldandı.

“Belki değil, kesinlikle *gerçek* bu. Marina'nın kadehine yaklaştı bile.”

“Ya diğer ziyaretçiniz Ardwyck Fenn?”

Jason Rudd yanıt vermeden kısa bir süre düşündü.

“Çok eski bir dostumuz. Sürekli bağlantı içinde olmamıza rağmen kendisini çok uzun bir süredir görmemiştik. Kendisi Amerika'nın en tanınmış sanatçılarından biridir.”

Craddock, Marina'ya dönerek, “Bay Fenn sizin de eski bir dostunuz muydu?” diye sordu.

Marina, “Evet,” dedi. Sesi hafiften titriyordu. “Ardwyck, yani, Bay Fenn benim de çok eski ve sevdiğim bir dostumdur. Ne yazık ki onu uzunca bir süredir görmemiştik. Eğer onu görünce korktuğumu ya da telaşlandığımı sanıyorsanız kesinlikle yanılıyorsunuz. Bu çok *saçma*! Ondaki niçin korkayım ki, korkmam için ne gibi bir neden olabilir? Biz çok eski ve iyi dostuz. İnsan eski bir dostunu görünce korkar mı? Onu birden karşımda görmek benim için çok hoş bir sürpriz oldu, sevindim hem de çok sevindim.” Marina başını kaldırdı, gerek sesi gerekse yüz ifadesiyle Craddock'a meydan okur gibiydi.

Craddock sakın bir sesle, “Çok teşekkür ederim Bayan Gregg,” dedi hemen. “Eğer bir gün bana güvenip bildiklerinizi söylemeye karar vererseniz hiç zaman kaybetmemenizi öneririm.”

On Dördüncü Bölüm

I

Bayan Bantry dizlerinin üzerine çökmüştü. Çapa için iyi bir gündü. Toprak kuruydu. Sabahın erken saatlerinden beri bahçede çiçek tarhlarını çapalıyordu. Ancak çapa yeterli değildi. Devedikenleri ve hindibalarla baş edemiyordu. Haşerelere karşı da ciddi şekilde mücadele etmek gerekiyordu.

Ayağa kalktı, soluk soluğa kalmıştı, eğilip doğrulmaktan sırtı ve bacakları ağrıyordu ama mutluydu. Çitin üzerinden yola baktı. Birden şaşırdı. Yolun karşı tarafındaki kaldırımda bulunan otobüs durağının yanındaki telefon kulübesinden adını anımsayamadığı o esmer, siyah saçlı sekreter kız çıkıyordu.

Bayan Bantry kendi kendine, acaba ismi neydi, diye düşündü. “B ile mi yoksa R ile mi başlıyordu? Buldum! *Zielinsky*, evet, adı buydu. Tam Bayan Bantry onun adını anımsadığı anda Ella Zielinsky de bahçe kapısından içeriye girmiş, köşke giden bahçe yolunda hızlı adımlarla ilerliyordu.

Bayan Bantry samimiyetle, “Günaydın Miss Zielinsky,” diye seslendi.

Ella Zielinsky birden irkildi. Çekingen bir havası vardı, aynen korkup, ürkmüş bir ata benziyordu. Kızın bu hali Bayan Bantry’yi çok şaşırttı.

“Günaydın,” diyen Ella telaşla ekledi. “Telefon etmeye gelmiş-tim. Bizim malikânenin hatları bugün her nedense arızalı da.”

Bu yanıt Bayan Bantry’yi daha da şaşırttı. Ella Zielinsky neden sanki ona açıklama yapma gereği hissetmişti ki?

“Sizin açınızdan çok rahatsızlık verici bir durum,” dedi. “Ama hiç sorun değil. Ne zaman ihtiyacınız olursa gelip bizim evden de telefon edebilirsiniz.”

“Ah çok teşekkür ederim.”

Şiddetli bir aksırık Ella’nın sözünü yarıda kesti.

Bayan Bantry, “Galiba sizde saman nezlesi var,” dedi. “Hiç karbonatla sodayı denediniz mi?”

“Teşekkür ederim. Evde çok iyi gelen bir spreyim var. Yine de ilginiz için çok teşekkür ederim.”

Ella bir kere daha aksırdı, sonra hızlı adımlarla bahçe yolunda ilerledi.

Bayan Bantry genç kadının arkasından baktı. Sonra gözlerini yeniden bahçeye çevirdi. Dikkatle baktı. Yabani ot görünmüyordu.

Kendi kendine, “Her şeye burnunu sokmasını seven kadınlardan değilimdir ama bunu öğrenmek istiyorum...” diye mırıldandı.

Kısa bir tereddüdün ardından şeytana uydu, bir defalığına merakına yenilse, kendini ilgilendirmeyen şeylere burnunu sokan bir kadın olsa ne olurdu ki? Telefonun olduğu odaya girdi. Ahizeyi eline alarak Gossington Malikânesi’nin numarasını çevirdi. Genç bir erkek sesi yanıt verdi.

“Gossington Malikânesi buyrun?”

“Ben Bayan Bantry, Doğu Köşkü’nden.”

“Günaydın Bayan Bantry. Ben Hailey Preston. Sizinle davette tanışmıştık. Size nasıl yardımcı olabilirim?”

“Teşekkür ederim. Size bir yardımım dokunabileceğini düşündüm de. Telefonunuzda bir sorun olduğunu...”

Genç adam şaşkınlık içinde sözünü kesti. “Telefonumuzda mı? Hiçbir sorun yok. Neden sordunuz?”

Bayan Bantry, “Yanılmış olmalıyım,” dedi. “Son günlerde kulaklarım o kadar zayıfladı ki, söylenenleri hep yanlış anlıyorum.”

Telefonu kapadıktan sonra birkaç dakika bekledi, sonra başka bir numara çevirdi.

“Jane, sen misin? Benim Dolly.”

“Evet, benim Dolly. Ne oldu?”

“Sana *tuhaf* bir olay anlatmak istiyorum. O esmer sekreter kız, az önce yolun karşı tarafındaki telefon kulübesinden bir yere telefon etti. Malikâneye dönerken beni görünce de durup uzun uzun Gossington Malikânesi’nin telefonlarının bozuk olduğunu ve bu nedenle o telefonu kullanmak zorunda kaldığını söyledi. Halbuki şimdi ben telefon ettim, hatlarda bir sorun yokmuş.”

Bayan Bantry durdu, karşısındakinin yanıt vermesini bekledi.

Miss Marple düşünüyordu. Mırıldandı. “İlginç! Çok ilginç!”

“Sence bunun nedeni ne olabilir?”

“Herhalde telefonda konuşacağı şeyleri malikânedekilerin duymalarını istemiyordu.”

“Kesinlikle.”

“Bunun da birçok nedeni olabilir elbette.”

“Tabii.”

Miss Marple yeniden, “Çok ilginç!” diye mırıldandı.

II

Konuşmaya Donald McNeil'den daha hevesli biri olamazdı. Genç gazeteci cana yakın, kızıl saçlı bir delikanlıydı. Dermot Craddock'u neşe ve ilgiyle karşıladı.

Hemen, "Soruşturma nasıl gidiyor?" diye sordu. "Bana bir haber çıkar mı?"

"şimdilik hayır. Belki daha sonra."

"Sonra sonra. Hep aynı şey. Nazikçe atlatıp, bilgileri kendinize saklarsınız. Hâlâ soruşturmalarınıza yardımcı olacak birilerine ihtiyaç duyacak noktaya gelmediniz mi?"

Dermot Craddock sırtarak, "Size geldim ya," dedi.

"Bu sözünüzde iki yönlü bir ima seziyorum, haksız mıyım? Heather Badcock'u öldürdüğümden kuşkulanıyor ve bunu Marina Gregg'i öldürmek isterken yanlışlıkla yaptığımı mı, yoksa aslında Heather Badcock'u öldürmek istediğimi ancak yanlışlıkla Marina Gregg'in de olaya karıştığını mı düşünöyorsunuz?"

"Öyle bir imada bulunmadım."

"Evet, evet, bulunmadınız, zaten bulunmazsınız da. Buna gerek de yok, değıl mi? Neyse, konuya gelelim. Oradaydım. Bunu yapma olanağı vardı ama acaba nedenim var mıydı? Bunu bilmeyi çok isterdiniz öyle değıl mi? Bunu yapmak için bir nedenim olup olmadığını?"

"şimdiye dek öyle bir şey saptamadım."

"Bu gerçekten sevindirici bir durum. Kendimi şimdi çok daha güvende hissediyorum."

"Beni ilgilendiren yalnızca o gün ne gördüğünüz?"

"Peki, aslına bakarsanız bildiklerimin hepsini bölge polisine anlattım. Bu benim açımdan ne kadar küçük düşürücü bir durum. Düşünün bir kere. Ben bir gazeteci olarak tam da olay yerindeydim.

Cinayet gözümün önünde işlendi, görmüş olmalıydım, ama benim dünyadan haberim yok. Ben –bu köyde haberim olmadan bir kuşun bile uçamayacağını iddia eden ben– o gün cinayetin işlendiği yerdeydim ama cinayeti kimin işlemiş olabileceğine ilişkin en ufak bir fikrim bile yok. Bu dayanılır şey değil, çok utanıyorum, tek anımsayabildiğim bir sandalyenin üzerine oturmuş, acıyla kıvranan, soluk almaya çalışan o zavallı kadının hali. Zaten biraz sonra da öldü. Tabii ki olayın görgü tanığıyım. Bu benim için iyi bir haberdi, haberi ilk veren oldum, ama hepsi bu işte. İnanın bana daha fazlasını bilmediğim için çok utanıyorum müfettiş. Bir şeyler fark etmeliydim. Çok daha fazlasını bilmeliydim. Sakın bana o zehrin kadehe zavallı Bayan Badcock’u öldürmek için konulmuş olduğunu söylemeyin, buna inanmam. Gerçi Bayan Badcock gereğinden fazla konuşan, her şeye burnunu sokan bir kadındı ama bunun için de insan öldürülmez ki, tabii birinin sırrını açığa dökmediği sürece. Aslında kimsenin ona sırrını açmadığından da eminim. Zaten kadıncağızın şimdiye kadar kimseye bir zararının dokunduğunu, başkalarının özelini öğrenmeye çalıştığını da duymadım. Başka kadınlar gibi dedikodu bile yapmazdı. Bence o yalnız *kendisinden* bahsederdi.”

Craddock, “Sanırım köydeki genel kanı da bu yönde,” dedi.

McNeil yorumlarını sürdürdü.

“Gelelim, şu ünlü Marina Gregg’e. Eminim ki o kadını öldürmek için pek çok kişinin çok farklı nedenleri vardır. Aşk, kıskançlık, haset ne bileyim işte, filmlere bile konu olan bir sürü neden. Ama kim böyle bir şey yapar ki? Bana sorarsanız kaçığın biri. İşte bu da benim görüşüm. İsteddiğiniz bu muydu?”

“Tam olarak değil. Öğrenmek istediğim birkaç nokta daha var. Sanırım siz o gün merdivenlerden rahip ve belediye başkanıyla aynı zamanda çıkmışsınız, öyle mi?”

“Evet doğru, ama bu o gün yukarıya ilk çıkışım değildi.”

“Öyle mi? Bunu bilmiyordum.”

“Evet öyle, o gün durmadan turluyordum, bir oraya bir buraya gidip geliyordum. Yanımda bir de fotoğrafçı vardı. Aşağı inip belediye başkanının gelişini, o sırada kalabalığın tezahüratını filan dinledim, birkaç fotoğraf çektim. Sonra tekrar yukarıya çıktım. Aslında bu işten çok bir şeyler içmek içindi. Yukarıdaki içkiler gerçekten iyiydi.”

“Peki, bu ikinci çıkışınızda merdivenlerde sizden başka kimlerin olduğunu anımsıyor musunuz?”

“Elinde kamerasıyla Londra’dan Margot Bence.”

“Kendisini iyi tanır mısınız?”

“Pek tanımam, ama sıklıkla rastlarım. Çok zeki bir kızdır, alanında bir hayli de ün kazanmış. Tüm davetlere, galalara davetlidir. Davet, balo, düğün, opera gibi yerlerde ona daima rastlayabilirsiniz. Değişik açılardan fotoğraf almakta çok ustadır. Merdivenin ortasında bir köşede mevzilenmiş, yukarı çıkanları da merdiven başındaki karşılaşmalarını da çok iyi açılardan fotoğraflıyordu. Benim tam önümde Lola Brewster vardı. İlk görüşte tanıyamadım. Saçlarını kızıla boyamış, İzlandalılara benzemişti. Son gördüğümde patlıcan moru saçları uzun ve dalgalıydı. Yanında da esmer, iriyarı bir Amerikalı vardı. Onun kim olduğunu bilmiyorum, ama önemli birine benziyordu.”

“Merdivenlerden çıkarken Marina Gregg’in yüzüne baktınız mı?”

“Tabii.”

“Yüz ifadesinde size tuhaf gelen bir şey var mıydı? Örneğin, bir şeyden korkmuş ya da şaşırılmış gibi?”

“Bakın, bunu sormanız beni çok şaşırttı. Oradayken bir an bana Marina Gregg bayılacakmış gibi geldi.”

Craddock düşünceli düşünceli, “Anlıyorum!” diye mırıldandı. “Teşekkürler. Bana söylemek istediğiniz başka bir şey var mıydı?”

McNeil müfettişi masum bakışlarla süzdü. “Ne olabilir ki?”

Craddock, “Size güvenim tam değil, bir şeyler gizleyebilirsiniz,” dedi.

“Ama sonuçta bunu benim yapmadığımdan eminsiniz, değil mi? Ne büyük hayal kırıklığı! Peki ya ben Marina Gregg’in ilk kocasıysam? Hiç kimse onun kim olduğunu bilmiyor, o kadar önemsiz biri ki adı bile unutulmuş.”

Dermot sıırttı. “O ilk kocasından boşandığında sen daha anaokulunda ya da kreşteydin. Neyse, acele etmem gerekiyor. Trene yetişmeliyim.”

III

Craddock’un Scotland Yard’daki masasının üzerinde bir yığın mektup ve evrak birikmişti. Onları şöyle bir gözden geçirdikten sonra başını çevirmeden arkasındaki memura seslendi. “Lola Brewster nerede kalıyor?”

“Savoy Otelinde efendim. 1800 numaralı süitte. Sizi bekliyor.”

“Ya Ardwyck Fenn?”

“O da Dorchester Otelinde. Birinci kat, 190 numarada.”

“Güzel.”

Masasındaki evrak yığından birkaç telgrafı seçerek yeniden okudu ve cebine koydu. Bıyık altından kendi kendine gülümseyerek, “Sakın görevimi yapmadığımı söyleme sevgili Jane teyze,” diye mırıldandı.

Sonra dışarı çıkarak Savoy Otel'i'ne doğru yürümeye başladı.

Lola Brewster, Craddock'u son derecede lüks süitinde kapılara kadar çıkarak karşıladı. Dermot Craddock, ünlü kadını dikkatle inceledi. Lola Brewster, müfettişin eski fotoğraflarından hatırladığı kadarıyla biraz kilo almış ve yaşlanmıştı, ama hâlâ çok çekici ve güzel bir kadındı. Tabii ki Marina Gregg'den çok farklı bir tipti. Nezaket diyalogundan sonra Lola Brewster kızıl saçlarını eliyle geriye itti, dudaklarını işveli bir şekilde büzdü. Mavi boyalı kirpiklerini koyu kahverengi gözlerinin üzerinde kırıştırtarak, "Sanırım bana o köydeki polis gibi korkunç sorular sormaya geldiniz" dedi.

"O kadar korkunç olmayacaklarını umuyorum Bayan Brewster."

"Çok kötü ve üzücü bir durum bu, bütün bu olanların korkunç bir yanlışlık olduğundan eminim."

"Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz?"

"Evet. Bu saçmalık! Gerçekten de birinin Marina'yı zehirlemek istediğini mi düşünüyorsunuz? Marina gibi bir kadını kim zehirlemek isteyebilir? Öyle tatlı bir insan ki, onu sevmeyen yoktur."

"Buna siz de dahil misiniz?"

"Benim Marina'yla aram eskiden beri iyidir."

"Benden hiçbir şey saklamanıza lüzum yok Bayan Brewster. On, on bir yıl önce aranızda tatsız bir olay geçmedi mi?"

Lola Brewster eliyle, "boş verin" dercesine bir hareket yaptı.

"Ah, o mu? O günlerde sinirlerim çok bozulmuştu. Çılgın gibiydim. Rob'la sürekli kavga ediyorduk. Hiçbirimizin normal olmadığı bir dönemdi. Marina, Rob'a delicesine âşık oldu ve sonunda onu baştan çıkardı."

"Bu olay sizi çok üzmüş olmalı."

"Doğrusunu isterseniz ilk başlarda çok üzüldüğümü sanmıştım. Şimdi anlıyorum ki, Rob'dan ayrılmak belki de başıma gelen

en iyi şeylerden biriymiş. Ben özellikle *çocukları* düşünüyör, onlar için endişeleniyordum. Yuvamı yıkmaktan çekiniyordum. Aslında Marina ortaya çıkmadan da Rob'la anlaşmamızın olanaksız olduğunu anlamıştım, uyuşamıyorduk. Sanırım ondan ayrılır ayrılmaz Eddie Groves'la evlendiğimi biliyorsunuz? Aslında ona zaten çok uzun zamandan beri âşıktım, ama çocuklar yüzünden yuvamı yıkmıyordum. Çocukların bir *yuvası* olması o kadar önemli ki.”

“Ama birçok kimse ayrılığın sizi yıktığını söylüyor.”

Lola, “İnsanlar her zaman bir şeyler söyler,” diyerek omuzlarını silkti.

“Ama siz bu yüzden Marina Gregg'i tehdit bile etmişsiniz. Hatta anladığım kadarıyla ona, ‘Seni vuracağım!’ bile demişsiniz.”

“Size, ‘insanlar ileri geri konuşur,’ demiştim. Laf olsun diye söylemiştim. Ben birini öldürebilecek bir insan mıyım?”

“Ama bu olaydan birkaç yıl sonra Eddie Groves'u tabancayla vurmaya kalkmışsınız, değil mi?”

“Evet, ama bunun için nedenim vardı. Beni deli etmişti. Kendimi kaybettim.”

“Bayan Brewster, güvenilir kaynaklara göre siz o tarihlerde Marina Gregg için aynen şu sözleri kullanmışsınız.” Croddock cebinden not defterini çıkararak okumaya başladı. “Bu yosma... bu işi onun yanına bırakacağımı zannetmesin. Onu şimdi vurmasam bile uygun bir fırsat elime geçene dek bekleyeceğim. Yıllar da geçse hiç önemli değil, bekleyecek ve sonunda intikamımı alacağım.”

Lola gülerek, “Bütün bunları benim söylediğimden emin misiniz?” diye sordu. “Ben böyle bir şey söylemediğimden eminim.”

“Söylediğinizden eminim Bayan Brewster.”

Lola, Craddock'un sesindeki ciddi ifadeye aldırmayarak gülümsedi. “İnsanlar her şeyi abartmaya bayılıyorlar. İnsan kızınca

ağızına geleni söyleyebilir. O sıralar çok kızmıştım. Neredeyse deliye dönmüştüm. O durumdayken her şeyi söylemiş olabilirim tabii. Düşünsenize, bunun bir mantığı olabilir mi? Tam on dört yıl beledikten sonra İngiltere'ye geleceğim, Marina'nın evindeki bir davete gideceğim ve kaşla göz arasında onun kadehine zehir koyacağım. Bu akıl alır şey mi?"

Dermot Craddock onunla aynı kanıda değildi. Bunun mümkün olabileceğini düşünüyordu, ama fikrini açıklamak istemedi.

"Bayan Brewster, benim belirtmek istediğim yalnızca geçmişte aranızda düşmanca bir ilişki olduğu ve herkesin o gün Marina Gregg'in merdivenlerden çıkan birini görünce korku ve dehşet içinde donup kaldığını söylediği. İster istemez insanın aklına onu korkutanın siz olabileceği geliyor."

"Hiç de değil. Marina beni görünce çok sevindi, hatta boyuma sarıldı, öptü ve yeniden bir arada olmamızın ne kadar güzel olduğunu defalarca söyledi. Aptalca düşüncelere takılıp kalmayın müfettiş."

"Evet, aslında siz artistler bir büyük aile gibisinizdir, değil mi?"

"Buraya geldiğinizden beri ifade ettiğiniz en doğru düşünce bu oldu."

"Peki, katilin kim olduğunu bulmamıza yardımcı olacak bir bilginiz, bir fikriniz yok mu? Bir tahmin?"

"Daha önce de söylediğim gibi Marina'yı öldürmek isteyen biri olduğuna inanamıyorum. Aslında o salağın tekidir... Sürekli sağlığına ilişkin sorunlar çıkarır, kapris yapar, sonra sürekli fikir değiştirir, bir onu bir bunu ister, istediğini bulunca da mutlu olmaz, başka bir şey ister. İnsanların ondan neden hoşlandıklarını hiç anlamıyorum. Şimdiki kocası Jason Rudd ona deli gibi âşık, ona tapıyor. Adamın çektikleri akıl alır gibi değil. Ama gerçek bu. Herkes

Marina'ya katlanır, onun için kendini feda eder. Onunsa tek yaptığı yüzlerine hüznü bir bakış atıp, gülümseyerek teşekkür etmektir. Herhalde çevresindeki erkekler bunun dünyalara değer olduğunu düşünüyorlar. Doğrusu bunu nasıl başardığını bilmiyorum. Müfettiş, bence birinin onu öldürmek istemiş olabileceği düşüncesini kafanızdan silip atmalısınız.”

“Çok isterdim ama sizin de bildiğiniz gibi biri onu öldürmek istedi. Bu gerçek.”

“Gerçek derken? Sonuçta Marina öldürülmedi, değil mi?”

“Hayır ama bir girişimde bulunuldu.”

“Ben buna inanmıyorum. Bence katilin öldürmek istediği Marina değil, ölen kadındı. Bence cinayet ancak para için işlenir. Kadının herhalde zengindi, parası için öldürülmüş olabilir.”

“Bayan Badcock mu? Hiç parası yoktu.”

“Öyleyse başka bir neden vardır. Her neyse, ben sizin yerinizde olsam Marina için endişelenmezdim. Ona *hiçbir zaman* zarar gelmez.”

“Öyle mi dersiniz? Bende hiç de sizin söylediğiniz kadar mutlu bir kadın izlenimi uyandırmadı.”

“Bunun nedeni her şeyi sorun etmesi, geçmişini fazla kafasına takması. Başarısız aşk maceraları, sonra bir daha çocuk doğuramayacak olması.”

“Zamanında birkaç çocuğu evlat edinmiş. Öyle değil mi?” diye soran Dermot Craddock o anda Miss Marple'in ısrarla bunun üzerinde durduğunu anımsadı.

“Bunu ben de duymuştum. Ama sanırım bunda da başarılı olmadı. Marina daima ani kararlarla bir şeyler yapar, sonra da yapmamış olmayı ister.”

“Peki, evlat edindiği çocuklara ne oldu?”

“Hiç bilmiyorum. Herhalde Marina her şeyden olduğu gibi onlardan da sıkınca başından atmıştır.”

Dermot Craddock, “Anlıyorum,” diye mırıldandı.

IV

Başmüfettişin bir sonraki durağı Dorchester Oteli 190 numaralı oda oldu.

Ardwyck Fenn, Başmüfettiş Craddock’u kapıda karşıladı, elindeki karta bakarak, “Buyrun Bay Craddock,” dedi. “Sizin için ne yapabilirim?”

“Umarım rahatsız etmiyorum. Size birkaç sorum olacaktı.”

“Hayır, asla. Much Benham’daki olayla ilgili değil mi? Hayır, hayır, oranın asıl adı St. Mary Mead’di, değil mi?”

“Evet, bu doğru. Gossington Malikânesi’ndeki cinayetle ilgili.”

“Rudd’la Marina Victorian stilindeki büyük ve hiçbir çekiciliği olmayan o evi neden satın aldılar, hiç anlayamıyorum. Üstelik Georgian stilinde bunca iyi ev dururken. Herhalde bu da Marina’nın kaptislerinden biriydi.”

“Belki de bir çekiciliği vardı, bazıları Victorian stilinin sağlam ve dengeli yapısını sever.”

“Denge mi? Evet bunda haklı olabilirsiniz. Marina’ya bu cazip gelmiş olabilir. Kendisinde hiç olmadığı için! Zavalılık hep denge aradı, dengeli insanlara, düzenli bir yaşama imrendi. Kim bilir belki de bu onu bir ölçüde tatmin eder.”

“Marina Gregg’i iyi tanır mısınız Bay Fenn?”

Ardwyck Fenn omuzlarını silktilti. “Şey, bu sorunuza ne yanıt vereceğimi bilemiyorum. Onunla yıllardan beri tanışırız ama zaman zaman görüştüğümüz için pek fazla tanıdığımı söyleyemeyeceğim.”

Craddock adama ısrarla bakmayı sürdürdü. İriyarı esmer bir adamdı, kalın gözlük camlarının ardından bile zeki bakışları seziliyordu. Geniş bir çenesi ve büyük bir ağzı vardı.

“Gazetelerden okuduğuma göre zehirlenen bayanın adı her neyse, yanlışlıkla öldürüldüğü, asıl hedefin Marina olduğu düşünülmüştü. İlaç aslında Marina’nın kadehine konulmuş, değil mi?”

“Evet, bu doğru. Zehir Bayan Gregg’in kadehindeymiş. Bayan Badcock’un içkisi dökülünce Marina Gregg ona kendi kadehini vermiş.”

“Tuhaf! Bu ilginç bir durum. Marina’yı kim öldürmek istemiş olabilir? Özellikle Lynette Brown da davette olmadığına göre.”

Craddock hemen atıldı. “Lynette Brown mı? O da kim?”

Ardwyck Fenn gülümsedi. “Marina Gregg şimdi çevirmekte olduğu filmi bırakıp kontratını feshedecek olursa filmdeki rolü ona verilecek. Bu da Lynette için çok büyük bir fırsat olacak. Ama bunun için birini elinde zehirle davete göndereceğini hiç sanmam. Bu çok melodramatik bir düşünce olur.”

“Bayan Brown’un sırf bu yüzden Marina Gregg’i öldürmeye kalkması çok uzak bir olasılık değil mi?”

“Siz hırslı bir kadının neler yapabileceğini bilmiyorsunuz herhalde? Sizce asıl amaç öldürmek miydi? Bence katil Marina’yı öldürmek değil, sadece korkutmak istemiş de olabilir. Onu geri adım atmaya zorlamak için yeterli ama işini bitirmek için yetersiz bir dozla.”

Craddock başını salladı. “Doz öldürücüydü.”

“İnsanlar dozda hata yapabilir, hem de çok büyük oranda.”

“Demek siz böyle düşünüyorsunuz?”

“Yoo, hayır. Bu yalnızca bir varsayım. Bu konuda hiçbir fikrim yok. Ben yalnızca rastlantı sonucu oradaydım.”

“Marina Gregg sizi görünce şaşırdı mı?”

“Evet, bu onun için kesinlikle çok büyük sürpriz oldu.” Adam kendi kendine gülümsedi. “Beni merdivenlerden çıkarken görünce gözlerine inanamadı. Buna rağmen yine de çok nazik karşıladı.”

“Onu uzun bir süreden beri görmemiştiniz, değil mi?”

“Yaklaşık dört, beş yıldır.”

“Sanırım Bayan Gregg’le aranızda eskiden oldukça yakın bir dostluk varmış. Bu doğru, değil mi?”

“Bununla neyi kastettiğinize bağlı. Bir şey mi ima etmek istiyorsunuz?”

Ardwyck Fenn’in ses tonu hafif değişmiş, sert ve tehditkâr bir hal almıştı.

Dermot Craddock içinden, bu adamın düşmanlığı herhalde korkunç olur, diye düşündü. Ardwyck Fenn, “Ne demek istediğinizi açıkça söylerseniz daha iyi olacak,” diye yineledi.

“Benim de yapmak istediğim bu zaten Bay Fenn. O gün davette bulunan herkesin Marina Gregg’le geçmişteki ilişkilerini araştırıyorum. Sizin de zamanında Marina Gregg’e çılgınca âşık olduğunuza ilişkin söylentiler var.”

Fenn yeniden omuzlarını silkti.

“Bir karasevdaydı, geldi geçti.”

“Dediklerine göre, Bayan Gregg önce size umut vermiş, sonra birden yüz çevirip gitmiş. Bu da sizi hayli kızdırmış, hatta tehdit etmenize bile yol açmış.”

“Söylendiğine göre, denildiğine göre, kim ne biliyormuş ki? Bunları *Confidential*’de mi okudunuz?”

“Aksine, bu bilgi bana akli başında ve ne söylediğini çok iyi bilen kimseler tarafından verildi.”

Ardwyck Fenn başını aynen bir boğa gibi tehditkâr bir havada geriye attı. Sonra başını sallayarak açıkladı.

“Evet, bir zamanlar ona âşıktım. Çok güzel ve çekici bir kadındı, gerçi hâlâ da öyle ya. Buna rağmen kendisini tehdit etmiş olduğumu ileri sürmek biraz fazla ileri gitmek olur. Reddedilmekten, kösteklenmekten hiç hoşlanmam, bana bunu yapanların birçoğu yaptıkları için pişman olmuş, bedelini ödemişlerdir. Ama bu prensip yalnızca benim iş hayatım için geçerli olan bir durum başmüfettiş.”

“Sanırım bir defasında Marina’yı çevirmeye başladığı bir film-den kovdurmak için nüfuzunuzu kullanmışsınız, öyle değil mi?”

Fenn omuzlarını silktili. “O role zaten hiç uygun değildi. Bu yetmiyormuş gibi filmin rejisörüyle de çatışıyordu. Filme para koyan bendim ve paramı tehlikeye atamazdım. İnanın bana bu yalnızca öngörülü bir işadamı olarak yaptığım bir davranıştı.”

“Yine de Marina Gregg o davranışınızın altında başka nedenler aramış olabilir, değil mi?”

“Evet, tabii, onun bu konudaki düşüncesi farklıydı. Bunun kişisel bir karar olduğunu sandı.”

“Sanırım arkadaşlarına sizden korktuğunu söylemiş, bu doğru mu?”

“Öyle mi? Bundan haberim yok. Çok çocukça bir şey. Sanırım sansasyon hevesiydi bu.”

“Sizden korkması için hiçbir neden olmadığı görüşünde misiniz?”

“Tabii ki. Her ne kadar özel yaşamımda hayal kırıklığı yaşamış olsam da bunu kolayca atlatmayı her zaman bilmişimdir. Benim için

işle aşkın yeri her zaman ayrı olmuştur. Biri gider, biri gelir. Kadınlar konusunda daima bu prensibe göre hareket etmişimdir.”

“Güzel bir yaşam anlayışı bu Bay Fenn.”

“Bence de öyle.”

“Sinema dünyası hakkında geniş bilginiz var, değil mi?”

“Sinema dünyasıyla finansal bağlantım var.”

“Özellikle de bu yüzden bu dünyada olup bitenleri çok iyi bildiğinizi düşünüyorum. Yanılmıyorum, değil mi?”

“Haklı olabilirsiniz.”

“Siz yargılarına güvенеbileceğim bir insansınız. Lütfen söyler misiniz bana, sizce sinema dünyasında Marina Gregg’i öldürmeye kalkacak kadar ona kin besleyen biri var mıdır?”

“En az bir düzine, ama bu işi bu kadar ileriye götürebilecek kişilikte birini düşünemiyorum. Eğer bu iş duvardaki bir düğmeye basmak kadar basit olsaydı, bunu yapmaya istekli çok sayıda parmak olacağını söyleyebilirim.”

“O gün oradaydınız. Onu gördünüz, konuştunuz. O kısa zamanda –yani oraya vardığınız anla Heather Badcock’un öldürülmesi arasında geçen kısa zamanda– etrafınızda bulunan insanların arasında Marina Gregg’i zehirleyebilecek bir kimse gördünüz mü? Sizden beklediğim yalnızca bir tahmin, bir görüş, kesinlikle fazlası değil.”

“Bir şey söylemek çok güç.”

“Yani verilebilecek bir yanıtınız var ama söyleyip söylememeye karar vermekte zorlanıyorsunuz, öyle mi?”

“Hayır, yalnızca bu soruya verecek yanıtım yok demek istiyorum. Ve de Başmüfettiş Craddock, söyleyebileceğimin hepsi bu, benden öğrenebileceğiniz bu kadar.”

On Beşinci Bölüm

Dermot Craddock not defterine yazdığı son isme ve adrese baktı. İki kez telefon etmiş, yanıt alamamıştı. Bir kez daha denedi. Yine yanıt alamayınca oraya kadar gidip kendi gözüyle görmeye karar verdi.

Margot Bence'in stüdyosu Tottenham Caddesi'nde, şehrin göbeğindeki bir çıkmaz sokaktaydı. Binanın giriş kapısının yanına asılmış küçük bir tabelada dikkat çekmeyecek bir şekilde Margot Bence adı yazılıydı. Craddock binaya girerek merdivenleri çıkmaya başladı. Birinci kata geldiği zaman büyük bir tabelayla karşılaştı. Tabelada, beyaz üstüne siyah büyük harflerle, *Margot Bence - Portre Fotoğrafçısı - Lütfen giriniz*, yazılıydı.

Craddock kapıyı iterek içeri girdi. Girdiği küçük bekleme odasında kimse yoktu. Odanın ortasında durup kararsızlık içinde bir süre bekledi. Sonra geldiğinin duyulması için yüksek sesle abartılı bir şekilde öksürdü. Buna rağmen ses çıkmayınca, "Kimse yok mu?" diye seslendi.

Bunun üzerine hemen yan taraftaki kapıyı örten kadife perdenin arkasında ayak sesleri duydu. Perde açıldı ve beyaz tenli, dağınık saçlı genç bir adam göründü.

Genç adamın tavırları bir hayli garipti.

Adam, “Ay, kusuruma bakmayın efendim,” dedi. “Geldiğinizi duymadım. Aklıma yepyeni bir fikir gelmişti de kendimi ona kaptırmışım.”

Kadife perdeyi biraz daha yana çekti ve Craddock kendisine yol gösteren gencin peşinden iç kısımdaki başka bir odaya girdi. Bu oda hiç beklemediği kadar büyüktü. Asıl çalıştıkları stüdyonun burası olduğu anlaşılıyordu. Her tarafta fotoğraf makineleri, projektörler, ayaklı lambalar, spotlar, tekerlekli dekorlar ve paravanlar vardı.

Aynen Hailey Preston kadar uzun boylu ve sıska olan genç adam, “Çok karışık, değil mi?” dedi. “Ama insan çalışırken ister istemez dağılıyor. Dağıtmadan çalışmak neredeyse olanaksız. Neyse, buyrun, size nasıl yardımcı olabilirim?”

“Miss Bence’le görüşmek istiyorum.”

“Margot’yla mı? Maalesef burada yok. Yarım saat önce gelseydiniz bulurdunuz. *Fashion Dream* adlı moda dergisi için modellerin fotoğrafını çekmeye gitti. Keşke gelmeden önce telefon edip randevu alsaydınız. Margot şu sıralar çok yoğun.”

“Telefon ettim. Yanıt veren olmadı.”

Genç adam, “Tabii ya,” dedi. “Telefonun fişini çekmiştik. Şimdi anımsadım. Çalışırken telefon çalınca rahatsız oluyoruz.” Üzerindeki lila rengi kazağı çekiştirerek ekledi. “Size ben yardımcı olsam? Randevu mu isteyecektiniz? Zaten Margot’nun iş randevularının çoğunu ben ayarlarım. Bir yerde özel çekim fotoğrafları mı istiyordunuz? İş amaçlı mı yoksa özel mi?”

“Hayır, ikisi de değil,” diyen Craddock cebinden kartvizitini çıkartarak genç adama uzattı.

“Ah, ne hoş! dedi genç adam. “Scotland Yard. Sanırım fotoğraflarınızı görmüştüm. Dört büyüklerden birisiniz, herhalde. Yoksa beş büyükler miydi? Yoksa son günlerde altı da oldu mu? Artık o kadar çok suç işleniyor ki, sayının artması çok doğal. Ne kötü değil mi? Toplumdaki ahlaksızlık ve suç oranı çok arttı. Korkarım bu sürece de. Neyse, Margot’yu niçin arıyordunuz? Umarım tutuklamak için değildir.”

“Kendisine yalnızca bir iki soru soracaktım. Hepsi bu.”

Genç adam endişeyle, “Yoksa müstehcen fotoğraflar çektiğine ilişkin mi? Umarım kimse size böyle yalan öyküler anlatmamıştır çünkü bu kesinlikle doğru değil. Margot gerçek bir fotoğraf sanatçısıdır. Gereğinde dış mekân, gereğinde stüdyo çalışması yapar. Ama tüm çalışmaları son derece titizlikle yapar.”

“Miss Bence’le neden görüşmek istediğimi size kısaca anlatabilirim. Kendisi bundan kısa bir süre önce St. Mary Mead’de işlenen bir cinayete tanık olmuştu.”

“Aman Tanrım, *elbette!* Bunu ben de biliyorum. Margot oradan döndüğü zaman her şeyi anlatmıştı. Kokteyle baldıran mı ne, öyle bir şey karıştırılmış, değil mi? Ne korkunç! St. John İlkyardım Birliği’nin davetinde olmuştu, değil mi? İyi de, siz Margot’yla bu konuyu daha önce de konuşmamış mıydınız? Yoksa o başka biri miydi?”

“Araştırma derinleştikçe yeni sorular akla gelebiliyor. Cinayetin gizemi henüz çözülemedi.”

“Araştırmalar devam ediyor, öyle mi? Anlıyorum. Bu banyo işlemi sonunda fotoğrafın kabataslak ortaya çıkması gibi bir şey. Henüz son aşamaya gelemediğinizi söylüyorsunuz.”

Dermot, “Çok güzel bir benzetme,” dedi.

“Teşekkür ederim. Neyse, gelelim Margot’ya. Acaba onunla hemen, şimdi mi görüşmek isterdiniz?”

“Bana bu konuda yardımcı olabilirsiniz çok sevinirim.

Genç adam saatine bakarak, “Şu sırada Hampstead Heath’teki Keats binasının dışında olmalı. Otomobilim kapıda. İsterseniz sizi hemen oraya götürebilirim.”

“Gerçekten çok iyisiniz, Bay...”

“Jethroe,” dedi genç adam. “Johnny Jethroe.”

Merdivenlerden aşağı indikleri sırada Dermot, “Neden Keats binasının dışında?” diye sordu.

“Biliyorsunuz, artık moda fotoğraflarının stüdyolarda çekildiği dönemler geride kaldı. Doğal dekorlar, rüzgârla uçuşan giysiler filan isteniyor. Ve tabii alışılmadık bir arka plan. Bir evin önü, kaldırım kenarı, kırsal bir alan. Wandsworth Hapishanesi’nin önünde tayırlu bir model ya da ünlü bir şairin evinin önünde çekilmiş müstehcen sayılabilecek giysiler içinde bir model. Anlıyorsunuz, değil mi?”

Jethroe arabayı hızlı ancak dikkatli kullanıyordu. Tottenham Court Caddesi’ni boydan boya geçip, Camden Town üzerinden Hampstead Heath’e gittiler. Keats binasının önündeki kaldırımda aynen Dermot’a az önce anlatıldığı gibi bir sahne sergilenmekteydi. Zayıf bir kız, uçuşan organze bir elbise giymiş, siyah geniş kenarlı bir şapka takmış, kaldırımda duruyordu. Ondan biraz ötede bir başka kız diz çökmüş, birinci kızın eteğini çekiştiriyordu. Elinde kamera bulunan bir kızsız boğuk ancak yüksek bir sesle onları yönlendiriyor, durmadan emirler yağdırıyordu.

“Tanrı aşkına Jane, biraz dik dur ve yan dön. Sağ bacağını hafif kır. Biraz *cilveli* ol. Evet, tamam. Hayır, biraz daha sağa. Oldu.

Çalının arkasına girdin. Dur, ben ayarlarım. Evet, şimdi iyi. Dur, bir tane daha çekelim. Bitmedi, bitmedi. Bir tane daha çekeceğiz. Şimdi sağ elini kalçana koy. İki elini şapkanın arkasına götür. Başını kaldır. Güzel, şimdi dön Elsie. Eğil, biraz daha *eğil*. Eğil, sigara tabakasını almalısın. Evet, öyle. Çantayı da sol eline al. İşte bu! Bu *mükemmel*. Hiç bozma! Şimdi biraz daha sola. Aynı poz, yalnızca başını omzuna doğru döndür. Tamam. Böyle işte.”

Güzel manken asık bir suratla, “Neden sanki hep arkamı çekiyorsun?” diye mırıldandı.

Margot Bence, “Bence arkadan çok hoş görünüyorsun tatlım. İnanılmaz çekici! Kusursuz!” dedi. “Önünü döndüğünde çenen dağın tepesinden yükselen ay gibi ortaya çıkıyor. Neyse, artık bunu tartışmayalım, böylesi daha uygun.”

Tam o sırada Jethroe, “Hey Margot,” diye seslendi.

Margot başını çevirdi. “Ah sen misin? Burada ne arıyorsun?”

“Seninle görüşmek isteyen birini getirdim. Scotland Yard’dan Başmüfettiş Craddock.”

Margot bakışlarını Craddock’a çevirdi. Temkinli, endişeli, meraklı bakışlardı bunlar. Ama Craddock bunun olağanüstü bir durum olmadığını biliyordu. Sonuçta bir başmüfettiş tarafından arandığını duyan herkes bir ölçüde endişelenirdi. Bu doğal bir tepkiydi. Margot Bence zayıf denecek kadar ince bir kızdı, neredeyse kemikleri sayılıyordu ama buna rağmen ilginç ve sevimli bir havası vardı. Simsiyah dalgalı saçları yüzünün iki yanına dökülüyordu. Derbeder, hatta pis denebilecek bir görünümü vardı, sanatçılarda genellikle rastlanan bu bohem hava Craddock’un hiç hoşuna gitmiyordu. Ama kızın kuvvetli bir kişiliği olduğu da ortadaydı.

Margot Bence, müfettiş bir süre süzdükten sonra kaşlarını kaldırarak, “Buyrun Başmüfettiş Craddock,” dedi. “Size nasıl yardımcı olabilirim?”

“İyi günler Miss Bence,” diyen Craddock kısa bir duraksamanın ardından ekledi. “İzninizle size Much Benham yakınındaki Gossington Malikânesi’ndeki o talihsiz olaya ilişkin bazı sorular sormak istiyordum.”

Kız yanıt vermedi, yalnızca başıyla onayladı.

Craddock devam etti. “O gün oraya fotoğraf çekmek için gitmiştiniz, değil mi?”

“Evet, o günü çok iyi anımsıyorum, ama sizi ne orada ne de daha sonra görmüş olduğumu anımsamıyorum. Sanırım başka bir müfettiş vardı? Müfettiş... müfettiş...”

Craddock, “Cornish mi?” dedi.

“Evet, Müfettiş Cornish.”

“Biz bu olayla daha sonra ilgilenmeye başladık.”

“Scotland Yard’dansınız değil mi?”

“Evet.”

“Demek bölge polisi işin içinden çıkamayınca olayı siz ele aldınız?”

“Hayır, müdahale ya da ele alma gibi bir durum söz konusu değil. Birlikte çalışıyoruz. Eyalet savcısı, bu gibi olaylara bölge polisinin mi yoksa bizim mi bakacağımıza karar verir.”

“Peki, bu kararı neye göre verir?”

“Bu genellikle olayın o bölgeyle sınırlı olup olmamasına bağlıdır. Arka planda daha başka şeyler olduğundan kuşkulandığında, olayın tüm ülkeyi ilgilendirmesi halinde devreye biz de gireriz. Bazen olayın enternasyonal bir boyutu da olabilir tabii.”

“Demek, savcı bunun enternasyonal bir boyutu olduğunu düşünüyor?”

“Denizaşırı demek daha doğru olabilir.”

“Gazeteler de bunu ima ediyorlar zaten, yani katilin aslında o zavallı kadını değil de Marina Gregg’i öldürmek istediğini. Bu gerçek mi yoksa Marina’nın yeni filmi için reklam amaçlı bir iddia mı?”

“Korkarım ki, bu işin reklamla filan ilgisi yok Miss Bence.”

“Peki, bana ne sormak istiyordunuz? Scotland Yard’a gelmem gerekiyor mu?”

Dermot başını salladı. “Hayır, buna hiç gerek yok, özellikle istemezseniz tabii. İsterseniz stüdyonuza da gidebiliriz.”

“Öyle yapalım. Arabam hemen şurada ki sokakta.”

Margot’la Craddock kaldırımında otomobile doğru yürürlerken Jethroe arkalarından seslendi.

“Güle güle Margot, tatlım, ben gelmesem daha iyi olacak. Herhalde müfettiş de konuşacaklarınızın sır olarak kalmasını yeğleyecektir.”

Ve ardından kaldırımdaki iki mankene katılarak onlarla hararetli bir sohbete girişti.

Margot arabasına bindi, içeriden diğer kapıyı da açtı, Dermot Craddock da yanına oturdu. Tottenham Court Caddesi’nde ilerledikleri sürece Margot hiç konuşmadı. Çıkmaz sokağa girdi ve sokağın sonundaki bir binanın altındaki boşluğa arabasını park etti.

“Burası benim park yerim,” dedi. “Aslında bir mobilya deposu. Ama bu kısmını bana kiraladılar. Londra’da araba park etmek en büyük sorunlardan biri, sanırım siz de bunun farkındasınızdır. Hoş pek trafikle işiniz olmadığını sanıyorum ama...”

“Öyle, trafikle pek ilgilenmiyorum.”

Margot Bence sinsice gülümseyerek, “Cinayet çok daha ilginç, değil mi?” dedi.

Stüdyoya girdikten sonra Craddock’a oturması için eliyle bir koltuğu işaret etti. Sigara ikram etti. Sonra kendisi de yerdeki büyük yastıklardan birinin üzerine, müfettişin tam karşısına oturdu. Yele-yi andıran siyah saçlarının arasından Craddock’u meraklı bakışlarla süzüyordu.

“Evet, artık başlayabiliriz,” dedi.

“O gün davette bu ölüm gerçekleştiği sırada fotoğraf çekiyormuşsunuz, bu doğru mu?”

“Evet.”

“Bu amaçla mı oradaydınız, yani profesyonelce mi?”

“Evet. Bu tür davetlere sıklıkla çağrılıyım. Ev sahipleri genellikle profesyonel biri tarafından fotoğraflarının çekilmesini isterler. Onlarla film stüdyosunda da çalışmıştım, bu kez davete katılıp Marina Gregg ve Jason Rudd’un özel konuklarını karşılamalarını fotoğraflamamı istediler. Tabii çevrenin ileri gelenlerinin ve ünlü kişilerin de. ”

“Evet, anlıyorum. Tam merdivenin ortasında, kameranızla duruyormuşsunuz?”

“Evet, zamanımın büyükçe bir kısmını orada geçirdim. Çok iyi bir açı yakalamıştım. Oradan hem merdivenlerden çıkan davetlileri hem de Marina’nın onları karşılamasını görebiliyordum. Pek fazla bir çabaya gerek kalmadan birçok açıdan görüntü alabiliyordum.”

“O olaydan sonra olağandışı bir şey görüp görmediğinize, bize yardımcı olacak bir şey bilip bilmediğinize ilişkin birçok soruyu yanıtlamak durumunda kaldığının bilincindeyim. Bunlar genel sorular.”

“Siz daha özel şeyler mi soracaksınız?”

“Sanırım biraz daha özel. Olduğunuz yerden Marina Gregg’i oldukça iyi görebiliyordunuz, değil mi?”

“Evet, gayet iyi görebiliyordum.”

“Ya kocası Jason Rudd’u?”

“Zaman zaman. Sürekli hareket halindeydi. İçki servisi yapıyor, insanları birbiriyle tanıştıyordu. Köy sakinlerini, ünlülerle filan. Sanırım çok meşguldü. O ölen kadını, Bayan Baddeley’iyse hiç görmedim...”

“Badcock, Baddeley değil.”

“Pardon Badcock. Neyse Badcock’un ne zehirli içkiyi içişini ne de başka bir şey gördüm. Aslına bakarsanız onu tanımıyorum bile, davetlilerden hangisi olduğunu da bilmiyorum.”

“Belediye başkanını anımsıyor musunuz?”

“Elbette, resmi giyinmişti. Zinciri de boynundaydı. Onun hem Marina Gregg’le el sıkışırken hem de merdivenlerden çıkarken fotoğrafını çektim. Gerçi profili çok kötü ama...”

“Eğer bir an için o anı kafanızda canlandırabilirseniz Bayan Badcock’la kocasının ondan hemen önce Marina Gregg’le el sıkıştıklarını da anımsayacaksınız. Tam belediye başkanının önündeymiş.”

Genç kız başını salladı. “Maalesef anımsayamıyorum.”

“Neyse, sorun değil. Sanırım Marina Gregg’i net olarak görüyordunuz, gözünüz onun üzerindeydi ve fotoğraf makinenizi de sıklıkla ona yönlendiriyordunuz?”

“Bu doğru. Genellikle onu çekiyor ve doğru anı yakalayana dek bekliyordum.”

“Ardwyck Fenn adında birini tanıyor musunuz?”

“Tanımaz olur muyum? Sinemadan ve televizyondan.”

“Onun da fotoğrafını çektiniz mi?”

“Evet, Lola Brewster’le birlikte merdivenlerden çıkarken çektim.”

“Onlar da belediye başkanından hemen sonra gelmişler.”

Margot bir kaç saniye düşündükten sonra, “Evet, sanırım öyleydi,” dedi.

“Peki, işte tam o sırada Marina Gregg’in yüzünde olağandışı bir ifade fark ettiniz mi? Hastalanmış ya da bayılacakmış gibi bir ifade?”

Margot Bence yanındaki kutudan bir sigara alıp yaktı ve derin bir nefes çekti. Kız yanıt vermemesine rağmen Dermot onu sıkıştırmadı. Bekliyor, bu arada kızın kafasından neler geçtiğini merak ediyordu.

Margot neden sonra birden, “Bunu neden sordunuz?” dedi.

“Çünkü bu sorunun yanıtı benim için çok önemli, tabii güvenilir bir yanıt olması koşuluyla.”

“Benim yanıtlımın güvenilir olacağını nereden biliyorsunuz?”

“Öyle olmalı. Çünkü siz mesleğiniz gereği insanların yüzlerindeki ifadeleri çok dikkatle incelemeye alışık olmalısınız. Belirli bir anı, belirli bir ifadeyi yakalayabilmeniz için bu şart.”

Kız başıyla onayladı.

“Böyle bir şey gördünüz, değil mi?”

“Başka biri daha mı fark etmiş?”

“Evet, hem de birçok kimse, ama hepsi farklı tanımlıyor.”

“Diğerleri bu ifadeyi nasıl tanımladılar?”

“Biri Marina’nın ansızın fenalık geçirdiğini söyledi.”

Margot Bence ağır ağır başını salladı.

“Başka biri çok şaşırmış olduğunu söyledi.” Craddock bir an sustu, sonra ekledi. “Biri de Marina Gregg’in yüzündeki ifadenin birden donup kaldığını söyledi.”

“Donduğunu mu?” Margot düşünceliydi.

“Bu sizin saptadığınız görüntüye uyuyor mu?”

“Bilmem, belki...”

“Hatta biri de Marina’nın o andaki halini anlatmak için Tennyson’un şu mısralarını bile anımsattı: ‘Ayna birden boydan boya kırılıverdi. Lady Shalott, lanet üzerime geldi diye haykırdı.’”

“Orada ayna yoktu, ama olsaydı mutlaka kırılırdı,” diyen Margot Bence ayağa kalkarak, “Durun, size bir şey göstereyim,” dedi.

Sonra odanın öbür ucundaki bir perdenin arkasında kayboldu. Perdenin ardından genç kızın sabırsız mırıltıları geliyordu.

“Ne cehenneme gitti? İnsan burada aradığı hiçbir şeyi bulamıyor. Neyse, buldum işte.”

Biraz sonra da elinde bir fotoğrafla perdenin arkasından çıktı. Craddock fotoğrafa baktı. Bu Marina Gregg’in çok yakından çekilmiş oldukça iyi bir fotoğrafıydı. Marina önünde duran, yalnızca sırtı görünen bir kadının elini sıkıyor, ama kadının yüzüne bakmıyordu. Dermot Craddock için ilginç olansa bu yüzde hiçbir ifade bulunmamasıydı. Ne korku, ne şaşkınlık, ne acı. Kadın bir şeye bakakalmıştı, gördüğü bir şeye. Ve bu gördüğü her neyse yarattığı duygu öylesine şiddetliydi, heyecan öylesine büyüktü ki bunu yüz ifadesine yansıtamamıştı. Craddock buna benzer bir ifadeyi daha önce bir adamın yüzünde gördüğünü anımsıyordu, birkaç saniye sonra bir tabanca kurşunuyla can veren bir adamın...

Margot, “Tatmin oldunuz mu?” diye sordu.

Craddock derin derin içini çekti. “Evet, teşekkür ederim,” dedi. “Biliyor musunuz? Çok sayıda görgü tanığı olunca, bunların söyledikleri bir şeyi abartıp abartmadıklarını ve hatta kurgulayıp kurgulamadıklarını saptamak çok güç olabiliyor. Ama bu kez durum farklı. Görülecek bir şey varmış ve o bunu görmüş. Fotoğraf her şeyi o kadar açık gösteriyor ki! İzninizle bu bende kalabilir mi?”

“Tabii kalabilir, nasıl olsa negatifi bende.”

“Bu fotoğrafı basına vermediniz, değil mi?”

Margot Bence başını salladı. “Hayır.”

“İtiraf edeyim ki vermemiş olmanız beni çok şaşırttı. Bu son derece ilginç bir poz. Fotoğrafa iyi bir fiyat verecek bir gazete ya dergi hiç kuşkusuz bulunurdu.”

“Önemli olan bu değil. Eğer bir rastlantı sonucu birinin ruhsal dünyasındaki bir açığı yakalamışsanız, bunu ortaya dökmek bence utanılacak bir durum. Yapamıyorsunuz.”

“Marina Gregg’i önceden de tanır mıydınız?”

“Hayır.”

“Siz de Amerikalısınız, değil mi?”

“İngiltere’de doğdum. Amerika’da büyüdüm. Tahsilimi orada yaptım. Buraya üç yıl önce geldim.”

Dermot Craddock başını salladı. Sorduğu bu sorunun yanıtını zaten biliyordu. Yaşam öyküsüne ilişkin daha fazla bir şey de sormadı. Bütün bu bilgiler zaten Scotland Yard’daki masasının üzerinde kendisini bekliyordu. Karşısındaki kız da açıksözlü birine benziyordu.

“Fotoğrafçılık stajınızı nerede yaptınız?” diye sordu.

“Reingarden stüdyolarında. Bir süre de Andrew Quilp’le çalıştım. Ondan çok şey öğrendim.”

“Reingarden stüdyoları ve Andrew Quilp.” Dermot Craddock birden irkildi. Zihninde şimşek gibi çakan bu iki isim aklına bir anısını getirmişti.

“Seven Springs’te yaşadınız, değil mi?”

Margot neşelenmiş gibiydi. “Sanırım hakkımda pek çok şey biliyorsunuz? Yoksa araştırma mı yaptınız?”

“Amerika’da çok ünlü bir fotoğrafçıydınız Miss Bence. Hakkınızda çok makale yazıldı. İngiltere’ye neden geldiniz?”

Genç kız omuzlarını silktili.

“Değişiklikten hoşlanırım. Hem dediğim gibi, doğduğum yer İngiltere. Amerika’ya çocukken gitmiştim.”

“Sanırım çok küçük bir yaşta?”

“Bu sizi ilgilendiriyorsa söyleyeyim. Beş yaşındaydım.”

“Tabii ki ilgilendiriyor Miss Bence. Hatta bana anlattıklarınızdan biraz daha fazlasını anlatmanızı bile bekliyorum.”

Kızın yüzünde birden sert bir ifade belirdi. Gözlerini Craddock’a dikti.

“Ne demek istiyorsunuz?”

Dermot Craddock kızın yüzüne baktı. Reingarden stüdyoları, Andrew Quilp ve şehrin ismi onu bu riski göze almaya zorluyordu. Birden ihtiyar Miss Marple’ı ardında hissetti, sanki onu buna yüreklendiriyordu.

“Bana kalırsa Marina Gregg’i söylediğinizden çok daha iyi tanırıyorsunuz.”

Margot güldü. “Kanıtlayın. Bence hayal kuruyorsunuz.”

“Ben mi? Hiç sanmıyorum. Biraz zaman ve çalışma bunu kanıtlamak için yeterli olabilir. Bunun siz de farkındasınız. Haydi,

Miss Bence, gerçeği itiraf edin. Bu daha doğru olmaz mı? Marina Gregg sizi evlat edindi ve dört yılınızı onunla geçirdiniz.”

Margot derin bir soluk aldı ve adeta kızgın bir kedi gibi tısladı. Sonra dişlerinin arasından, “Tanrı’nın belası, meraklı piç,” diye mırıldandı.

Craddock bir an için ürktü. Kızın önceki haliyle bu hali o kadar farklıydı ki. Margot siyah saçlarını başının arkasına atarak ayağa kalktı.

“Peki, peki, bu doğru. Evet, Marina Gregg beni beraberinde Amerika’ya götürdü. Biz sekiz kardeşlik, Londra’nın varoşlarında sefalet içinde yaşıyorduk. Sanırım annem bir gün yüzlerce kadının adını duydukları, yaşamlarına hayran oldukları sinema yıldızlarına yazdığı gibi Marina Gregg’e yürek parçalayıcı bir mektup yazarak çocuklarından birini evlat edinmesi için yalvarmış. Marina Gregg’in de kabul edeceği tutmuş. Bu çok iğrenç, mide bulandırıcı bir öykü.”

Dermot Craddock, “Üç çocuk olmalı,” dedi. “Farklı yerlerde ve farklı zamanlarda evlat edinilen üç çocuk.”

“Evet bu da doğru. Ben, Rod ve Angus. Angus benden büyüktü. Rod’sa henüz bebek denilecek yaşıydı. Marina bize olağanüstü bir yaşam sundu. Her istediğimiz oluyordu. Her şeyimiz vardı.” Margot’nun sesi alaycı bir ton almaya başlamasına rağmen titriyordu. “Elbiseler, arabalar, olağanüstü bir ev, bakıcılar, iyi okullar, öğretmenler, bol ve kaliteli gıda. Her şey fazlasıyla vardı. Marina da sözde ‘annemizdi’, aslında anne rolünü oynuyordu, çektirdiğı sevecen anne pozlarını gazetelere gönderiyordu. Gerçekten duygusal fotoğraflardı bunlar!”

“İyi de Marina Gregg gerçekten çocuk istiyordu,” dedi. “Bunun sözde bir istek olduğunu hiç sanmıyorum. Çocuk isteği reklam amaçlı değildi herhalde?”

“Evet, haklısınız. Sanırım bu doğru. Marina çocuk istiyordu, ama bizi değil. Biz onun kusursuz anne oyununun figüranlarıydık yalnızca. *Ailem. İnsanın bir ailesi olması o kadar güzel ki.* Bütün bu ifadeler onun bu oyundaki rolünün parçasıydı. Izzy de onun bu arzusuna ses çıkarmıyordu. Herhalde bir bildiği vardı.”

“Izzy dediğiniz Isidore Wright, değil mi?”

“Evet, Marina’nın üçüncü mü yoksa dördüncü kocası mıydı unuttum. Ama olağanüstü bir insandı. Sanırım Marina’yı çok iyi anlıyordu, bizi de düşünürdü. Bize karşı çok iyiydi, ama hiçbir zaman babamızmış gibi davranmadı. Herhalde kendini baba gibi hissetmiyordu. Onu yalnızca kendi yazıları ilgilendiriyordu. Son eserlerinden bazılarını okudum: Fazlasıyla çıkarıcı, adi ve acımasız, ama cesurca yazılmış, çarpıcı eserler. Günün birinde insanların onun büyük bir yazar olduğunu kabul edeceğinden eminim.”

“Peki, bu ne zamana kadar sürdü?”

Margot Bence anlamlı bir şekilde gülümsedi. “Marina oynadığı bu rolden bıkana kadar. Hayır, hayır, bu doğru değil... Kendi çocuğu olacağını anlayana dek.”

Gülümsemesi acı bir hal almıştı. “Sonra... olanlar oldu. Artık bizim işimiz bitmişti. Bize ihtiyacı kalmamıştı, artık istenmiyorduk. İyi koşullara sahiptik ama artık umurunda bile değildik. Sakın bizi beş parasız ortada bıraktı sanmayın. Hepimizin yaşamını düzenledi; her birimizi bir ailenin yanına yerleştirdi, bakıcı anne filan ayarladı, tahsilimizi tamamlamamız ve yaşama atılabilmemiz için hepimizin hesabına bankaya yüklü miktar para yatırdı. Hiç kimse

onun bize karşı kötü ve anlayışsız davrandığını ileri süremez. Ama bizi asla sevemedi, istemedi; onun tek istediği kendi çocuğunu doğurmaktı.”

Craddock tatlı bir sesle, “Sanırım bundan dolayı onu kınayamazsınız,” dedi.

“Hayır, ben onu asla kendi çocuğunu istediği için kınamıyorum. Ama ya biz? Bizi ailelerimizden, çevremizden koparıp aldı. Kendi annemin beni yok pahasına gözden çıkardığını söyleyebilirsiniz, ama bunun nedeni asla kendisi için bir çıkar sağlamak değildi, kendisini asla düşünmemişti. Annem aptalın tekiydi, aklınca böylece benim güzel bir evim, arkamda güçlü bir manevi annem olacak, iyi bir tahsil görmemi ve iyi bir yaşamım olmasını garantileyecekti. Benim için en iyisini yaptığını sanıyordu. İyi mi? Nasıl bir iyiyse artık bu!”

“Marina’yı bağışlamadığınızı görüyorum.”

“Yanılıyorsunuz. Hiç kızgın değilim. Ben bunu çoktan atlatım. Yalnız o günleri yeniden anımsayınca sinirlendim. Zamanında hepimiz Marina’ya çok kızmıştık.”

“Üçünüz de mi?”

“Hayır, Rod değil. Rod zaten hiçbir şeye aldırmaz. Hem o sırada çok da küçüktü. Ama Angus da benimle aynı şeyleri hissetti, yalnız o benden çok daha kindardı. Hatta bana, ‘İleride bir gün büyüyünce Marina’nın çocuğunu öldüreceğim,’ bile demişti.”

“Demek Marina’nın çocuk beklediğini biliyordunuz?”

“Tabii. Herkes biliyordu. Sonra olanları da biliyorsunuzdur herhalde. Hamile olduğu için sevinçten deliye dönmüştü, ama sonra zekâ özürlü bir çocuk dünyaya getirdi. Hak etti bunu! Oh olsun! Çocuk normal olmasa da Marina bizi bir daha istemedi.”

“Ondan nefret ediyorsunuz değil mi?”

“Neden etmeyeyim? Bana bir insanın bir insana yapabileceği en büyük kötülüğü yaptı. İnsanın sevildiğine ve istendiğine inandıktan sonra her şeyin yalan olduğunu anlaması ne demektir, biliyor musunuz?”

“Peki, öbür iki çocuk, yani Rod’la Angus’a ne oldu?”

“Bilmem, ayrıldık, birbirimizin izini kaybettik. Zannedersem Rod, Amerika’nın orta batı bölgesinde bir yerlerde çiftçilik yapıyor. Her zaman doğaya düşkün, iyi huylu, neşeli bir insandı zaten. Angus’un nerede olduğunuysa hiç bilmiyorum. Birbirimizin izini kaybettik.”

“Acaba Marina’ya karşı olan kini devam ediyor mudur?”

“Sanmam, böyle duygular uzun sürmez. Onu son gördüğümde sahneye çıkmayı düşündüğünü söylüyordu. Bunu başarıp başarmadığını bilemiyorum.”

“Yine de anımsıyorsunuz?”

“Evet, anımsıyorum.”

“O gün davette Marina Gregg sizi karşısında görünce şaşırdı mı, yoksa fotoğraf çekmek için sizi çağırmaktaki amacı sizi mutlu etmek miydi?”

“O mu?” Margot alaycı bir havada gülümsedi. “Bu ayarlamadan haberi bile yoktu. Onu görmek istiyordum, onun için bazı ilişkilerimi kullandım, stüdyodan birkaç kişiyi araya koyup bu işi ayarladım, kendimi oraya davet ettirdim. Onu son haliyle görmek istiyordum.” Sustu. Masanın örtüsünü çekiştirdi. “Marina beni tanımadı bile. Buna ne dersiniz müfettiş? Tam dört yıl onunla birlikte aynı evde yaşadım. Beş yaşından dokuz yaşına kadar. Buna rağmen, gördüğü zaman beni tanımadı bile.”

“Çocuklar çok değişir, seni tanıyamaması o kadar doğal. Ben de geçenlerde sokakta birkaç yıldır görmediğim bir yeğenime rastladım, yanıma gelip konuşmasaydı tanımayacaktım.”

“Bunları, beni teselli etmek için söylüyorsunuz değil mi? Hiç gerek yok. Umurumda değil. Lanet olsun, size gerçeği söyleyeyim mi? Umurumda. Hem de çok. Beni tanıyamadığına üzüldüm. Hem de çok. Marina’nın tuhaf bir çekiciliği var, insanı büyülüyor. Ondan nefret etseniz bile yine de önemsiyorsunuz.”

“Peki, kendinizi tanıtmadınız mı?”

“Hayır, ölsem de böyle bir şey yapmam.”

“Onu zehirlemek istediniz mi Miss Bence?”

Birden havası değişen Margot ayağa kalkarak güldü.

“Bu ne tuhaf bir soru. Neyse! Bunun işiniz gereği olduğunun, sormanız gerektiğinin farkındayım. Ama yine de tuhafıma gitti işte. Hayır, emin olun onu ben öldürmedim.”

“Size sorduğum bu değildi Miss Bence.”

Genç kız kaşlarını çattı, şaşırılmış gibiydi.

Dermot, “Marina Gregg,” dedi. “Halen hayatta.”

“Evet, ama acaba bu ne kadar sürecek?”

Dermot merakla, “Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu.

“Sanırım siz de aynı şeyi düşünüyorsunuz müfettiş? Biri Marina’yı öldürmek istedi ve başaramadı. Aynı kişi bunu yeniden deneyebilir ve kim bilir belki bu kez başarılı olur.”

“Gerekli tüm önlemler alınacaktır.”

“Bundan eminim. Sevgili kocası onu koruyacak ve ona hiçbir zarar gelmemesini sağlayacak, değil mi?”

Craddock, genç kızın titrek bir sesle söylediklerini dikkatle dinliyordu.

Margot kısa bir süre düşündükten sonra birden, “Biraz önce sorunuzu yanlış anladığımı söylemişsiniz. Tam olarak sorduğunuz neydi?” dedi.

“Onu öldürmeyi deneyip denemediğinizi sormuştum? Öldürmediğinizi söylediniz. Bu doğru, ama *biri* öldü daha doğrusu öldürüldü.

“Ne yani Marina’nın kadehine zehir koyduğumu ve yanlışlıkla öbür kadının ölümüne neden olduğumu mu düşünüyorsunuz? O zaman şunu açıkça belirteyim. Ben ne Marina’yı *öldürmeyi* denedim, ne de Bayan Badcock’u *zehirledim*.”

“Ama bunu kimin yaptığını biliyor olabilirsiniz?”

“Bakın müfettiş, emin olun hiçbir şey bilmiyorum.”

“Bir fikriniz de mi yok?”

“Fikir mi?” Margot alaycı bir havada güldü. “Fikirden çok ne olabilir ki! Oradaki onca insanın arasından herhangi biri olabilir. O siyah saçlı robot tavırlı sekreter kız, şık giyimli Hailey Preston, hizmetçiler, uşaklar, masör, berber, stüdyodan biri; *bu kişilerden biri gerçekte olduğunu iddia ettiği kişi olmayabilir*.”

Dermot bilinçsizce ona doğru bir adım atınca başını hızla salladı.

Dermot’un yüzüne dikkatle baktı. “Hiç heyecanlanmayın müfettiş, rahatlayın. Yalnızca şaka yapmak istedim. *Birinin* Marina’nın kanına susadığı kesin, ama bunun kim olabileceği hakkında en ufak bir fikrim bile yok. Gerçekten hiçbir fikrim yok.”

On Altıncı Bölüm

I

Aubrey Close 16 numaradaki evinde genç Bayan Baker kocasıyla konuşuyordu. İri yapılı, yakışıklı kumral bir adam olan Jim Baker da masanın başında oturmuş, bir maketin parçalarını birleştirmeye çalışıyordu.

“Komşular,” diyen Cherry siyah dalgalı saçlarını geriye doğru savurarak düşmanca bir havada yineledi. “Komşular!”

Dikkatle kızartma tavağını ocağın üzerinden aldı, sonra özenli bir şekilde tavanın içindekileri iki tabağa boşalttı. Tabaklardan daha dolu olanı masanın başında bütün dikkatini elindeki makete vermiş olan kocasının önüne koydu ve, “Karışık ızgara,” dedi.

Jim başını kaldırıp baktı ve iştahla havayı kokladı.

“Karışık ızgara mı? Ne o, bugün doğum günüm filan mı?”

Cherry, “İyi beslenmen gerekiyor,” dedi.

İnce kırmızı-beyaz çizgili fırırlı önlüğüyle çok hoş görünüyordu. Jim Baker yapmakta olduğu kruvazör maketinin parçaları-

nı yana iterek yemeği için yer açtı. Sonra karısına gülümseyerek, “Bunu söyleyen kim? Doktor mu?” diye sordu.

“Hayır, Miss Marple.” Cherry masaya oturarak tabağını önüne çektikten sonra konuşmaya devam etti. “Aslına bakarsan asıl daha iyi beslenmesi gereken kendisi. Hastabakıcı olarak gelen o cadı karı, zavallıya yemek olarak karbonhidratlar dışında bir şey vermiyor. Tek bildiği bu. Nefis bir muhallebi, güzel kek, enfes puding, leziz bir peynirli makarna. Her gün püre, çorba. Bütün gün boyunca övünüp duruyor. Zavallı kadıncağızın başını şişiriyor.”

“Belki de Miss Marple’in özel bir hasta diyetine ihtiyacı vardır.”

“Miss Marple hasta değil ki. En az senin benim kadar sağlıklı. Yalnızca yaşlı, hepsi o. Sürekli her şeye karışıyor.”

“Kim, Miss Marple mı?”

“Hayır, Knight denilen o kadın. Bana işimi nasıl yapacağımı söylüyor. Aklınca doğru yemek pişirmeyi öğretiyor. Aptal, ben yemek pişirmeyi ondan çok daha iyi biliyorum.”

Jim beğeniyle, “Yemek konusunda üzerine yok Cherry,” dedi. “Bu arada Miss Marple niçin seni beni iyi beslemen konusunda uyardı ki? Geçenlerde banyosundaki rafı tamire gittiğimde beni zayıf mı görmüş?”

Cherry güldü. “Miss Marple’in ne dediğini sana söyleyeyim mi? ‘Yakışıklı bir kocan var Cherry. Hem de çok yakışıklı. Şu pembe romanlarda bahsedilen yakışıklılara benziyor,’ dedi.”

“Umut ederim, onunla aynı fikirde olduğunu söylemişsindir.”

“Fena olmadığını söyledim.”

“Fena değil mi? İnsan kocasından böyle mi bahseder?”

“Sonra Miss Marple aynen şöyle dedi: ‘Kocana çok iyi bak yavrum. Onu iyi *besle*. Erkeklerin iyi gıda almaları, bol et yemeleri gerekir.’”

“Duy işte duy!”

“Sonra, ‘Kocana iyi bak kızım, daima taze şeyler pişir. O yeni çıkan, hemen fırına verilen hazır yemekleri evine sokma,’ dedi. Sanki sık sık alırmışım gibi.”

“Sen zorunlu olmadıkça hazır yemek almazsın ki, ama benim için zaman zaman alabilirsin. Gerçi lezzetleri de aynı değil ama...”

“Şu önündeki gemi maketleriyle uğraşmaktan zaman bulup pişirdiğim yemeğin lezzetini anladığın sürece hazır bir şey almayacağım. Sakın bu maketi yeğenin Michael’ın doğum günü için aldığını söyleme. Hoş vakit geçirmek için aldığını biliyorum.”

Jim özür dilercesine, “Galiba haklısın,” dedi. “Zaten henüz yaşı da bunlara uygun değil.”

“Anlaşılan bütün akşam bununla uğraşacaksın. Bu arada biraz müzik dinlemeye ne dersin? Geçen gün konuştuğumuz yeni plağı aldın mı?”

“Evet aldım. Çaykovski 1812, değil mi?”

Cherry yüzünü buruşturdu.

“Bu savaş sahnelerinde müziğin iyice yükseldiği parça değil mi? Bizim Bayan Hartwell’in hiç hoşuna gitmeyeceği kesin. Komşular! Ah şu komşular! Bıktım onlardan! Sürekli homurdanıp, yakınıyorlar. Hangisinin daha kötü olduğunu kestiremiyorum. Hartwell’ler mi yoksa Barnaby’ler mi? Hartwell’ler saat ona yirmi varken bile duvarlara vurmaya başlıyorlar. Bu kadarı da biraz fazla. BBC bile daha geç vakte kadar yayın yapıyor. Neden sanki istediğimiz müziği dinlememize fırsat vermiyorlar? Sürekli sesi kısmamızı söylüyorlar?”

Jim uzman havasında, “Bu tür müzik kısık dinlenmez ki!” dedi. “Belirli bir ses düzeyine ulaşmadıkça tonu tam alamazsın. Müzik çevreleri de bunu onaylıyor. Ayrıca onların kedileri de bize yeterince zarar veriyor. Durmadan bizim bahçeye girip benim düzenlediğim çiçek tarhlarını kazıyorlar.”

“Biliyor musun Jim, buradan bıktım.”

“Huddersfield’deki komşularından da pek mutlu değildin.”

“Aynı şey değil. İki çift laf edecek birini bulabiliyordum. Burası öyle değil ki. Orada herkes bağımsızdı, özgürdü. Bir sorunun olduğunda, başın derde girdiğinde biri sana yardım eli uzatırdı ve sen de onlara uzatırdın, ama kimse birbirinin işine burnunu sokmazdı. Bu gibi yeni yerleşim merkezlerinde her nedense insanlar komşularına yan gözle ters ters bakıyorlar. Belki de şehirleşmeden kaynaklanan bir şey bu. İnsanların birbirini çekiştirmesi, birbirlerine tepeden bakması, sözde öyküler anlatması, dedikodu yapmaları, yöneticiye şikâyetle bulunmaları beni deli ediyor. Gerçek şehirlerde insanlar bunları yapamayacak kadar meşguldürler.”

“Buraya da alışırsın tatlım.”

Cherry bir kaç saniye düşündükten sonra, “Sen buradan hoşlanıyor musun? ” diye sordu.

“İşim fena değil. Apartman da yeni. Yalnız biraz daha büyük olsa daha iyi olacaktı, böylece kendime ait bir odam olabilirdi.”

“Başlangıçta ben de buradan hoşlanmıştım ama şimdi artık bundan pek emin değilim. Ev güzel, mavi rengi ve yeni banyoları seviyorum. Ama buradaki insanları ve buranın atmosferini sevmiyorum. Sana Lily Price’ın nişanlısı Harry’den ayrıldığını söylemiş miydin? Hani geçenlerde o satın almak istedikleri yeni eve bakmaya

gitmişlerdi ya, işte orada tartışmışlar. Lily'nin başı dönmüş, az daha balkondan aşağıya düşüyormuş. Harry'nin onu kurtarmak için kılını bile kırırdatmadığını söylüyor. Öylece kazık gibi durup seyretmiş. İlginç değil mi?"

"Ayrıldıkları iyi olmuş. Harry ona göre bir adam değildi, gördüğüm kadarıyla serserinin tekiydi."

"Bence de Lily doğru hareket etti, bir adamdan hamile kaldı diye bir kadının onunla evlenmek zorunda kalması hiç doğru değil. Zaten Harry onunla evlenmeyi hiç istemedi ki. Adam sağlam pabuç değil. Sonra biliyor musun, Miss Marple da Lily'ye onun kötü bir adam olduğunu söylemiş. Lily de onun aklından zoru olduğunu düşünüyor."

"Miss Marple mı? O Lily'yi nereden tanıyor?"

"Sana anlatmamıştım, değil mi? Lily ile Harry o evi gezdikleri gün Miss Marple da oralarda dolaşıyormuş. Hani şu Miss Marple'in düşüp de o zavallı Bayan Badcock'un onu evine aldığı gün. Ne dersin, acaba Arthur Badcock, Bayan Bain'le evlenir mi?"

Jim kaşlarını çatmış, maketin yapım talimatlarını inceliyordu.

Cherry sitemli bir sesle, "Bir de beni dinlesen," dedi.

"Ne demiştin?"

"Arthur Badcock ve Mary Bain."

"Arthur Badcock mu? Cherry, bunu da nereden çıkarıyorsun? Adamın karısı öleli daha bir ay olmadı. Neler düşünüyorsun Tanrı aşkına? Hem Arthur Badcock'un sinirleri çok bozukmuş. Biri bir şey söylese hemen üzerine sıçırıyormuş."

"Acaba neden... Karısının ölümüne bu kadar üzüleceğini hiç tahmin etmezdim. Ya sen?"

“Masanın şu tarafını biraz temizler misin?” diyen Jim böylelikle komşuları hakkında daha fazla dedikodu yapmak istemediğini de belirtmiş oluyordu. “Böylece şu parçaları biraz daha yayabilirim.”

Cherry derin derin iç çekti. “Bana öyle geliyor ki, senin ilgini çekmek için insanın bir turbo denizaltı ya da jet uçağı modeli olması gerek. Ah sen ve şu maketlerin!”

Sonra tabakları bir tepsiye doldurarak mutfığa taşıdı. Bulaşıkları ertesi güne bırakmaya karar vererek lavabonun içine bıraktı. Omzuna bir ceket aldı ve kocasına, “Ben Gladys Dixon’a kadar gidiyorum,” diye seslenerek evden çıktı. “Onun *Vogue* kalıplarından birini ödünç almak niyetindeyim.”

“Peki canım,” diyen Jim başını yeniden önündeki makete eğdi.

Cherry bitişik komşusunun aralık duran kapısından içeriye kaçamak bir göz attıktan sonra köşeyi döndü ve arkadaşının Blenheim Close 16 numaradaki evinin önünde durdu. Kapı açıktı. Cherry kapıyı tıklattıktan sonra içeri geçip hole girdi ve, “Gladys, evde misin?” diye seslendi.

Bayan Dixon mutfağın kapısından başını uzatarak, “Sen misin Cherry,” dedi. “Gladys yukarıda. Odasında dikiş dikiyor.”

“Teşekkürler, ben yukarı çıkarım.”

Cherry yukarı katta kırmızı yanaklı, yusuvarlak yüzü, tom-bul bir kız olan Gladys’in dikiş dikmekte olduğu yatak odasına çıktı. Gladys yere diz çökmüş, ağzında toplu iğneler, hazırladığı elbise kalıbını yere serdiği kumaşın üzerine yerleştirmeye çalışıyordu. “Merhaba Cherry. Baksana, dün Much Benham’da Harpers’ın indirimli satışlarında güzel bir kumaş buldum. Üstelik çok da ucuza aldım. Daha önce de diktiğim o fırfırlı modelin aynısını yapacağım. Hani senin o çok beğendiğin model.”

“Çok şık olacağı belli.”

Gladys ayağa kalktı. Soluk almakta zorlanır gibiydi. “Midem kasılıyor.”

“Yemekten hemen sonra bu kadar eğilmesen iyi ederdin. Dikiş için biraz bekleseydin.”

Gladys, “Sanırım biraz zayıflamam gerekiyor,” diyerek yatağın kenarına oturdu.

Yeni filmlere ilişkin bilgilere meraklı olan Cherry, “Stüdyoda yeni bir şey var mı?” diye sordu. Gladys film stüdyosunun kantininde çalışıyordu.

“Önemli bir şey yok. Tabii bir sürü söylenti dışında. Bu arada Marina Gregg o olaydan sonra dün ilk kez stüdyoya geldi ve etrafı birbirine kattı, olay çıkardı.”

“Neden ki?”

“Kahvesinin tadını beğenmemiş. Bilirsin, kuşluk vakti kahve içerler. Fincanındaki kahveden bir yudum aldı ve tadında bir tuhafılık olduğunu söyledi. Saçmalıktan başka bir şey değildi tabii. Bir şey olması olanaksızdı. Kantinden sürahi içinde geliyor, doğrudan onlara servis ediliyor. Tabii onun kahvesini her zaman özel bir porselen fincana koyuyorum –bir hayli gösterişli bir fincan, diğerlerininkinden tamamen farklı– ama sonuçta kahve aynı kahve. Doğal olarak bir şey olması olanaksız, öyle değil mi?”

Cherry, “Herhalde sinirleri bozuk, kuruntu yapmış olmalı,” dedi. “Peki, sonra ne oldu?”

“Hiç. Bay Rudd herkesi sakinleştirdi. Adam bu konularda inanılmayacak kadar soğukkanlı. Sonra karısının fincanını aldı, içindeki kahveyi lavaboya boşalttı.”

Cherry ağır ağır, “Bence bu yanlış, aptallık etmiş,” diye mırıldandı.

“Neden, ne demek istiyorsun?”

“Tabii ki öyle, eğer kahvenin içinde gerçekten bir şey varsa, bu durumda artık bunu öğrenmek olanaksız.”

Gladys merakla, “Cherry, acaba gerçekten içinde bir şey var mıydı?” diye sordu.

“Şey...” Cherry omuzlarını silktilti. “Biliyorsun, o davet günü de içki kadehinin içine zehir koydular. Kahveye neden koymasınlar ki? Birinci denemede başarısız oldular, belki de tekrar tekrar deneyecekler.”

Gladys sapsarı oldu.

“Bu iş hiç hoşuma gitmiyor Cherry,” diye mırıldandı. “Herhalde aklını ona takmış, acımasız bir düşmanı var. Biliyor musun, sürekli tehdit mektupları alıyormuş, sonra geçen günkü o büst olayı da var.”

“Ne büstü?”

“Mermer bir büst. Stüdyoda. Odanın köşesinde mermerden yapılmış bir büst duruyordu, çekilen sahnenin dekoru Avusturya Sarayı’nın bir köşesiydi. Büst Avusturya prenslerinden birine aitmiş. Komik bir ad, Shotbrown mu ne? Her tarafta tablolar, porselenler ve mermer büstler vardı. Sözümlü ettiğim bu büst köşede yüksek bir köşe sehpasının üzerinde duruyordu, sanırım yeterince geriye itilmemişti. Her neyse, yoldan geçen büyük bir kamyonun yarattığı sarsıntıyla düştü, hem de tam Marina’nın kontla birlikteki sahnesinde oturması gereken büyük koltuğun üzerine. Büst paramparça oldu! Neyse ki o sırada çekim yapmıyorlardı, Marina da yoktu. Bay Rudd hiçbir şey söylemedi, Marina’ya da durumdan bahsetmedi

yalnızca koltuğu değiştirdi. Sonra Marina dün geldiğinde koltuğun neden değiştirildiğini sordu. Ona eski koltuğun çekilen dönem için uygun olmadığı, bu koltukta kameranın çekim açısının daha iyi olduğu filan söylendi. Gerçi Bay Rudd bu olayı karısına duyurmada ama kendisi ne kadar sinirlendi bunu bilemezsin.”

İki kız birbirlerine baktılar.

Cherry, “Bir bakıma çok heyecanlı,” dedi ve hemen ardından ekledi. “Ama, bir bakıma da değil...”

Gladys, “Galiba kantindeki işimi bırakacağım,” dedi.

“Neden? Seni zehirlemek veya başına mermer bir heykel düşürmek isteyen yok ki.”

“Hayır, ama her zaman ölen, öldürölmek istenen kimse olmuyor ki. Heather Badcock’u unutma.”

“Haklısın, bu doğru.”

Gladys bir kaç saniye sustuktan sonra, “Cherry, biliyor musun, bu konuyu çok düşündüm,” dedi. “O cinayetin işlendiğı davette ben de malikâne de görevliydim. Servise yardım ediyordum. O sırada onların hemen yakınındaydım.”

“Heather öldüğü sırada mı?”

“Hayır, içkisi döküldüğü sırada. Elbisesi berbat olmuş, içkinin tamamı üzerine dökölmüştü. Elbise çok güzeldi, saks mavisi taftadan. Bu davet için özel olarak yaptırmıştı. Aslında çok tuhaf!”

“Tuhaf olan ne?”

“O zaman bunu önemsememiştim, ama şimdi düşündükçe daha çok tuhafıma gidiyor.”

Cherry ona merakla baktı. “Tuhaf” sözcüğünü espri olarak değil gerçek anlamında anlamıştı.

“Tanrı aşkına, bilmece sorar gibi konuşma, neyin tuhafına git-tiğini açıkça söyle.”

“Eminim içkiyi elbisesine özellikle döktü.”

“Yani kokteyli elbisesine bilerek mi döktü?”

“Evet. Bence bu çok tuhaf, sence de öyle değil mi?”

“Hem de yepyeni elbisesinin üzerine? İnanmam.”

Gladys, “Acaba Arthur Badcock karısının elbiselerini ne yapacak?” diye mırıldandı. “O elbise pekâlâ temizlenebilir. İçki lekesi çıkmasa bile eteği o kadar boldu ki lekeli kısmı kesilip çıkarılabilir. Ne dersin, acaba Arthur Badcock’a o elbiseyi satın almak istediğimi söylesem bozulur mu? Elbisede değişiklik yapmak bire gerekmez, kumaş öyle güzel ki.”

Cherry, “Sen...” dedi ve duraksadı. Sonra çekinerek ekledi. “Önemsemez misin?”

“Neyi?”

“Şey, yani ne bileyim. Zavallı bir kadının ölürken giydiği elbi-seyi... yani bu şekilde öldüğü...”

Gladys bir an için gözlerini arkadaşına dikti ve düşündü.

“Bak, bunu hiç bu açıdan düşünmemiştim.” Bir iki dakika daha düşündü. Sonra yüzünde mutlu bir gülümseme belirdi. “Ne olacak ki, bence hiç önemi yok. Hem ilk defa elden düşme elbise alıyor de-ğilim ki. Zaten kullanılmış olarak alınan elbiselerin çoğunun sahibi ölmüştür, öyle değil mi?”

“Evet, ama bu aynı şey değil.”

“Aşırı duygusal davranıyorsun. Çok güzel bir elbise, muhteşem bir mavi, ayrıca çok da pahalı bir kumaştan.” Biraz düşündükten sonra kendi kendine konuşurcasına ekledi. “Neyse, bu tuhaf olayı yarın işe giderken bir de Bay Giuseppe’yle konuşacağım.”

“Bay Giuseppe dediğin o İtalyan uşak mı?”

“Evet. Adam çok yakışıklı. Gözleri pırıl pırıl, ama çok sinirli. Malikâneye çalışmaya gittiğimiz zaman biz kızları durmadan azarlıyor.” Cilveli cilveli kıkırdadı. “Ama biz hiç aldırıyoruz... İstediğinde o kadar nazik olabiliyor ki... Neyse, yarın ona uğrar, gördüğümü anlatır ve ne yapmam gerektiğini sorarım.”

“Bence söylenecek bir şey yok,”

“Çok tuhaftı!” Gladys ısrarla aynı sözcüğü vurguluyordu.

Cherry, “*Bence* sen oraya gitmek, Bay Giuseppe’yle konuşmak için bahane yaratıyorsun,” dedi. “Kızım, dikkatli ol. İtalyanları bilirsin. Neşelidirler, sıcakkanlıdırlar, tutkuludurlar ama onlara güvenilmez. Duygusal yakınlık kurmaya gelmez. Hayal kırıklına uğrarsın.”

Gladys romantik bir havada iç çekti.

Cherry arkadaşının geniş ve sivilceli yüzüne, tombul vücuduna baktı ve daha fazla uyarmasına gerek olmadığını düşündü. Gladys’in Bay Giuseppe’nin dişine göre olmadığı kesindi.

II

Doktor Haydock, Miss Marple’in kucağındaki sökülmüş yün yığınınına baktı ve, “Ooo... demek ördüklerinizi söküyorsunuz?” dedi.

“Öremediğim zaman sökmeyi bana siz önermiştiniz doktor.”

“Anlaşılan bu önerimi ciddiye almışsınız?”

“Örgünün en başında örnekte bir hata yapmışım. Sökmekten başka çare bulamadım. Çok ayrıntılı, zor bir örnek seçmişim.”

“Sizin için zor diye bir şey olabileceğini düşünemiyorum. Siz her şeyi başarabilirsiniz.”

“Artık gözlerim iyi görmüyor, düz örgüyle yetinmem daha doğru olacak.”

“Bu da sizin için çok sıkıcı, değil mi? Neyse, önerimi dinlediğiniz için koltuklarım kabardı.”

“Doktor, ben sizin önerilerinizi her zaman dikkate almışımdır.”

“İşinize geldiği zaman evet.”

“Doktor, bana doğruyu söyler misiniz, bana bu öneriyi yaptığınızda düşündüğünüz gerçekten de örgü müydü?”

Bir an göz göze geldiler ve muzipçe gülüştiler.

“Cinayetin çözümünde ne noktadasınız anlatsanıza.”

Miss Marple iç çekerek başını salladı.

“Sanırım artık bu konudaki yeteneklerim de köreldi, eskisi gibi değil.”

“Saçma! Boş sözler bunlar. Sakın bana bu konuda *bazı* varsayımlarınız olmadığını söylemeyin.”

“Tabii ki bazı sonuçlara vardım. Hem de oldukça belirgin sonuçlara.”

Doktor Haydock merakla, “Ne gibi?” diye sordu.

“Eğer o içki kadehine zehir o gün konulduysa, ki bunun nasıl yapılabileceğini anlayamıyorum...”

Doktor, “Belki de katil yanında, içinde zehir bulunan bir damlalık bulunduruyordu,” dedi.

Miss Marple başını bunu onayladığını belirtir şekilde salladı.

“Çok iyi düşündünüz. Çok profesyonelsiniz. Ama öyle olsa bile katilin zehri bardağa koyduğunu hiç kimsenin görememesi bana çok tuhaf geliyor. Sizce de öyle değil mi?”

“Cinayet işlenir, ama önemli olan görülmeden işlenmesidir, öyle değil mi?”

“Neyi kastettiğimi çok iyi anladınız.”

“Sonuçta katilin bu riski göze alması gerekiyordu. Herhalde şanslı bir günündeydi.”

“Evet, kesinlikle öyle. Bunu tartışmam bile. Ama araştırmalarım ve çeşitli kişilerden öğrendiklerim sonucunda o gün orada, olay yerinde en az on dokuz yirmi kişi olduğunu öğrendim. Bu kadar insan içinden hiç olmazsa *biri* bir şey görmüş olmalıydı.”

Haydock başını salladı. “Evet, doğru, öyle olmalıydı ama anlaşılan kimse bir şey görmemiş.”

Miss Marple düşünceliydi. “Ben bundan pek emin değilim,” dedi.

“Ne demek istediğinizi anlayamadım, aklınızda ne var?”

“Bence üç farklı olasılık söz konusu olabilir. En az bir kişinin bir şeyler görmüş olması gerektiğini düşünüyorum. Yirmi kişide bir kişi. Böyle düşünmekte sanırım haklıyım.”

“Bence varsayımlarda bulunuyor ve bu olayı zor olasılık hesaplarıyla çözümlemeye çalışıyorsunuz. Bu aynen altı kişinin beyaz, altı kişinin siyah şapkası varsa, şapkalar karışırsa kaç farklı olasılık ortaya çıkar ve hangi oranlarda gibi matematiksel çözüm isteyen problemlerle kafanızı yormak gibi bir şey. Eğer olayları böyle çözmeye kalkar ve kendinizi yorarsanız, sonuçta çıkmaza saplanacağınızı ve hastalanacağınızı şimdiden söyleyebilirim. Emin olun, bu doğru!”

Miss Marple, “Öyle bir düşüncem yok,” dedi. “Yalnızca bu olayın nasıl olmuş olabileceğini tahmin...”

Doktor Haydock düşünceliydi.

“Evet,” dedi. “Bu konuda ne kadar iyi olduğunuzu biliyorum. Her zaman öyleydiniz.”

“Bu yirmi kişiden en az birinin dikkatli biri olması gerektiğini ve olaya ilişkin bir şeyler görmüş olacağını kabul ediyorsunuz, değil mi?”

Doktor, “Diyelim ki öyle,” dedi. “Şimdi şu üç olasılığı anlatın.”

“Korkarım size bunları ancak kabataslak açıklayabileceğim,” diyen Miss Marple düşüncelerini açıklamaya başladı. “Henüz kafamda tam olarak şekillendiremedim. Başmüfettiş Craddock ve büyük olasılıkla ondan önce de Frank Cornish, hiç kuşkusuz oradaki herkesi sorgulamış ve doğal olarak olaya ilişkin bir şey görüp görmediklerini ve eğer bu gibi bir şey varsa hemen söylemelerini istemiştir. Böyle birinin olması gerektiğini varsaydığımıza göre bu kişinin bunu söylemiş olması gerekirdi.”

“Olasılıklardan biri bu mu?”

“Tabii ki hayır. Çünkü böyle bir şey olmadı, kimse bir şey söylemedi. Bu durumda üzerinde durmamız gereken, eğer gerçekten böyle biri varsa, biri bir şey *gördüyse*, bunu neden söylemedi?”

“Sizi dinliyorum.”

“Birinci olasılık.” Miss Marple’in yanakları heyecandan pespembe olmuştu. “Bu şeyi gören kişi gördüğü her neyse anlamlandıramadı. Bu da tabii bizi bu kişinin pek de zeki bir insan olmadığı sonucuna götürüyor. Yani gözlerinin gördüğünü beyniyle algılayamayan biri. Beynini kullanmayan biri. Bu gibi kişilere, ‘Marina’nın kadehine bir şey koyan birini gördün mü?’ diye sorulursa, ‘Yoo, hayır,’ yanıtını alırsınız. Ama, ‘Marina’nın kadehinin üzerinde elini dolaştıran birini gördün mü?’ diye soracak olsanız hemen, ‘Tabii, gördüm,’ der.”

Haydock gülerek, “Peki, kabul,” dedi. “Aramızda moronların olduğu inkâr edilemez. Kabul edelim ki o gün oradaki konuklardan biri bu kadar aptaldı ve gördüğünü anlamlandıramadı. Gelelim ikinci olasılığa.”

“İkinci olasılığın gerçekleşmiş olma olasılığı çok daha zayıf ama bence olanaksız değil. Katil belki de bardağa bir şey koyması doğal karşılanabilecek biriydi.”

“Bir dakika. Şunu biraz daha açar mısınız?”

“Biliyorsunuz, günümüzde insanların yediklerine, içtiklerine bir şeyler katmaları doğal karşılanabiliyor. Benim gençlik zamanımda yemekte ilaç almak görgü kurallarına aykırı bir davranış sayılır, ayıplanırdı. Aynı şekilde yemek masasında burun silmek de çok ayıptı. Ve yapılmazdı da. Eğer bir hap almanız ya da şurup içmeniz gerekiyorsa bunu başka bir odaya geçer hallederdiniz. Ama şimdi öyle değil. Yeğenim Raymond’un yanında kalırken konuklarının yanlarında bir değil, birkaç şişe ilaç getirip yemek sırasında, öncesinde ya da sonrasında aldıklarına tanık oldum. Çantalarında sürekli aspirin, mide ilacı var ve bunları devamlı olarak alıyorlar; çayla ya da yemek sonrası kahveleriyle. Nereye varmak istediğimi anlıyor musunuz?”

“Evet, sizi çok iyi anlıyorum, bu söyledikleriniz çok ilginç. Yani sizce biri...” Sustu. “Bunu sizden dinlemek daha uygun olacak.”

“Demek istediğim, eğer o gün davette herhangi biri kadehini – tabii bunun için cesaret gerekir– kayıtsızca eline aldıysa, bu kadehin onun kendi kadehi olduğu düşünülmüş, dolayısıyla bu kişi, kadın ya da erkek, açıkça saklamadan içine koymak istediğini koyabilmiştir. Bu durumda bu davranış etrafındakilere hiç de anormal görünmemiştir. Hatta üzerinde düşünmeye bile değer bulmamışlardır.”

“Yine de kadın ya da erkek, katil her kimse, bundan emin olamazdı, değil mi?”

“Doğru.” Miss Marple doktora hak verdi. “Bu bir kumar, riskli bir iş ama olanaksız değil. Ayrıca üçüncü bir olasılık daha var.”

Doktor, “Birinci olasılık bir moron, ikinci olasılık bir kumarbaz,” dedi ve ekledi. “Ya üçüncüsü?”

“Üçüncü olasılık şu: Biri olup bitenleri gördü ve bilinçli olarak susmayı yeğledi.”

Doktor Haydock kaşlarını çatı.

“İyi ama neden sussun? Yoksa şantaj olasılığını mı düşünüyorsunuz? Öyleyse...”

Miss Marple, “Evet, öyleyse,” diyerek doktorun sözünü kesti. “Bu çok tehlikeli olabilir.”

Doktor kucağında sökülmüş yün yığınıyla oturmakta olan ihtiyar kadına baktı.

“Evet, haklısınız, siz de bu en son olasılığın diğerlerinden daha güçlü olduğu kanısındasınız, değil mi?” diye sordu.

Miss Marple boynunu büktü. “Hayır. Bunu bilemem, henüz bu konuda kesin bir şey söyleyebileceğim bir dayanak noktası bulamadım. Tabii, yakında biri daha öldürülürse o zaman iş değişir.”

“Yakında yeni bir cinayet daha mı işleneceğini düşünüyorsunuz?”

“Umarım olmaz. Öyle umuyorum ve dua ediyorum ki olmasın. Ama bu öyle sık olan bir durum ki Doktor Haydock. Üzücü ve korkutucu! Ama maalesef gerçek.”

On Yedinci Bölüm

Ella telefonu kapadı. Telefon kulübesinden çıkarken kendi kendine gülümsüyordu.

“Ah sevgili Başmüfettiş Craddock ah!” diye mırıldandı. “Senin işinde senden en az iki kat daha iyiyim. Çekirge bir sıçrar, iki sıçrar, sonunda...”

Biraz önce telefonun öbür ucundaki kişinin, söyledikleri karşısındaki tepkisini ve yüzünün aldığı şekli gözünde canlandırmaya çalışarak mutlulukla gülümsedi. Kısık bir sesle fısıldadığı tehditkâr, “*Seni gördüm...*” sözcüklerinin yaptığı etkiyi.

Dudaklarının uçlarında zalim kıvrımlar belirdi, kendi kendine güldü. Hiç kuşkusuz o anda bir psikoloji öğrencisi onu görse ilgiyle izlerdi.

Kendisini hiç şu son birkaç günde olduğu kadar güçlü hissetmemişti. Ne var ki eline geçirdiği bu gücün sarhoşluğunu yaşadığının bile farkında değildi.

Eski bahçıvan kulübesinin önünden geçti. Bayan Bantry her zaman olduğu gibi yine bahçesiyle meşguldü.

Ella, yine o Tanrı'nın belası kadın, diye düşündü. Bahçe yolu boyunca yürürken Bayan Bantry'nin gözleriyle onu izlediğini hissediyordu.

Aklına bir atasözü geldi.

Su testisi su yolunda kırılır...

“Saçma,” diye mırıldandı. Bu da nereden gelmişti aklına. Telefonda o tehlikeli sözcükleri fısıldayanın o olduğunu kim bilebilirdi? Kimse ama hiç kimse ondan kuşkulamazdı.

Hapşırıldı.

“Şu saman nezlesinin de canı cehennem!” diye mırıldandı.

Bürosuna girdiğinde Bay Rudd pencerenin önünde ayakta duruyordu.

Ella'ya doğru döndü. “Neredeydin? Seni her tarafta arattım.”

Ella, “Bahçıvanla konuşmam gerekiyordu,” dedi. “Her tarafı...” Jason Rudd'un yüzündeki ifadeyi görünce sözlerini yarıda kesti.

“Ne var? Ne oldu?” diye sordu heyecanla.

Bay Rudd'un gözleri her zamankinden daha derine göçmüş, yüzündeki o komik ifade tamamen kaybolmuştu; çok gergin olduğu anlaşılıyordu. Ella daha önce de onun gergin olduğu zamanları görmüştü ama bu hiçbirine benzemiyordu.

Yeniden, “Ne oldu?” diye sordu.

Rudd ona elinde tuttuğu kâğıt parçasını uzattı. “Kahvenin analiz sonuçları. Hani şu Marina'nın tadında bir tuhaflık olduğunu ileri sürüp içmediği kahvenin.”

“Kahveyi tahlile mi gönderdiniz? İyi ama kahveyi döktüğünüzü kendi gözlerimle görmüştüm. Nasıl olur?”

Rudd'un büyük ağzı gülümsemesiyle birlikte kocaman bir hal aldı. “El çabukluğu konusunda bir hayli iyiyimdir. Bunu bilmiyordun,

değil mi? Evet, kahvenin büyük kısmını döktüm ama fincanın dibinde biraz bırakıp tahlile gönderdim.”

Ella elindeki kâğıda baktı ve hayretle, “*Arsenik?*” diye haykırdı.

“Evet, arsenik.”

“Demek Marina, ‘Bu kahvenin tadı bir tuhaf!’ dediği zaman haklıymış.”

“Hayır, haklı değildi, çünkü arseniğin tadı yoktur. Ama sezgileri bir hayli iyi olmalı ki içinden bir ses kahveyi içmemesini söyledi.”

“Biz de onun bu hareketini histerik bir endişe sanmıştık.”

“Histerik olduğu doğru, ama onun yerinde kim olsa histerik olurdu. Hemen yanı başında bir kadın öldü. Her gün tehdit mektupları alıyor. Gün geçmiyor ki bir şey olmasın. Bugün henüz yeni bir şey olmadı değil mi?”

Ella başını salladı.

“Acaba o mektupları kim getiriyor? Ama herhalde bu çok zor bir iş olmasa gerek, pencereler açık. Birinin içeri süzülmesi işten bile değil.”

“Yani sizce her tarafı kilitleyip, pencereleri de kapalı mı tutalım? Hava o kadar sıcak ki! Ayrıca bahçede nöbetçi de var.”

“Evet, hem Marina’yı da daha fazla korkutmak doğru değil, zaten yeterince korkmuş. Tehdit mektupları neyse de, ama arsenik... Ella, arsenik farklı...”

Ella, “Bu evde kimse onun yemeğine bir şey karıştırmaz,” dedi.

“Sence gerçekten öyle mi Ella?”

“Böyle bir şey yapan olsa bile görülür. Yabancı hiç kimse...”

“Para için insanlar her şeyi yapar Ella.”

“Evet, ama cinayet farklı.”

“Onu bile yapan olur. Üstelik yaptıklarının cinayet olduğunun farkına varmadan da yapabilirler... Örneğin uşaklar...”

“Burada çalışanlardan eminim.”

“Örneğin Giuseppe. Konu para olunca Giuseppe’ye güvenebileceğimiz konusunda ciddi kuşkularım var... Evet, uzun zamandır yanımızda, ama...”

“Kendini böyle harap etmemelisin Jason. Resmen kendine işkence ediyorsun.”

Rudd kendini yığılırcasına oradaki bir koltuğa bıraktı. Öne doğru eğildi, uzun kolları dizlerinin arasından sarkıyordu.

Ağır ağır, yumuşak bir sesle, “Ne yapmalıyız?” diye mırıldandı. “Tanrım, ne yapmalıyız?”

Ella konuşmuyor, oturmuş onu seyrediyordu.

Jason, “Burada mutluydu,” dedi. Ella’dan çok kendi kendiyile konuşur gibiydi. Gözlerini dizlerinin arasından ayaklarının dibindeki halıya dikmişti. Başını kaldıracak olsa Ella’nın yüzünde göreceği ifade onu belki de çok şaşırtacaktı.

“Burada çok mutluydu,” diye yineledi. “Buraya mutlu olacağını umut ederek gelmişti ve mutluydu da. O gün de mutlu olduğunu söylemişti. O gün, o bayan... adı neydi?”

“Bantry.”

“Evet, Bayan Bantry çaya geldiği gün ona huzuru burada bulduğunu söylemişti. Sonunda yerleşip, güven içinde mutlu olarak yaşayabileceği bir yer bulduğunu düşünüyordu. Tanrım, yüce Tanrım, ne güvenli yermiş ama...”

“Sonsuza dek mutlu?” Ella’nın sesinde belli belirsiz bir aşağılama vardı. “Böyle söylenince insana bir peri masalıymış gibi geliyor...”

“Hiç değilse Marina buna kendini inandırmıştı.”

“Ama sen inanmıyordun değil mi Rudd? Hiçbir zaman da bunun gerçek olacağına inanmadın.”

Jason Rudd gülümsedi. “Haklısın, sonuna kadar böyle süreceğine inanmıyordum. Ama hiç olmazsa mutlu ve huzurlu bir iki yıl geçirebileceğimizi düşünmeye başlamıştım. Burada bambaşka bir kadın olabilir, yeniden kendine güveni gelebilirdi. Marina mutlu olmayı bilir, bunu sen de biliyorsun. Ve o mutlu olduğu zaman küçük bir çocuk gibidir. Küçücük bir çocuk! Ama şimdi... böyle mi olmalıydı, bütün bunlar onu mu bulmalıydı?”

Ella odanın içinde huzursuzluk içinde bir aşağı, bir yukarı gidip geliyordu.

“Böyle şeyler herkesin başına gelebilir. Yaşam ne yazık ki bu. Katlanmayı bilmek gerek. Bazıları güçlüdür, dayanır, bazıları dayanamaz. Marina bu ikinci grupta.”

Ella üst üste bir kaç kez aksırdı.

Jason Rudd, “Yine mi saman nezlesi?” diye sordu.

“Evet. Bu arada Giuseppe Londra’ya gitti?”

Jason Rudd şaşırmıştı.

“Londra’ya mı? Neden?”

“Sanırım ailesiyle ilgili bir şey. Soho’da akrabaları varmış, onlardan biri çok hastaymış. Marina’ya anlattı, Marina iyi olduğunu, ona ihtiyacı olmadığını söyledi. Ben de bugün için izin verdim. Bu gece dönecek. Sence de bir sakıncası yok değil mi?”

Jason Rudd, “Hayır,” dedi. “Sakıncası yok.”

Ayağa kalktı ve odayı bir aşağı bir yukarı adımlamaya başladı.

“Onu buradan götürebilsem...” diye mırıldandı. “Şimdi... He-men...”

“Filmi yarıda mı bırakacaksın? İyi düşün!”

Jason Rudd’un sesi iyice yükseldi. “Marina’dan başka hiçbir şeyi düşünemiyorum. Anlamıyor musun? Marina tehlikede! Tek düşünebildiğim bu.”

Ella yanıt vermek için ağzını açtıysa da bir şey söylemeden kapadı.

Bir kere daha aksırıp burnunu çektikten sonra, “Bari gidip damlamı alayım,” dedi ve ayağa kalktı.

Odadan çıkıp kendi yatak odasına gitti. Kulaklarında hep aynı sözcük çınılıyordu.

Marina... Marina... Marina... Marina...

İçindeki öfke kabardı. Banyoya gidip ilacını aldı, burun deliklerine damlattı ve hapşırdı.

Anında tehlikenin farkına vardı, ama ne yazık ki çok geçti... Beyni her zaman kullandığı ilaçtaki yabancı, keskin bademi andırır kokuyu algılamıştı, ama iş işten geçmişti, parmakları kasılmaya başlamıştı bile...

On Sekizinci Bölüm

I

Frank Cornish ahizeyi yerine koydu.

“Bayan Brewster bugün Londra’da değilmiş,” dedi.

Craddock, “Yani şu anda Londra dışında mı?” diye sordu.

“Siz onun...”

“Henüz bildiğim bir şey yok, ama ne olacağı bilinmez! Peki, ya Ardwyck Fenn?”

“O da yerinde yok. Gelir gelmez sizi araması için not bıraktım. Ünlülerin fotoğrafçısı Margot Bence de taşradaki bir iş nedeniyle Londra dışındaymış. Gey ortağı nerede olduğunu bilmiyor-muş ya da bana öyle söyledi. Uşak da hasta akrabasını ziyaret için Londra’ya gitmiş.”

Craddock düşünceliydi. “Acaba uşak doğruyu mu söyledi?” diye mırıldandı. “Bu ölmek üzere olan akraba öyküleri beni hep kuşkulandırmıştır. Neden acaba bugün böyle aniden Londra’ya gitmek için acele etmiş ki?”

“İlaca siyanürü malikânenen ayrılmadan önce koymuş olabilir.”

“Herkes koymuş olabilir.”

“Yine kanımca koşullar onu işaret ediyor. Dışarıdan birinin olması pek mümkün değil.”

“Neden olmasın, pekâlâ mümkün. Yalnızca iyi bir planlama gerekli, hepsi bu. Arabayla malikâneye gidip, arabayı yan girişlerden birine bırakırsın, herkes yemek odasında toplanıncaya kadar beklersin, sonra da pencerelerden birinden içeri girip üst kata çıkarsın. Şimşirler neredeyse evle bütünleşmiş, biraz daha büyüse pencerelerden içeri girecek. Dolayısıyla kimseye görünmeden eve yaklaşmak zor değil.”

“Bence çok riskli.”

“Katilin risk almaktan çekinmediği ortada, bunu başından beri biliyoruz.”

“Malikânenin etrafında devamlı olarak bir adamımız nöbet tutuyor.”

“Biliyorum. Demek bir kişi yeterli değilmiş. Sorun yalnızca o imzasız mektuplar olduğu sürece özel bir tedbir almak için gerek görmemiştim. Marina Gregg zaten koruma altında, çok iyi korunuyordu. Onun dışında birinin tehlikede olabileceğiye doğrusu aklımın ucundan bile geçmemişti. Ben...”

Telefon çalınca Cornish ahizeyi kaldırdı.

“Dorchester’den arıyorlar. Bay Ardwyck Fenn telefonda.”

Cornish ahizeyi Craddock’a uzattı. Craddock hemen aldı. “Bay Fenn’le mi görüşüyorum. Ben Craddock.”

“Ah, evet. Beni aramışsınız. Sabahtan beri yerimde yoktum.”

“Size maalesef kötü bir haber vereceğim Bay Fenn. Bayan Ella Zielinsky bu sabah öldü. Ölüm nedeni siyanürle zehirlenme.”

“Ne diyorsunuz? İnanamıyorum. Kaza mı? Yoksa başka bir şey mi?”

“Kaza filan değil. Devamlı olarak kullandığı burun damlasının içine prusik asit⁽¹⁾ konulmuş.”

“Evet! Evet, anlıyorum...” Kısa bir sessizlik oldu. “Yalnız bu korkunç olay nedeniyle beni arama gereği duymanıza bir anlam verebilmiş değilim. Nedenini sorabilir miyim?”

“Ella Zielinsky’yi tanıyordunuz, değil mi Bay Fenn.”

“Tabii ki tanırdım. Yıllardır tanırdım. Ancak çok yakın değildik.”

“Sizi belki bize bir konuda yardımınız olur diye aradık.”

“Ne gibi bir yardım?”

“Onun ne gibi bir nedenle öldürülmüş olabileceğine ilişkin bir fikriniz var mı? Bu ülkenin yabancısı. Kendisi ve dostları hakkında çok az bilgiye sahibiz. Yaşantısı, çevresi, yaşam koşullarına dair hiçbir bilgimiz yok.”

“Sanırım bunu bana değil Jason Rudd’a sormalısınız.”

“Çok doğru. Biz de öyle yaptık. Onun bilmeyip sizin bilebileceğiniz ve işimize yarayabilecek bir şeyler olabileceği umuduyla sizi aradık.”

“Korkarım size bu konuda pek bir şey söyleyemeyeceğim. Ella Zielinsky hakkında çok yetenekli ve becerikli bir kadın ve işinde de birinci sınıf olduğu dışında hiçbir bilgim yok. Özel yaşantısına ilişkinse hiçbir şey bilmiyorum.”

“Demek bizimle paylaşacak hiçbir fikriniz yok?”

Craddock karşındaki adamdan olumsuz bir yanıt almayı bekliyordu, ama öyle olmadı. Karşı tarafta önce kısa süren bir sessizlik

(1) Hidrojen ve siyanürün bileşiminden meydana gelen çok kuvvetli bir zehir.

oldu, sonra hattın öbür ucunda Ardwyck Fenn'in kesik kesik solu-
duğu duyuldu.

"Orada mısınız başmüfettiş?"

"Evet, Bay Fenn. Dinliyorum."

"Size bir şey söylemeye karar verdim, umarım bunun size yar-
dımı olur. Anlatacaklarımı dinleyince bunu bugüne kadar kendime
saklamış olduğum için bana hak vereceksiniz. Ancak şimdi anlıyo-
rum ki bunu size söylemem belki daha doğru. Aksi akılsızlık olacak.
Durum şu: İki gün kadar önce biri telefon etti. Tanımadığım bir ses
bana fısıltıyla bir şeyler söyledi. Ve o ses bana aynen şöyle dedi: *Sizi
gördüm... Sizi bardağın içine hapları koyarken gördüm... Yaptığınızı
kimse görmedi sanıyordunuz, değil mi? Şimdilik söyleyeceklerim bu
kadar... Çok yakında ne yapmanız gerektiğini bildireceğim.*

Craddock kendini tutamayarak şaşkınlıktan ufak bir çığlık attı.

"Gerçekten şaşılacak bir durum, değil mi Bay Craddock? Emin
olun ki bu tamamen asılsız bir suçlama. Kimsenin bardağına ya da
kadehine hap koymadım. Böyle bir iddiası olan varsa çıksın ortaya
kanıtlasın. Bu kesinlikle asılsız, saçma bir suçlama. Ama bu durum
Miss Zielinsky'nin şantaj girişiminde bulunmuş olabileceğini gös-
teriyor, değil mi?"

"Telefondaki ses onun sesi miydi? Tanıdınız mı?"

"Fısıltı halinde olduğu için tanınması güçtü. Ama sesin Ella
Zielinsky'ye ait olduğunu hemen anladım."

"Nasıl anladınız?"

"Telefon eden kişi konuşmadan önce şiddetli şekilde aksırdı.
Bayan Ella Zielinsky'nin saman nezlesi olduğunu biliyordum."

"Peki, sizce amacı..."

“Bana sorarsanız Miss Zielinsky ilk girişiminde yanlış kişiyi aradı. Daha sonraki girişimlerindeyse başarılı oldu. Şantaj da çok tehlikeli bir oyundur.”

Craddock kendini toparladı.

“Bu açıklamanızdan dolayı size minnettarım Bay Fenn. Bu arada formalite gereği sizden bu sabahtan beri neler yaptığınızı ayrintılarıyla öğrenebilir miyim?”

“Elbette. Şoförüm neler yaptığımın bilgisini size dakikası dakikasına verebilir.” Craddock telefonu kapattı, Fenn’in söylediklerini Cornish’e yineledi.

Cornish kendini tutamayarak hayretle ıslık çaldı.

“Bu vaziyette ya Fenn’i kuşkulular listesinden tamamen çıkarmak gerekiyor. Ya da...”

“Ya da adam ustaca blöf yaptı. Bu olabilir. Adamın sinirleri öylesine sağlam ki gözünü bile kırpmadan blöf yapabilir. Ella Zielinsky, Fenn’den neden kuşkulandığını bir yere yazıp bıraktıysa, o zaman adamı kendi pervasızlığından dolayı yakalayıp içeri atmak muhteşem olurdu.”

“Peki, ya adam Ella Zielinsky öldüğü sırada başka bir yerde olduğunu kanıtlarsa?”

Craddock, “Biz ne sahte kanıtlar gördük,” dedi. “Fenn de paçasını kurtarmak için para ödemekten kaçınacak bir tip değil.”

II

Giuseppe, Gossington’a döndüğünde vakit gece yarısını geçmişti. St. Mary Mead’e giden son banliyöyü kaçırdığı için Much Benham’dan bir taksiye binmişti.

Keyfi yerindeydi. Malikânenin bahçe kapısı önünde taksiden inip parasını ödedi, sonra malikâneye doğru bahçe yolundan değil de şimşirler arasından kestirmeden yürümeye başladı. Evin arka kapısını kendi anahtarıyla açtı. Ev karanlıktı ve derin bir sessizlik hâkimdi. Giuseppe kapıyı kapayıp içeriden sürgüledi. Konforlu bir yatak odası ve banyodan oluşan üst kattaki lüks süitine çıkmak üzere merdiven başındayken hafif bir hava hareketi hissetti. Evin bir yerinde bir pencere açık kalmış olmalıydı. Aldırmadı, bulmaya çalışmadı, nasıl olsa odasını hep kilitli tutuyordu. Gülümseyerek üst kata çıktı, anahtarını dairesinin kilidine soktu. Anahtarı çevirip kapıyı iterek açtığı anda birdenbire sırtında yuvarlak bir demirin soğuk, sert basıncını hissetti. Bir ses, “Ellerini kaldır ve ses çıkarma!” dedi.

Giuseppe hemen ellerini kaldırdı. Hiçbir şeyi şansa bırakmazdı. Aslında şansa bırakılacak bir şey de yoktu.

Uşağın beline gömülen tabancanın tetiği çekildi, bir... iki...

Giuseppe yüzükoyun yere serildi...

III

Bianca başını yastıktan kaldırıp kulak kabarttı.

Silah sesi miydi bu... Silah sesi duyduğundan emindi... Birkaç dakika bekledi, kulak kabarttı. Sonra yanılmış olduğunu düşünerek başını yeniden yastığa koydu ve gözlerini yumdu.

On Dokuzuncu Bölüm

I

Miss Knight, “Çok korkunç!” diyerek elindeki paketleri yere bıraktı ve derin derin soludu.

Miss Marple, “Bir şey mi oldu?” diye sordu.

“Bu haberi sana asla söylemek istemezdim tatlım, inan ki istemezdim,” dedi. “Sizin için büyük bir şok olabilir.”

Miss Marple, “Sen söylemezsen de nasıl olsa söyleyecek biri çıkar,” dedi.

Miss Knight, “Bakın, işte orası doğru,” dedi. “Evet, çok doğru. Herkes bunu konuşuyormuş, öyle diyorlar. Bence çoğu kendinden de bir şeyler ekliyordur. Ben asla duyduğum şeyleri doğru olduğundan emin değilsem başkalarına aktarmam. Çok dikkatliyimdir böyle konularda.”

Miss Marple, “Çok korkunç bir şey olduğunu söylüyordun,” dedi.

Miss Knight, “Ne kadar şaşırdığımı bilemezsiniz,” dedi. “Şok geçirdim. Şu pencereden gelen havanın sizi rahatsız etmeyeceğinden emin misiniz?”

Miss Marple, “Biraz temiz hava almak istedim,” dedi.

Miss Knight cilveli bir şekilde, “Ama üşütmemek de önemli, öyle değil mi tatlım,” dedi. “Şimdi ne yapacağımızı söyleyeyim. Ben hemen gidip size nefis bir eggnog⁽¹⁾ yapacağım. Hoşumuza gider, değil mi?”

Miss Marple, “Senin hoşuna gider mi bilmiyorum,” dedi. “Eğer hoşuna giderse senin adına sevinirim.”

Miss Knight neşeyle parmağını salladı. “Haydi, ama ne kadar şakacısınız.”

Miss Marple, “Bana bir şey anlatacaktın, hâlâ söylemedin,” diye anımsattı.

Miss Knight, “Üzülmenizi istemiyorum da ondan,” dedi. “Ve-receğim haberin sinirlerinizi bozmasına da kesinlikle izin vermemelisiniz, sonuçta *bizimle* uzaktan yakından hiçbir ilgisi yok. Aslında o Amerikan gangsterlerini düşününce bunda şaşılacak bir taraf da yok.”

Miss Marple, “Biri daha mı öldürüldü, anlatmaya çalıştığın bu mu?” dedi.

“Ne kadar da zekisin tatlım. Böyle şeyler nereden aklınıza geliyor, anlayamıyorum.”

Miss Marple dalgın dalgın, “Doğrusunu söylemek gerekirse bunu bekliyordum,” dedi.

Miss Knight, “Ah, öyle mi?” diye bağırdı.

Miss Marple, “İnsan olabilecekleri hissedebiliyor,” dedi. “Ancak bunu anlamlandırması, kavrayabilmesi bazen biraz zaman alıyor. Bu kez kim öldürüldü?”

“İtalyan uşak. Dün gece vurmuşlar.”

(1) Çırpılmış yumurtayla şeker, alkol ve süttten yapılan bir içecek.

Miss Marple yine düşünceli düşünceli, “Anlıyorum,” dedi. “Evet, bu çok doğal, ama ben onun gördüğü şeyin önemini çok daha önce algılayabileceğini sanmıştım, yanılmışım...”

Miss Knight kendini tutamadı ve haykırdı.

“Sahi mi? Sanki olacakları önceden bilirmiş gibi konuşuyorsunuz. İyi de ne diye öldürsünler ki adamcağızı. Bir nedeni var mı?”

Miss Marple düşünceliydi. “Bana kalırsa birine şantaj yapmaya kalkıştı,” dedi.

“Söylediklerine göre dün Londra’ya gitmiş.”

Miss Marple, “Öyle mi?” dedi. “Bu çok ilginç ve düşündürücü.”

Miss Knight sağlıklı yiyecekler hazırlamak niyetiyle mutfığa gitti. Miss Marple oturduğu yerde sessizce, derin düşüncelere daldı. Onu daldığı düşüncelerden elektrikli süpürgenin yüksek, rahatsız edici homurtusu ve Cherry’nin son günlerin hit şarkısını söyleyen sesi uyandırdı: “*Ben Sana Dedim, Sen Bana Dedin.*”

Miss Knight mutfığın kapısından hemen başını uzattı. “Çok fazla gürültü oluyor Cherry. Herhalde sevgili Miss Marple’ı rahatsız etmek istemezsin, değil mi? Bu kadar düşüncesiz olmamalısın.”

Miss Knight mutfak kapısını kapattığı sırada Cherry ya kendi kendine ya da ortaya, “Bana Cherry diye hitap etme hakkını sana kim verdi cadalo,” diye söylendi. Sonra da daha kısık bir sesle aynı şarkıyı söylemeyi sürdürdü. Bu arada elektrik süpürgesinin homurtusu da devam ediyordu. O sırada Miss Marple seslendi. “Cherry, bir dakika buraya gelsene.”

Cherry elektrikli süpürgeyi durdurdu, oturma odasının kapısını açtı. “Umarım şarkı söylemem sizi rahatsız etmemiştir Miss Marple. İnanın sizi rahatsız etmek gibi bir amacım yoktu.”

Miss Marple, “Senin sesin elektrikli süpürgenin korkunç uğultusundan çok daha iyi,” dedi. “İnsanın kendini zamana uydurması

gerek, bunun farkındayım. Siz gençlerden eski usul süpürge faraş kullanmanızı istemenin bir yararı olmaz, öyle değil mi?”

Şaşkınlık içindeki Cherry telaşla, “Ne yani bir elimde süpürge, bir elimde faraş yerlere diz çökerek mi temizlik yapayım?” diye sordu.

‘Miss Marple güldü. “Tuhaf geldiğinin farkındayım ama senden öyle bir şey isteyen yok sevgili Cherry. Haydi, içeri gel ve kapıyı da kapa. Seni çağırdım, çünkü seninle biraz konuşmak istiyorum.”

Cherry denileni yaptı, sonra Miss Marple’ın yanına geldi. Merakı bakışlarından anlaşıyordu.

Miss Marple, “Pek fazla zamanımız yok,” dedi. “O koca... Miss Knight demek istedim, her an içeri girip o tuhaf yumurtalı içeceği getirebilir.”

Cherry cesaret vermek istercesine, “Tadı hoş olmasa da sanırım size yararlı,” dedi. “Enerji verecektir.”

Miss Marple bu sohbeti uzatmayarak doğrudan konuya girdi.

“Gossington Malikânesi’ndeki uşağın dün gece vurulduğunu duydun mu?”

“Ne İtalyan olan uşağı mı vurmuşlar?”

“Evet. İsmi de sanırım Giuseppe’ymiş.”

Cherry, “Hayır,” dedi. “*Bu* haberi duymadım. Yalnızca Bay Rudd’un sekreterinin dün bir kalp krizi geçirdiğini duydum; biri kadının öldüğünü söyledi, ama sanırım bu yalnızca bir dedikodu. Uşağın öldüğünü nereden duydunuz?”

“Miss Knight söyledi.”

Cherry üzüntüyle, “Tabii ya, bu sabah buraya gelmeden önce kimseyi görüp konuşamadığım için bu haberi duymadım,” dedi. “Haber yeni olmalı.” Sonra merakla sordu. “Adamın işini bitirmişler mi?”

Miss Marple, “Söylentilere göre öyle,” dedi. “Artık doğru mu bilemiyorum.”

“Tanrım!” diyen Cherry dalgın dalgın ekledi. “Acaba Gladys onu görmeye gitti mi, gitmedi mi?”

“Gladys mi?”

“Ah, Gladys yakın arkadaşımıdır. Benden birkaç ev ötede oturuyor. Film stüdyolarının kantininde çalışıyor.”

“Giuseppe’den sana o mu bahsetti?”

“Tuhafına giden bazı şeyler olduğunu, bu konuda ne düşündüğünü Giuseppe’ye soracağını söylemişti. Bana sorarsanız bu yalnızca bahaneydi, açıkçası Gladys adamdan hoşlanıyordu. Tabii Giuseppe de bayağı yakışıklı bir erkek, üstelik İtalyan erkeklerinin bambaşka bir havaları var, yine de dikkatli olması için onu uyarmıştım. İtalyanların nasıl insanlar olduğunu bilirsiniz.”

Miss Marple, “Giuseppe dün Londra’ya gitmiş ve anladığım kadarıyla malikâneye geceleyin dönmüş,” dedi.

“Acaba Gladys onu Londra’ya gitmeden önce görmeyi başara bildi mi?”

“Onu neden görmek istiyordu?”

Cherry, “Kendisine bir hayli tuhaf gelen bir konuda onun fikrini almak için,” dedi.

Miss Marple onu merakla süzdü. Çevredeki Gladys’lerin “tuhaf” sözcüğünü ne kadar rahat kullandıklarını, ne anlama geldiğini ve bunun aslında hiçbir önem taşımayabileceğini çok iyi biliyordu.

Cherry, “Gladys malikânede verilen ziyafette yardımcı olarak çalışanlardan biriydi,” diye açıkladı. “Hani şu Bayan Badcock’un öldüğü gün.”

“Evet?” Miss Marple her zamankinden daha da kulak kesildi, koku almış av köpeğinin bir tavşan deliğine baktığı gibi Cherry’ye bakıyordu.

“Gördüğü bir şey Gladys’e bir hayli tuhaf gelmişti, bunun için endişeliydi.”

“Peki, neden polise gidip aklını çelen o şeyi onlara anlatmadı?”

Cherry, “İlk anda bunun pek bir anlamı olabileceğini düşünmemiş de ondan. Önce Giuseppe’ye sormanın daha iyi olacağını söylüyordu.”

“Gladys’in o gün gördüğü şey neymiş?”

Cherry, “Açıkçası söylediği şeyler bana çok saçma geldi,” dedi. “Acaba beni başından savmak için mi uyduruyor, diye bile düşündüm. Bay Giuseppe’ye gidip danışacağı şey bana anlattığından çok daha farklı bir şey olabilirdi.”

“Sana ne söyledi?” Miss Marple sabırlıydı, konuyu öğrenmek istiyordu.

Cherry’nin kaşları çatıldı. “Gladys, Bayan Badcock’tan ve içtiği kokteylden söz etmişti. Bayan Badcock o zehirli kokteyli içtiği sırada onun çok yakınındaymış. Onun özellikle yaptığını söylemişti.”

“Bayan Badcock ne yapmış?”

“Kokteyli elbisesine kendisi dökmüş ve elbiseyi berbat etmiş.”

“Yani kazayla mı?”

“Hayır, öyle değil. Gladys onun kokteyli elbisesinin üzerine *kasten* döktüğünü söyledi. Yani aslına bakarsanız bu çok *anlamsız*. Ne tarafından bakılırsa bakılsın, insana hiç mantıklı gelmiyor, öyle değil mi?”

Miss Marple şaşırılmıştı, başını sallayarak, “Evet,” dedi. “Hiç mantıklı değil. Hiçbir anlam veremiyorum.”

Cherry, “Üstelik o gün partiye gelirken giydiği elbise yeniymiş,” diye ekledi. “Zaten konu da oradan açıldı ya. Gladys o lekeli elbiseyi kendisi için satın alıp alamayacağını merak ediyordu. O lekenin çıkacağından emindi, ama Bay Badcock’a gidip ondan elbiseyi iste-

meye cesareti yoktu. Gladys çok iyi bir terzidir, elbisenin çok güzel olduğunu söylüyordu. Saks mavisi güzel bir taftaymış, kumaşını çok beğenmiş. Hatta lekeli kısmın temizlenmesi mümkün olmasa bile, bir dikişle bu kusuru kapatabileceğini düşünüyor, çünkü leke zaten bol olan etek kısmındaymış.”

Miss Marple bu terzilik konusunu bir an düşündükten sonra konuyu kafasından silip attı.

“Ama sen yine de arkadaşın Gladys’in senden bir şeyler gizliyor olabileceğini düşünüyorsun, öyle mi?”

“Bu aklıma gelmedi değil, gördüğünün anlattığı kadar olduğunu sanmıyorum. Heather Badcock kokteylini kasten yeni elbisesinin üzerine döktüyse bile Bay Giuseppe’nin bu konuda söyleyeceği ne olabilir ki, işte bunu hiç anlayamıyorum. Sizce bir anlamı olabilir mi?”

Miss Marple iç geçirerek, “Hayır, ben de bir anlam veremiyorum,” dedi. “Ama insan bir şeyi anlamlandıramıyorsa bu, o konunun aslında çok ilginç olduğu anlamına da gelebilir. Sorun yalnızca konuya yanlış taraftan bakması olabilir, farklı bir bakış açısı her şeyi değiştirebilir. Tabii eksik bilgi de bu konuda çok önemli olabilir, ki sanırım burada söz konusu olan bu.” Yeniden iç geçirdi. “İlk kuşku landığı anda polise gidip bu bilgiyi vermemiş olması çok yazık.”

O sırada kapı açıldı ve Miss Knight elinde uzun bir sürahiyle içeriye girdi. Sürahinin üst kısmındaki soluk sarı köpük iştah açıyordu.

Miss Knight, “İşte getirdim tatlım,” dedi. “Bu ilaç sayılır, ama nefis de. Haydi, tadını çıkaralım.”

Ufak bir sehpa çekti ve sürahiyi hanımının yan tarafına bıraktı. Sonra dönüp Cherry’ye soğuk bir ifadeyle, “Elektrikli süpürge

koridorda ve çok biçimsiz bir şekilde bırakılmış,” dedi. “Neredeyse takılıp düşecektim. Her an bir kazaya neden olabilir.”

Cherry, “Hemen şimdi işimin başına dönüyorum,” dedi.

Cherry odadan çıktı.

Miss Knight, “Ah şu Bayan Baker!” dedi. “İnanılır gibi değil. Sabahdan akşama kadar her şeyi bir kaç defa söylemek icap ediyor. Üstüne üstlük bir de elektrikli süpürgeyi ortalık yere bırakıp, kafanızı dinlemek istediğiniz bir anda gelip başınızı şişiriyor. Olacak şey değil.”

Miss Marple gülümsedi.

“Onu buraya ben çağırdım,” dedi. “Kendisiyle konuşmak istedim.”

“Umarım kendisine yatakların nasıl yapılması gerektiğini de söylemişsinizdir. Dün gece yatağınızı açmaya geldiğimde şok geçirdim. Yatağı yeni baştan düzeltmem gerekti.”

Miss Marple, “Çok teşekkür ederim, çok iyisiniz,” dedi.

“Ah, yardımcı olmaktan asla gocunmam. Sakın bunu isteksizce yaptığımı düşünmeyin. Ne de olsa benim burada bulunmamın nedeni de bu. Sizi elimden geldiğince rahat ettirmek ve mutlu etmek. Ama tatlım, yine örgünün büyük bir kısmını sökmüşsün.”

Miss Marple arkasına yaslandı ve gözlerini kapadı.

“Biraz dinlenmek istiyorum. Bardağı şuraya koy, teşekkür ederim. Ve çok rica ederim, hiç olmazsa kırk beş dakika buraya gelme ve beni rahatsız etme.”

“Kesinlikle gelmem. Bu arada Bayan Baker’a da gürültü yapmamasını söylerim.”

Kararlı adımlarla odadan çıktı.

II

Yakışıklı genç Amerikalı şaşkın bakışlarla etrafına bakınıyordu.

Yeni yerleşim bölgesinin ve sokaklarının konumlandırılma şekli onu şaşırtmış, yolunu kaybetmişti.

Görünürdeki tek insan olan ak saçlı, pembe yanaklı yaşlı bir hanımın yanına giderek nazikçe sordu. “Affedersiniz madam, Blenheim Close Sokağı’nın nerede olduğunu biliyor muydunuz?”

Yaşlı kadın, genç adama yanıt vermeden önce dikkatle süzdü.

Genç adam tam yaşlı kadının ağır işittiğini düşündüğü ve sorusunu bu kez daha yüksek bir sesle yinelemeye hazırlandığı anda yaşlı kadın yanıt verdi. “Şu yolu takip edin, sağa sapın, sonra sola dönün, tekrar sağdan ikinci sokağa girin, doğruca o yoldan devam edin. Hangi numarayı arıyordunuz?”

“16 numara.” Genç adam elindeki bir ufak kâğıt parçasının üzerinde yazılı adrese baktı. “Gladys Dixon.”

“Tamam, doğru. Ama sanırım kendisi şu anda Hellingforth stüdyolarındadır. Kantinde çalışıyor. Onu görmek istiyorsanız orada bulabilirsiniz.”

Genç adam, “Bu sabah işe gelmedi,” dedi. “Kendisini Gossington Malikânesi’ne yardıma çağırmak istiyorum. Bugün malikânede bir yardımcıya ihtiyacımız var.”

Yaşlı kadın, “Doğrudur, uşak dün vurulmuştu, değil mi?” dedi.

Bu yanıt genç adamı ciddi şekilde şaşırtmıştı. “Sanırım burada haberler çok çabuk yayılıyor,” dedi.

Yaşlı hanım gülümsedi ve başını salladı.

“Hiç kuşkusuz. Sanırım Bay Rudd’un sekreteri de dün ölmüş. Korkunç! Gerçekten korkunç! Ne günlere kaldık, bunun sonu ne olacak?”

Yirminci Bölüm

I

Aynı gün Blenheim Close Sokağı, 16 numaraya başka bir ziyaretçi daha geldi. Bu ziyaretçi Çavuş Tiddler'di.

Çavuş Tiddler parlak sarı boyalı kapıyı hızla tıklattı. Kapı yaklaşık on altı yaşlarında bir kız tarafından açıldı. Kızın saçları uzun ve kıvrıkcıktı. Üzerinde portakal rengi bir süveterle, dar siyah bir tayt vardı.

“Bayan Gladys Dixon burada mı oturuyor?”

“Gladys’i mi arıyorsunuz? Şansınıza küsün. Evde yok.”

“Peki, nerede? Geceyi başka bir yerde mi geçirecek?”

“Hayır. Uzaklara gitti. Tatil gibi bir şey.”

“Nereye gitti?”

Kız, “Kim bilir?” dedi.

Tiddler kıza en kibar tavrıyla gülümsedi. “İçeri girebilir miyim? Annen evde mi?”

“Annem evde yok, işe gitti. Saat yedi buçuktan önce de gelmez. Ama o da bu konuda size benden fazlasını söyleyemez. Gladys tatile çıktı.”

“Evet, anlıyorum. Ne zaman gitti?”

“Bu sabah. Birdenbire gitti. Bedava bir tatil fırsatı bulduğunu söyledi, hemen toparlanıp gitti.”

“Sanırım bana gittiği yerin adresini vermenizde bir sakınca yoktur?”

Sarı saçlı kız başını salladı. “Adres bırakmadı ki. Gladys nerede kalacağını öğrenir öğrenmez bize adresini bildireceğini söyledi. Sanki yapacakmış gibi! Geçen yaz da Newquay’a gitmiş, bize bir kart bile atmamıştı. Bu konuda son derece umursamaz olan kendisi değilmiş gibi, bir de zaten hep annelerin çocuklarının peşine bu kadar düşmesinin doğru olmadığını söyler.”

“Onun bu tatilinin masraflarını biri mi karşılıyor?”

Kız, “Herhalde öyledir,” dedi. “Şu sıralar çok sıkıntıdaydı. Hatta geçen hafta indirimli satışlara bile gitmişti.”

“Ve siz onun bu yolculuğunu kimin karşıladığını, ona bunun için kimin para verdiğini bilmiyorsunuz, öyle mi?”

Sarı saçlı kız birden doğruldu. “Bakın, sakın aklınıza kötü bir şey gelmesin, yanlış düşüncelere kapılmayın. Gladys öyle biri değildir. Gladys’le erkek arkadaşı ağustosta tatillerini geçirmek için aynı yere gittiler ama bunda hiçbir kötülük yoktu. Gladys masraflarını kendi cebinden ödedi. Onun hakkında öyle olur olmaz şeyler düşünmeyin lütfen.”

Tiddler, yumuşak başlılıkla Gladys hakkında kesinlikle kötü bir şey düşünmediğini söyledi ve küçük kıza Gladys Dixon gittiği yerden ona bir kartpostal yolladığı takdirde onun adresini öğrenmek istediğini belirtti.

Sonra diğer araştırma sonuçlarıyla karakola döndü. Stüdyoda Gladys Dixon’un o sabah işyerine telefon ederek bir hafta kadar iş gidemeyeceğini bildirilmesi dışında başka şeyler de öğrenmişti.

“Son günlerde buradaki kargaşanın ardı arkası kesilecek gibi görünmüyor,” dedi. “Marina Gregg hemen her gün isteri nöbeti geçiriyormuş. Ona verilen bir kahve fincanının içinde zehir olduğu söyleniyor. Tadına bakmış, çok acı olduğunu söyleyip içmemiş. Sinirleri berbat, kadın resmen depresyondaymış. Kocasını kahve fincanını almış, içindeki kahveyi lavaboya dökmüş ve ondan yaygara koparmamasını istemiş.”

Craddock, “Peki ya sonra?” diye sordu. Tiddler’in çok daha fazlasını bildiği anlaşılıyordu.

“Ortalıkta dolaşan söylentilere göre, Bay Rudd o gün karısının zehirli dediği kahvenin tamamını dökmemiş, fincanın içinde biraz kahve bırakmış ve onu laboratuvara gönderip tetkik ettirmiş. Kahvede gerçekten de zehir olduğu anlaşılmış.”

Craddock, “Bu bana çok tuhaf geldi,” dedi. “Bu konuyu Bay Rudd’la konuşmalıyım.”

II

Jason Rudd son derece sinirli ve hırçındı. “Ben yalnızca yapmaya kesinlikle hakkım olan bir şeyi yaptım, Başmüfettiş Craddock.”

“Bay Rudd, madem eşinize verilen kahvede bir terslik olduğundan kuşkulandınız, onu incelenmek üzere bize getirmeniz daha doğru olmaz mıydı?”

“İşin doğrusu bir an bile kahvede gerçekten bir şey olabileceğinden kuşkulandım.”

“Karınız tadının kötü olduğunu söylemesine rağmen mi?”

“Ah, o mu?” Rudd’un yüzünde anlamlı bir gülümseme belirdi. “O uğursuz davet gününden beri karım ne yese, ne içse tadında bir

tuhafılık olduğunu söylüyor. Bütün bu olanlar, sonra gelen o tehdit mektupları...”

“Tehdit mektupları gelmeye devam ediyor mu?”

“İki tane daha aldık. Birini şuradaki pencereden içeriye atmışlar, öteki de posta kutumuza atılmış. Buyrun, görmek isterseniz buradalar.”

Craddock baktı. Mektupların ikisi de ilk mektup gibi daktiloyle yazılmışlardı.

Mektuplardan birinde şöyle yazıyordu:

Artık zamanın kalmadı. Hazırlan.

Öbür mektubun üzerine kaba bir kurukafayla çapraz iki kemik resmi yapılmış, altına da şöyle yazılmıştı:

Bu sana, Marina.

Craddock’un kaşları çatıldı. “Çok çocukça şeyler bunlar,” dedi.

“Yani sizce tehlikeli değiller mi? Bir anlam ifade etmiyorlar mı?”

Craddock, “Hayır kastettiğim o değil. Katillerin zekâ yapıları genellikle çocuksudur. Çocukça bir düşünce yapıları vardır. Bunları kimin göndermiş olabileceğine ilişkin gerçekten hiçbir fikriniz yok mu Bay Rudd?”

Jason Rudd, “En ufak bir fikrim bile yok,” dedi. “Belki tuhafınıza gidecek ama bence bütün bunlar ürkütücü, çirkin bir şakadan öte değil. Bana öyle geliyor ki, belki de...” Sustu, ne diyeceğini bilemez gibiydi.

“Evet, Bay Rudd?”

“Belki de bunu yapan davetteki zehirleme olayından heyecanlanan biri, bir taşralı, köylülerden biridir. Gösteri sanatlarına özellikle

de artistlere kin duyan biri. Taşrada kimilerince artistlik sanatının şeytan işi olarak nitelendirildiğini duymuştum.”

“Yani sizce Bayan Gregg aslında tehdit edilmiyor olabilir mi? Bu tehditler gerçek değil mi? Eğer öyleyse kahvedeki zehri nasıl açıklıyorsunuz?”

Jason Rudd belli belirsiz bir öfkeyle, “Bu konuyu nereden duydunuz, hiç anlayamıyorum,” dedi.

Craddock başını salladı. “Herkes bunu konuşuyor. Bu gibi şeyler çok çabuk yayılır. Er geç insanın kulağına gelir. Yine de önce bize gelmeniz gerektiği kanısındayım. Bu arada, kahveyi inceletti-rip sonucu aldıktan sonra da bize gelip durumu bildirmediğiniz.”

Jason Rudd, “Evet,” dedi. “Bildirmedim. Düşünecek o kadar çok şey var ki kafamda. Zavallı Ella’nın ölümü! Şimdi de Giuseppe! Başmüfettiş Craddock, karımı ne zaman buradan alıp uzaklara götürebilirim? Daha şimdiden neredeyse delirmiş durumda.”

“Sizi anlıyorum. Ancak bulunmanız gereken duruşmalar var.”

“Sizce onun yaşamı hâlâ tehlikede mi?”

“Umarım değildir. Her türlü önlem alınıyor...”

“Her türlü önlem mi? Bunu daha önce de duymuştum ama sanırım... Onu buradan götürmeliyim Craddock. Buna *mecburum*.”

III

Marina yatak odasında bir şezlonga uzanıp gözlerini kapamıştı. Gerek yorgunluktan gerekse sinirden beti benzi atmıştı.

Kocasını yanı başında durarak bir dakika kadar onu seyretti. Marina gözlerini açıp, “Gelen Craddock denen o adam mıydı?” diye sordu.

“Evet.”

“Niçin gelmiş? Ella için mi?”

“Ella ve Giuseppe.”

Marina’nın kaşları çatıldı. “Giuseppe için mi? Onu kimin vurduğunu buldular mı?”

“Henüz bulamadılar.”

“Bütün bunlar bir kâbus... Korkunç! Müfettiş bizim buradan uzaklaşmamıza izin verdi mi?”

“Hayır, henüz değil, diyor.”

“İyi de neden? Buradan uzaklaşmalıyız. Böyle elim kolum bağılı birinin beni öldürmesini bekleyerek yaşayamayacağımı anlatamadın mı ona? Bu akıl alır şey değil.”

“Her türlü önlem alınacak.”

“Aynı şeyi daha önce de söylediler. Ella’nın öldürülmesini engelleyebildiler mi? Ya da Giuseppe’nin? Eninde sonunda beni de öldürmeyi başaracaklarını anlamıyor musun? O gün stüdyodaki kahvemın içinde bir şey vardı. Bundan eminim.... Ah keşke o kahveyi lavaboya dökmemiş olsaydın! Analiz ettirip neyle karşı karşıya olduğumuzu bilirdik. Emin olurduk...”

“Bunu bilmek seni rahatlatacak mıydı, mutlu mu edecekti?”

Marina Gregg kocasına baktı, gözbebekleri neredeyse çizgi halini almıştı.

“Ne demek istediğini anlayamıyorum. Eğer polis birinin beni zehirlemek istediğini kesin olarak bilse eminim burada kalmamız için daha fazla ısrar etmeyecek, gitmemize izin verecektir.”

“Bu kesin değil.”

“İyi de bu böyle süremez. Dayanamıyorum... dayanamıyorum artık buna ben... Bana yardım etmelisin Jason. Bir şeyler yapmalısın. Çok korkuyorum... Öylesine büyük korkular içindeyim ki... Benim bir düşmanım var. Ve ben kim olduğunu bilmiyorum... Bu

herhangi biri olabilir... Herkes olabilir... Stüdyodaki biri... Ya da burada, bu evin içindeki biri bu düşman. Benden nefret eden biri... ama neden?... Neden? Her kimse benim ölmemi istiyor. Ama kim? Kim bu? Ben bu kişinin Ella olduğundan emindim. Ama şimdi...”

“Ella mı?” Jason Rudd çok şaşırılmıştı. “İyi de neden?”

“Çünkü benden nefret ediyordu. Ah, evet, kesinlikle ediyordu. Erkekler böyle şeyleri hiç anlamazlar mı? Ella sana delicesine âşıktı. Senin bunun farkında bile olmadığından eminim.

Ama Ella olamaz, çünkü Ella öldü. Ah, Jinks, Jinks... yalvarırım, yardım et bana. Beni uzaklara götür, güvenli bir yere... güvenli...”

Birden oturduğu şezlongdan ayağa fırladı, odanın içinde bir aşağı bir yukarı ellerini oynatarak gidip gelmeye başladı.

Rudd rejisör gözüyle onun bu ihtiras ve ıstırap dolu hareketlerini beğeniyle izliyordu. Bu hareketleri unutmamalıyım, diyordu kendi kendine. Örneğin Hedda Gabler için? Sonra birden irkilerek karşısındaki kadının karısı olduğunu anımsadı.

Hemen yanına giderek kollarıyla onu sardı.

“Merak etme Marina, her şey yoluna girecek. Seni ben koruyacağım.”

“Bu uğursuz, dehşet dolu evden çıkıp uzaklaşmalıyız, hem de hemen! Nefret ediyorum, buradan, bu evden!”

“Bak canım, hemen gitmemiz olanaksız.”

“Neden? Neden *gidemiyoruz*? Niçin?”

Rudd, “Çünkü ölüm bazı zorluklar ve olumsuzlukları da beraberinde getiren bir durum. Ayrıca bir şeyi düşünmekte de yarar var. Buradan kaçmanın bir faydası olacağını mı düşünüyorsun?”

“Tabii, olacak. Benden nefret eden o kişi her kimse, ondan uzaklaşmış olacağım.”

“Eğer senden gerçekten bu derece nefret eden biri varsa seni izleyeceğinden emin olabilirsin.”

“Yani... yani... ben *asla* bu düşmandan kurtulamayacak mıyım? Bir daha hiç güvende olamayacak mıyım?”

“Sevgilim her şey yoluna girecek, bu kadar endişelenme! Ben seni korurum. Seni her tehlikeden uzak tutacağım.”

Marina Gregg kocasına sımsıkı sarıldı.

“Öyle değil mi Jinks? Korursun değil mi? Başıma bir şey gelmesini engellersin değil mi?”

Marina kendini kocasının kucağına bıraktı. Rudd onu yavaşça şezlongun üzerine yatırdı.

Marina, “Ben bir korkağım,” diye mırıldanıyordu. “Korkağım... bunu yapanın *kim* olduğunu... Ve bunu bana neden yaptığını bilseydim... Neden?... Bana haplarımı verir misin? Sarı olanları, kahverengileri değil. Sinirlerimi yatıştıracak bir şeye ihtiyacım var.”

“Tanrı aşkına çok fazla ilaç alma Marina.”

“Tamam, tamam! Zaten bazen etki bile etmiyorlar...” Başını kaldırarak kocasının yüzüne baktı.

Sonra gülümsedi; duyarlı, olağanüstü bir gülümsemeydi bu.

“Beni koruyacaksın, değil mi Jinks? Beni koruyacağına yemin et...”

Jason Rudd, “Seni daima koruyacağım,” dedi. “Ölünceye kadar.”

Marina Gregg’in birden gözleri büyüdü.

“O sözü... o sözü... söylerken o kadar tuhaf görünüyordun ki!”

“Öyle mi? Nasıl yani?”

“Şu anda bunu açıklayamam. Tıpkı... tıpkı başkalarının göremediği son derece üzücü bir şeye gülen bir palyaçoya benziyordun...”

Yirmi Birinci Bölüm

I

Başmüfettiş Craddock ertesi gün Miss Marple'ı ziyarete geldiğinde yorgun ve sinirliydi.

Miss Marple, “Otur, rahatına bak,” dedi. “Zor günler geçirdiğin anlaşıyor.”

Başmüfettiş Craddock, “Yenilgiyi kabullenemiyorum,” diye mırıldandı. “Yirmi dört saat içinde iki cinayet işlendi. Mesleğimde sandığımdan daha yetersiz olduğumu anlıyorum. Bana biraz tereyağlı ekmekle çay verebilir misin Jane teyze? Tek isteğim bu. Bir de tabii St. Mary Mead anılarını beni rahatlatman.”

Miss Marple başını sallayarak, sevecen bir tavırla, “tuh, tuh,” sesi çıkardı.

“Senin teselline o kadar ihtiyacım var ki.” Miss Marple sevimli bir tavırla göz kırptı.

“Böyle konuşman hiç hoş değil sevgili yavrum, umutsuzluğa kapılmamalısın. Ayrıca bence hayal kırıklığı yaşayan genç erkeklerin tereyağlı ekmekle çaydan çok daha güçlü bir şeye ihtiyaçları vardır.”

Miss Marple her zamanki gibi “erkekler” sözcüğünü sanki farklı bir yaratıktan bahsedermiş gibi vurgulamıştı.

“İyi bir viski sodaya ne dersin?”

“Sahi mi Jane teyze? Bak işte bunu reddedemem.”

Miss Marple ayağa kalkarak, “Senin için bunu kendi ellerimle hazırlayacağım,” dedi.

“Yok, bu olmaz! Bırak, ben alırım. Ya da adı her neyse Bayan...”

“Sanırım Miss Knight’ın ayakaltında dolaşmasını sen de benim gibi istemezsin. Çay servisine daha yirmi dakika var, böylece biz de sakın, rahat konuşma olanağı bulmuş oluruz. Bu arada ön kapıdan değil de balkon penceresinden girmekle akıllılık ettin. Böylece bir süre yalnız, baş başa kalabileceğiz.”

Miss Marple köşedeki büfeden bir şişe viski, bir şişe soda ve bir de bardak aldı.

Craddock gülümsedi.

“Sen sürprizlerle dolu bir kadınsın Jane teyze. Senin odanın köşesindeki dolapta içki sakladığın aklımdan bile geçmezdi. Sakın sen de gizli bir içici olmayasın?”

Miss Marple kibarca uyardı. “Şuna da bak! Ben hiçbir zaman çay içenlerin avukatlığına soyunmadım. Asla içki düşmanı olmadım. İnsanın bunaldığı, şok geçirdiği ya da sinirli olduğu durumlarda küçük bir kadeh kuvvetli bir içkinin işe yaradığını hiç kimse inkâr edemez. İçki bu gibi zamanlarda benzersiz çözümdür. Bunun dışında aniden erkek bir konunun gelebileceğini düşünerek de bir şişe içki bulundurmak gerekiyor. Evet, işte burada!” Miss Marple zafer kazanmış bir insan edasıyla, sessizce şişeyi masanın üstüne bıraktı. “Artık gereksiz şakalar yapmayı da bırak. Otur, içkini iç ve rahatla.”

Dermot Craddock, “Sizin gençlik döneminizin kadınları hari-kaymış,” diye mırıldandı.

“Sevgili yavrum, eminim sen de bir gün ne kadar güç oldu-ğunu düşünürsen düşün tam aradığın gibi bir genç kadın bulup evleneceksin. Üstelik günümüzde genç bayanların birçoğu oldukça entelektüel, aralarında üniversite bitirmiş hatta akademik kariyer yapmışları da az değil. Eminim kendine göre tahsilli, terbiyeli bir kız bulacaksın.”

“Bazı şeyler akademik kariyerdan çok daha önemli, özellikle de bir erkek için. Yanındaki kadın ne zaman viski-sodaya ihtiyacın olduğunu anlayıp, verebilmeli.”

Miss Marple’in dudaklarında sevecen bir gülümseme belirdi.

“Haydi anlat. Şimdi bana olanları, daha doğrusu anlatabilece-ğin her şeyi anlat.”

“Sanırım sen de benim bildiğim kadarını biliyorsun. Eminim beyninin bir köşesinde çok daha fazlası da vardır. Senin şu sözde kölenden ne haber? Sakın katil Miss Knight olmasın?”

Miss Marple şaşırmıştı.

“Miss Knight neden böyle bir şey yapmış olsun ki?”

Dermot gülerek, “Çünkü bu cinayetleri onun işlemiş olması düşünülebilecek en uzak olasılıklardan biri. Ayrıca bana öyle geli-yor ki, senin de buna karşı söyleyecek pek bir şeyin olmaz.”

Miss Marple neşeyle, “İşte bunda haklısın, hiçbir itirazım ol-maz,” dedi. “Dermot, sevgili yavrum. Sana böyle hitap etmemin umarım sakıncası yoktur. Hep söylerim, cinayeti işleyen her zaman olaydaki en şüpheli kişidir. Katil daima apaçık ortadadır. Bunu sa-kın unutma. Her cinayet olayında ilk zanlı karısı ya da kocasıdır. Bu genellikle de doğrudur.”

“Yani Jason Rudd mu?” Craddock başını iki yana salladı. “Adam Marina Gregg’e tapıyor.”

Miss Marple bilgiç bir havada, “Bu yalnızca bir genellemeydi,” dedi. “Önce Bayan Badcock öldürüldü. Hepimiz bunu kimin yapmış olabileceğini düşündük ve ilk aklımıza gelen elbette ki kocası oldu. Bu olasılığı araştırdık. Sonra bu olayda asıl hedefin Marina Gregg olduğuna karar verdik. Bu defa da aklımıza ilk gelen, onun en yakınındaki kişi, yani kocası oldu. Kocaların bir şekilde karılarından kurtulmak istemeleri ender rastlanan bir durum değildir. Ancak bu genellikle istek düzeyinde kalır ve eyleme dönüşmez. Jason Rudd’un tüm kalbiyle karısına bağlı olduğu konusunda seninle hemfikirim. Çok iyi rol yapıyor da olabilir tabii, ama ben öyle olduğunu sanmıyorum. Ayrıca karısından kurtulmak için böyle bir şeye başvurmasını gerektirecek bir neden de görünmüyor. Marina’dan ayrılıp başka biriyle evlenmek isteyecek olsa bunu kolaylıkla gerçekleştirebilir. Boşanmak sinema dünyası için sıradan bir olay. Pratikte bunu yapmaktan sağlayacağı bir yarar görünmüyor. Yoksul bir adam değil, paraya ihtiyacı yok. Kariyerinin zirvesinde, çok da başarılı olduğunu duyuyorum. Sonuçta uzaklara bakmamız gerekiyor. Ve bu zor. Hem de çok zor.”

Craddock, “Evet,” dedi. “Üstelik bu sizin için daha da güç olmalı. Çünkü sinema dünyası sizin ilgi alanınızın dışında. Bu dünyadaki skandalları ve dedikoduları filan pek bilemezsiniz.”

Miss Marple, alaycı bir havada gülümsedi.

“Senden biraz daha fazla bildiğimden eminim. “*Confidential*, *Film Life*, *Film Talk*, *Film Topics* gibi sinema dünyasıyla ilgili dergilerin birçok sayısını okudum.”

Craddock kendini tutamayarak güldü. “Seni oturmuş sinema dergileri okurken düşünemiyorum. Bir an kendimi tutamadım Jane

teyze, özür dilerim, nedense önemli bir edebi bilgiymiş gibi söylemen komiğime gitti,” dedi.

Miss Marple ciddiyetini hiç bozmadan ekledi. “Dergilerin birçoğu gerçekten ilgi çekiciydi. Gerçi yazılardaki üslup pek iyi sayılmazdı ama gençlik günlerimden beri hemen hemen hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu görmek beni gerçekten hayrete düşürdü. *Modern sosyete*, sanat çevresi... Bolca dedikodu ve bir sürü skandal. Dergiler kimin kime âşık olduğu ya da kimin kimle ilişkisi olduğu gibi haberlerle dolu. Emin ol, sinema dünyasıyla şu bizim küçük St. Mary Mead arasında hiç fark yok. Yeni yerleşim bölgesi için de aynı şey geçerli. Bence dünyanın her yeri aynı. İnsan dünyanın her yerinde aynı insan, doğası hiç değişmiyor. Neyse asıl konumuza dönersek, Marina Gregg’i kimin öldürmek isteyebileceğini, üstelik bir kez denedikten sonra tehdit mektupları gönderecek ve onu birkaç kez daha öldürmeyi deneyecek kadar cesareti olduğunu düşününce, insan ister istemez bu kişinin biraz...” Miss Marple parmağıyla hafifçe alnına vurdu.

Craddock, “Evet,” dedi. “Bu doğru olabilir. Ama kimin ne olduğunu kestirmek hiç de kolay değil.”

Miss Marple düşünceli düşünceli mırıldandı. “Çok haklısın, biliyorum. İhtiyar Bayan Pike’ın ikinci oğlu Alfred dıştan bakınca son derece normal ve akıllı başında bir çocuğa benziyordu. Hatta sıkıcı denecek kadar normaldi, bilmem anlatabiliyor muyum, ama gel gör ki sonradan çocuğun paranoyak olduğu ortaya çıktı. Üstelik etrafı için çok da tehlikeliymiş. Bu durumu anlaşıncı Fairways Akıl Hastanesi’ne yatırıldı. Bayan Pike’ın söylediğine göre çocuk şimdi gayet iyi ve hayatından memnunmuş. Oradaki doktorlar onu çok iyi anlıyor, çok ender ve özel bir durum olduğu için ona büyük özen

gösteriyorlarmış. Tabii çocuk bu durumdan çok memnun. Kendini önemli biri olarak görüyor. Evet, bu olay herkesin mutlu olduğu bir şekilde sona erdi ama zavallı kadıncağz birkaç kez ölümden kıl payı kurtuldu.”

Craddock zihninde Bayan Pike’in ikinci oğluyla Marina Gregg’in çevresindekiler arasında bir paralellik kurmaya çalıştı.

Miss Marple ekledi. “Şu öldürülen İtalyan uşak. Öğrendiğime göre öldürüldüğü gün Londra’ya gitmiş. Londra’da ne yaptığı biliniyor mu? Bunu öğrenebilir miyim? Tabii, bana söylemende bir sakınca yoksa...”

Craddock, “Uşak Londra’ya saat on bir buçukta varmış,” dedi. “Londra’da ne yaptığını bilen yok. Tek bildiğimiz saat ikiye çeyrek kala bir bankaya uğrayarak hesabına beş yüz sterlin yatırdığı. Londra’ya ağır hasta olan akrabalarından birini ziyarete gittiğini söylemiş ama bu öykü de çok şüpheli. O gün akrabalarının hiçbirine uğramamış.”

Miss Marple onaylayarak başını salladı. “Beş yüz sterlin, ilginç bir meblağ, değil mi? Bu bence ileride almayı tasarladığı büyük meblağın ilk taksitiydi. Sen aynı fikirde değil misin?”

“Öyle görünüyor.”

“Bu para herhalde şantaj yaptığı adamın o anda yanında hazır bulunan paraydı. Uşak bu parayla yetinmiş gibi görünmüş olabileceği gibi bunu ileride alacağı paraların ilk taksiti olarak kabul etmiş de olabilir. Bundan da Marina Gregg’i öldürmek isteyen kişinin pek paralı bir kimse olamayacağı, cinayet nedeninin kişisel bir düşmanlık olduğu anlaşılıyor. Diğer yandan bu kişinin stüdyoda hizmetçi, uşak veya işçi olarak çalışanlardan biri olmadığı da görülüyor. Bu kişiler olsa olsa aracılık etmiş olabilirler, uşağın asıl işverenle bağlantı

kurmak için Londra'ya kadar gittiğine bakılacak olursa bu kişinin bu yakınlarda oturan biri olmaması gerekir. Bu durumda Londra'da bulunan kimselerin durumunu gözden geçirmek gerekebilir.”

“Kesinlikle. Ardwyck Fenn, Lola Brewster ve Margot Bence Londra'dalar. Her üçü de partideydiler. Bunlardan herhangi biri saat on bir buçukla ikiye çeyrek kala arasında Giuseppe'yle Londra'da önceden kararlaştırılan bir yerde buluşmuş olabilir. Ardwyck Fenn bu saatler arasında işyerinde değilmiş. Lola Brewster de alışverişe çıkacağını söyleyerek otelden ayrılmış. Margot Bence de stüdyosunda yokmuş. Bu arada...”

“Evet, bana söylemek istediğin bir şey mi vardı?”

“Bana çocukları sormuştunuz. Marina Gregg'in kendi çocuğu olacağını öğrenmeden önce evlat edinmiş olduğu çocukları.”

“Evet, sormuştum.”

Craddock, Miss Marple'a Margot Bence ve diğer çocuklar hakkında öğrendiklerini anlattı.

Miss Marple yavaşça, “Demek Margot Bence,” diye mırıldandı. “Bu işin çocuklarla bir ilgisi olduğunu en başından hissetmiştim.”

“Ben pek inanamıyorum aradan bunca zaman geçtikten sonra çocuklardan birinin...”

“Evet, evet, haklısın. İnanmak kolay değil. Sevgili Dermot, sence çocuklar konusunda yeterince bilgiye sahip misin? Kendi çocukluğunu düşün. Seni kedere boğan bir olay ya da gerçek değerinden çok daha fazla önem verip tutkuyla istediğin ya da seni normalden çok daha fazla üzen, asla hazmedemediğin bir şey anımsıyor musun? Anımsadıkça aynı ıstırabı, aynı tutkulu isteği, aynı acıyı duyduğun ama asla tatmin olmadığın bir şey? Bilirsin ünlü yazar Richard Hughes'un bir kitabı vardır. Kitabın adını anımsamıyorum

ama kitapta şiddetli bir tayfuna yakalanmış iki çocuktan bahsedilir. Evet... şimdi anımsadım. Kitabın adı *Jamaika'da Tayfun*'du. İnsan doğasının karanlık yönünü ve bunun kendini en dolaysız şekilde gösterdiği çocuk ruhunun sırlarını ortaya çıkaran macera türünde bir kitaptır. Çocukların tayfuna ilişkin tek somut algıları kedilerinin evin içinde deli gibi oradan oraya koşuşturmasıdır. Yaşadıkları tüm korku, heyecan ve dehşet sanki bir tek bu olayla bağlantılıdır."

Craddock düşünüyordu. "Bunu söylemeniz çok tuhaf!" dedi.

"Neden? Yoksa sana bir şey mi anımsattım?"

"Annemin öldüğü günü anımsadım. O zaman sanırım beş yaşındaydım. Anaokulunda öğlen yemeğimi yiyordum: reçelli puddingli rulo pasta. Rulo pasta o zamanlar en sevdiğim şeydi. O sırada anaokulundaki hizmetçilerden biri gelip, eğitmenime, 'Ne korkunç, değil mi? Bir kaza olmuş ve Bayan Craddock ölmüş,' dedi. Şimdi ne zaman annemin ölümünü düşünsem aklıma hep ne gelir, biliyor musunuz?"

"Ne?"

"İçinde rulo pastanın durduğu o tabak ve o tabağa donuk gözlerle bakışım. Pastanın üzerindeki reçelin yana doğru süzülüşü hâlâ gözümün önünde. O zaman ne ağlamış ne de bir şey söyleyebilmiştim. Yalnızca donup kalmıştım, pasta tabağından gözlerimi ayıramıyordum. Bugün bile bir pastanede, lokantada ya da herhangi bir yerde reçelli rulo pasta görsem aynen annemin öldüğü gün duyduğum o korku, dehşet ve çaresizliği hissediyorum. Bazen ilk anda bunun *nedenini* algılayamıyorum. Bu size çok saçma gelmedi, değil mi?"

Miss Marple, "Hayır," dedi. "Bence son derece doğal. Üstelik çok da ilginç. Bu aklıma bir şey getirdi..."

II

O sırada kapı açıldı, elinde çay tepsiyle Miss Knight göründü.

“Tatlım, demek misafirimiz var? Ne hoş! Nasılsınız Başmüfettiş Craddock. Hemen size de bir fincan getireyim.”

Craddock, “Zahmet etmeyin,” dedi. “Ben içki içiyorum.”

Dışarıya çıkmakta olan Miss Knight kapının eşiğinden başını uzatarak Craddock’a, “Acaba, biraz gelebilir miydiniz?” dedi.

Dermot hole çıktı. Miss Knight önden yürüyerek yemek odasına girdi ve kapıyı kapattı. Miss Knight, “Dikkat edersiniz, değil mi?” dedi.

“Dikkat mi? Ne gibi Miss Knight?”

“Bizim sevgili ihtiyar konusunda. Biliyorsunuz, biraz meraklı, özellikle de cinayet gibi şeylerle ilgilenmekten çok büyük zevk alıyor. Ama onun zihninde kötü birtakım şeyler kurup, kâbuslar görmesini istemeyiz değil mi? Çok yaşlı ve kırılğan; bu yüzden huzurlu, sakın ve güvenli bir yaşam sürmesi gerekiyor. Biliyorsunuz, her zaman meraklıymış bu konulara. Ama şimdi artık cinayetlerden, gangsterlerden filan bahsetmenin, bunlarla ilgilenmenin ona çok kötü geleceğinden eminim.”

Dermot, Miss Knight’a gülümseyerek baktı. “Ben tamamen aksini düşünüyorum. Yani sizin ya da benim cinayet hakkında anlatabileceğimiz herhangi bir şeyin Miss Marple’ı heyecanlandırabileceğini, hele hele şoka uğratacağını hiç sanmıyorum. Emin olun Miss Knight, Miss Marple cinayetleri, ani ölümleri ve her türden suç, polis olmama rağmen benden bile çok daha soğukkanlılıkla ve olağan karşılamayı bilir.”

Craddock sözünü bitirir bitirmez hemen yemek odasından çıktı ve oturma odasına doğru yürüdü. Miss Knight da öfkeli bir şekilde

homurdanarak onu izledi. ay boyunca Miss Knight ısrarla gazetelerdeki siyasi haberlerden ve olabildiğince neşeli, eğlenceli şeylerden bahsetti. ay bitip de Miss Knight elinde tepsiyle dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapadığı zaman Miss Marple nihayet rahat bir soluk aldı.

“Neyse huzura kavuştuk,” dedi. “Umarım bir gün bu kadını öldürmem. Dinle Dermot. Bilmek istediğim bazı şeyler var.”

“Evet? Nedir bunlar?”

“Davet günü olanların üzerinden bir kez daha dikkatle geçmek istiyorum. Bayan Bantry yukarı çıktıktan hemen sonra rahip gelmiş. Onlardan sonra da Bay ve Bayan Badcock yukarıya çıkmışlar. O sırada belediye başkanıyla karısı, Ardwyck Fenn, Lola Brewster, bir de Much Benham’daki *Herald & Argus* gazetesinden bir gazeteci merdivenlerden çıkıyorlarmış. Bir de merdivenin ortasında şu Margot Bence adındaki fotoğrafçı kız varmış. Kız orada durmuş, uygun bir açıdan yukarı çıkanların ve Marina’yla el sıkışanların fotoğraflarını çekiyormuş. Kızın çektiklerini gördün mü?”

“Evet, birini de görmeniz için size getirdim.”

Craddock cebinden bir fotoğraf çıkararak uzattı. Miss Marple onu dikkatle inceledi. Fotoğrafta Marina Gregg, biraz gerisinde kocası Jason Rudd ve karısı Heather Badcock, Marina Gregg’in elini tutmuş ona bir şeyler anlatırken, sıkılmış bir halde bir elini yüzüne götürmüş olan Arthur Badcock görölmekteydi. Marina’nın Bayan Badcock’a bakmadığı açıkça görölüyordu. Marina gözlerini Bayan Badcock’un omzunun üzerinden sanki doğrudan objektife ya da biraz daha soldaki bir noktaya dikmişti.

Miss Marple, “Çok ilginç,” dedi. “Biliyorsun, yüzündeki ifadeye ilişkin farklı tanımlamalar dinlemiştim. Donmuş bir ifade! Evet,

sanırım bu ifadeyi en iyi tanımlayan deyim bu. Dehşet! Ölesiye bir korku! Hayır, bu ölesiye bir korkudan çok duyguların paralize olması, bir çeşit duygu felci. Sence de öyle değil mi? Hatta bence bu tam olarak korku bile değil. Tabii, korku da insanda aynı etkiyi yapabilir, insanın donup kalmasına neden olabilir. Ama ben bunun korkudan kaynaklandığını sanmıyorum. Bence bu, korkudan çok bir *şok* ifadesi. Dermot, sevgili yavrum, eğer notların yanıdaysa senden bana tam o sırada Heather Badcock'un Marina Gregg'e neler anlatmakta olduğunu söylemeni isteyeceğim. Ne anlattığını kabataslak ben de biliyorum, fakat senden şimdi tam olarak tanıkların bu konudaki söylediklerini duymak istiyorum. Sanırım sende birçok kimsenin bu konudaki ifadelerinden alınmış notlar vardır.”

Dermot başını sallayarak onayladı. “Evet. Bir bakalım. Sanırım arkadaşınız Bayan Bantry'nin, Jason Rudd'un ve Arthur Badcock'un ifadelerinde Heather Badcock'un o sırada anlattıkları bulunmakta. Sizin de söylediğiniz gibi kullanılan sözcükler farklı ama hemen hepsi özde aynı.”

“Biliyorum. Benim de istediğim bu farklar zaten. Bence bunun bize bir hayli yararı olacak.”

“Bunun bize nasıl bir yararı olacağını anlayamadım ama madem istiyorsunuz, söyleyeyim. İçlerinde en açık ve net konuşansa arkadaşınız Bayan Bantry oldu. Anımsadığım kadarıyla –bir dakika– notlarımın bir kısmı yanımda olmalı.”

Craddock cebinden küçük bir not defteri çıkararak hafızasını tazelemek için gözden geçirdi.

“Burada tam olarak sözcükler yok, ama kabaca not almışım. İfadelerden anlaşıldığına göre, Bayan Badcock çok neşeli ve kendinden emin görünüyormuş. Konuşurken şunları söylemiş: ‘Bunun

benim için ne kadar olağanüstü bir şey olduğunu anlatamam. Tabii, siz anımsamazsınız, ama yıllar önce Bermuda'dayken suçıçeği olduğum halde, yataktan kalkıp sizi görmeye gelmiştim. Bana imzalı bir fotoğrafınızı vermiştiniz. Bu benim yaşamımda unutamadığım ve en gurur duyduğum günlerden biri olmuştu.”

Miss Marple, “Anlıyorum,” dedi. “Bayan Badcock karşılaşmalarından bahsetmiş, ama tarih belirtmemiş, değil mi?”

“Evet.”

“Peki, bu olayı Jason Rudd nasıl anlattı?”

“Bay Rudd mu? O, Bayan Badcock’un, karısına nezleden dolayı yatmakta olduğu halde Marina’yı görebilmek için yataktan kalkıp onu görmeye geldiğini ve o gün aldığı imzalı fotoğrafını hâlâ sakladığını anlattığını söyledi. Onun anlattığı sizin arkadaşınızın anlattığından daha kısaydı, fakat özde hiçbir fark yoktu.”

“Peki, o zaman ve yerden bahsetmedi mi?”

“Hayır, sanmıyorum. Bir dakika, sanırım bunun on iki yıl kadar önce olduğunu söylemişti.”

“Anlıyorum. Peki, ya Bay Badcock?”

“Bay Badcock, Heather’in Bayan Gregg’in büyük bir hayranı olduğunu, onunla tanışacağı için çok heyecanlandığını ve mutlu olduğunu söyledi. Sonra da kendisine de bir zamanlar hasta olduğu halde nasıl yataktan kalkarak onu görmeye gittiğinden ve kendisiyle tanışarak imzalı fotoğrafını almış olduğundan bahsettiğini söyledi. Bunları anlatırken ayrıntılara girmedi, çünkü bütün bunlar onlar evlenmeden önce olmuştu. Bana bu konuya pek önem vermiyormuş gibi gelmişti.”

Miss Marple, “Anlıyorum,” dedi. “Anlıyorum...”

Craddock, “Anladığınız nedir?” diye sordu.

“Bu konuda henüz tam bir fikrim oluşmadı ama bana öyle geliyor ki, Bayan Badcock’un yeni elbisesini neden bilinçli olarak berbat etmek istediğini anlayabilirsem...”

“Kim? Bayan Badcock mu?”

“Evet. Bana da çok tuhaf geldi, açıklaması çok zor. Tabii eğer... Tanrım, *ne kadar* aptalım...”

O sırada Miss Knight odanın kapısını açtı ve içeriye girerken elektriği yaktı.

“Sanırım biraz ışık iyi olacak.”

Miss Marple, “Evet,” dedi. “Haklısınız Miss Knight. Bizim de ihtiyacımız olan buydu. Biraz ışık. Size göre odada ışık yandı mı her şey çözümleniyor.”

Craddock baş başa konuşma olanaklarının sona erdiğini hissederek ayağa kalktı. “Şimdi ben de sizden bir şey isteyeceğim, şu anda zihninizi kurcalayan çocukluk anınızı bana anlatır mıydınız?”

“Belki komik bulacaksınız ama bir an Lauriston’ların evinde çalışan hizmetçi kızı anımsadım.”

Craddock şaşırmıştı. “Lauriston’ların hizmetçisi mi?”

“Gerçi bu konuda iyi değildi ama kızın işlerinden biri de telefonlara yanıt vermek ve not almaktı. Söylenilenleri genel anlamda doğru anlıyordu ama aldığı notlar bazen o kadar saçma oluyordu ki hiçbir şey anlaşılmıyordu. Bunun asıl nedeni belki de gramerinin çok kötü olmasıydı. Bir defasında, hiç unutmam, Bay Burroughs adında biri telefon ederek yıkılan bir çit hakkında Bay Elvaston’u görmeye gittiğini, ama adamın yıkılan çiti onarmanın onun sorumluluğunda olmadığını söylemişti. Adam çitin kendi arazisinde olmadığını ileri sürdüğü için Bay Burroughs meselenin üzerine daha fazla gidip avukata başvurmadan önce bunun doğru olup olmadığını

nı öğrenmek istiyordu. Kız öyle bir not almıştı ki, ortalık birbirine girmişti. Tuttuğu nottan söylenilenin tamamen tersi anlaşılmıştı.”

Miss Knight araya girerek, “Herhalde bu çok uzun bir zaman önce oldu,” dedi. “Hizmetçi dediniz de, epeyce bir zamandır evlerde bu işi hizmetçilerin yaptığını duymadım.”

Miss Marple, “Evet, bu olayın üzerinden çok uzun zaman geçti, ama o zamandan beri insanın doğasındaki hiçbir şey değişmedi. Aynı nedenlerle aynı hatalar yapılmaya devam ediliyor. Tanrı’ya şükür, Bournemouth’taki kız güvende.”

Dermot merakla, “Kız mı? Hangi kız?” diye sordu.

“Şu elbise diken kız. Hani şu geçen gün gidip Giuseppe’yi gören kız. Adı neydi? Gladys bilmem ne...”

“Gladys Dixon olmasın?”

“Evet, evet o.”

“Kız şimdi *Bournemouth*’ta mı? Bunu nereden biliyorsunuz Tanrı aşkına?”

“Biliyorum, çünkü onu oraya ben yolladım.”

Dermot hayretle gözlerini açarak, “Ne?” dedi. “Peki, ama neden? Niçin?”

“Onu çağırttım ve kendisine biraz para vererek dinlenmek için bir yerlere gitmesini ve eve asla mektup bile yazmamasını, nereye gideceğini de söylememesini istedim.”

“Peki, ama bunu neden yaptınız?”

Miss Marple, “Çünkü onun da öldürülmesini istemiyordum,” dedi ve Dermot’a anlamlı bir şekilde göz kırptı.

Yirmi İkinci Bölüm

İki gün sonra bir sabah Miss Knight, Miss Marple'ın kahvaltı tepsisini getirip, masaya bıraktıktan sonra, "Lady Conway'den çok hoş bir mektup aldım," dedi. "Size ondan bahsettiğimi anımsarsınız. Zavallı biraz..." Parmağını hafifçe alnına vurdu. "Akıllı gelip gidiyor zavallının. Hafızası çok zayıfladı. Bazen en yakın akrabalarını bile tanıyamayıp yanından kovuyormuş."

Miss Marple, "Benim bildiğim buna hafıza zayıflığı değil bunama derler," dedi.

Miss Knight, "Hayır, hayır," diyerek itiraz etti. "Hemen böyle kesin yargılara varacak kadar acımasız olmayın. Bu doğru değil. Kışı Llandudno'daki Belgrave Otel'de geçirecekmiş. Orası çok güzel bir sayfiye otelidir. Olağanüstü bir bahçesi ve manzarası var. Camla kaplı büyük bir de terası. Benim de kendisiyle birlikte kışı orada geçirmemi çok istiyor."

Miss Marple birden yatağında dimdik doğruldu. "Lütfen," dedi. "Eğer sizi istiyorlarsa, size orada ihtiyaçları varsa ve gitmek istiyorsanız..."

Miss Knight, “Hayır, hayır, bunu duymamış olayım, asla böyle bir şey söylemek istemedim,” dedi. “Sonra Bay Raymond West ne der? Bana buranın sürekliliği olan bir iş olduğunu söylemişti. Görevimi yapmamak, yarıda bırakmak gibi bir şey aklımın ucundan bile geçmez. Mektuptan yalnızca laf olsun diye bahsettim.” Sonra Miss Marple’in yanına giderek sevgiyle omzuna vurdu ve ekledi. “Hayır, hayır, yalnızlık söz konusu bile olmayacak bizim için. Ben hep yanınızda olacağım sizin mutlu, huzurlu ve rahat olmanız için elimden geleni yapacağım.”

Miss Knight bunları söyledikten sonra odadan çıktı. Miss Marple kızgın ve kararlı bir şekilde yatağından kalktı. Masanın üzerindeki kahvaltı tepsisine şöyle bir baktı ama bir şey yiyemedi. Sonunda telefon ahizesini eline alarak hızla numaraları çevirdi.

“Doktor Haydock?”

“Evet, benim.”

“Ben Jane Marple.”

“Neyiniz var? Hasta mısınız?”

Miss Marple, “Hayır, ama sizinle hemen görüşmem gerekiyor,” dedi.

Doktor Haydock geldiğinde Miss Marple hâlâ yataktaydı ve onu bekliyordu.

“Neyiniz var? Ama gördüğüm kadarıyla hiçbir sorun yok, çok sağlıklı görünüyorsunuz. Yanaklarınızdan adeta kan damlıyor.”

“Ben de sizi bunun için görmek istedim ya. Çok sağlıklı olduğumu söylemek için.”

“Doktor çağırmak için son derece alışılmadık bir neden. Şimdiye kadar hiçbir hastamın beni çok iyi olduğunu söylemek için evine çağırdığına rastlamamıştım.”

“Kendimi çok iyi hissediyorum. Sağlıklıyım, gücüm yerinde. Bana bakmak için birine hiç ihtiyacım yok. Her gün sabah gelip ev işlerini yapacak biri olduktan sonra sürekli olarak bu evde birinin benimle kalmasına hiç gerek yok.”

“Bence yanılıyorsunuz, sağlıklı olabilirsiniz ama bu evde yalnız kalmanız bence hiç doğru değil.”

Miss Marple kızgınlıkla, “Giderek siz de hırçın, eski kafalı, inatçı ihtiyaçlara benzemeye başladınız,” dedi.

“Beni böyle sıfatlarla tanımlamayı bırakın, yaşıma göre çok sağlıklı bir kadınsınız, bunu kabul ediyorum. Yalnız son zamanlarda geçirdiğiniz bronşit sizi biraz sarstı, hepsi bu. Bu yaşlılar için zor bir rahatsızlık ama atlattınız. Yine de ben sizin yaşımda birinin evde yalnız kalmasının tehlikeli olduğu kanısındayım. Düşünsenize, ya bir gece merdivenden düşecek olursanız ya da banyoda ayağınız kayarsa. Orada öylece kalırsınız ve kimsenin bundan haberi olmaz.”

“Kaza olacak olduktan sonra çok çeşitli senaryolar kurgulanabilir. Düşünsenize, ya Miss Knight merdivenden düşer ve ben de onun çılgınlığına koşarken ayağım takılıp üzerine düşersem.”

Doktor Haydock, “Bu söyledilerinize kendiniz de inanmıyorsunuz ya,” dedi. “Bu şekilde üzerime gelmeyin. Yaşlı bir kadınsınız ve uygun şekilde bakım görmelisiniz. Eğer yanınızda çalışan bu kadından hoşnut değilseniz, değiştirin ve başka birini alın.”

“Bu o kadar kolay değil.”

“Eski yardımcılarınızdan birini bulun, sevdiğiniz ve yanınızda çalışmış, alışık olduğunuz birini. Şu kart tavuğun sizi sinirlendirdiğini anlıyorum. Aslına bakarsanız benim de sinirime dokunuyor. Sanırım eski yardımcılarınızdan birini bulabilirsiniz. Yeğeniniz

günümüzün en çok satan kitaplarının yazarı. Onun da buna bir itirazı olacağını zannetmiyorum, ayrıca siz uygun kişiyi bulduğunuz takdirde Miss Knight'tan bir şekilde yararlanabilir de.”

“Tabii, Raymond çok iyi bir insandır. Benim hiçbir isteğimi geri çevirmez. Ama uygun birini bulmak hiç kolay değil. Gençler doğal olarak kendi hayatlarını yaşamak istiyorlar. Eski yaşlı yardımcılarımdansa ne yazık ki hemen hiçbiri sağ değil.”

“Evet, sağ ve sağlıklısınız. Kendinize iyi baktığınız ve uygun şekilde bakım gördüğünüz takdirde daha önünüzde yaşayacağınız uzun yıllar var,” diyen doktor ayağa kalktı. “Çok iyi görünüyorsunuz. Şimdi sizi muayene etmek, tansiyonunuzu ve nabzınızı ölçmek zaman kaybından başka bir şey değil. İstedığınız kadar burnunuzu sokmak olanağı bulamamış olsanız da köydeki son olayların ve biraz heyecanın size çok iyi geldiği anlaşılıyor. Şimdilik hoşça kalın, artık gidip biraz doktorluk yapmamda yarar var. Bir yığın hastam var: Sekiz, on tane kızamık, yarım düzineden fazla soğuk algınlığı, birkaç boğmaca ve bir de kızıl hastalığı şüphesi. Mevsim hastalıkları filan... Günlük rutinimde olan hastalar...”

Doktor Haydock aceleyle çıktı.

Doktorun ardından Miss Marple kaşlarını çattı, derin düşüncelere daldı... Doktorun söylediği bir şeyi düşünüyordu... Neydi bu... Görmesi gereken hastalar... Olağan mevsimsel hastalıklar... Mevsimsel hastalıklar mı? Sık rastlanan hastalıklar... Miss Marple kararlılıkla kahvaltı tepsisini yana itti, sonra yataktan fırladı, hemen telefona koşup Bayan Bantry'yi aradı.

“Dolly, ben Jane. Sana bir şey sormak istiyordum. Beni dikkatle dinle. Senin Başmüfettiş Craddock'a Heather Badcock'un Marina

Gregg'e hasta hasta yataktan kalkıp onu görmeye ve imza almaya gittiğini anlatırken suçıçeği olduğunu söylediğin doğru mu?"

"Aşğı yukarı öyle bir şey."

"Suçıçeği mi dedin?"

"Öyle bir şeydi. O sırada Bayan Allcock bana votkadan bahsettiği için tam olarak dinleyememiş olabilirim."

Miss Marple derin bir soluk aldı. "Boğmaca demiş olmasın?"

"Boğmaca mı?" Bayan Bantry şaşırmış gibiydi. "Tabii ki hayır, bu olamaz. Öyle olsa yüzünü iyice pudralayıp makyaj yapması gerekmezdi."

"Anlıyorum. Yani üzerine basa basa fazla makyaj yaptığını söylediğini, bu yüzden suçıçeği olması gerektiğini düşünüyorsun, öyle mi?"

"Evet, makyaja pek alışık bir tip değildi, bu yüzden bunu özellikle vurguladı. Ama düşünüyorum da haklı olabilirsin. Belki de suçıçeği değil ürtikerdi."

Miss Marple soğuk, sinirli bir havada, "Bunu söylemenin tek nedeni zamanında senin de ürtiker yüzünden bir düğüne gidememiş olman. İnanılmazsın Dolly, gerçekten inanılmazsın."

Miss Marple, Bayan Bantry'nin yanıtını beklemeden hırsıyla telefonu kapattı. Yatağına doğru düşünceli bir halde giderken bıkkınlıkla kedilerin tıslamasını andıran öfkeli bir ses çıkardı. Kafasına yeniden kendi bakıcı sorunu takılmıştı. Sevgili sadık Florence? Acaba eski yardımcılarından sevgili Florence'i kendi konforlu küçük evini bırakıp St. Mary Mead'de eski hanımına yardımcı olmaya gelmek için kandırabilir miydi? Sevgili Florence, her zaman ona karşı çok sadık ve sevgi dolu olmuştu. Ama kendi evine de çok bağlıydı. Miss Marple sıkıntıyla başını salladı.

Tam o sırada yatak odasının kapısı tıklatıldı. Miss Marple'in, "Giriniz," sözü üzerine Cherry içeri girdi.

"Kahvaltı tepsinizi almaya geldim Miss Marple. Ne oldu, bir şey mi var? Canınız sıkılmış gibi görünüyor."

Miss Marple, "Kendimi çok yaşlı ve çaresiz hissediyorum," dedi.

Cherry kahvaltı tepsisini kaldırırken, "Hiç üzülmeyin, Miss Marple," dedi. "Hiç de yalnız değilsiniz. Burada sizin hakkınızda neler duyuyorum, hiç bilemezsiniz! Yeni yerleşim bölgesinde bile sizi tanımayan yok. Yaptığınız olağanüstü şeyleri, başarılarınızı herkes biliyor. Herkes sizi seviyor. *Kimse* sizin ihtiyar ve yardıma muhtaç olduğunuzu düşünmüyor. Bütün bunları kafanıza sokan *o* mu?"

"Kim?"

Cherry başıyla kapıyı işaret etti. "Pisi pisi! Şu Miss Knight denilen kadın. Onun sizin moralinizi bozmasına izin vermeyin. Hiçbir şeyiniz yok. Sapasağlamsınız."

Miss Marple, "Miss Knight iyi bir insan," diye mırıldandı. Ses tonu sanki kendi kendini söylediklerine inandırmak ister gibiydi. "Gerçekten de çok iyi bir insan."

Cherry, "Evet," dedi. "Fazla arpa atı çatlatır, derler. Ama sizin istediğiniz sürekli üzerinize titreyen, iyiliği bile abartan biri değil, öyle değil mi?"

Miss Marple, "Evet, herkesin kendine göre sorunları var," diyerek iç çekti. "Hangimiz kusursuzuz ki?"

Cherry, "Çok doğru," dedi. "Yakınmak istemiyorum ama benim de komşumla başım dertte, bu gidişle hemen bitişiğimde oturan Bayan Hartwell'le aramda geri dönülmesi olanaksız olaylar olacak.

Suratsız, ihtiyar cadı, sürekli yakınıyor, dedikodu yapıp sızlanıyor. Jim de bıktı onlardan. Daha dün akşam onlarla bir güzel kavga etti. Hem de yalnızca *Mesih*'i biraz yüksek sesle dinliyoruz diye. Üstelik de *Mesih*, dini müzik, Bach'dan. Artık bu da şikâyet edilmez ki."

"Müzik dinlemenize mi kızıyor?"

"Hem de nasıl. Sesi biraz fazla açmışız diye duvarlara vurma-ya, avaz avaz bağırmaya başladı."

"Peki, o kadar yüksek sesle çalmanız şart mı?"

"Jim öyle seviyor. Sesi tam açmadıkça parçadaki tonların tam ortaya çıkmadığını söylüyor."

"Evet, ama bu müzikten pek hoşlanmayan biri için biraz rahatsız edici olabilir."

"Hep bu bitişik düzendeki yeni, modern inşaatlar yüzünden," diye yakındı. "Ortak duvarlar kâğıt gibi. Zaten bu yeni tip evlerden oldum olası hoşlanmadım. Çok özenli ve güzel görünüyorlar ama kişiliksiz. Bu evlerde biri size kancayı takmadan, başkalarının ağırlığını sanki üzerinize bir ton tuğla yığmışlar gibi hissetmeden kendi kişiliğinizi yaşamınıza yansıtmanız olanaksız."

Miss Marple gülümseyerek. "Sen gerçekten kişilik sahibi bir kızsın Cherry," dedi.

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsunuz?" Cherry çok mutlu olmuştu, neşeyle güldü. Sonra, "Acaba?" dedi ve bir an durakladıktan sonra elindeki tepsiyi bırakarak yatağa Miss Marple'in yanına gitti.

"Şey... sizden bir şey isteyecektim ama lütfen bunu şımarıklık olarak nitelendirmeyin. Yalnızca 'olur ya da olamaz' deyin, bu yeterli."

"Benden istediğin bir şey mi var?"

“Şey, nasıl söylesem... şu mutfağın üzerinde boş duran odalar. Şu sıralar kullanılmıyor, değil mi?”

“Hayır, kullanılmıyor.”

“Duyduğuma göre orada eskiden bahçıvanla karısı oturuyorlarmış. Acaba Jim’le ikimiz, yani demek istediğim, acaba o odaları bize verebilir miydiniz, gelip burada yaşasak?”

Miss Marple şaşkınlık içinde Cherry’yi süzüyordu. “Peki ya dönüşüm bölgesindeki o yeni, güzelim eviniz ne olacak?”

“İkimiz de bıktık oradan. Biz onarım işleri yapmaktan hoşlanıyoruz. Biraz emekle buradaki odaları elden geçirebiliriz, özellikle Jim ahırın üzerindeki odayı yepyeni hale getirebilir ve orada huzur içinde maketlerini yapar, üstelik her akşam ortalığı toplayıp, temizlemesi de gerekmez. Müzik setimizin sesinin de oradan buraya kadar gelmeyeceğinden emin olabilirsiniz.”

“Bu söylediklerin doğru mu Cherry? Bu konuda ciddi misin?”

“Tabii ki öyle. Bu konuyu Jim’le birkaç kez konuştuk. Yalnızca size söylemeye cesaret edemedim. Jim sizin tüm onarım işlerinizi de halledebilir; marangozluktan, tesisattan anlar. Elinden her iş gelir. Sonra ben de size Miss Knight’tan çok daha iyi bakarım. Biraz savruk olduğumu, işleri baştan savma yaptığımı düşündüğünüzü biliyorum, ama giderek elim işe daha yatkın olmaya başladı, artık yatakları da çamaşırı da sizin istediğiniz gibi yapıyorum. Üstelik yemek konusunda da oldukça iyiyim. Daha geçen gün kolayca, nefis bir biftek yaptım.”

Miss Marple düşünüyordu.

Cherry istekli bir kediye benziyordu; sıcakkanlıydı, yüzünden canlılık ve yaşam enerjisi fışkırıyordu. Miss Marple yeniden sadık Florence’i düşündü. Florence’in evi Cherry’den çok daha düzenli

tutacağında hiç kuşkusu yoktu. (Miss Marple, Cherry'nin bu konudaki sözlerine pek güvenemiyordu.) Ama Florence de en az altmış beş yaşındaydı, belki daha bile fazla. Ayrıca alışık olduğu yerden kopmayı kabul edeceği de kesin değildi. Belki Miss Marple'ı çok sevdiği için bunu göze alabilirdi? İyi de Miss Marple kendisi için böyle büyük bir özveride bulunulmasını ister miydi? Zaten onu bu denli rahatsız eden Miss Knight'ın işine aşırı düşkün olması değil miydi?

Cherry'se, ev işlerinde kusursuz değildi ama gelmek *istiyordu*. Üstelik kızın Miss Marple'ın o an için çok önemli saydığı nitelikleri vardı: sıcakkanlılık, canlılık, içtenlik ve olup bitene yakın ilgi duymak.

O sırada Cherry, "Tabii, Miss Knight'ı işinden etmiş olmak istemem," dedi.

Miss Marple kararını vermişti.

"Miss Knight için endişelenme. Lady Conway diye biriyle Llandudno'daki bir otele gidecek ve bundan çok mutlu olacak. Tabii halletmemiz gereken ufak ayrıntılar var, öncelikle kocanla konuşmam gerekiyor ama eğer gerçekten burada mutlu olacağınızı..."

"Kesinlikle. Bizim için buradan daha uygun bir yer olamaz. Bana her konuda güvenebilirsiniz. İsterseniz elektrik süpürgesini bile kullanmam. Bütün temizliği süpürge ve faraşla yaparım."

Cherry'nin bu özverili sözleri Miss Marple'ı güldürdü.

Cherry yeniden kahvaltı tepsisini eline aldı.

"Artık bir an önce işe koyulmam gerek, zaten bu sabah biraz geç kaldım. Arthur Badcock hakkında söylenenleri dinledim de..."

"Arthur Badcock mu? Ne olmuş ona?"

“Duymadınız mı? Karakola götürmüşler. Bir polis gelmiş ve karakoldan çağrıldığını söylemiş.

“Tabii bunun ne anlama geldiğini bilirsiniz.”

“Ne zaman olmuş bu?”

“Bu sabah. Sanırım adamın bir zamanlar Marina Gregg’le evli olduğu ortaya çıkmış.”

Miss Marple, “Ne?” diye bağırarak yatağında doğruldu. “Arthur Badcock bir zamanlar Marina Gregg’le mi evliymiş?”

“Evet, öykü bu. Kimsenin bu konuda en ufak bir bilgisi yokmuş. Her şeyi ortaya çıkaran Bay Upshaw. Çalıştığı firma adına iş için, birkaç kez Amerika’ya gitmiş ve tabii oradaki dedikoduları da öğrenmiş. Tabii bu çok uzun zaman önceymiş. Marina Gregg ünlü olmadan önce. Daha film işine girmeden önce Bay Badcock’la evliymiş. Bir iki yıl evli kalmışlar. Sonra kadın bir film yarışmasını kazanmış, tabii adamı beğenmez olmuş. Boşanmışlar. Amerika’da boşanmanın ne kadar kolay olduğunu biliyorsunuz. Sonra adam – Arthur Badcock– hiçbir yerde dikiş tutturamayıp gözden kaybolmuş, kelimenin tam anlamıyla izini kaybettirmiş. Adını değiştirmiş, İngiltere’ye dönmüş. Ama bu yıllar önceymiş. İnsan bugün hâlâ bir önemi olamayacağını düşünüyor ister istemez. Ama görüyorsunuz işte. Sanırım polis için önemli.”

Miss Marple, “Yoo, hayır,” dedi. “Hayır, olamaz. Bu olmamalı. Acaba ne yapmam gerekir? Dur bakalım...” Cherry’ye başıyla bir işaret yaptı. “Cherry tepsiyi al götür ve bana hemen Miss Knight’ı yolla. Kalkıyorum.”

Cherry denileni yaptı. Miss Marple hemen yataktan fırladı, titreyen elleriyle giyinmeye başladı. Heyecanlandığı zaman ellerinin

titremeye başlaması onu sinirlendiriyordu. Miss Knight içeriye girdiğinde Miss Marple elbisesinin kancalarını kapatıyordu.

“Beni çağırmışsınız? Cherry...”

Miss Marple, Miss Knight’ın daha fazla konuşmasına fırsat vermeyerek, “Inch’i ara,” dedi.

Miss Knight şaşırmişti. “Affedersiniz, anlamadım.”

“Inch,” dedim. Hemen telefon edin, Inch gelsin.”

“Evet, anladım. Taksi istiyorsunuz. İyi de onun adı Roberts değil miydi?”

Miss Marple, “Benim için o Inch’dır ve her zaman da öyle kalacak,” dedi. “Haydi, çağırın onu. Hemen gelsin.”

“Gezmeye mi çıkmak istiyorsunuz?”

“Lütfen soru şormayı bırakıp Inch’i çağırın. Hem de hemen.”

Miss Knight, Miss Marple’ı kuşkuyla süzdü ve istemeye istemeye onun dediğini yaptı.

Endişeyle, “Bugün gerçekten iyiyiz, değil mi Miss Marple?” diye sordu.

Miss Marple, “Her ikimiz de gayet iyiyiz,” diye yanıt verdi. Ve ekledi. “Özellikle de ben çok iyiyim. Hareketsizlik bana yaramıyor, zaten hiç yaramadı. Biraz heyecan, biraz hareket, uzun zamandır istediğim buydu işte. Çoktan beri kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim.”

“Yoksa Bayan Baker sizi sinirlendirecek bir şey mi söyledi?”

“Sinirli değilim Miss Knight. Size çok iyi olduğumu söylüyorum. Sadece aptallık ettiğim için kendime biraz kızgınım, hepsi bu. Bu sabah Doktor Haydock’la konuşunca uzun zamandır aradığım ipucunu yakaladım. Acaba doğru mu düşünüyorum, bunu test etmeliyim. Şu benim pratik sağlık tıp ansiklopedim nerede?” Miss

Marple, Miss Knight'ı eliyle kenara iterek hızlı adımlarla merdivenlerden aşağıya indi. İsteddiği kitabı oturma odasındaki kütüphanenin rafında buldu. Kitabı açıp içindekiler sayfasını incelemeye başladı. Bir yandan da mırıldanıyordu. Sonunda "Evet, sayfa 210," dedi. Kitabın 210'uncu sayfasını açtı. Kısa bir süre okuduktan sonra hoşnutlukla başını salladı. Tatmin olmuştu.

"Çok ilginç," diye mırıldandı. "Çok tuhaf. Bunun kimsenin aklına geldiğini sanmıyorum. İki şey bir araya gelinceye kadar benim de aklıma gelmemişti."

Başını salladı, kaşlarını çattı, kaşlarının arasında ince bir çizgi belirdi. Ne olurdu sanki *biri* olsaydı...

Sonra zihninde çeşitli ağızlardan dinlediği o sahneyi canlandırdı...

Birden gözleri büyüdü. Evet, biri vardı, ama acaba işe yarar mıydı? Rahibe pek güvenmiyordu. Ne yapacağı belli olmayan, kararsız bir adamdı.

Yine de telefona gitti ve numarayı çevirdi.

"Günaydın sayın rahip. Ben Miss Marple."

"Ah, evet, Miss Marple. Sizin için ne yapabilirim?"

"Çok ufak bir konuda yardımınızı isteyecektim. Konu zavallı Bayan Badcock'un öldüğü o davet günüyle ilgili. Sanırım Bay ve Bayan Badcock geldiklerinde siz, Bayan Gregg'in hemen yakınındaydınız."

"Evet, evet. Sanırım onların hemen önünden yukarıya çıkmıştım. Ne acı bir gündü."

"Evet, gerçekten öyle. Sonra sanırım Bayan Badcock, Bayan Gregg'e daha önce Bermuda'da tanıştıklarını söylemiş. Hatta hasta yatarken özellikle bu nedenle kalkıp onu görmeye gittiğini söylemiş."

“Evet. Evet. Bunu anımsıyorum.”

“Bayan Badcock’un hangi hastalıktan yatmış olduğunu söylediğini de anımsayabiliyor musunuz?”

“Düşünüyorum da... acaba neydi? Evet anımsıyorum... kızamık demişti galiba. Ama gerçek kızamık değil –kızamıkçık– kızamığa göre çok daha hafif bir hastalık. Yine de bazıları çok ağır atlatıyor. Anımsıyorum da kuzenim Caroline...”

Miss Marple, rahibin kuzeni Caroline hakkındaki öyküsünü yarıda keserek, “Teşekkür ederim,” dedi ve telefonu kapattı.

Yüzünde tuhaf bir ifade belirmişti. St. Mary Mead’in en büyük gizemlerinden biri rahibin olmayacak bir şeyi anımsamasıyla aydınlanmıştı.

Bu sırada Miss Knight içeriye girerek, “Taksi geldi,” dedi. “Hem eski hem de korkarım pek temiz değil. Böyle bir taksiyle yolculuk etmeniz bence hiç doğru değil. Mikrop kapabilirsiniz.”

“Saçma,” diyen Miss Marple şapkasını taktı, yazlık pardösüsünün önünü kapadı ve kapının önünde bekleyen taksiye doğru yürümeye başladı. “Günaydın Roberts.”

“Günaydın Miss Marple. Bu sabah erkencisiniz. Nereye gitmek istiyorsunuz?”

“Gossington Malikânesi’ne lütfen.”

Bu arada Miss Knight taksinin penceresinden başını içeriye uzatmış, “Ben de sizinle gelsem daha iyi olmaz mı?” diyordu. “Hazırlanmam bir dakika bile sürmez, yalnızca ayakkabılarımı giyeceğim.”

Miss Marple nazikçe, “Hayır, teşekkürler,” dedi. “Yalnız gitmek istiyorum. Haydi Inch... Roberts.”

Roberts, otomobil hareket ettikten az sonra direksiyonun başında konuşmaya başladı. “Ah, Gossington Malikânesi. Son günlerde her yer öyle değişti ki! Her tarafta korkunç değişiklikler oldu. Dönüşümmüş. St. Mary Mead’de böyle bir şeyin olacağı kimin aklına gelirdi?”

Gossington Malikânesi’ne vardıklarında Miss Marple kapının zilini çaldı ve Bay Rudd’la görüşmek istediğini söyledi.

Giuseppe’nin yerine gelmiş olduğu anlaşılan orta yaşlı yeni uşak, Miss Marple’ı kuşkuyla süzdü.

“Bay Rudd randevusuz kimseyle görüşmez madam,” dedi. “Özellikle de bugün...”

Miss Marple uşağın sözünü keserek, “Randevum yok, ama beklerim,” dedi.

Uşağın önünden kendinden emin bir şekilde geçerek hole girdi ve oradaki koltuklardan birine oturdu.

“Korkarım bu sabah kendisiyle görüşmeniz olanaksız madam.”

“Öyleyse ben de öğleden sonraya kadar beklerim.”

Yeni uşak şaşkınlık içinde uzaklaştı. Hemen ardından Amerikan aksanıyla konuşan, nazik ve güleç yüzlü genç bir adam, Miss Marple’ın yanına geldi.

Miss Marple, “Sizi daha önce de görmüştüm,” dedi. “Dönüşüm bölgesinde. Bana Blenheim Close’u sormuştunuz.”

Hailey Preston içtenlikle gülümseyerek, “Evet, ben de çok iyi anımsıyorum,” dedi. “Siz de beni yanlış tarafa yönlendirmiştiniz.”

“Sahi mi? Bakın buna çok üzüldüm. Ama orada o kadar çok Close var ki. Neyse, acaba Bay Rudd’la görüşebilir miyim?”

“Şimdi mi? Ne yazık ki hayır. Kendisi çok meşgul bir insandır ve o... şey Bay Rudd bu sabah çok meşgul ve rahatsız edilmek istemiyor.”

“Evet, çok meşgul bir insan olduğunu biliyorum. Zaten onun için buraya beklemeye hazırlıklı olarak geldim.”

“Sanırım Bay Rudd’a söyleyeceğiniz şeyi bana da söyleyebilirsiniz. Söyleyeceklerinizi kendisine iletirim. Zaten onunla görüşmek isteyenler genellikle önce benimle konuşurlar.”

Miss Marple kararlılıkla, “Ne yazık ki özellikle kendisiyle görüşmem gerekiyor,” dedi. “Kendisi görüşme için uygun olana dek burada beklerim.”

Ve oturmakta olduğu büyük meşe koltuğa daha bir yerleşti.

Hailey Preston bir an durakladı. Bir şey söylemeye niyetlendi, ama sonra birden arkasını dönerek merdivenden yukarıya çıkıp gözden kayboldu.

Az sonra yanında tüvit elbiseli, iriyarı bir adamla birlikte döndü.

“Size Doktor Gilchrist’i takdim edeyim, Miss...”

“İsmim Miss Marple.”

Doktor Gilchrist, “Demek Miss Marple sizsiniz?” dedi ve yaşlı kadını büyük bir ilgiyle süzdü.

Hailey Preston hızla uzaklaştı.

Doktor Gilchrist, “Sizden övgüyle bahsedildiğini çok duydum,” dedi. “Özellikle de Doktor Haydock’tan.”

“Doktor Haydock çok eski dostumdur.”

“Orası kesin. Bay Rudd’u görmek istiyormuşsunuz? Acaba nedeni neydi?”

“Onu kesinlikle görmem gerekiyor.”

Doktor, Miss Marple’ı dikkatle inceledi.

“Ve onu görene kadar da buraya kamp kurmaya niyetlisiniz, öyle mi?”

“Çok doğru.”

Doktor Gilchrist, “Bunu yapacağınızda hiç kuşkusuz yok,” dedi. “Öyleyse size Bay Rudd’u neden göremeyeceğinize ilişkin çok geçerli bir neden söyleyeyim. Karısı dün gece uykusunda öldü.” Miss Marple hayretle haykırdı.

“Öldü mü?” Nasıl?”

“Aşırı dozda uyku hâpı almış. Hiç değilse birkaç saat daha bu haberin basına sızmasını istiyoruz. Bu nedenle bu haberi şimdilik sadece kendinize saklamanızı rica edeceğim.”

“Tabii. Kaza mıymış?”

“Bence öyle.”

“Ama intihar da olabilir.”

“Olabilir, ama pek ihtimal vermiyorum.”

“Peki, biri ona fazla miktarda uyku hâpı vermiş olabilir mi?”

Gilchrist omuzlarını silkti. “Çok, çok uzak bir olasılık. Ayrıca öyle olsa bile...” Kararlı bir tonda ekledi. “Bunu kanıtlamak hemen hemen olanaksız.”

Miss Marple, “Anlıyorum,” dedi. Derin bir soluk aldı. “Çok üzgünüm, fakat bu olaydan sonra Bay Rudd’la görüşmem kaçınılmaz oldu.”

Gilchrist ona baktı. “Burada bekleyin,” dedi.

Yirmi Üçüncü Bölüm

Gilchrist içeri girerken Jason Rudd başını kaldırıp baktı.

Doktor, “Aşağıda yüz yaşında gibi görünen yaşlı bir bayan var,” dedi. “Sizi görmek istiyor. Hayır, yanıtını kabul etmiyor ve bekleyeceğini söylüyor. Öğleden sonraya hatta akşama kadar beklemeye niyetli ve kesinlikle de bunu yapabilecek biri. Hatta geceyi bile aşağıda geçirebilir. Size kesinlikle söylemesi gereken bir şey varmış. Yerinizde olsam kendisiyle görüşürdüm.”

Jason Rudd önündeki yazı masasından başını kaldırıp baktı. Yüzü bembeyaz ve gergindi.

“Deli mi bu kadın?”

“Hayır. Tam aksine, akli başında.”

“İyi de neden... peki tamam, gönderin gelsin. Artık ne fark eder ki?”

Gilchrist bu sözleri başıyla onayladıktan sonra odadan çıktı ve Hailey Preston’a seslendi.

Hailey Preston yeniden Miss Marple’in yanına giderek, “Bay Rudd size birkaç dakika ayırabilecek,” dedi.

Miss Marple ayağa kalkarken, “Çok teşekkür ederim. Bu gerçekten çok nazik bir davranış. Bu arada uzun zamandır mı Bay Rudd’la çalışıyorsunuz?” dedi.

“Son iki buçuk yıldır Bay Rudd’un yanındayım. Görevim onun halkla ilişkilerini yürütmek.”

“Anlıyorum.” Miss Marple genç adamı düşünceli bakışlarla süzdü. “Bana Gerald French adındaki birini anımsatıyorsunuz.”

“Öyle mi? Bu Gerald French ne iş yapardı?”

“Pek bir şey yapmazdı ama çok iyi bir konuşmacıydı. Çenesi bir hayli kuvvetliydi.” İç çekerek ekledi. “Talihsiz bir geçmişi olmuştu.”

Hailey Preston tedirgin olmuş gibiydi.

“Nasıl bir geçmiş? Bunu söylemediniz?”

“Söylemek istemiyorum. Kendisi de bundan bahsedilmesini istemezdi.”

Jason Rudd yazı masasının başından kalkarak kendisine doğru yürüyen ince yapılı, yaşlı bayana merakla baktı.

“Beni görmek istemiştiniz?” dedi. “Size nasıl yardımcı olabilirim?”

Miss Marple, “Karnızın ölümüne çok üzıldüm,” dedi. “Bunun sizin için çok zor bir durum olduğunun ve büyük bir üzüntü içinde olduğunuzun farkındayım. İnanın bana, eğer bu kesinlikle gerekli olmasaydı ne sizi böyle bir durumda rahatsız eder ne de bu koşullarda başsağlığı dilerdim. Ama masum bir insanın haksız yere cezalandırılmaması için bazı noktaların açıklığa kavuşturulması gerekiyor.”

“Masum biri mi? Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.”

“Sözünü ettiğim kişi Arthur Badcock. Şu anda karakolda sorguda.”

“Karımın ölümüyle ilgili olarak mı? Ama bu saçma, çok saçma. Arthur Badcock evimizin yanından bile geçmedi. Karımı tanımazdı bile.”

Miss Marple, “Sanırım Arthur Badcock karınızı tanıyordu,” dedi. “Bir zamanlar onunla evliydi.”

“Arthur *Badcock* mu? Ama... o... Heather Badcock’un kocasıydı. Acaba...” Özür dilercesine, çok nazik bir şekilde konuşuyordu. “Yanılıyor olamaz mısınız? Küçük bir yanlışlık!”

Miss Marple, “Arthur Badcock her ikisiyle de evlenmişti. Karınızla o henüz çok gençken, o daha beyaz perdeye adım atmadan evlenmişti.”

Jason Rudd “hayır” anlamında başını salladı.

“Karım ilk evliliğini Alfred Beadle adında biriyle yapmıştı. Beadle emlak işleriyle uğraşıyordu. Anlaşmamış, evlendikten çok kısa zaman sonra da ayrılmışlar.”

“Öyleyse Alfred Beadle ismini Arthur Badcock olarak değiştirmiş. Badcock şimdi burada da bir emlak firmasına ortak. İlginçtir ama insanlar genellikle yaptıkları işi değiştirmek istemez, aynı şeyi yapmayı sürdürürler. Sanırım Marina Gregg’in onunla olamayacağını anlamasının nedeni de buydu, ona destek olamayacağının, ayak uyduramayacağının farkındaydı.”

“Bu gerçekten çok şaşırtıcı bir bilgi.”

“Olayları romantik bir bakış açısıyla değerlendirmeye çalıştığımı ve bazı şeyleri zihnimde kurguladığımı düşünmeyin sakın. Size söylediklerimin tamamı gerçek. Bu gibi şeyler St. Mary Mead gibi küçük yerlerde çok çabuk yayılır, bunu bilirsiniz. Malikâneye ulaşmasıysa daha uzun zaman alır.”

Jason Rudd ne söyleyeceğini bilemiyordu. Sonunda durumu kabullenerek, “Peki,” dedi. “Peki, kabul. Şimdi, sizin için ne yapabilirim Miss Marple? Benden beklentiniz nedir?”

“Eğer sizce bir sakıncası yoksa malikânedeki davet sırasında karınızla birlikte konuklarınızı karşıladığınız, merdiven başındaki o noktada biraz durabilir miyim?”

Jason Rudd, Miss Marple’ı kuşku dolu bakışlarla süzdü. Aca-
ba bu kadın da sansasyon peşinde koşan biri miydi? Ama Miss Marple’ın yüzündeki ciddi ve kararlı ifade bunun tam tersini söylüyordu.

“Neden olmasın, elbette,” dedi. “Madem istiyorsunuz. Benimle gelin.”

Öne geçerek Miss Marple’ı merdiven başına götürdü ve üst merdiven sahanlığında yan yana durdular.

Miss Marple, “Bantry’lerin burada yaşadıkları döneme göre evde ciddi değişiklikler yapmışsınız,” dedi. “Bu hoşuma gitti. Şimdi, izninizle etrafa bir bakayım. Sanırım masalar şurada duruyordu. Siz ve eşiniz de burada duruyordunuz...”

“Karım burada duruyordu.” Jason Rudd, karısı Marina Gregg’in davet günü konukları karşılamak için durduğu yeri gösterdi. “Konuklar şu merdivenden yukarı çıkıyorlardı. Karım onların ellerini sıkıyor, bana devrediyordu.”

Miss Marple, “Eşiniz tam olarak burada duruyordu, değil mi?” dedi.

Sonra bir iki adım atarak davet günü Marina Gregg’in durduğu noktaya geçti. Bir süre tam orada, hiç kımıldamadan ve konuşmadan durdu. Jason Rudd onu izliyordu. Şaşırmıştı ama bu olanlar onu aynı zamanda meraklandırmıştı da. Miss Marple el sıkışmışçasına sağ elini hafifçe yukarı kaldırdı, sonra sanki aşağıdan çıkanları

görmek istermişçesine merdivenden aşağı baktı. Ardından bakışlarını karşı duvara çevirdi. Merdivenin tam ortasında, duvarda ünlü İtalyan ressamlarından birinin büyük bir tablosu asılıydı. Tablonun iki yanında iki küçük pencere vardı, biri bahçeye bakıyordu, diğeryse üzerindeki rüzgârgülüyle ahırlara. Ama Miss Marple bunların hiçbirine bakmıyordu. Gözlerini doğrudan tabloya dikmişti.

“Tabii ya, insan ilk defasında daima en doğruyu işitir,” dedi. “Bayan Bantry bana karınızın davet günü bu tabloya şaşkınlıkla baktığını ve donup kaldığını söylemişti.” Tabloda kırmızı ve mavi elbiseli olarak resmedilmiş Meryem’e baktı. Meryem Ana başını hafifçe geriye atmış, kolları arasında tuttuğu kutsal yavrusuna gülererek bakıyordu. Miss Marple, “Giovanni Bellini’nin ünlü, ‘Meryem Ana ve Çocuk’ adlı eseri,” dedi. “Dini bir resim, ama aynı zamanda bebeğiyle gurur duyan mutlu bir anneyi gösteriyor, öyle değil mi Bay Rudd?”

“Evet, öyle.”

Miss Marple, “Şimdi anlıyorum,” dedi. “Şimdi her şeyi çok iyi anlıyorum. Aslında olay son derece basit, değil mi?” Jason Rudd’a baktı.

“Basit mi?”

“Sanırım siz de çok basit olduğunu biliyorsunuz.”

O sırada aşağıdaki kapının zili çaldı.

Jason Rudd, “Hayır, sanmıyorum,” dedi. “Anlayamadım.”

Merdivenden aşağıya baktı. Alt kattan birtakım sesler geliyordu.

Miss Marple, “Bu sesi tanıyorum,” dedi. “Başmüfettiş Craddock’un sesi, değil mi?”

“Evet, sanırım gelen Başmüfettiş Craddock.”

Miss Marple, “O da sizi görmek istiyordu,” dedi. “Bize katılmasının sizce bir sakıncası var mıydı?”

“Neden olsun ki? Tabii kendisinin bunu kabul etmesi...”

“Bence edecektir. Neyse, burada kaybedecek pek fazla zamanımız yok. Her şeyin nasıl gerçekleştiğini göreceğimiz ana gelmeliyiz artık.”

Jason Rudd, “Sanırım bunun basit olduğunu söylemişsiniz,” dedi.

Miss Marple, “O kadar basit ki, doğal olarak fark edilmedi,” dedi.

Tam o anda yeni uşak merdivende göründü.

“Müfettiş Craddock geldiler efendim.”

Jason Rudd aşağı seslendi. “Kendisine yukarı gelmesini söyleyin.”

Uşak gözden kayboldu ve bir iki dakika sonra Dermot Craddock merdivenlerde göründü.

Müfettiş, Miss Marple’ı görünce hayretle, “Buradasınız ha?” dedi. “Buraya kadar nasıl geldiniz?”

Miss Marple, “Inch’le geldim,” dedi.

Miss Marple’ın hemen arkasında Jason Rudd hiçbir şey anlamadığını belirtir şekilde hareketler yapıyordu. Dermot Craddock başını salladı.

Miss Marple, “Bay Rudd’la konuşuyorduk,” diye açıkladı ve etrafına bakındı. “Uşak gitti mi?”

Dermot Craddock merdivenlere doğru baktı. Uşak görünmüyordu.

Miss Marple, “Öyleyse açıkça konuşmamızda hiçbir sakınca yok,” dedi. “Tabii, konuşmak için başka bir odaya da geçebiliriz, ama ben burada konuşmayı yeğlerim. Burada –o ilk olayın olduğu yerde– olanları anlamamızın çok daha kolay olacağı kanısındayım.”

Jason Rudd, “Davet gününden, yani Heather Badcock’un zehirlendiği o günden bahsediyorsunuz, değil mi?” diye sordu.

Miss Marple, “Evet,” dedi. “Doğru açıdan bakınca her şeyi açıklamanın çok basit olduğunu söylüyordum. Her şeye Bayan Heather Badcock’un kişiliği neden oldu. Olayların seyrini belirledi. Heather’ın başına er ya da geç böyle bir şeyin gelmesi kaçınılmazdı.”

Jason Rudd, “Ne demek istediğinizi anlayamıyorum,” dedi. “Daha doğrusu hiçbir şey anlamıyorum.”

“Evet, durumu biraz açıklamak gerekiyor. Bakın, sevgili dostum Bayan Bantry burada olduğu o akşamı anlatırken bana tanık olduğu bir sahneyi Lord Tennyson’un gençliğimde hayran olduğum mısralarıyla anlatmıştı.”

Ses tonunu biraz yükseltti.

Ayna birden boydan boya kırılıverdi.

Lady Shalott,

“Lanet üzerime geldi,” diye haykırdı.

“Bayan Bantry’nin gördüğü ya da gördüğünü sandığı buydu işte, ancak gördüğünü yanlış algılayıp lanet yerine kıyamet sözcüğünü kullandı, belki de o andaki koşullarda bu daha doğrudu. Bayan Bantry, karınızı Heather Badcock’la konuşurken gördü. Heather Badcock karınıza bir şeyler anlatıyordu ve sonra karınızın yüzünde o dehşet dolu bakışı gördü.”

Rudd, “Bu konuyu daha önce de birçok kez konuşmamış mıydık?” diye sordu.

Miss Marple, “Evet, ama bir kez daha üzerinde durmamızda yarar var,” dedi. “Karınızın yüzünde işte bu ifade vardı ve o anda da Heather Badcock’a değil, şu tabloya bakıyordu. Ellerinini ara-

sında yavrusunu tutan, gülen, mutlu bir anneye. Ne var ki Marina Gregg'in yüzünde dehşet ifadesi olmasına rağmen, asıl yanlışlık yaklaşan lanetin onu değil *bir başkasını* hedef alacak olmasıydı. Kaçınılmaz feci son Heather Badcock'u bulacaktı. Heather uzun yıllar önce olan bir olaydan bahsettiği andan itibaren, kendi kaderini çizmiş, ölüm emrini kendi elleriyle imzalamıştı."

Dermot Craddock, "Konuyu biraz daha açık anlatır mısınız?" dedi.

Miss Marple ona döndü. "Tabii açıklayayım. Bu söyleyeceklerim konusunda hiçbir fikriniz yok. Bilememeniz normal, çünkü hiç kimse Heather Badcock'un Marina Gregg'e söylemiş olduğu söz-cükleri *size* doğru ve tam olarak aktarmadı."

Dermot itiraz etti. "Ama bana anlattılar. Hem de birkaç kişi, tekrar tekrar verdikleri ifadelerde aynı şeyi yinelediler."

Miss Marple, "Evet, yineledikleri doğru," dedi, "Ama tam olarak bilmiyorsunuz, çünkü *size* bunu anlatan Heather Badcock'un kendisi değildi."

Dermot, "Ben olay yerine ulaştığımda Heather Badcock çoktan ölmüştü. Anlatmamış olması doğal, değil mi?" dedi.

Miss Marple, "Kesinlikle doğru," diye onayladı. "Sizin bütün bildiğiniz, onun zamanında hasta yatağında yatarken, Marina Gregg onuruna verilen bir davete katılmak ve onun imzalı fotoğrafını almak için yatağından kalkıp o davete gittiği." Craddock sabırsızlanmaya başlamıştı.

"Biliyorum, bütün bunları defalarca dinledim."

"Ancak asıl önemli olan sözcüğü dinlemediniz ya da duymadınız, çünkü kimse bunun önemli olabileceğini düşünmedi. Heather hasta olduğunu ve de hastalığının *kızamıkçık* olduğunu söylemişti."

"Kızamıkçık mı? Bunun bu konuyla ne ilgisi var?"

Miss Marple, “Çok yakından ilgisi var,” dedi. “Aslına bakılacak olursa bu çok hafif bir hastalıktır, hatta çoğu insan bu hastalığı geçirmekte olduğunu bile pek fark etmez. Ciltte pudrayla kolayca kapatılabilecek hafif bir kızarıklık olur, bir parça ateş yükselir, ama fazla değil. İnsan kendini istediği zaman evinden dışarı çıkıp insanlar arasına karışabilecek kadar iyi hisseder. Bütün bunları tekrarlamamın nedeni kızamıkçığın aslında insanların pek üzerinde durmadıkları, önemsiz bir hastalık olduğunu açıklayabilmek. Örneğin, Bayan Bantry olayı anlatırken Heather Badcock’un yalnızca hasta yattığını ve hastalığının da suçiçeği ya da ürtiker olduğunu anlattı. Bay Rudd’sa aynı konuşmayı aktarırken grip olduğunu söyledi, ama bunu bilinçli olarak böyle söylediğinden eminim. Bence Heather Badcock olayı anlatırken Marina Gregg’e hastalığının kızamıkçık olduğunu ve buna rağmen yatağından kalkarak onu görmeye gelmiş olduğunu söyledi. Bundan eminim. Ve bu olaydaki düğümün çözümü de bu işte. Kızamıkçık hafif ancak çok bulaşıcı bir hastalıktır. Ve bu hastalığın anımsanması gereken bir özelliği daha vardır. Eğer bir kadın...” Miss Marple bundan sonra söyleyeceği sözcüğü özellikle vurguladı. “Hamileliğinin ilk dört ayı içinde bu hastalığa yakalanırsa hastalık çocuk üzerinde çok kötü etki yapabilir, ciddi anomalilere yol açabilir. Ana karnındaki çocukta dünyaya geldiğinde körlük ya da zekâ geriliği gibi birçok kusur ortaya çıkabilir.”

Miss Marple, Jason Rudd’a döndü. “Yanılmıyorsam Bay Rudd, eşiniz zekâ özürlü bir bebek dünyaya getirmiş ve bunun üzerine de yaşadığı şoktan hiçbir zaman tam olarak kurtulamamıştı. Bütün ömrü boyunca hep bir çocuğu olmasını istemiş ve sonuçta bebeğini doğurduğunda da bu trajediyi yaşamak durumunda kalmıştı. Eşiniz bu trajediyi asla unutmadı, aslına bakarsanız unutmak da istemedi,

bu onun içini kemirip duran bir kedere dönüştü ve onda takıntı halini aldı.”

Jason Rudd, “Çok doğru,” dedi. “Marina gebeliğinin ilk aylarında kızamıkçığa yakalandı ve doktor doğurduğu çocukta görülen ileri düzeydeki zekâ geriliğinin bu hastalıkla bağlantılı olduğunu söyledi. Bu kesinlikle doğuştan gelme ya da irsi bir akıl hastalığı ya da benzeri bir durum değildi. Adamcağız ona yardımcı olmaya çalışıyordu ama bunun yararı olmadı. Marina kendini suçladı ve bu hastalığı nasıl, ne zaman ve kimden kapmış olduğunu da hiçbir zaman anlayamadı.”

Miss Marple, “Öyle de olmalı,” dedi. “Bunu hiçbir zaman anlayamadı, ta ki o davet günü öğleden sonra hiç tanımadığı bir kadın şu merdivenden yukarıya çıkıp ona gerçeği, yani geçmişte kızamıkçık olduğunu söyleyene –üstelik daha da kötüsü – bunu büyük bir keyifle anlatana dek. Üstelik kadın bu yaptığından gurur duyuyordu. Cildindeki kırmızılıkları makyajla gizleyerek hasta yatağından kalkıp çok beğendiği yıldızı görmeye gitmeyi ve onunla konuşup, imzalı bir fotoğraf almayı başarabilmiş olmayı beceriklilik, cesaret ve hayran olduğu yıldıza saygı olarak nitelendiriyordu. Yaşamı boyunca herkese övünerek anlatmıştı bu öyküyü. Heather Badcock’un kötü bir niyeti yoktu. Hayatında hiçbir zaman kimseye kötülük etmeyi aklından bile geçirmemişti, ama hiç kuşkusuz Heather Badcock –ve benim eski dostum Alison Wilde gibileri– başkalarına farkında bile olmadan çok büyük zararlar verebilirler. Bunun nedeni asla iyi ve sevecen olmamaları değildir, aksine onlar çok iyi ve sevecen kişilerdir, bir anlamda altın kalplidirler ama yaptıklarının diğer insanları nasıl etkileyeceğini gerçekçi olarak düşünmedikleri için bilmeden başkalarına çok büyük kötülükler edebilirler. Heather

da yaptığı şeylerin *kendisi* için anlamlı olmasını istiyordu, ama bir an bile bunun başkalarını nasıl etkileyeceğini düşünmüyordu.”

Miss Marple ağır ağır başını salladı. “Sonuçta geçmişindeki basit bir olay, yaptığı bir düşüncesizlik ölümüne neden oldu. O anın Marina Gregg için ne demek olduğunu düşünebiliyor musunuz? Sanırım Bay Rudd bunu çok iyi anlıyor. Marina uzun yıllar boyunca bu trajediye neden olan bilinmeyen kişiye karşı büyük bir kin ve nefret beslemişti. Sonra birden o bilinmeyen kişiyle yüz yüze geldi. Üstelik bu kişi şen şakrak, mutlu ve kaygısız bir insandı. Bu kadarı Marina için çok fazlaydı, deliye döndü. Eğer düşünüp sakinleşebileceği kadar zamanı olsaydı, sonuç belki de çok farklı olabilirdi. Ama o kendine bu zamanı tanımadı. Onun mutluluğunu, çocuğunun sağlığını ve zekâsını mahveden, onun yaşama sevincini elinden alan kadın karşısındaydı. Onu cezalandırmak istiyordu. Onu öldürmek istiyordu. Ve ne yazık ki öldürmekte kullanacağı araç da hemen elinin altındaydı. Yanında her zaman, çok iyi bildiği bir ilaç olan, calmo’dan bol miktarda bulunurdu. Tehlikeli olduğu için alınan doza çok dikkat edilmesi gereken bir ilaçtı bu. Bundan sonrası çok kolaydı. Marina kimseye sezdirmeden ilacı kendi kokteylinin içine koydu. Etrafta onun kendi kadehine ilaç koyduğunu gören olsa bile bu kimsenin dikkatini çekmeyecekti, çünkü insanlar onun sinirlerini yatıştırmak için el altında bulunan herhangi bir içeceğin içine o ilaçtan koyduğunu çok görmüşlerdi. Bu bilinen bir davranıştı, dolayısıyla dikkat çekmedi, gören de gördüğünü doğru algılayamadı. Yalnız bir tek kişinin onu görmüş olabileceği kanısındayım, ama bunda da ciddi kuşkularım var. Bence Bayan Ella Zielinsky onun içkisine ilaç koyduğunu görmedi, onunki yalnızca bir tahmindir. Marina Gregg kendi kokteyl kadehini masanın üzerine bıraktı, sonra Heather Badcock’un koluna öylesine kurnazca dokundu ki, Heather

Badcock elindeki içkiyi yeni elbisesinden aşağıya döktü. İşte asıl bilmece de tam bu noktada ortaya çıktı, o anda olaya tanık olanlar doğru sıfatları doğru şekilde kullanmayı başaramadılar.”

Miss Marple, Dermot’a döndü. “Bu bana o size anlattığım oda hizmetçisini anımsatıyor. Ben yalnızca Gladys Dixon’un Cherry’ye söylediklerini dinledim. Gladys Dixon, Cherry’ye Heather Badcock’un yeni aldığı elbisesinin üzerine dökülen kokteylin o elbisenin kumaşını çıkmayacak şekilde lekelemiş olmasından endişe duyduğunu söylemişti. ‘Çok ilginç ama o bunu bilinçli olarak yaptı,’ diyordu. Aslında Gladys’in bu olayı anlatırken ‘o’ diye söz ettiği Heather Badcock değil Marina Gregg’di. Gladys, ‘O bunu bilerek yaptı,’ demişti. Yani Gladys, Marina’nın, Heather’ın koluna çarptığını görmüştü. Üstelik de bunun kaza olmadığını da biliyordu. Marina’nın o sırada Heather’ın hemen yanında durduğunu da biliyoruz, çünkü içki döküldükten sonra mendiliyle hem konuğunun hem de kendisinin elbisesini silmiş, ardından kendi içkisini Heather’ın eline tutuşturmuştu.”

Miss Marple açıklamalarının tam bu noktasında düşünceli düşünceli, “Bu kusursuz bir cinayetti,” dedi. “Bir anda verilen kararlar, üzerinde hiç düşünmeden, tereddütsüzce uygulandı. Marina, Heather Badcock’un ölmesini istemiş ve birkaç dakika sonra da Heather Badcock ölmüştü. Belki de o anda yaptığı şeyin ne derece ciddi bir şey olduğunun ve sonrasında kendini bekleyen tehlikelerin farkında bile değildi. Ama sonra bunu fark etti, inanılmaz bir korkuya kapıldı. Korkuyordu, çok korkuyordu. Birinin onu kadehine zehirli ilaç koyarken, Heather’ın koluna kasten çarparken görmüş olmasından, bu kişinin ortaya çıkarak onu Heather’ı zehirlemekle suçlamasından korkuyordu. Bu çıkmazdan kurtulmanın tek bir yolu olduğunu düşündü. Cinayetin aslında kendisini öldürmek için tasarlanmış

olduğuna ve asıl hedeflenen kurbanın kendisi olduğuna etrafını inandırmak ve bunda ısrar etmek. Bu fikri ilk kez doktoru üzerinde uyguladı. Ve doktora bundan kocasına asla bahsetmemesini söyledi, çünkü kocasını böyle bir oyunla aldatmasının olanaksız olduğunu biliyordu. Sonrasında da aklınca kuşkuyu kendi üzerinden başka tarafa çekebilmek için akıl almaz şeyler yaptı. Kendisini hedef alan tehdit mektupları hazırladı ve bunların hiç umulmadık noktalarda ve zamanlarda bulunmasını sağladı. Stüdyoda kendi kahve fincanına zehir koydu. Aslında yaptığı şeyler çok basitti ve kolayca fark edilebilirdi ama bunu ancak onun gibi düşünen, olaylara onun açısından bakan biri anlayabilirdi. Gerçekten de onun bütün bu yaptıkları bir kişi tarafından izleniyordu.”

Miss Marple başını çevirerek Jason Rudd’a baktı.

Jason Rudd, “Bu anlattıklarınızın tamamı bir varsayımdan ibaret,” dedi.

“Tabii ki isterseniz siz bunu böyle nitelendirebilirsiniz, ama gerçeği söylediğimi çok iyi biliyorsunuz, öyle değil mi Bay Rudd? Biliyorsunuz, çünkü bunu en baştan beri zaten biliyordunuz. Biliyordunuz, çünkü kızamıkçık dendiğini duymuştunuz. Biliyordunuz ve delicesine, umutsuzca onu korumak istiyordunuz. Ama bu korumanın nerelere kadar gidebileceğini kestiremediniz. Bunun yalnızca bir tek, bir anlamda kendi ölümünü hazırlamış bir kadının ölümünü örtbas etmekle kalmayacağını anlayamadınız. Bu ilk ölümü başka ölümler izledi. Giuseppe öldürüldü, evet Giuseppe bir şantajcıydı, ama o bir insandı ve ölümü hak etmiyordu. Sonra Ella Zielinsky, sanırım ona siz de çok değer veriyordunuz. Onları Marina öldürdü. Siz yine çılgıncasına Marina’yı korumak ama bu arada onun etrafına daha fazla zarar vermesini önlemek için elinizden geleni yapmak istiyordunuz. Tek isteğiniz onu sağ salim buralardan

uzaklara götürebilmekti. Başka bir şey olmaması için onu sürekli gözaltında tutmaya çalıştınız.”

Miss Marple sözlerine ara verdi, Jason Rudd’un yanına gelerek, elini sevecen bir şekilde onun kolunun üzerine koydu.

“Sizin adınıza çok üzgünüm,” dedi. “Gerçekten çok üzgünüm. Ne büyük bir ıstırap içinde olduğunuzun farkındayım. Marina’yi çok seviyordunuz, değil mi?”

Jason Rudd yüzünü hafifçe öbür yana çevirdi. “Bunu, sanırım bilmeyen yok.”

Miss Marple nazikçe, “Olağanüstü güzel bir kadındı,” dedi. “Çok az insanda rastlanılan Tanrı vergisi bir yeteneğe sahipti. Gerek sevgisi ve gerekse nefreti tutku düzeyindeydi, duygularını alabildiğince yaşama gücüne sahipti ama dengesizdi. Bir insanın doğuştan dengesiz olması ne kadar üzücü bir durum. Geçmişinden kurtulamıyor, geleceğe gerçekçi bakamıyor, yalnızca olmasını istediği şekilde olacağını hayal ediyordu. O aslında çok büyük bir artist, olağanüstü güzel ama bir o kadar da mutsuz bir kadındı. Çevirdiği bir filmde İskoçya Kraliçesi Mary’yi ne muhteşem canlandırmıştı. Onu ömrüm oldukça unutamayacağım.”

O sırada merdivende Çavuş Tiddler göründü ve Başmüfettiş Craddock’a seslendi. “Affedersiniz efendim, sizinle bir dakika görüşebilir miyim?”

Craddock ona doğru döndü ve ardından Jason Rudd’a bakarak, “Hemen döneceğim,” dedi. Sonra merdivene doğru yürüdü.

Miss Marple onun arkasından seslenerek, “Unutmayın ki zavallı Arthur Badcock’un bu işlerle hiçbir ilgisi yoktu,” dedi. “Arthur malikânedeki davete yalnızca yıllar önce evlendiği kadını uzaktan da olsa görebilmek umuduyla gelmişti. Sanırım Marina onu tanımadı bile.” Sonra birden Jason Rudd’a döndü. “Yoksa tanımış mıydı?”

Jason Rudd “hayır” anlamında başını salladı. “Tanıdığını sanmıyorum. Bana bu konuda bir şey söylemedi.” Bir an düşündükten sonra da ekledi. “Zaten başka bir yerde ve zamanda, başka koşullarda karşılaşsalar da onu tanımazdı.”

Miss Marple, “Herhalde tanımazdı,” dedi. Sonra merdivenlerden inmekte olan Craddock’un arkasından seslenerek, “Ne olursa olsun Arthur Badcock asla onu öldürmeyi ya da ona bir şekilde zarar vermeyi aklından geçirmedi,” dedi. “O kesinlikle masum. Bunu asla unutmayın.”

Craddock alçak bir sesle, “Bay Badcock için bir tehlike zaten söz konusu değildi, bundan emin olabilirsiniz. Bayan Marina Gregg’in ilk kocası olduğunu öğrendiğimiz zaman doğal olarak kendisini sorguya aldık. Onun için sen kendini hiç üzme Jane teyze,” diye mırıldandı ve hızlı adımlarla merdivenden aşağı indi.

Miss Marple onun ardından Jason Rudd’a döndü. Rudd bakışları çok uzaklarda, taştan bir heykel gibi merdivenin başında duruyordu.

Miss Marple, “Şimdi onu görmeme izin verir misiniz?” diye sordu.

Jason Rudd bir iki saniye kadar düşündükten sonra başıyla onayladı. “Evet, onu görebilirsiniz. Onu... o kadar iyi anlamışsınız ki.”

Döndü, yürümeye başladı, Miss Marple da onu izledi. Jason Rudd büyük bir yatak odasına girdi ve perdeleri hafifçe iki yana çekti.

Marina Gregg, büyük, beyaz bir istiridyeyi andıran karyolasında yatıyordu; gözleri kapalı, elleri göğsünün üzerinde kenetliydi.

Miss Marple, Lady Shalott da kendisini Camelot’a götüren kayığın içinde böyle yatıyor olmalıydı, diye düşündü.

Agatha Christie

Ve yanı başında duran, derin düşüncelere dalmış, kaba hatlı, çirkin suratlı erkek de daha sonraki bir dönemin Lancelot'u sayılabilirdi.

Miss Marple kibarca, "Marina'nın yüksek dozda uyku ilacı almış olması kendisi açısından çok büyük bir şans. Ölüm onun için tek kurtuluştu. Evet... evet, yüksek dozda ilaç almış olması çok büyük bir şans, yoksa *ona bunu biri mi verdi?*"

Gözleri karşılaştı ama Jason Rudd konuşmadı.

Neden sonra kesik kesik mırıldandı. "Marina o kadar güzeldi ki ve o kadar ıstırap çekti ki..."

Miss Marple yeniden yatağın üzerinde hareketsiz yatan kadına baktı.

Sonra kısık bir sesle şiirin son mısralarını mırıldandı.

"Ve adam, 'Çok güzel bir yüzü var,' dedi.

Yüce Tanrı ondan merhametini esirgemesin,

Huzur içinde yatsın Lady Shalott."

SON

